מדינת ישראל

משרדי הממשלה

שם _____

תאריך _____

שם תיק: .מזכירות הממשלה

מזהה פיזי: **א-5120/5**

מזהה פריט: R0001pאא

כתובת: 2-111-2-8-7

תאריך הדפסה: 11/10/2020

מזכירות הממשלה

ירושלים, ט"ו בכסלו התשנ"א
2 בדצמבר 1990

ש מ ו ר

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטות מס. 550-596 של הממשלה מישיבתה ביום י' בכסלו התשנ"א (27.11.90):

"550. הצעת תקציב המדינה, 1991
והצעת תקציב (מס. 3), 1990 - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ם:

א. תקציב נוסף 1990

1) לאשר את הצעת תקציב מס. 3 לשנת 1990 (כמפורט בנספח ז' המצורף (רפים 30-22) ואת הצעת-חוק התקציב (מס. 3) לשנת הכספים 1990, התשנ"א-1990, בנוסח המצורף.

2) להסמיך את שר האוצר לקבוע את חלוקת סכומי התקציב לתחומי פעולה ולחכניות.

ב. תקציב 1991

1) להעמיד את סך תקציב המדינה לשנת הכספים 1991 על 58,570,126 אלפי ש"ח (9 חודשים) בהתאם לבסיס תקציב 1991 לפני ההפחתות. (כמפורט ברפים 33-31 המצורפים).

2) להפחית את הגרעון ב-2,718,000 אלפי ש"ח (9 חודשים) לעומת בסיס תקציב 1991 כמפורט בהחלטות להלן ולהעמיד את הגרעון המקומי ללא מתן אשראי לשנת הכספים 1991 על 5,335,843 אלפי ש"ח (9 חודשים).

3) להסמיך את שר האוצר:

(א) לעדכן את סכומי התקציב למחירי תקציב 1991.

(ב) לקבוע את חלוקת סעיפי התקציב לתחומי פעולה ולתכניות, לרבות סכומי רזרבה לכל משרד, במסגרת הסכום הכולל שנקבע בסעיף התקציב של אותו משרד, על-דעת השר הנוגע בדבר. חילוקי-דעות יובאו בפני ועדת השרים לענייני כלכלה.

(ג) לקבוע את סכום ההוצאה המותנית בהכנסה וחלוקתו לסעיפי התקציב.

(ד) לקבוע את סכומי ההרשאה להתחייב בסעיפי התקציב.

(ה) לקבוע את חלוקת שיא כח-אדם בסעיפי התקציב בהתאם לבסיס שיא כח-אדם 1991 (כמפורט בדף 34 המצורף).

(ו) לאשר שינויים טכניים בתקציב ובחוק התקציב.

4) להניח על שולחן הכנסת את הצעות-חוק התקציב לשנת הכספים 1991 ואת הצעת-חוק תקציב מס. 3) ל-1990 המצורפות (דפים 37-35) עד ל-24 בדצמבר 1990.

ג. <u>תקציב רב-שנתי</u>

1) החל משנת 1992 יוכן תקציב המדינה על-בסיס רב-שנתי.

2) הגרעון התקציבי יופחת בהדרגה במשך ארבע שנים עד לביטולו המוחלט.

.551 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991 והצעת תקציב (מס. 3), 1990 תקציב הבטחון</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. תקציב הבטחון לשנת 1991 יתבסס על תקציב הבטחון המקורי לשנת 1990, בהתאמות המתחייבות ובשינויים הבאים:

1) הפחתה של 105 מליון ש"ח;

2) הפחתה של 79 מליון ש"ח,

3) לכיסוי עלויות הפעילות המוגברת באיזורי יהודה, שומרון וחבל עזה בשנת 1991 ישאר סכום של 175 מליון ש"ח, כמו בשנת 1990.

ב. ימי מילואים: מכסת ימי המילואים תיקטן ב-1991 מ-10 מליון ל-8 מליון ימי מילואים ויוגדל תקציב 1991 המקורי בסך 180 מליון ש"ח בגין הארועים באיזורי יהודה, שומרון וחבל עזה.

ג. 25 מליון ש"ח שמערכת הבטחון הקצתה ממסגרתה לנושא ערכות-המגן (עורף) יוחזרו בתקציב 1991 המקורי.

ד. בגין הפעילות על רקע המשבר במפרץ יתווסף סך של 50 מליון ש"ח לתקציב 1990.

ה. אם בתחילת שנת התקציב 1991 יהיה צורך בהמשך הגברת המוכנות והכוננות עקב המשבר במפרץ, תינתן תוספת לתקציב הבטחון, בהתחשב במצב המשק, על-בסיס דרישת מערכת הבטחון.

ו. כל הנהלים וההסדרים שהיו נהוגים בין משרדי הבטחון והאוצר לגבי תקציבי הבטחון בעבר יעמדו בתוקפם, למעט שינויים שיוחלט לגביהם על-פי חוק או החלטות ממשלה.

552. <u>הצעת תקציב החדינה, 1991</u>
<u>אולפנים לעולים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לשנות את תקן התלמידים לכיתת אולפן מ-15 ל-25 תלמידים לכיתה.

ב. להעסיק מורות חיילות בכל כיתות האולפנים החדשות שתיפתחנה בשנת 1991.

מערכת הבטחון תעמיד לרשות מערכת החינוך כ-1,100 מורות חיילות נוספות.

ג. להפחית את עלות התקורה המשולמת על-ידי המשרד לקליטת העליה בגין האולפנים מ-450 ש"ח ל-220 ש"ח לתלמיד, לכתות שיפתחו החל מ-1.1.91.

.553 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>שיעורי עזר לתלמידים עולים</u>

מ ח ל י ט י ם להפחית את שעורי העזר הניתנים לתלמידים עולים במערכת החינוך.

שיעורי העזר לעולים יינתנו על-פי המסגרת התקציבית שסוכמה בין משרד האוצר למשרד החינוך והתרבות.

.554 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>הסיוע הישיר לעולים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. "סל הקליטה" למשפחת עולים מחוצעת (3 נפשות) יופחת בסכום של 3,000 ש"ח. "סל הקליטה" לעולה בודד יופחת ב-1,500 ש"ח. תחילת תוקפם של השינויים ב-1 בינואר 1991.

ב. "סל הקליטה יינתן כמענק המותנה בכך שהעולה ישאר בארץ חמש שנים לפחות.

.555 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>הפחתת הסיוע המיוחד לסטודנטים עולים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. להגביל את סך הסיוע המחשלתי השנתי הניתן לסטודנטים עולים באמצעות מינהל הסטודנטים החל משנת התקציב 1991 להיקף התקציב שהיה בשנת התקציב 1990 - סכום של 26 מליון ש"ח לשנה.

ב. הסיוע לסטודנט עולה החל משנת התקציב 1991 יהיה למימון שכר לימוד בלבד. המענק יהיה מותנה בהישארות הסטודנט בישראל 5 שנים מיום סיום תקופת הסיוע.

ג. צוות משותף למשרד לקליטת העליה, הסוכנות היהודית ומשרד האוצר יקבע את השינויים הנדרשים בהיקף הסיוע לסטודנט בהתבסס על התקרונות שנקבע בהחלטה זו.

.556 הצעת תקציב המדינה, 1991
יעוד הכנסות קרן קיימת לישראל

מ ח ל י ט י ם:

א. לפנות אל הקרן הקיימת לישראל לייעד את עודף הכנסותיה לשנות התקציב 1990 ו-1991 לתכנית רב-שנתית מוסכמת עם הממשלה לפעולות הכשרה ופיתוח של מקרקעין.

ב. להטיל על צוות שיורכב מנציגי שר הבינוי והשיכון ושר האוצר לגבש, תוך חודש, תכנית מוסכמת כאמור עם הקרן הקיימת לישראל.

.557 הצעת תקציב המדינה, 1991
מבחן הכנסה אחיד לקצבת ילד ראשון ושני

מ ח ל י ט י ם:

א. לאחד את מבחן ההכנסות לביטול קצבת ילד ראשון וילד שני, כך שתבוטל קצבת ילד ראשון וילד שני למשפחות שבהן עד שלושה ילדים והכנסת המפרנס הראשי עולה על 95% מהשכר הממוצע במשק, וזאת החל מ-1.4.91.

ב. להפחית את הקצבת האוצר למימון ענף ילדים משיעור של 90% מסך הגביה לשיעור של 80% מסך הגביה.

.558 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>ביטוח סיעוד</u>

מ ח ל י ט י ם להטיל על שר העבודה והרווחה להנחות את המוסד לביטוח לאומי לקבוע את המבחנים לקביעת התלות של חבוטח בעזרת הזולת, במידה רבה או לחלוטין, לצורך הזכאות לגימלת סיעוד, באופן שמספר הזכאים לגימלת סיעוד לא יעלה על 19,000 והעלות השנתית תפחת ב-50 מליון ש"ח.

.559 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>עידכון קיצבאות</u>

מ ח ל י ט י ם לא לשנות את הגדרת השכר הממוצע בחוק הביטוח הלאומי. לפיכך הממשלה לא תגיש לכנסת הצעות חוק לשינוי הגדרת השכר הממוצע בחוק הביטוח הלאומי ותתנגד להצעות חוק פרטיות בנושא זה.

.560 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>איכלוס כתות חדשות</u>

מ ח ל י ט י ם לקבוע את רמת האיכלוס בכיתות חדשות על-פי מפתח של 35 תלמידים בכיתה.

.561 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991 והצעת תקציב (מס. 3), 1990 תקציבים שונים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. בשנת התקציב 1991 (9 חודשים) יווספו למשרדים הבאים התקציבים הבאים כדלקמן (באלפי ש"ח):

1)	המשרד לענייני דתות	107,000
2)	משרד החינוך והתרבות	37,900
3)	משרד העבודה והרווחה	1,875
4)	המשרד לקליטת העליה	3,550
5)	משרד הבריאות	425
6)	רזרבה מיועדת	17,250

(הערה: סכומים אלה שולבו בסעיפי ההוצאה לשנת 1991).

ב. בתקציב מספר 3 לשנת 1990 יתווסף לבסיס התקציב של המשרד לענייני דתות סך של 10 מליון ש"ח.

(הערה: סכום זה שולב בסעיף ההוצאות בתקציב מספר 3 לשנת 1990).

.562 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991 ביטול הסובסידיה לפטם חי</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לבטל את הסובסידיה לפטם חי. המחיר המרבי לפטם ייקבע ויעודכן על-פי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים.

ב. תמיכה ביצור פטמים תעשה בישובי הגליל בלבד ובשיעור קבוע, בהתאם לחוק הגליל.

.563 הצעת תקציב המדינה, 1991
תמלוגים לפי חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה

מ ח ל י ט י ם:

א. שיעור התמלוגים שישלם מי שקיבל הטבות לפי חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה, התשמ"ד-1984, יהיה עד 3% ממחזור המכירה של המוצר שפותח כתוצאה מביצוע התכנית.

התמלוגים ייגבו עד לסכום של 150% מערך המענק הצמוד.

ב. צוות שיודכב מנציגי משרד התעשיה והמסחר ומשרד האוצר יכין הצעה לכללים ותנאים ליישום החלטה זו, והתקנות יתוקנו בהתאם להחלטה זו תוך 30 ימים.

.564 הצעת תקציב המדינה, 1991
דיבידנד מחברת שרותי נפט בע"מ

מ ח ל י ט י ם להטיל על שר האנרגיה והתשתית ושר האוצר לגבות דיבידנד במזומן מחברת שירותי נפט בע"מ בסך 100 מליוני ש"ח בשנת 1991, בתשעה תשלומים חודשיים שווים החל מ-1.4.91.

.565 הצעת תקציב המדינה, 1991
הפחתת הוצאות תפעול

מ ח ל י ט י ם להפחית 2% מתקציבי התפעול של משרדי הממשלה בהתאם למפורט בנספח ה' המצורף (דפים 41-38) ולהפחית 200 מליון ש"ח מבסיס תקציב המדינה, ל-1991 (150 מליון ש"ח בתשעה חודשים).

.566 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>היטל יבוא כללי</u>

מ ח ל י ט י ם לבטל את סעיף ג' בהחלטת הממשלה מס. 381 מיום כ"ג באלול התש"ן (13.9.90). לפיכך היטל היבוא הכללי לא יופחת משיעור של 2% לשיעור של 1% ויישמר ברמתו הנוכחית.

.567 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>הבטחת הכנסה לעולים</u>

מ ח ל י ט י ם:

התקופה שבה אדם חייב להיות תושב ישראל כדי להיות זכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, בהתקיים תנאי הזכאות, תקוצר מ-24 חודשים ל-12 חודשים.

דמי אבטלה, דמי קיום והבטחת הכנסה לא ישולמו לעולים מאת המשרד לקליטת העליה החל מיום שחלפו 12 חודשים מיום העליה. חוק הבטחת הכנסה יתוקן בהתאם.

.568 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>ביטול הפטור ממסים לרכב לעולים חדשים הזכאים ל"סל קליטה"</u>

מ ח ל י ט י ם לבטל את הזכות לפטור הקיים ממסים על רכב לעולים הזכאים ל"סל קליטה".

.569 הצעת תקציב המדינה, 1991
ריכוז הטיפול והפיקוח על אשפוז קשישים מוגבלים במשרד הבריאות

מ ח ל י ט י ם:

א. משרד הבריאות יהיה אחראי על הפניה לאשפוז, על פיקוח ועל מימון האשפוז של כל סוגי הקשישים המוגבלים (סיעודיים חשושים ועצמאיים).

ב. להעביר 23 מליון שקלים חדשים מתקציב משרד העבודה והרווחה לתקציב משרד הבריאות.

.570 הצעת תקציב המדינה, 1991
פנימיות ילד ונוער

מ ח ל י ט י ם להעביר 200 ילדים מפנימיות ילד ונוער שבאחריות משרד העבודה והרווחה לטיפול במסגרות קהילתיות (מועדוניות, אומנה יומית וכדומה) החל משנת הלימודים התשנ"ב.

.571 הצעת תקציב המדינה, 1991
תמריצי מעבר לערי פיתוח

מ ח ל י ט י ם:

תמריצי המעבר לערי פיתוח יינתנו רק לחושבים ותיקים העוברים ממרכז הארץ לעיר פיתוח, ולא יינתנו לעולים חדשים המתיישבים בעיר פיתוח במהלך השנתיים הראשונות מיום עליתם לישראל.

.572 הצעת תקציב המדינה, 1991
מוסדות פנימייתיים ממשלתיים למפגרים

מ ח ל י ט י ם להעביר 2 מוסדות פנימייתיים למפגרים מבעלות ממשלתית לבעלות עמותות ציבוריות או גופים פרטיים. ההפעלה תהיה בתעריפים המקובלים במשרד העבודה והרווחה עבור גופים דומים.

.573 הצעת תקציב המדינה, 1991
תוספת תקציב למקומות פנימייתיים ל-170 מפגרים

ראש הממשלה מסכם:

שר האוצר יבדוק את הצעת משרד העבודה והרווחה לתוספת תקציב למקומות פנימייתיים ל-170 מפגרים.

.574 הצעת תקציב המדינה, 1991
מרכזי הכשרה ממשלתיים

מ ח ל י ט י ם להעביר מרכזי הכשרה מקצועית למבוגרים מבעלות ממשלתית לבעלות עמותות ציבוריות או גופים פרטיים. ההפעלה תהיה בתעריפים המקובלים במשרד העבודה והרווחה עבור גופים דומים.

575. הצעת תקציב המדינה, 1991
ארנונה כללית 1991

מ ח ל י ט י ם:

עדכון הארנונה הכללית לשנת 1991, לעומת הארנונה הכללית המקורית לשנת הכספים 1990, עד שעור עליית מדד המחירים לצרכן יהיה בסמכות הרשויות המקומיות. מעבר לשעור זה יהיה צורך באישור שר הפנים ושר האוצר, או מי שהם הסמיכו לכך.

576. הצעת תקציב המדינה, 1991
תקציב הגימלאות בשירות הקבע בצה"ל

מ ח ל י ט י ם:

שר האוצר ושר הבטחון ידונו, תוך שבועות אחדים בנושא צורת הטיפול בתקציב הגימלאות לחיילי שירות הקבע בצה"ל.

בהיעדר הסכמה, יוחזר הנושא לדיון בממשלה.

577. הצעת תקציב המדינה, 1991
רפורמה ביצוא חקלאי

מ ח ל י ט י ם:

א. לפתוח את יצוא התוצרת החקלאית מישראל לתחרות ולבטל את המונופול של מועצות היצור ואגרקסקו לגבי ארגון היצוא של תוצרת חקלאית ושיווקה לחו"ל, החל מ-1.5.91.

ב. להסמיך את שר החקלאות למנות ועדה בראשות שופט בדימוס, אשר תוכל לקבוע מעמד של "מוצר בלעדי" ישראלי אשר לו השפעה מכרעת על המחיר בשוק היעד, ולמסור את זכות היצוא שלו לידי משווק אחד.

ג. להטיל על משרדי החקלאות והאוצר לגבש בתוך 90 יום: -

1) קריטריונים לרישוי יצואני תוצרת חקלאית;

2) הצעות לשינויי חקיקה הנדרשים לביצוע החלטה זו.

.578 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>מועצות יצוא חקלאיות</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. להפחית את כח-האדם במועצות היצוא החקלאיות ב-15% לעומת מצבת כח-אדם כיום, בתוך 6 חודשים, ולהפחית את ההיטלים שגובות המועצות מהחקלאים בהתאם לצמצום זה.

ב. תקציבי המועצות לשנת הכספים 1991 יקבעו ויאושרו בהתאם להחלטות אלה.

ג. משרד החקלאות יגיש תוך 6 חודשים הצעת מבנה וארגון למועצות היצוא, לרבות אפשרות של הכללתן באגף יצוא ושיווק במשרד החקלאות, והצעה לשינויי החקיקה הנדרשים.

.579 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>תיקון חוק המועצה לענף החלב</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לשנות את נוהל הסמכת משווקים לביצי מאכל באמצעות שינוי חקיקה בחוק המועצה לענף החלב (יצור ושיווק), התשכ"ד-1963, שיעביר את הסמכות למתן רשיון למשווק לידי שר החקלאות.

ב. להטיל על שר החקלאות לקבוע תוך 30 ימים מקבלת החלטה זו קריטריונים חדשים שיקלו על כניסתם של מספר גדול יותר של משווקים לענף. קריטריונים אלו יפורסמו ברבים.

ג. משרד החקלאות יגיש בתום 30 יום מקבלת החלטה זו, לועדת השרים לענייני חקיקה, הצעה לשינויי החקיקה הנדרשים לישום החלטה זו.

580. <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>פיתוח ושיווק קרקעות לתעשיה במרכז הארץ</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לפשט את ההליך הכרוך בהקמת מפעל, בכל הנוגע להקצאת קרקעות לתעשיה, על-ידי פיתוח שיווק הקרקעות המיועדות לתעשיה במרכז הארץ באמצעות חברות לפיתוח ושיווק תשתית לתעשיה שיפתחו את הקרקעות ויובילו את התהליך עבור המשקיע.

ב. להטיל על שר התעשיה והמסחר למנות ועדה משותפת למשרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון, מינהל מקרקעי ישראל, משרד התעשיה והמסחר ומשרד הפנים, אשר תגבש דרכים אופרטיביות ליישום החלטה זו ותגיש את המלצותיה בתוך 90 יום ממועד קבלת החלטה זו.

ג. להטיל על יו"ר מועצת מקרקעי ישראל ושר הבינוי והשיכון להביא את המלצות הועדה למועצת מקרקעי ישראל לקביעת מדיניות הקצאת קרקע לתעשיה לתכלית זו.

.581 <u>הצעת חקציב המדינה, 1991</u>
<u>יבוא בשר</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. להעביר את יבוא הבשר מידי מינהל הסחר הממשלתי לידי גורמים פרטיים.

החלטה זו לא תיכנס לתוקף, אלא לאחר קבלת החוק ליבוא בשר כשר.

ב. שר התעשיה והמסחר יפעל לקידום הליך החקיקה של חוק יבוא בשר כשר.

ג. מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר ימנה ועדה בינמשרדית (אוצר, תעשיה ומסחר, חקלאות) אשר תגבש את הדרכים והאופרטיביות לביצוע הרפורמה לאחר קבלת החוק כאמור.

.582 <u>הצעת חקציב המדינה, 1991</u>
<u>מעמד הפיקוח על הגבלים עסקיים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לקבוע שלתפקיד המחונה על הגבלים עסקיים ימונה מי שכשיר להיות שופט ומינויו יעשה על-ידי הממשלה, על-ידי הכללת המשרה בסעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים) ועל-פי המלצתם של שר התעשיה והמסחר ושר המשפטים.

ב. לחנות ועדה בינמשרדית (אוצר, תמ"ס ומשפטים) אשר תקבע מבנה חדש ליחידת המחונה על הגבלים עסקיים, במטרה לחזק את הפיקוח על הגבלים עסקיים.

ג. שר התעשיה והמסחר יגיש בהקדם לועדת השרים לענייני חקיקה הצעה לתיקון חוק ההגבלים העסקיים ליישום ההחלטה לעיל.

.583 הצעת תקציב המדינה, 1991
המרכז הלאומי למידע טכנולוגי-מדעי

מ ח ל י ט י ם להטיל על שר האנרגיה והתשתית ושר האוצר, בתיאום עם רשות החברות הממשלתיות, להגיש לועדת השרים לענייני כלכלה תוך 60 ימים הצעת החלטה מפורטת להפיכת המרכז הלאומי למידע טכנולוגי-מדעי (חלמט"מ), לחברה ממשלתית, במטרה להביא להפרטתה ככל האפשר אך לא יאוחר לשלוש שנים מיום היווסדה.

.584 הצעת תקציב המדינה, 1991
משק המים והביוב

מ ח ל י ט י ם:

א. קביעת תעריפי המים

תעריפי המים לחקלאות יקבעו בידי שר החקלאות בהתייעצות עם שר הפנים ובאישור שר האוצר ויבוטל הצורך באישורם בידי הועדה המשותפת לועדת הכלכלה ולועדת הכספים של הכנסת. תעריפי המים של הרשויות המקומיות לכל צרכניהן יקבעו על-ידי שר הפנים בהתייעצות עם שר החקלאות ובאישור שר האוצר ויבוטל הצורך באישורם בידי הועדה המשותפת לועדת הכלכלה ולועדת הכספים של הכנסת.

ב. התעריפים ייקבעו באופן שכל תעריף ותעריף יהיה בהתאם לעלות הפקת המים והספקתם וכל סוגי הסבסוד יבוטלו בהדרגה במשך חמש שנים.

ג. משק מים וביוב ברשויות המקומיות

צוות משותף למשרדי האוצר והפנים יגבש הצעת-חוק לצוות השרים (הנזכר בסעיף 596 להלן) שיעסוק בחקיקת תקציב 1991, להפעלת משק כספים סגור בנושאי מים וביוב, לרבות ניהול והפעלת מערכות המים והביוב על-ידי תאגידים אשר בשליטת הרשות המקומית, ואשר יותר להם לגייס אשראי והנפקת אגרות חוב.

ש מ ו ר

.585 הצעת תקציב המדינה, 1991
הערכות לפיתוח תשתית אזורית

מ ח ל י ט י ם:

א. לאמץ את עקרונות התכנית לפיתוח תשתית אזורית המפורטים בנספח להחלטה זו (מצורף דפים 43-42) ולפיהם תינתן עדיפות בפיתוח כבישים ובניה ציבורית בפריפריה.

ב. להקצות מתוך התקציב המוצע את התקציבים הנחוצים למימוש התכנית.

ג. תכנית המתאר הארצית המשולבת לבניה ופיתוח לקליטת עליה מס. ת/מ/א/31 שהתקבלה ביום 19.6.90 על-ידי המועצה הארצית לתכנון ולבניה תוכן בהתאם לעקרונות האמורים.

.586 הצעת תקציב המדינה, 1991
דמי שימוש לדיור ממשלתי

מ ח ל י ט י ם:

משרדי הממשלה יחוייבו בדמי שימוש עבור מבני משרדים שבבעלות הממשלה המשמשים אותם. סכום דמי השימוש ייקבע על-בסיס כלכלי לפי מחירי השוק. החיוב יוכלל בתקציבים הרגילים של המשרדים.

.587 הצעת תקציב המדינה, 1991
תקציב הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מ ח ל י ט י ם להעביר מתקציבי המשרדים לתקציב הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את הסכומים שהוקצו בתקציבי המשרדים בשנת 1990 לסטטיסטיקה בסיסית.

.588 הצעת תקציב המדינה, 1991
השתתפות עובדים בעלות ארוחות שבמקום עבודתם

מ ח ל י ט י ם:

א. עובדי מדינה, כולל המשרתים בצה"ל, במשטרה ובכוחות הבטחון וכן עובדים ברשויות ובתאגידים אשר הוקמו על-פי דין, ואשר נהנים מארוחות הניתנות להם במקומות עבודתם או מחלושים מסובסדים עבור ארוחות, ישתתפו לפחות ב-20% מעלות הארוחות או הסבסוד הגלום בתלושים ובכל מקרה לא פחות מהשתתפות ביום החלטה זו.

ב. לא ינתנו ארוחות לעובדים על-חשבון המעביד מעבר להיקף הקיים ביום החלטה זו (היקף העלות והיקף אוכלוסיה).

ג. המחונה על השכר במשרד האוצר יוציא הנחיות לביצוע ההחלטות האמורות בפיסקאות א' ו-ב'.

ד. הסדר זה יחול גם על העובדים האחרים במגזר הציבורי וזאת לאחר שיוצאו הוראות מתאימות על-ידי המחונה על השכר במשרד האוצר.

.589 הצעת תקציב המדינה, 1991
הגדלת הכנסות המדינה והפחתת הוצאות

מ ח ל י ט י ם:

א. הגדלת הכנסות:

1) מס ערך מוסף יעלה מ-16% ל-18% למע"מ עוסקים ומע"מ מוסדות פיננסיים ויועלה ל-9% מע"מ מלכ"רים, לפני תחילת שנת התקציב.

2) יוטל היטל קליטה בשעור 5% על מס הכנסה על יחידים החל מ-1 בינואר 1991, לשלוש שנים.

ב. הפחתת הוצאות:

מתקציב משרד הבינוי והשיכון יופחת סכום של 440 מליון ש"ח על-ידי הפחתת 4,000 יחידות דיור מתוכנית הבניה הישירה.

.590 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>והצעת תקציב (מס. 3), 1990</u>
<u>תקציב משרד הפנים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לשנת התקציב 1991 (9 חודשים) יתווסף סכום של 54 מליון ש"ח לקליטת עליה ברשויות המקומיות.

(הערה: סכום זה שולב בסעיפי ההוצאה לשנת 1991).

ב. לתקציב משרד הפנים יתווספו בבסיס תקציב מס. 3 לשנת 1990 הסכומים הבאים:

1) לסעיפי השכר - 46 מליון ש"ח;

2) לקליטת עליה ברשויות המקומיות - 20 מליון ש"ח ובסך-הכל 66 מליון ש"ח.

הערה: סכום זה שולב בסעיף ההוצאות בתקציב מס. 3 לשנת 1990).

.591 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>משרדי הפנים והחבורה - העברות מתקציבי תשתיות</u>

מ ח ל י ט י ם:

מתוך תקציבי התשתיות הקיימים כגון כבישים, מים וביוב, יועברו למשרד הפנים תקציבים שהם באחריות הרשויות המקומיות; ולמשרד התחבורה תקציבים לפי הענין.

.592 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>המשרד לענייני ירושלים</u>

מ ח ל י ט י ם להקציב למשרד לענייני ירושלים סך 3 מליון ש"ח.

(הערה: הסכום שולב בבסיס התקציב.)

.593 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>העברת הצעות לועדת השרים לעניני כלכלה</u>

ראש הממשלה מסכם:

הצעות שרים שהוגשו במהלך דיוני התקציב יונחו, אם ירצו בכך השרים המגישים, על סדר-יומה של ועדת השרים לעניני כלכלה.

.594 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>בקשת בנק ישראל לאישור הנפקת אג"ח של הבנק</u>

ראש הממשלה מסכם:

הצעת בנק ישראל לאשר לו, על-פי סעיף 47 לחוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, להנפיק אגרות חוב של הבנק בשווי של עד 5 מיליארד ש"ח בשנה ראשונה - תיבדק ותידון בנפרד.

.595 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>הפחתה מאומדן ההכנסות - דחית הצעה</u>

מ ח ל י ט י ם : לדחות הצעה להפחית מאומדן ההכנסות סך 1.6 מיליארד ש"ח.

ש מ ו ר

.596 הצעת תקציב המדינה, 1991
חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה)

מ ח ל י ט י ם:

א. להטיל על שר האוצר להכין ולהגיש לצוות שרים בהרכב סגן ראש הממשלה ושר התעשיה והמסחר, שר האוצר, שר הכלכלה והתכנון ושר המשפטים, הצעת-חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"א-1990, שבה ייקבעו תיקוני החקיקה הנחוצים ליישום ההחלטות שנתקבלו לעיל.

ב. להסמיך את צוות השרים לאשר, על-דעת הממשלה, את נוסח הצעת-החוק כאמור. נוסח ההצעה שיאושר יוגש לכנסת יחד עם הצעת-חוק התקציב לשנת הכספים 1991.

ב ב ר כ ה,

אליקים רובינשטיין

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
נגיד בנק ישראל
המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה
המחונה על התקציבים

(נספח ג')

הצעת תקציב מס' 3 לשנת הכספים 1990
(אלפי שקלים חדשים)

	ריכוז התוספת הראשונה	הוצאה	הוצאה מותנית בהכנסה	הרשאה להתחייב
	סה"כ כללי	3,780,739	57,038	648,305
	חלק א': תקציב רגיל	2,823,525	56,752	9,301
	חלק ב': תקציב פיתוח וחשבון הון	957,214	286	639,004
	חלק ג': החזר חובות לבנק ישראל			
	חלק א': הוצאה רגילה	2,823,525	56,752	9,301
	ממשל ומנהל	148,343	3,479	8,895
01	נשיא המדינה	174	2	
02	כנסת	1,711		
03	חברי ממשלה	100		
04	משרד ראש הממשלה	1,273		
05	משרד האוצר	15,546		
06	משרד הפנים	2,784		
07	משרד המשטרה	45,806		8,895
08	משרד המשפטים	11,202	248	
09	משרד החוץ	13,553	1,133	
10	משרד הכלכלה והתכנון			
11	* משרד מבקר המדינה	1,245		
12	גמלאות ופיצויים	49,950		
13	הוצאות שונות	3,336	2,045	
14	מימון מפלגות	666		
19	משרד המדע והפיתוח	318	51	
26	משרד לאיכות הסביבה	679		
	בטחון	398,910		
15	משרד הבטחון	371,000		
16	הוצאות חרום אזרחיות	27,000		
17	השתתפות בהוצאות המנהל האזרחי	910		
18	רשויות מקומיות	68,538		

* בהתאם לחוק, תקציב משרד מבקר המדינה אינו מוגש לאישור אלא כהמלצה בלבד.

הצעת תקציב מס' 3 לשנת הכספים 1990
(אלפי שקלים חדשים)

	ריכוז התוספת הראשונה	הוצאה	הוצאה מותנית בהכנסה	הרשאה להתחייב
	שרותי חברה	1,485,839	51,000	
20	משרד החינוך והתרבות	116,352		
21	השכלה גבוהה	25,524		
22	המשרד לעניני דתות	10,222		
23	משרד העבודה והרווחה	19,243		
27	העברות לביטוח לאומי	1,078,000		
24	משרד הבריאות	43,790	51,000	
25	תגמולים לנכים	20,275		
29	משרד הבינוי והשיכון	13,003		
30	המשרד לקליטת עליה	152,893		
32	תמיכות במחירי מצרכי יסוד וביצור חקלאי	6,537		
	כלכלה ומשק	-133,235	2,273	406
33	משרד החקלאות	60,845	1,555	
34	משרד האנרגיה והתשתית	485		
35	הועדה לאנרגיה אטומית			
36	משרד התעשיה והמסחר	1,730	455	
37	משרד התיירות	1,077		338
38	פיתוח שווקים ליצוא	-199,736		68
39	משרד התקשורת	224	153	
40	משרד התחבורה	2,140	110	
42	תמיכות והחזרים לתחבורה			
43	אגף המדידות			
44	סבסוד אשראי	26,530		
45	תשלום ריבית ועמלות	259,000		
	רזרבות	569,600		
47	רזרבה כללית	664,000		
48	רזרבה לקליטת עליה	-94,400		
49	רזרבה מיוחדת			
50	רזרבה מיועדת לרווחה			

הצעת תקציב מס' 3 לשנת הכספים 1990
(אלפי שקלים חדשים)

	ריכוז התוספת הראשונה	הוצאה	הוצאה מותנית בהכנסה	הרשאה להתחייב
חלק ב':	תקציב פיתוח וחשבון הון	957,214	286	639,004
	תקציב פיתוח	1,167,614	286	639,004
	השקעות בממשל ומינהל	1,119		906
51	בנייני ממשלה			
52	משטרה ובתי סוהר	822		906
53	בתי משפט	94		
55	אוצר	203		
57	רשויות מקומיות	3,224		3,224
	השקעות בשרותי חברה	1,140,812		616,065
60	חינוך	1,812		
61	השכלה גבוהה	559		
63	דת	354		65
64	עבודה ורווחה	272		
67	בריאות	1,100		
70	שיכון	1,136,715		616,000
	השקעות בענפי משק	22,459	286	18,809
72	חקלאות	4,493		2,956
73	מפעלי מים			
74	המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח	703		704
75	פיתוח מקורות אנרגיה	488		488
76	פיתוח התעשיה	11,263	16	11,991
78	תיירות	1,060		2,582
79	תחבורה	2,051		
80	כבישים	2,340		
81	תקשורת	61	270	88
83	הוצאות פיתוח שונות			
84	תשלום חובות	-210,400		
85	הון חוזר תקציבי			
חלק ג':	החזר חובות לבנק ישראל			
99	ריבית לבנק ישראל קרן לבנק ישראל			

תחזית התקבולים והמילוות

(אלפי שקלים חדשים)

		תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
1.	סה"כ כללי	62,543,228	1,900,584	1,060,889	65,504,701
	חלק א': תקבולים שוטפים	44,869,055	1,716,584	2,823,525	49,409,164
	חלק ב': תקבולים ממלוות וחשבון הון	15,964,173	184,000	-1,762,636	14,385,537
	חלק ג': תקבולים מבנק ישראל	1,710,000			1,710,000
	חלק א': תקבולים שוטפים	44,869,055	1,716,584	2,823,525	49,409,164
	מסים ותשלומי חובה	32,757,500	600,000	1,321,500	34,679,000
	מסי הכנסה ורכוש	17,240,000	300,000	750,000	18,290,000
001	מס הכנסה	14,410,000		400,000	14,810,000
002	מס ערך מוסף על מלכרים ומוסדות פיננסיים	1,240,000	60,000	150,000	1,450,000
003	מס שבח	270,000	10,000	60,000	340,000
004	מס רכישה	420,000	190,000	-10,000	600,000
005	מס רכוש	200,000	40,000	90,000	330,000
006	היטל על רכוש				
007	מס מעסיקים	700,000		60,000	760,000
010	היטל חינוך				
014	היטל רכב				
	מסי הוצאה	15,517,500	300,000	571,500	16,389,000
011	מכס והיטל על היבוא	838,500		61,500	900,000
012	מע"מ כולל מע"מ על יבוא בטחוני	9,269,000	280,000	420,000	9,969,000
013	מס קניה	2,920,000		210,000	3,130,000
015	בלו	300,000		-10,000	290,000
018	מס דלק	890,000		40,000	930,000
019	מס נסיעות לחו"ל	200,000			200,000
020	מס בולים	170,000		40,000	210,000
021	היטל על רכישת מטבע חוץ	190,000		-190,000	
023	מסים שבוטלו				
024	אגרות כלי רכב	340,000		10,000	350,000
025	אגרות ורשיונות אחרים	310,000	20,000		330,000
026	הפקדות יבוא				
027	היטל יבוא שירותים	90,000		-10,000	80,000
028	היטל אשראי במטבע חוץ				

(אלפי שקלים חדשים)

		תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
	ריבית ורווחים	924,745			924,745
034	ריבית במט"ח	99,000			99,000
035	גביית ריבית	806,000			806,000
036	ריבית מיחידות משקיות	910			910
037	ריבית ממפעלים עסקיים	18,835			18,835
038	ריבית מחברות ממשלתיות				
	תמלוגים	711,600			711,600
042	תמלוגים ממפעלים עסקיים	67,000			67,000
043	תמלוגים מאוצרות טבע	10,600			10,600
044	תמלוגים מחברות ממשלתיות	374,000			374,000
045	דיוידנדים מחברות ממשלתיות	260,000			260,000
	תקבולים שונים	62,400			62,400
046	החזרות ע"ח תקציב שנים קודמות	11,400			11,400
047	הכנסות משרותים שונים	51,000			51,000
048	הכנסה מיועדת מעל האומדן				
	העברה מחלק ב'	10,412,810	1,116,584	1,502,025	13,031,419

תחזית התקבולים והמילוות

(אלפי שקלים חדשים)

		תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
	חלק ב': תקבולים ממילוות וחשבון הון	15,964,173	184,000	-1,762,636	14,385,537
	החזר השקעות והלוואות הממשלה	1,857,300	3,584	195,000	2,055,884
051	גביית קרן	1,720,000			1,720,000
052	פחת היחידות המשקיות	4,450			4,450
054	פחת המפעלים העסקיים	4,750			4,750
056	פחת חברות ממשלתיות				
063	הכנסה ממינהל מקרקעי ישראל	128,100	3,584	195,000	326,684
	הפרשות לפנסיה ופיצויים	72,950			72,950
071	הפרשות יחידות משקיות	34,700			34,700
072	הפרשות מפעלים עסקיים	36,500			36,500
073	הפרשות לפנסיה - חברות	1,750			1,750
	הכנסות הון	1,595,000	832,000	118,000	2,545,000
075	הכנסה ממכירת חברות	1,150,000	832,000	-797,000	1,185,000
076	הכנסות הון אחרות	445,000		915,000	1,360,000
	מלוות בארץ	13,923,471		-892,169	13,031,302
081	מלווה מהמוסד לביטוח לאומי	2,169,000		-464,000	1,705,000
082	הכנסה מאמיסיות והפקדות	11,754,471		-428,169	11,326,302
	מילוות ומענקים מחו"ל	7,840,630	1,552,632	318,558	9,711,820
900	מילווה העצמאות והפיתוח	1,249,000		310,000	1,559,000
901	בניכוי: הוצאות הפצה	-104,075			-104,075
	מילוות ומענקים מארה"ב:				
902	- בטחון	3,744,000			3,744,000
904	- סיוע אזרחי	2,496,000			2,496,000
906	מילווה מגרמניה	145,705			145,705
908	הלוואות אחרות	310,000	1,552,632	8,558	1,871,190
909	העברות להכנסה מיועדת				
093	מקדמה מבנק ישראל למימון הוצאות	1,087,632	-1,087,632		
	העברה לחלק א'	-10,412,810	-1,116,584	-1,502,025	-13,031,419

תחזית התקבולים והמילוות

(אלפי שקלים חדשים)

	תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
חלק ג': תקבולים מבנק ישראל	1,710,000			1,710,000
רווחי בנק ישראל				
ריבית מבנק ישראל				
מקדמה למימון חוב לבנק ישראל	1,710,000			1,710,000
2. סה"כ מקדמות מבנק ישראל	2,797,632	-1,087,632		1,710,000
מקדמה למימון הוצאות	1,087,632	-1,087,632		
מקדמה למימון חוב לבנק ישראל	1,710,000			1,710,000

מפעלים עסקיים - תקציב מס' 3 לשנת הכספים 1990

(אלפי שקלים חדשים)

	ריכוז תוספת שניה	הכנסה הוצאה	הרשאה להתחייב	שיא בח אדם
	סה"כ הכנסות	782,387		
89	מפעלי האוצר			
90	מפעלי השיכון	440,000		
91	המכון לפריון העבודה			
95	נמל יפו			
96	משרד התקשורת	2,117		
97	חשבונות הסחר הממשלתי			
98	מנהל מקרקעי ישראל	340,270		
	סה"כ הוצאות	782,387	949,000	
89	מפעלי האוצר			
90	מפעלי השיכון	440,000	949,000	
91	המכון לפריון העבודה			
95	נמל יפו			
96	משרד התקשורת	2,117		
97	חשבונות הסחר הממשלתי			
98	מנהל מקרקעי ישראל	340,270		

הגרעון התקציבי הכולל ומימונו

(אלפי שקלים חדשים)

	תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
1. סך הוצאות ומתן אשראי	51,891,519	1,900,584	4,111,177	57,903,280
מזה: מקומי	44,418,017	1,900,584	4,051,177	50,369,778
2. סך הכנסות ומענקים	47,515,536	603,584	1,109,538	49,228,658
מזה: מקומי	40,594,976	603,584	1,109,538	42,308,098
3. עודף (+) [גרעון(-)]	-4,375,983	-1,297,000	-3,001,639	-8,674,622
מזה:				
מקומי	-3,823,041	-1,297,000	-2,941,639	-8,061,680
מקומי ללא מתן אשראי נטו	-2,875,901	-1,297,000	-2,103,639	-6,321,000
בחו"ל	-552,942		-60,000	-612,942
4. מימון	4,376,211	1,297,000	826,789	6,500,000
4.1 מימון בחו"ל (נטו)	-961,190	1,552,632	318,558	910,000
4.2 הכנסות הון בחו"ל	300,000	832,000	-452,000	680,000
4.3 מימון מקומי מהציבור(נטו)	2,654,769		-154,769	2,500,000
4.4 הכנסות הון בארץ	1,295,000		570,000	1,865,000
4.5 מימון מבנק ישראל	1,087,632	-1,087,632		
4.6 שימוש בפקדון הממשלה בבנק ישראל			545,000	545,000

תקציב הוצאות נטו
אלפי שקלים חדשים

		בסיס תקציב 1991 9 חדשים
	סה"כ כללי	58,570,126
	חלק א': תקציב רגיל	39,222,750
	חלק ב': תקציב פיתוח וחשבון הון	17,787,376
	חלק ג': החזר חובות לבנק ישראל	1,560,000
	חלק א': תקציב רגיל	39,222,750
	ממשל ומנהל	2,840,649
01	נשיא המדינה	4,635
02	כנסת	42,861
03	חברי ממשלה	2,317
04	משרד ראש הממשלה	29,876
05	משרד האוצר	278,012
06	משרד הפנים	46,152
07	משרד המשטרה	727,201
08	משרד המשפטים	130,858
09	משרד החוץ	211,430
10	משרד הכלכלה והתכנון	2,632
11	* משרד מבקר המדינה	23,668
12	גמלאות ופיצויים	1,157,027
13	הוצאות שונות	140,594
14	מימון מפלגות	24,595
19	משרד המדע והפיתוח	6,342
26	משרד לאיכות הסביבה	9,949
41	משרד לענייני ירושלים	2,500
	בטחון	9,285,055
15	משרד הבטחון	9,215,140
16	הוצאות חרום אזרחיות	38,040
17	השתתפות בהוצאות המנהל האזרחי	31,875
18	רשויות מקומיות	627,624

* בהתאם לחוק, תקציב משרד מבקר המדינה אינו מוגש לאשור אלא כהמלצה בלבד.

תקציב הוצאות נטו

אלפי שקלים חדשים

		בסיס תקציב 1991 9 חדשים
	שרותי חברה	12,351,056
20	משרד החינוך והתרבות	3,280,102
21	השכלה גבוהה	725,266
22	המשרד לענייני דתות	338,099
23	משרד העבודה והרווחה	672,163
27	העברות לביטוח לאומי	4,585,551
24	משרד הבריאות	581,469
25	תגמולים לנכים	190,985
29	משרד הבינוי והשיכון	68,603
30	המשרד לקליטת עליה	1,250,362
32	תמיכות במחירי מצרכי יסוד וביצור חקלאי	658,456
	כלכלה ומשק	2,457,116
33	משרד החקלאות	1,254,823
34	משרד האנרגיה והתשתית	11,477
31	הוצאות משק הדלק	260,000
35	הועדה לאנרגיה אטומית	42,600
36	משרד התעשיה והמסחר	37,687
37	משרד התיירות	35,012
38	פיתוח שווקים ליצוא	718,580
39	משרד התקשורת	9,106
40	משרד התחבורה	29,466
42	תמיכות והחזרים לתחבורה	7,752
43	אגף המדידות	7,090
28	מע"צ	43,523
44	סבסוד אשראי	387,000
45	תשלום ריבית	8,337,000
	רזרבות	2,937,250
47	רזרבה כללית	1,794,250
48	רזרבה לקליטת עליה	1,143,000
49	רזרבה מיוחדת	
50	רזרבה מיועדת לרווחה	

תקציב הוצאות נטו
אלפי שקלים חדשים

		בסיס תקציב 1991 9 חדשים
חלק ב':	תקציב פיתוח וחשבון הון	17,787,376
	תקציב פיתוח	7,253,376
	השקעות בממשל ומינהל	52,772
51	בניני ממשלה	
52	משטרה ובתי סוהר	40,213
53	בתי משפט	2,499
55	אוצר	10,060
57	רשויות מקומיות	174,589
	השקעות בשרותי חברה	5,488,470
60	חינוך	218,582
61	השכלה גבוהה	14,962
63	דת	10,914
64	עבודה ורווחה	8,122
67	בריאות	26,521
70	שיכון	5,209,369
	השקעות בענפי משק	1,537,374
72	חקלאות	122,130
73	מפעלי מים	115,962
74	המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח	20,375
75	פיתוח מקורות אנרגיה	33,074
76	פיתוח התעשיה	832,075
78	תיירות	52,995
79	תחבורה	92,304
80	כבישים	132,750
81	תקשורת	14,622
83	הוצאות פיתוח שונות	121,087
84	תשלום חובות	10,534,000
85	הון חוזר תקציבי	171
חלק ג':	החזר חובות לבנק ישראל	1,560,000
99	ריבית לבנק ישראל	670,000
	קרן לבנק ישראל	890,000

שיא כח אדם

בסיס תקציב
1991

	סה"כ כללי	66,119.0
	סך הכל משרדי ממשלה	65,320.5
01	נשיא המדינה	41.5
02	כנסת	336.5
04	משרד ראש הממשלה	574.0
05	משרד האוצר	5,716.5
06	משרד הפנים	611.5
07	משרד המשטרה	18,779.0
08	משרד המשפטים	1,921.0
09	משרד החוץ	851.0
10	משרד הכלכלה והתכנון	45.0
11*	משרד מבקר המדינה	501.0
13	הוצאות שונות	19.0
15	משרד הבטחון	2,070.0
17	מינהל אזרחי	874.0
19	משרד המדע והפיתוח	50.0
20	משרד החינוך והתרבות	2,035.0
22	משרד הדתות	336.0
23	משרד העבודה והרווחה	3,777.0
24	משרד הבריאות	20,243.0
25	תגמולים לנכים	55.0
26	משרד לאיכות הסביבה	85.0
28	מע"צ	743.0
29	משרד השיכון	868.0
30	משרד הקליטה	378.0
33	משרד החקלאות	1,948.0
34	משרד האנרגיה והתשתית	225.0
36	משרד המסחר והתעשיה	547.5
37	משרד התיירות	175.0
39	משרד התקשורת	109.0
40	משרד התחבורה	661.5
43	מחלקת המדידות	294.5
47	רזרבה כללית	450.0
	סך הכל מפעלים עסקיים	798.5
89	מפעלי האוצר	148.0
91	המכון לפריון העבודה והייצור	110.0
93	רכבת ישראל	
95	נמל יפו ונמל חדרה	4.5
96	מפעלי התקשורת	13.0
98	מינהל מקרקעי ישראל	523.0

* תקציב מבקר המדינה אינו מובא לאישור הכנסת אלא לידיעה בלבד.

הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 1991, התשנ"א - 1991

הגדרות

1. בחוק זה -

"סעיף תקציב" - סכום או מספר משרות, הנקוב בשורת כותרת שסימנה קו כפול מקוטע;

"תחום פעולה" - סכום או מספר משרות הנקוב בשורת כותרת שסימנה קו נקודה;

"תכנית" - סכום או מספר משרות הנקוב בשורה בלי סימון;

"שנת הכספים 1991" - התקופה המתחילה ביום י"ז בניסן התשנ"א (1 באפריל 1991) והמסתיימת ביום כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991);

כל מונח אחר - כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985 (להלן - חוק יסודות התקציב).

תקציב ההוצאה וחלוקתו

2. הממשלה רשאית להוציא בשנת הכספים 1991 _____ אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות תהיה כמפורט בטור הראשון של התוספת הראשונה הנקרא "הוצאה".

תקציב ההוצאה המותנית בהכנסה

3. בנוסף על הסכום שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיף 2, רשאית היא להוציא בשנת הכספים 1991, כהוצאה מותנית בהכנסה, _____ אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים, וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור השני של התוספת הראשונה הנקרא "הוצאה מותנית בהכנסה".

שיא כוח אדם

4. הממשלה רשאית למלא בשנת הכספים 1991 _____ משרות; חלוקת מספר זה לחלקים, וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור הרביעי של התוספת הראשונה הנקרא "שיא כוח אדם".

תקציב מפעלים עסקיים

5. (א) בנוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיפים 2 ו-3 רשאית היא להוציא בשנת הכספים 1991 את הסכומים הנקובים בטור הראשון של החלק השני בתוספת השניה (להלן - תקציב מפעלים עסקיים); חלוקת סכומים אלה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות תהיה כמפורט באותו חלק.

(ב) בנוסף על מספר המשרות שהממשלה רשאית למלא לפי סעיף 4, רשאית היא למלא בשנת הכספים 1991 _____ משרות למפעלים העסקיים; חלוקת מספר זה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות תהיה כמפורט בטור השלישי של החלק השני של תקציב המפעלים העסקיים.

(ג) תחזית ההכנסות לכיסוי תקציב המפעלים העסקיים בשנת הכספים 1991 היא כמפורט בחלק הראשון של התוספת השניה.

הוראות לעניין סעיפים מסוימים

6. (א) את חלוקת התקציב בסעיף תקציב 17 לתחומי פעולה ולתוכניות תקבע, לפי הצעת הממשלה, ועדה משותפת של ועדת הכספים וועדת החוץ הבטחון של הכנסת.

(ב) השר לענייני דתות ושר האוצר יקבעו את המימון למטרות של תחום פעולה 05 בסעיף תקציב 22 בהתחשב בעמדת היועץ המשפטי לממשלה באשר לקריטריונים.

(ג) לפי בקשת שר האוצר לגבי שימוש ברזרבה הכללית לפי סעיף 12 לחוק יסודות התקציב למטרה שבמסגרת הפעילות של משרד ראש הממשלה, תבוא במקום הועדה, ועדה מיוחדת שתמנה ועדת החוץ והבטחון של הכנסת מקרב חבריה.

הלוואה מבנק ישראל

7. סכום ההלוואה מבנק ישראל לא יעלה בשנת הכספים 1991 על סכום של _____ אלפי שקלים חדשים להחזר חובות הממשלה לבנק ישראל - לפי סעיף 48 (א) (2) לחוק יסודות התקציב.

עדכון סכומים בחוק יסודות התקציב

8. בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985-

(1) בסעיפים 11 - 12, במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים", ובמקום "_____ חדשים" יבוא, בכל מקום, "_____ שקלים חדשים"

(2) בסעיף 19(ב)(1), במקום "_____ מליון שקלים חדשים" יבוא "_____ מליון שקלים חדשים";

(3) בסעיף 27(א), במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים"

(4) בסעיף 27(ב) במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים".

(5) בסעיף 32, בהגדרת "דרך מימון", במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים".

(6) בסעיף 43(א), במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים"

(7) בסעיף 43(ב), במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים"

תחילה

9. תחילתו של חוק זה ביום י"ז בניסן התשנ"א (1 באפריל 1991).

פרסום

10. חוק זה יפורסם ברשומות תוך שלושה חודשים מיום קבלתו.

הצעת חוק התקציב (מס' 3) לשנת הכספים 1990, התשנ"א 1990

שינוי סכומי הוצאה

1. נוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציאם על פי חוק התקציב לשנת הכספים 1990, התש"ן-1990 (1) (להלן - החוק העיקרי) ועל פי חוק התקציב (מס' 2) לשנת הכספים 1990, התשנ"א - 1990 (2) רשאית היא, בשנת הכספים 1990, להוציא סכום נוסף של 3,780,739 אלפי שקלים חדשים.

שינוי סכומי הוצאה מותנית בהכנסה

2. נוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציאם על פי החוק העיקרי כהוצאה מותנית בהכנסה רשאית היא, בשנת הכספים 1990, להוציא כהוצאה מותנית בהכנסה סכום נוסף של 57,038 אלפי שקלים חדשים.

הגדלת הרשאה להתחייב

3. בתוספת הראשונה לחוק העיקרי, בטור השלישי הנקרא "הרשאה להתחייב", יווסף סכום של 648,305 אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות תהיה כמפורט בטור האמור בתוספת.

שינויים בתקציב מפעלים עסקיים

4. בחלק חשני בתוספת השניה לחוק העיקרי

(1) בסעיף תקציב 90 "מפעלי שיכון", בטור הראשון הנקרא "הוצאה", יווסף סכום של 440,000 אלפי שקלים חדשים, ובטור השלישי הנקרא "הרשאה להתחייב" יווסף סכום של 949,000 אלפי שקלים חדשים;

(2) בסעיף תקציב 96 "משרד התקשורת", בטור הראשון הנקרא "הוצאה", יווסף סכום של 2,117 אלפי שקלים חדשים;

(3) בסעיף תקציב 98 "מינהל מקרקעי ישראל", בטור הראשון הנקרא "הוצאה", יווסף סכום של 340,270 אלפי שקלים חדשים.

החלת הוראות

5. הוראות החוק העיקרי יחולו גם על הסכומים ומספרי המשרות לפי סעיפים 1 עד 4.

תחילה

6. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של החוק העיקרי.

---

1. ח"ת התש"ן, עמ'
2. ח"ת התשנ"א, עמ' 3.

נספח ה

פרוט ההפחתות בתקציבי המשרדים
****

-38-

		הפחתה אחידה 12 חדשים
	סה"כ כללי	200,000
	ממשל ומנהל	15,188
01	נשיא המדינה	69
02	כנסת	683
03	חברי ממשלה	
04	משרד ראש הממשלה	313
05	משרד האוצר	2,183
06	משרד הפנים	603
07	משרד המשטרה	5,524
08	משרד המשפטים	1,256
09	משרד החוץ	1,332
10	משרד הכלכלה והתכנון	24
11	משרד מבקר המדינה	66
13	הוצאות שונות	2,862
14	מימון מפלגות	
19	משרד המדע והפיתוח	112
26	משרד לאיכות הסביבה	161
	בטחון	106,369
15	משרד הבטחון	106,369
16	הוצאות חרום אזרחיות	
17	השתתפות בהוצאות המנהל האזרחי	
18	רשויות מקומיות	16,795
	שרותי חברה	53,420
20	משרד החינוך והתרבות	12,544
21	השכלה גבוהה	20,394
22	המשרד לעניני דתות	6,343
23	משרד העבודה והרווחה	9,915
24	משרד הבריאות	3,022
29	משרד הבינוי והשיכון	1,202
30	המשרד לקליטת עליה	
	כלכלה ומשק	8,228
33	משרד החקלאות	1,602
32	תמיכה במחירי מצרכי יסוד	
34	משרד האנרגיה והתשתית	100
31	הוצאות משק הדלק	
36	משרד התעשיה והמסחר	679
37	משרד התיירות	280
39	משרד התקשורת	144
40	משרד התחבורה	514
43	אגף המדידות	123

פרוט ההפחתות בתקציבי המשרדים
****

		הפחתה אחידה 12 חדשים
28	מע"צ	
98	מנהל מקרקעי ישראל	4,786

פרוט ההפחתות בתקציבי המשרדים

****

		הפחתה אחידה 9 חדשים
	סה"כ כללי	150,007
	ממשל ומנהל	11,393
01	נשיא המדינה	52
02	כנסת	512
03	חברי ממשלה	
04	משרד ראש הממשלה	235
05	משרד האוצר	1,637
06	משרד הפנים	452
07	משרד המשטרה	4,143
08	משרד המשפטים	943
09	משרד החוץ	999
10	משרד הכלכלה והתכנון	18
11	משרד מבקר המדינה	50
13	הוצאות שונות	2,147
14	מימון מפלגות	
19	משרד המדע והפיתוח	84
26	משרד לאיכות הסביבה	121
	בטחון	79,777
15	משרד הבטחון	79,777
16	הוצאות חרום אזרחיות	
17	השתתפות בהוצאות המנהל האזרחי	
18	רשויות מקומיות	12,597
	שרותי חברה	40,067
20	משרד החינוך והתרבות	9,408
21	השכלה גבוהה	15,296
22	המשרד לעניני דתות	4,758
23	משרד העבודה והרווחה	7,436
24	משרד הבריאות	2,267
29	משרד הבינוי והשיכון	902
30	המשרד לקליטת עליה	
	כלכלה ומשק	6,173
33	משרד החקלאות	1,202
32	תמיכה במחירי מצרכי יסוד	
34	משרד האנרגיה והתשתית	75
31	הוצאות משק הדלק	
36	משרד התעשיה והמסחר	510
37	משרד התיירות	211
39	משרד התקשורת	108
40	משרד התחבורה	385
43	אגף המדידות	92

פרוט ההפחתות בתקציבי המשרדים
****

		הפחתה אחידה 9 חדשים
28	מע"צ	
98	מנהל מקרקעי ישראל	3,590

נספח

הערכה לפיתוח תשתית לאזורים

מטרה:

לתביא לשינוי דפוסי התחתישבות של האוכלוסיה בארץ ולחגדיל את חלקם היחסי של אזורי הפריפריה.

המלצות:

1. לפתח באופן מואץ תשתיות בסיסיות המסופקות ע"י הממשלה והסקטור הציבורי כגון כבישים, תקשורת, מערכות מים וביוב.

2. לפתח אזורי תעשיה בינעירוניים אשר ישרתו מספר מוקדי התישבות באזור גאוגרפי.

3. לקבוע תפרוסת בניה הדרגתית על פני חמש השנים הבאות כך שחלקה היחסי של תוספת הבניה בפריפריה יהיה כפול מחלקה היחסי של האוכלוסיה באזורים אלו כיום.

אמצעי ביצוע

תחום התעשיה

יוקמו אזורי תעשיה בין-עירוניים שישרתו אזור גאוגרפי רחב המכיל מספר ישובים. התשתית לאזורים אלו תוקם ע"ח תקציב המדינה ובכך תתאפשר העמדת מבנים בחיקף נרחב ועם תשתית עזר ברמה גבוהה (טלפונים, כישים וכו') לרשות יזמים.

למדיניות זאת של בניית אזורי תעשייה שישרתו מספר ישובים יתרון בכך שהיא מאפשרת ריכוז משאבים על מנת ליצור מאסה קריטית, תוך שיפור איכות חסביבה של התעשיה והענקת שרותים באופן מרוכז.

אזורי התעשייה ייבחרו עפ"י הקריטריונים הבאים:

1. זמינות קרקע ופוטנציאל פיתוח.

2. יכולת לשרת אוכלוסיה באיזור גאוגרפי מוגדר.

3. קירבה לצירי התנועה המרכזיים.

4. העדר בעיות תכנוניות.

דוגמא לאזורים אפשריים: קרית שמונה, מחניים, צומת גולני, כרמיאל, תפן, קצרין, באר-שבע, רמת חובב, דימונה, שדרות.

נתוח כבישים

תוענק עדיפות תקציבית לפיתוח צירי תנועה באזורי הפריפריה, תוך שימת הדגש על הצירים המובילים לערים הגדולות המהוות ערי מחוז ולמרכז בארץ.

הקשר המהיר למרכז הארץ נחוץ על מנת להקטין את החסרונות הנובעים מהריחוק הגאוגרפי ולאפשר לפריפריה להנות מהיתרונות שבריחוק (קרקע זולה, שטחים נרחבים, איכות סביבה גבוהה).

העדיפות לצירים בפריפריה תנתן למרות שנפחי התנועה הנוכחיים באותם צירים נמוכים באופן משמעותי מאלה שבאזור המרכז. באזור המרכז תתצבענה השקעות בכבישים עירוניים שהן הכרחיות כתוצאה מגידול האוכלוסיה.

דוגמא לצירים מועדפים לפיתוח אזורי: כביש עכו-כרמיאל, כביש באר-שבע-נתיבות-אשקלון, נהריה-מעלות, כברי-יגור, באר-שבע - ערד.

נתוח תבניה

תוספת הביקוש הצפויה לפתרונות דיור בחמש השנים הבאות מורכבת מהגידול הטבעי של האוכלוסיה הותיקה ומהיקף העליה הצפויה לתקופה זו.

בהנחה של תוספת 20,000 יחידות דיור לשנה עבור האוכלוסיה הותיקה ועוד כ-350,000 יחידות דיור עבור מיליון עולים, יסתכם הביקוש בכ-450,000 יחידות דיור.

חלקה היחסי של האוכלוסיה היהודית בנגב (מקרית גת דרומה) ובגליל (מעפולה ללא חיפה וחקריות צפונה) הינו כ-17.5%. מכאן שתוספת תבניה הציבורית המומלצת לאזורים אל מסתכמת בכ-120,000 יח"ד על פני חמש שנים. מתוך זה לאזור באר-שבע מומלצת תוספת של כ-25,000 עד 35,000 יח"ד.

במקביל ליישום המדיניות של פיזור האוכלוסיה בנגב ובגליל, יש ליעד את יתרת תבניה הציבורית לאזורי הביקוש הגבוה, וזאת במטרה להפחית את הלחץ על מחירי הדירות באזורים אלו, דבר המשפיע ישירות על הקטנת הלחצים על האינפלציה.

פיתוח כללי

חלק ניכר מן תבניה במרכזים חדשים, הן למטרות דיור והן למטרת פיתוח תעשייתי, מצריך הקמת תשתיות נילוות בתחומי תקשורת, חשמל, כתות לימוד, מים וביוב.

מיקומן הגאוגרפי של השקעות אלה ייגזר מתוכניות הבינוי והפריסה התעשייתית.

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

אל : חברי הממשלה

מאת : ממלא מקום מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: מינוי ממלא מקום המנהל הכללי
של משרד הבטחון

על-פי סעיף 18.241 של התקשי"ר, אני מתכבד להביא לידיעתכם כי שר הבטחון מינה את מר חיים ישראלי כממלא מקום המנהל הכללי של משרד הבטחון, מיום כ' בכסלו התשנ"א (7.12.90) עד יום כ' בכסלו התשנ"א (17.12.90) או עד לשובו של מר דוד עברי מחוץ לארץ.

ב ב ר כ ה,

מ י כ א ל נ י ר

העתק: נציב שירות המדינה

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטת ממשלה
יום א', ט"ו בכסלו התשנ"א - 2.12.90

621. <u>תקנות לשעת חירום - עובדי השירות הציבורי</u>

מ ח ל י ט י ם (1 נמנע) להסמיך את שר האוצר להתקין תקנות לשעת חירום, על-פי סעיף 9(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, אשר יחייבו עובדים בשירות הציבורי להתייצב במקום העבודה.

מספר הצווים שיוצאו יהיה מצומצם, לטובת הגנת המדינה, בטחון הציבורי וקיום האספקה והשירותים החיוניים, לפי הצורך, עד 15% מכלל העובדים בכל גוף, על-פי החלטת "המנהל" כהגדרתו בתקנות ובתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

במקרים חריגים ניתן להוציא צווים מעבר ל-15% מכלל העובדים ובלבד שאישור לכך יינתן על-ידי נציב שירות המדינה או ממלא-מקומו - לגבי עובדי מדינה; ועל-ידי הממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר לגבי יתר עובדי השירות הציבורי - הכל בתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

ההחלטה התקבלה על-פי סעיף 18 בתקנון לעבודת הממשלה.

(מישאל הטלפון נערך במוצאי-שבת - 1.12.90).

מזכירות הממשלה

ירושלים, ט"ו בכסלו התשנ"א
2 בדצמבר 1990

ש מ ו ר

אל : חברי הממשלה

מאת : מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 621 של הממשלה מיום א', ט"ו בכסלו התשנ"א(2.12.90):

"621. <u>תקנות לשעת חירום - עובדי השירות הציבורי</u>

מ ח ל י ט י ם להסמיך את שר האוצר להתקין תקנות לשעת חירום, על-פי סעיף 9(א) לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948, אשר יחייבו עובדים בשירות הציבורי להתייצב במקום העבודה.

מספר הצווים שיוצאו יהיה מצומצם, לטובת הגנת המדינה, בטחון הציבורי וקיום האספקה והשירותים החיוניים, לפי הצורך, עד 15% מכלל העובדים בכל גוף, על-פי החלטת "המנהל" כהגדרתו בתקנות ובתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה.

במקרים חריגים ניתן להוציא צווים מעבר ל-15% מכלל העובדים ובלבד שאישור לכך יינתן על-ידי נציב שירות המדינה או ממלא-מקומו - לגבי עובדי מדינה; ועל-ידי הממונה על השכר והסכמי העבודה במשרד האוצר לגבי יתר עובדי השירות הציבורי - הכל בתיאום עם היועץ המשפטי לממשלה."

ב ב ר כ ה,

אליקים רובינשטיין

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
נציב שירות המדינה
הממונה על השכר, משרד האוצר

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבה י"א/התשנ"א של הממשלה
יום א', ט"ו בכסלו התשנ"א - 2.12.1990
(בשעה 09:00)

נכחו השרים: י. שמיר - ראש הממשלה - יו"ר, ד. לוי, ר. איתן
מ. ארנס, א. דרעי, ז. המר, ד. מגן, י. מודעי,
ד. מרידור, י.נאמן, ר. פנחסי, ג. פת, מ. קצב,
א. שאקי, א. שרון (משעה 09:20)

נעדרו השרים: מ. נסים (בחו"ל), א. אולמרט (בחו"ל), ר. מילוא (בחו"ל), י. פרץ (חולה)

כן נכחו:

א. ורדיגר	-	סגן שר במשרד לענייני ירושלים
מ. פרוש	-	סגן שר במשרד העבודה והרווחה
י. חריש	-	היועץ המשפטי לממשלה

בסעיף 622:

רב-אלוף ד. שומרון	-	הרמטכ"ל
רב-ניצב י. טרנר	-	המפכ"ל
תא"ל י. אולמרט	-	מזכיר צבאי לשר הבטחון
סא"ל ש. גיידא	-	רל"ש הרמטכ"ל
תא"ל ד. רוטשילד	-	אמ"ן
סא"ל ח. שפירא	-	סגן מזכיר צבאי לראש הממשלה

א. רובינשטיין - מזכיר הממשלה

סדר היום:

.622	ענינים בטחוניים
.623	השביתה במשק
.624	דיווח סגן ראש הממשלה ושר החוץ על ביקורו בצרפת
.625	ביקור משלחת מן האקדמיה החקלאית הסובייטית בישראל
.626	ביקור נשיא המדינה ביפן ובארה"ב
.627	הממונה על שירותי חינוך במשרד החינוך והתרבות

בפרוטוקול זה 4 דפים.

ש מ ו ר

.622 <u>ענינים בטחוניים</u>
<u>במסגרת ועדת שרים לענני בטחון</u>

תא"ל ד. רוטשילד סוקר בנושא המשבר במפרץ.

השר י. מודעי וראש הממשלה מעירים ושואלים.

הרמטכ"ל סוקר. (לבנון; יהודה, שומרון ועזה - לרבות התקרית שבה נהרגו חיילי צה"ל באזור הבטחון בשבוע החולף)

המפכ"ל סוקר בענינים שוטפים.

השרים א. שרון וד. מרידור מעירים ושואלים.

בדיון משתתפים: השרים י. מודעי, ד. מרידור, י. נאמן, ג. פת, ד. מגן וז. המר; וסגן השר א. ורדיגר.

השרים מ. ארנס וא. שרון וראש הממשלה מעירים.

תא"ל ד. רוטשילד, שר הבטחון והיועץ המשפטי לממשלה משיבים.

השר א. שאקי מעיר.

שר הבטחון משיב.

המפכ"ל מדווח על הפיגוע באוטובוס ברמת-גן.

(בהמשך הישיבה עידכן ראש הממשלה בנושא בהתאם לדיווחים שנתקבלו).

השר א. דרעי שואל.

המפכ"ל משיב.

הרמטכ"ל מוסיף.

השרים א. שרון ור. איתן מעירים.

סגן השר א. ורדיגר שואל.

המפכ"ל משיב.

השר ד. מגן מעיר.

הרמטכ"ל משיב.

השר ד. לוי מוסיף.

סגן השר מ. פרוש וראש הממשלה מעירים.

.623 <u>השביתה במשק</u>

שר האוצר סוקר.

השרים מ. קצב, ג. פת, א. דרעי, ד. מרידור, ד. מגן; סגן השר א. ורדיגר; השר ז. המר וראש הממשלה מעירים ושואלים.

בדיון משתתפים: השרים ד. מגן וי. נאמן; סגן השר מ. פרוש; והשרים ד. מרידור, ד. לוי ומ. קצב.

ראש הממשלה מעיר.

שר האוצר משיב.

סגן השר מ. פרוש מוסיף.

ראש הממשלה מסכם.

השר א. דרעי מעיר.

.624 <u>דיווח סגן ראש הממשלה ושר החוץ על ביקורו בצרפת</u>

סגן ראש הממשלה ושר החוץ מדווח.

בדיון משתתף השר י. נאמן.

השרים ז. המר וד. מרידור מעירים.

סגן ראש הממשלה ושר החוץ משיב.

ראש הממשלה מוסיף.

ש מ ו ר

.625 ביקור משלחת מן האקדמיה החקלאית הסובייטית בישראל

שר החקלאות מדווח.

ראש הממשלה, השר ר. פנחסי וסגן השר א. ורדיגר מעירים.

שר החקלאות מעלה גם את נושא הרכב מועצת הלול.

בדיון משתתפים: השרים י. נאמן ומ. קצב.

.626 ביקור נשיא המדינה ביפן ובארה"ב

מזכיר הממשלה מוסר דיווח על ביקור הנשיא ביפן ובארה"ב.

ראש הממשלה מוסיף.

.627 הממונה על שירותי חינוך במשרד החינוך והתרבות

מזכיר הממשלה פותח.

מ ח ל י ט י ם לשנות את תואר משרת "ממונה על שירותים בחינוך במשרד החינוך והתרבות" ל-"ממונה על שירותי חינוך במשרד החינוך והתרבות".

החלטות הממשלה מס. 456 מיום 21.10.90 ומס. 474 מיום 28.10.90 יתוקנו לפי זה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

(בשעה 12:00)

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', כ"ב בכסלו התשנ"א - 9.12.90

(בשעה 17:00 במזכירות הממשלה)

		מס. נספח	השר המגיש
א.	היערכות המשרד לקליטת העליה לקליטת עולים בשנת 1991		השר לקליטת העליה
ב.	העליה מאתיופיה - המשך הדיון		השר לקליטת העליה
ג.	הכשרת פועלי בנין מקרב העולים ויוצאי צבא		עבודה והרווחה
ד.	דיווח משרד התעשיה והמסחר על השקעות בתעשיה ובמחקר ופיתוח שתורמות להעסקת עולים - המשך הדיון		שר התעשיה והמסחר
ה.	1. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91 - המשך הדיון	11ע	משרד העבודה והרווחה
	2. הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91 - המשך הדיון		השר לקליטת העליה

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח	השר המגיש
ו.	יבוא ברזל לבניה - סיכום הדיון		שר הבינוי והשיכון שר התעשיה והמסחר
ז.	פריסת משכנתאות לעולים	ע12	שר הבינוי והשיכון
ח.	תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990/1991 - המשך הדיון	ע13+ א'	שר האוצר שר המדע והטכנולוגיה
ט.	קליטת העליה בירושלים:- השקעות - המשך הדיון		שר התעשיה והמסחר
י.	הערכות לקליטת עולים במערכת הבריאות - המשך הדיון	ע8	שר הבריאות
יא.	פניה לעם היהודי - המשך הדיון		משרד הבינוי והשיכון

---

* - נושא חדש על סדר היום

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטות מצורפות)
אשר קיבלו תוקף ביום א', ט"ו בכסלו התשנ"א-2.12.1990

628(כל/23). הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון מס' 4), התשנ"א-1990

629(כל/24). הפיכת חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ מחברה פרטית לחברה שאינה פרטית

630(כל/25). שינוי סעיף ח' בהחלטה להקמת מפעל האתילן

631(כל/26). צירוף נציג המשרד לאיכות הסביבה לועדה הבינמשרדית לבדיקת היבטים כלכליים, חברתיים ובטיחותיים בהעברת מפעלי תע"ש מאזורים צפופי אוכלוסין

632(כל/27). תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) (תיקון), התשנ"א-1990

633(כל/28). החברה לפיתוח עכו העתיקה

634(כל/29). תנאי העסקת מנהל אגף רישום והסדר מקרקעין

635(כל/30). משרת עוזר משפטי למשנה לנשיא בית המשפט העליון - פטור ממכרז

בפרוטוקול זה 5 דפים.

ש מ ו ר

<u>החלטות ועדת השרים לענייני כלכלה, מיום י"א בכסלו התשנ"א (28.11.1990), אשר קיבלו תוקף ביום ט"ו בכסלו התשנ"א (2.12.1990)</u>

628(כל/23). <u>הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים) (תיקון מס' 4), התשנ"א-1990</u>

מ ח ל י ט י ם, לאשר על פי סעיף 49 לחוק בנק ישראל, התשי"ד-1954 את התיקון להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), התשל"א-1971 בנוסח המצורף (דף מס. 5).

629(כל/24). <u>הפיכת חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ מחברה פרטית לחברה שאינה פרטית</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לאשר את החלטת חברת בתי זיקוק לנפט בע"מ להפוך מחברה פרטית לחברה ציבורית על ידי הקצאת 5 מניות בערך נקוב 1 ש"ח ל- 5 בעלי מניות נוספים שכל אחד מהם הינו ישות משפטית עצמאית, לפי הרשימה כדלהלן:

1) ענבל, חברה לביטוח בע"מ

2) נכסים מ.י. בע"מ

3) קרים בע"מ

4) חברת הגג למפעלי יצוא בע"מ

5) ת.ל.י. ניהול וייעוץ בע"מ

ב. לאשר על פי סעיף 11 (א) (9) החלטת עד 5 חברות ממשלתיות, (לכל אחד בנפרד), שיבחרו ע"י רשות החברות הממשלתיות, לרכוש מניה של בתי זיקוק לנפט בע"מ תמורת 1 ש"ח.

ש מ ו ר

630(כל/25). <u>שינוי סעיף ח' בהחלטה להקמת מפעל האתילן</u>

מ ח ל י ט י ם, לשנות את תנאי ח' בתנאי הקמת חברת אתילן שאושרו בהחלטה 907 (כל/93) מיום ד', ט"ז בטבת התשמ"ח (6.1.1988) של הממשלה, כך שינוסח כדלקמן:

ח. הדירקטוריון

דירקטוריון החברה יהיה בן 8 (שמונה) חברים.

(במקום "הדירקטוריון יהיה זהה בהרכבו לדירקטוריון בז"ן, ומינו כמספר חברי דירקטוריון בז"ן").

631(כל/26). <u>צירוף נציג המשרד לאיכות הסביבה לועדה הבינמשרדית לבדיקת היבטים כלכליים, חברתיים ובטיחותיים בהעברת מפעלי תע"ש מאזורים צפופי אוכלוסין</u>

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטת ועדת השרים לענייני כלכלה מיום ג' בחשון התשנ"א (22.10.90) לצרף את נציג המשרד לאיכות הסביבה לועדה הבינמשרדית לבדיקת היבטים כלכליים, חברתיים ובטיחותיים בהעברת מפעלי תע"ש מאזורים צפופי אוכלוסין.

632(כל/27). <u>תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) (תיקון), התשנ"א-1990</u>

מ ח ל י ט י ם, לאשר סעיף א' בתקנות רשות שדות התעופה (אגרות) (תיקון), התשנ"א-1990 בשנוי לפיו אגרת הנוסע בטיסות פנים לא תחול על תושב אילת ולעומת זאת תועלה בהתאם האגרה שתוטל על נוסע שאינו תושב אילת.

ההוראה בנוגע למס ערך מוסף תנוסח בתיאום עם הממונה על החקיקה הפיסקלית במשרד המשפטים.

633(כל/28). <u>החברה לפיתוח עכו העתיקה</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לאשר שינוי הון המניות הרשום של החברה לפתוח עכו העתיקה בע"מ באופן שערכו הנקוב הכולל יהיה 23,071 ש"ח, מחולק כדלהלן:

23,060	מניות רגילות, בנות 1 ש"ח כ"א
11	מניות יסוד, בנות 1 ש"ח כ"א
23,071	ובסה"כ

ב. להקצות ללא תמורה, לארבע חברות ממשלתיות, לפי קביעת מנהל רשות החברות הממשלתיות, מניות רגילות בודדות, באופן שייענו דרישות החוק לגבי חברה ציבורית, לפי הרשימה כדלהלן:

1. החברה לפיתוח מפעלי תיירות בע"מ (חפ"ת)
2. החברת לפיתוח חוף ים המלח בע"מ (חבל סדום וערד)
3. החברה לפיתוח חוף אילת בע"מ
4. החברה לפיתוח מזרח ירושלים בע"מ

634(כל/29). <u>תנאי העסקת מנהל אגף רישום והסדר מקרקעין</u>

מ ח ל י ט י ם, לאשר כי משרת מנהל אגף רישום והסדר מקרקעין תוקבל בשכר לשכר שופט מחוזי.

635(כל/30). <u>משרת עוזר משפטי למשנה לנשיא בית המשפט העליון - פטור ממכרז</u>

מ ח ל י ט י ם, כי בתוקף סמכותה לפי סעיף 21 לחוק שירות המדינה (מינויים) התשי"ט-1959, על פי הצעת ועדת השירות, לקבוע כי חובת המכרז האמורה בסעיף 19 לחוק לא תחול על המשרה שלהלן:

משרה של עוזר משפטי למשנה לנשיא בית המשפט העליון.

7-148

הוראות בנק ישראל (נכסים נזילים)
(תיקון מס' 4), התשנ"א - 1990

בתוקף סמוכתי לפי סעיף 49 לחוק בנק ישראל, התשי"ד - 1954[1], ולאחר התייעצות בועדה ובאישור הממשלה, אני מורה לאמור:

ביטול סעיף 19 1. סעיף 19 להוראות בנק ישראל (נכסים נזילים), התשל"א-1971[2] (להלן - ההוראות העיקריות) - בטל.

תיקון סעיף 19א 2. בסעיף 19א להוראות העיקריות, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) חובת הנזילות לפי סעיף זה תחל ביום בו פרע התאגיד הבנקאי את הפקדון.

(ג) פרע התאגיד הבנקאי חלק מן הפקדון פרעון מוקדם, יראו את יתרת הפקדון כמופקדת לפי תנאי הפקדון המקוריים."

תיקון סעיף 19ב 3. בסעיף 19ב(ב) להוראות העקיריות, במקום המילים, "סעיף 19 (ב) ו-(ג)" יבוא, "סעיף 19א(ב) ו-(ג)".

תחילה 4. תחילתן של הוראות אלה ביום .

מיכאל ברונו
נגיד בנק ישראל

בחשוון התשנ"א
(בנובמבר 1990)

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבת ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים
יום ב', ט"ז בכסלו התשנ"א – 3.12.90

(בשעה 09:00)

נכח חבר ועדת השרים: ג. פת – יו"ר

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט (בחו"ל), ז. המר, ד. מגן,
ר. מילוא (בחו"ל), י. נאמן, ר. פנחסי

כן נכחו: ג. כהן – סגנית שר המדע והטכנולוגיה
י. הרמלך – המנהל הכללי, משרד הכלכלה והתכנון
י. לוינגר – משרד החינוך והתרבות
סא"ל ה. לוסקי – ראש ענף משטר ומשמעת, צה"ל
נ. לימור – המנהל הכללי, משכן נשיאי ישראל
תנ"צ א. עמית – עוזר ראש אג"מ, משטרת ישראל
י. רובוביץ – משרד הבטחון
ש. שפרך – לשכת שר התיירות
י. שץ – מנהל מרכז ההסברה

א. לישנסקי – מזכיר הועדה

בפרוטוקול זה 7 דפים.

ש מ ו ר

סדר היום :

סט/9. "חבצלת א'" ו"חבצלת ב'" - עדכון פקודות

סט/10. תחומי הפעולה והסמכויות של ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים:- תיקון החלטה מס. סט/3 מיום כ"ב באב התש"ן (13.8.90)

סט/11. הצעת-נוהל לטיפול בפצועים נפגעי פעולות איבה בחוץ לארץ:- קביעת האחריות הכוללת

סט/12. בקשה להכרה ממלכתית בחללי הספינות - "סלבדור", "סטרומה" ו"מפקורה"

סט/13. אירועים במלאות 70 שנה להגנה, 60 שנה לאצ"ל ו-50 שנה ללח"י

סט/14. הצעות נשיא המדינה בנושאי טקסים ואירועים ממלכתיים

סט/15. עצרת לציון ארבעים שנה לסיום מבצע "עזרה ונחמיה" להעלאת יהדות בבל

סט/16. הענקת עיטור לשגריר ישראל ביוון

סט/9. "חבצלת א'" ו"חבצלת ב'" - עדכון פקודות

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ג. פת, סגנית השר ג. כהן; ה"ה י. הרמלך, נ. לימור וא. לישנסקי.

ההחלטה שמורה במזכירות הממשלה.

סט/10. תחומי הפעולה והסמכויות של ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים:- תיקון החלטה מס. סט/3 מיום כ"ב באב התש"ן (13.8.90)

מ ח ל י ט י ם: בהחלטה מס. סט/3 (סעיף ב') של ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים, מיום כ"ב באב התש"ן (13.8.90), במקום: "התייחסות מטעם הממשלה על השתתפות תקציבית", יבוא: "התייחסות מטעם הממשלה, בתאום והסכמה של משרד האוצר - בעניין השתתפות תקציבית".

סט/11. הצעת-נוהל לטיפול בפצועים נפגעי פעולות איבה בחוץ לארץ:- קביעת האחריות הכוללת

עוזר ראש אג"מ של משטרת ישראל פותח.

בדיון משתתפים: השר ג. פת; ה"ה י. לוינגר, א. לישנסקי, י. הרמלך ונ. לימור.

מ ח ל י ט י ם, להטיל על הועדה הבינמשרדית לטקסים ממלכתיים בהשתתפותו של המנהל הכללי של משרד הכלכלה והתכנון להציע בהקדם לועדת השרים, נוסחה לקביעת האחריות בכל הנוגע לביצוע נוהל טיפול בפצועים נפגעי פעולות איבה בחוץ-לארץ.

המשך הדיון נדחה.

ש מ ו ר

סט/12. בקשה להכרה ממלכתית בחללי הספינות - "סלבדור", "סטרומה" ו"מפקורה"

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ג. פת, סגנית השר ג. כהן ומנהל מרכז ההסברה.

מ ח ל י ט י ם, ועדת השרים לעניני סמלים וטקסים קובעת כי ביום הזכרון לחללי מערכות ישראל יועלה זכרם של חללי ההעפלה בים וביבשה, לרבות חללי הספינות "סלבדור", "סטרומה" "מפקורה" ו"אגוז".

טקס האזכרה יהיה ממלכתי-מרכזי, והוא יתקיים בחיפה.

סט/13. אירועים במלאות 70 שנה להגנה, 60 שנה לאצ"ל ו-50 שנה ללח"י

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ג. פת, סגנית השר ג. כהן ומנהל מרכז ההסברה.

מ ח ל י ט י ם, לקבוע עקרונית כי בשנת התשנ"א יצויינו באורח ממלכתי 70 שנה ליסוד ההגנה, 60 שנה ליסוד האצ"ל ו-50 שנה ליסוד הלח"י.

בהמשך לנ"ל:-

א. להטיל על מנהל מרכז ההסברה לבוא בדברים עם נציגיהן של שלש המחתרות כדי לגבש תכניות לציון אירועים אלה;

ב. מנהל מרכז ההסברה יביא לועדת השרים הצעות להחלטה לנ"ל, לרבות הצעת תקציב שהיקפה לא יעלה על 250,000 שקל;

ג. יושב ראש ועדת השרים לעניני סמלים וטקסים יבוא בדברים עם משרד האוצר בענין התקציב כאמור;

ד. להמליץ בפני שר התקשורת להנפיק סדרה של בולים אשר תציין את יסודן של המחתרות הנ"ל;

ש מ ו ר

ה. מנהל מרכז ההסברה יבדוק אפשרות של קיום אירוע משותף במשכן נשיאי ישראל, לציון יובלן של ההגנה, אצ"ל ולח"י.

המשך הדיון נדחה.

סט/14. הצעות נשיא המדינה בנושאי טקסים ואירועים ממלכתיים

המנהל הכללי של משכן נשיאי ישראל פותח.

בדיון משתתפים: השר ג. פת, סגנית השר ג. כהן; ה"ה נ. לימור, ה. לוסקי, י. לוינגר, י. הרמלך, י. שץ וא. לישנסקי.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לפנייתו מיום י"ד בתשרי התשנ"א (3.10.90) של נשיא המדינה אל יו"ר ועדת השרים לעניני סמלים וטקסים בענין טקסים לאומיים ואירועים ממלכתיים, וההצעות לשיפורם הכלולות בה:-

א. להטיל על צוות בהרכב: מנהל מרכז ההסברה - יו"ר, נציגים מטעם נשיא המדינה, שר החינוך והתרבות וצה"ל - לסווג את מכלול הטקסים והאירועים על-פי רמות, ושילוב הנחת הזרים על פי הרמות שייקבעו;

הצוות יגיש לועדת השרים, תוך חודש ימים, הצעה לנ"ל, והיא תתבסס בעקרון, על הצעותיו של נשיא המדינה ורגישותם של טקסים ואירועים מן ההיבט הציבורי;

ב. בטקסי האזכרה הממלכתיים לציון ימי הפטירה של ב.ז. הרצל, ח. ויצמן, ד. בן-גוריון וז. ז'בוטינסקי:-

(1) במסגרת הטקס - יונח זר אחד בלבד, בשם: "זר מדינת ישראל" - הזר יונח על-ידי נשיא המדינה;

(2) לא יהיו נאומים;

ג. בהתייחס לביקורים ממלכתיים של ראשי מדינות בישראל -

(1) יושב ראש ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים יבוא בדברים עם ראש עירית ירושלים בענין התכנית להקמת אתר לקבלות פנים ממלכתיות בגן הורדים - וביצועה;

(2) בביקורים של ראשי מדינה או ראשי ממשלה בישראל, יתלווה לאישיות שר מטעם ממשלת ישראל, כמלווה רשמי לראש מדינה אורח - במשך כל זמן הביקור. מזכיר הממשלה יטיל משימה זאת על חברי ממשלה, בתיאום עם ראש הממשלה ועל דעתו;

(3) מחלקת הטקס של משרד החוץ אחראית לביצוע הטקסים הממלכתיים בגן הורדים, לרבות ההכנות הנערכות לקראת ביצועם;

(4) ליד השטיח האדום בגן הורדים יהיו אך ורק האורח ורעייתו והמארח ורעייתו; בשני הצדדים, כצעד לאחור - יתייצבו ראש הטקס של משרד החוץ וראש הטקס הצבאי; השלישים הצבאיים יתייצבו מאחורי האורח והמארח בהתאמה;

(5) להטיל על ראש הטקס במשרד החוץ, המנהל הכללי של משכן נשיאי ישראל, מנהל מרכז ההסברה וראש ענף משטר ומשמעת של צה"ל - לבדוק מחדש ולערוך את החלטה מס. סט/128 של ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים מיום ט"ו בכסלו התשמ"ג (1.12.82), שענינה כללים ונהלים טקסיים לביקורים בישראל של אישי מדינה.

העריכה כאמור, תתבסס על הערותיו של נשיא המדינה לנושא והצעה בנדון תובא לאישורה של ועדת השרים, תוך חודשיים;

(6) לבטל את טקס הפרידה הממלכתי בגן הורדים. במקום הטקס יבוא האורח להפרד ממארחו בשיחת נימוסין. באשר לטקס של אירוע זה - תובא הצעה לועדת השרים על-פי סעיף 5 לעיל.

סט/15. עצרת לציון ארבעים שנה לסיום מבצע "עזרה ונחמיה" להעלאת יהדות בבל

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, להוריד את הנושא מסדר יומה של ועדת השרים.

סט/16. הענקת עיטור לשגריר ישראל ביוון

מ ח ל י ט י ם, להתיר לשגריר לשעבר של ישראל ביוון, מר משה גלבוע, לקבל עיטור מטעם ממשלת יוון, שם העיטור: GRAND CROSS OF ORDER OF THE PHOENIX.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מזכירות הממשלה

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיק ואכיפת החוק
ביום ג', כ"ד בכסלו התשנ"א - 11.12.90
(בשעה 10:00 בכנסת)

טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 29), התשנ"א-1990 - המשך הדיון	135חק (נוסח מתוקן)+	שר הפנים
	א'	שר התקשורת
	ב'+	שר העבודה והרווחה

---

* - נושא חדש על סדר היום

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
ביום ב', כ"ג בכסלו התשנ"א – 10.12.90
(בשעה 17:00 בכנסת)

	מס. נספח		השר המגיש
הצעות חוק של חברי כנסת:			
א. הצעת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון – הצגת מחיר), התשנ"א–1990 של חה"כ ש. ארבלי אלמוזלינו (מס' תתכ"ד)	201חק	*	שר המשפטים
ב. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון – החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א–1990 של חה"כ ח. מירום וא. נמיר (מס' תש"מ) – ערר	202חק	*	שר המשפטים
ג. הצעת חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מנוי), התשנ"א–1990 של חה"כ ג. גל (מס' תתמ"ז)	203חק	*	שר המשפטים
ד. הצעת חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון – ילד נכה), התשנ"א–1990 ש חה"כ א. בורג (מס' תתנ"ט)	204חק	*	שר המשפטים
ה. הצעת חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק) (תיקון – שמוש בבנזין נטול עופרת), התשנ"א–1990 של חה"כ א. פורז (מס' תת"ס)	205חק	*	שר המשפטים
ו. הצעת חוק לעידוד תיירות פנים בישראל (הוראת שעה), התשנ"א–1990 של חה"כ א. דיין וא. פורז (מס' תתס"א)	206חק	*	שר המשפטים

* – נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח		השר המגיש
ז.	הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - חובת קיום מרכז), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז א. רובינשטיין (מס' תתס"ב)	207חק	*	שר המשפטים
ח.	הצעת חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א-1990 של חה"כ ש. שטרית (מס' תתנ"ז) - המשך הדיון	197חק		שר המשפטים
ט.	הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון - מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. רובישנטיין (מס' תתל"ח) - המשך הדיון	181חק		שר המשפטים
י.	הצעת חוק החברות הממשלתיות (כשירות דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר (מס' תתל"ו) - המשך הדיון	187חק		שר המשפטים
יא.	הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס' תתכ"ג) - המשך הדיון	172חק		שר המשפטים
יב.	הצעת חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של חה"כ א. העצני (מס' תשנ"ה)	94חק		שר המשפטים
יג.	הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס. תשמ"ו - ערר - המשך הדיון	192חק		ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה
יד.	הצעת חוק הביקורת על חקירות משטרתיות, התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתט"ז) - המשך הדיון	167חק		שר המשפטים

---

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח		השר המגיש
טו.	טיוטת חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל (תיקון), התשנ"א-1990	208חק	*	שר הבטחון
טז.	טיוטת-חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון - הגדרות תאונת דרכים ושימוש ברכב מנועי), התשנ"א-1990	209חק	*	שר המשפטים
יז.	טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס.) (אגרת טיפול בתכניות), התשנ"א-1990	210חק	*	שר הפנים
יח.	טיוטת חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון), התש"ן-1990	128חק		שר הבטחון
יט.	הצעת חוק מרשם האוכלוסין (מחיקת פרט הלאום מפרטי הרישום), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תקפ"ו) - ערר - המשך הדיון	15חק		שר המשפטים
כ.	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (צמצום התחבורה הציבורית בימי מנוחה), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תר"צ) - המשך הדיון	42חק		שר המשפטים
כא.	הצעת חוק העונשין (תיקון - הגדרת חומר תועבה), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תרצ"א) - המשך הדיון	43חק		שר המשפטים
כב.	טיוטת-חוק והצעת חוק רשות הכבאות וההצלה, התש"ן-1990 - המשך הדיון	34חק+ א'+ ב'		שר הפנים המשטרה השר לאיכות הסביבה
כג.	הצעת חוק פרי הדר, התש"ן-1990 של חה"כ י. צידון (מס' תרע"ו)	49חק		שר המשפטים

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח	השר המגיש
כד.	טיוטת חוק יבוא בשר (תעודת הכשר), התשמ"ז-1987 - המשך הדיון	23חק+ א'	שר התעשיה והמסחר שר האוצר
כה.	טיוטת-חוק החוזים (חלק כללי) (תיקון), התש"ן-1990 - המשך הדיון	480חק	שר המשפטים
כו.	טיוטת-חוק הגנת הצרכן (תיקון מס. 2), התש"ן-1989 - המשך הדיון	395חק	שר התעשיה והמסחר
כז.	טיוטת-חוק הרשויות המקומיות (גימלאות לעובדים), התשמ"ח-1987	324חק	שר הפנים
כח.	טיוטת-חוק לתיקון חוק רישוי שירותי התעופה, התש"ן-1990	59חק	שר התחבורה
כט.	הגשת הצעות לנושא על סדר יומן של הממשלה ושל ועדות השרים	56חק	שר הכלכלה והתכנון
ל.	הצעת-חוק יסוד: זכויות היסוד של האדם - המשך הדיון	161חק (נוסח מסכם)+ תוספת	שר המשפטים
לא.	טיוטת-חוק העתיקות (תיקון), התשמ"ט-1988	20חק	שר החינוך והתרבות
לב.	תזכיר בענין תנאי החזקה בבתי מעצר משטרתיים - המשך הדיון	382חק	שר המשפטים
לג.	מקומות כליאה לעצורים - תמונת מצב ופתרונות אפשריים - המשך הדיון	383חק	שר המשטרה
לד.	טיוטת-חוק לתיקון פקודת החברות (שיקום חברות), התש"ן-1990 - המשך הדיון		שר המשפטים

---

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח	השר המגיש
לה.	טיוטת-חוק סיוע למדינות חוץ (דיני יבוא ויצוא), התש"ן-1990	157חק	שר האוצר
לו.	טיוטת-חוק השיפוט הצבאי (תיקון), התשנ"א-1990	200חק	שר הבטחון

---

* - נושא חדש על סדר היום

הצעת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון - הצגת מחיר), התשנ"א-1990 של חה"כ ש. ארבלי אלמוזלינו (מס' תתכ"ד) - ערר

הצעת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון - הצגת מחיר), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של סגן ראש הממשלה ושר התעשיה והמסחר.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום ו' בחשון התשנ"א (25.10.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:

1. ביום י"א בחשון התשנ"א (30.10.90) הודיע שר התיירות כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום כ"ו בחשון התשנ"א (14.11.90) החליטה ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, בהתאם להחלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89), לתמוך בהצעת החוק. (החלטה מס' חק/267).

3. ביום ג' בכסלו התשנ"א (20.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא תומך בהצעת החוק.

4. ביום י"ב בכסלו התשנ"א (29.11.90) הודיע שרהמשפטים כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 201חק

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שתופי), התשנ"א-1990 של חה"כ ח. מירום וא. נמיר - ערר (מס' [illegible])

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר העבודה והרווחה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ג בחשון התשנ"א (5.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:

1. ביום י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום ד' בחשון התשנ"א (21.11.90) החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, בהתאם להחלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89), לתמוך בהצעת החוק (החלטה מס' חק/298).

3. ביום ט"ז בכסלו התשנ"א (3.12.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק. (תגובתו מצ"ב).

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 202חק

MINISTER OF FINANCE

שר האוצר

ירושלים,
ה' בכסלו התשנ"א
22 נובמבר, 1990
ימ274

אל: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק ו'3 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), שהגישו חה"כ א. נמיר וח. מירום (מס' תת"מ)

אני מתנגד להצעת החוק שבנדון מן הטעמים המפורטים להלן.

פרק ו'3 לחוק הביטוח הלאומי עוסק בביטוח זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד, והגימלה לפיו משולמת משנסתיימו יחסי עובד-מעביד עקב מתן צו פירוק נגד המעביד.

היחסים שבין חבר הקיבוץ או המושב השיתופי לבין הקיבוץ או המושב אינם בגדר יחסי עובד-מעביד. גם דמי העזיבה המשולמים לחבר הקיבוץ או המושב השיתופי אינם זהים במהותם לשכר עבודה או לפיצויי פיטורין של עובד שכיר. תשלומים אלה מכוסים על העובדה שחבר הקיבוץ אינו צובר חסכונות או נכסים כלשהם בתקופת חברותו בקיבוץ, ועל מנת לאפשר לו את המשך חייו מחוץ למסגרת הקיבוץ, משלם לו הקיבוץ דמי עזיבה המבוססים, בין השאר, על מספר שנותיו כחבר קיבוץ.

לאור האמור לעיל, נראה כי החלת פרק ו'3 על חברי קיבוצים ומושבים שיתופיים עומדת בניגוד לעקרונות שלפיהם נקבעה ומשולמת הגימלה בחוק.

בכבוד רב,

יצחק מודעי
שר האוצר

מזכירות הממשלה
3 -12- 1990

העתק: סמנכ"ל לתפקידים מיוחדים (תמהח"פ/1162)

הצעת חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מנוי), התשנ"א-1990 של חה"כ ג. גל (מס' תתמ"ז)-ערר

הצעת חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מנוי), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של סגן ראש הממשלה ושר התעשיה והמסחר ושר החקלאות.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ' בחשון התשנ"א (8.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והמונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) הודיע שר התקשורת כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום ב' בכסלו התשנ"א (19.11.90) הודיע שר החקלאות כי הוא תומך בהצעת החוק.

3. ביום ו' בכסלו התשנ"א (23.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא תומך בהצעת החוק.

4. ביום י"א בכסלו התשנ"א (28.11.90) החליטה ועדת השרים לענייני חקיקה לתמוך בהצעת החוק (החלטה מס' חק/304).

5. ביום ט"ז בכסלו התשנ"א (3.12.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק (תגובתו מצ"ב).

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 203חק

שר האוצר

ירושלים,
ט' בכסלו התשנ"א
26 בנובמבר 1990

אל: מזכיר ועדת השרים לעניני חקיקה

ימ278

הנדון: הצעת חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מינוי)
שהגיש חה"כ ג. גל (מס' תתמ"ז)

אני מתנגד להצעת החוק שבנדון.

בחוקי המועצות החקלאיות השונים נקבעו שני שרים ממונים לענין כל חוק. קביעה זו נובעת מהעובדה שחברושאים המטופלים בידי המועצות הינם בתחום סמכותם של שני השרים הממונים, ועל מנת שהשרים יפעילו את סמכותו לענין אותם חוקים בהתאם למדיניות של שני המשרדים הנוגעים בדבר.

הצעת החוק נועדה לאפשר לשר אחד מבין שני השרים הממונים להפעיל סמכויות לפי החוק אף אם השר הממונה האחר אינו מסכים לשימוש זה בסמכות.

דרך זו לשימוש בסמכות סותרת את מטרת החוק. הדרך לפתרון חילוקי דעות בין שני שרים - הממונים על נושא מסויים הינה בהידברות ביניהם או בהכרעת הממשלה.

בכבוד רב,

יצחק מודעי
שר האוצר

העתק: הסמנכ"ל לתפקידים מיוחדים (מס' תמה"חפ/1174)

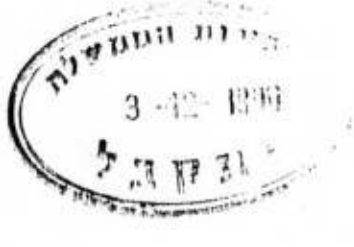

הצעת חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון - ילד נכה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. בורג (מס' תתנ"ט)

הצעת חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון - ילד נכה), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר העבודה והרווחה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום ח' בכסלו התשנ"א (5.12.90) הודיע שר התקשורת כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום י"א בכסלו התשנ"א (28.11.90) הודיע שר האוצר כיהוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 204חק

הצעת חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק) (תיקון - שמוש בבנזין נטול עופרת), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תת"ס)

הצעת חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק) (תיקון - שמוש בבנזין נטול עופרת), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של שר האוצר, שר התחבורה ושר האנרגיה והתשתית.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום י"א בכסלו התשנ"א (28.11.90) הודיע השר לאיכות הסביבה כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום י"א בכסלו התשנ"א (28.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 205חק

הצעת חוק לעידוד תיירות פנים בישראל (הוראת שעה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. דיין וא. פורז (מס' תתס"א)

הצעת חוק לעידוד תיירות פנים בישראל (הוראת שעה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. דיין מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של שר האוצר ושר התיירות.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום ו' בכסלו התשנ"א (23.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום ח' בכסלו התשנ"א (25.11.90) הודיע שר התקשורת כיהוא תומך בהצעת החוק.

3. ביום י"א בכסלו התשנ"א (28.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 206חק

הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - חובת קיום מכרז), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס' תתס"ב)

הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - חובת קיום מכרז), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של שר האוצר ושל שר המשפטים.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום י' בכסלו התשנ"א (27.11.90) הודיע שר החקלאות כי הוא מתנגד להצעת החוק (תגובתו מצ"ב).

2. ביום י"ב בכסלו התשנ"א (29.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

3. ביום ט"ז בכסלו התשנ"א (3.12.90) הודיע שר הכלכלה והתכנון כי הוא תומך עקרונית בחוק (תגובתו מצ"ב).

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 207חק

שר החקלאות

ירושלים

י' בכסלו תשנ"א
27 בנובמבר 1990
סימוכין: 1464

לכבוד
מיכאל ניר
מ"מ מזכיר הממשלה

שלום רב,,

ברצוני להתנגד להצעת חוק תתס"ב של חברי הכנסת פורז ורובינשטיין וזאת מהטעמים הבאים:

1. החלת החוק תפגע במחקר הישומי המבוצע באמצעות המופי"ם (מחקר ופיתוח) וחלקות תצפית אצל חקלאים או משקים מומחים ללא צורך בפרסום מכרז אלא על-פי שיקולים מקצועיים בלבד. כן תפגע הגמישות בהפעלת התקשרויות, רכישת משאבים, שכירת כח אדם מקצועי ואחר שלא בדרך של מכרז.

2. כל פעולות שיווק תוצרת חקלאית של משרדנו הינן בהתאם להוראות התכ"ם (תקנות כספים ומשק) המוצאות על ידי משרד האוצר - החשב הכללי - וכן להוראות השיווק המוצאות על ידי מועצות הייצור, מכאן שיש להוציא מתחילת החוק, כל פעולות שיווק תוצרת חקלאית.

3. רכישת ציוד מקצועי לצרכי מחקר מחו"ל אינה ניתנת להתבצע ברוב המקרים באמצעות מכרז שעיקרו, מפרט מדוייק. רכישת ציוד מקצועי מבוצעת ע"י בדיקת ציוד מתוך סידרת יצור נרחבת והתאמתו לצרכי החוקר תוך הפעלת שיקולים מקצועיים כשהמחיר הוא רק אחד מהם.

4. רכישת תרכיבים מחו"ל אינה ניתנת לביצוע בדרך של מכרז, עם הופעת מחלה מזמין מנהל השירותים הוטרינריים תרכיב מחו"ל לפי זמינותו וסוג המחלה הספציפי.

5. פתיחת מערכת מכרזי הבניה לכלל הקבלנים הרשומים אצל "רשם הקבלנים" יבטל נושא "קבלנים מוכרים" של החשב הכללי.

6. יש לתת את הדעת לנושא של העדפת מפעלים ויזמים באיזורי פיתוח נושא המוסדר בתכ"ם.

7. נושא של שרות לציוד מתוחכם המסתכם בסכומים גדולים וכן טיפול בציוד חקלאי לא ניתנים להתבצע באמצעות מכרזים.

מזכירות הממשלה
29-11-1990
נתקבל

שר החקלאות

ירושלים

8. האמור בהצעת החוק מבטל את האופציה של "מכרז סגור" הקיימת בתכ"ם, דבר שיגרום לסרבול המערכת במידה ניכרת.

9. ביטול הנושא של פטור ממכרז ע"י המנהל הכללי וע"י החשב הכללי הקיים כיום, ימנע מתן תשובות מיידיות שאינן סובלות דיחוי.

בכבוד רב,

רפאל איתן
שר החקלאות

שר הכלכלה והתכנון

ירושלים, ט' בכסלו תשנ"א
26 בנובמבר 1990

אל: ממלא מקום מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק יסוד: משק המדינה
(תיקון-חובת קיום מכרז), התשנ"א - 1990
מספר הצעת החוק: תתס"ב

הריני להודיעך כי אני תומך עקרונית בחקיקת חוק המחייב את המדינה להתקשר בחוזים על פי מכרז. אולם, לדעתי יש לאפשר למדינה לערוך גם מכרזים שאינם פומביים.

לאור הנ"ל, אציע לחברי הכנסת (יזמי ההצעה) לתקן הצעתם המקורית.

בברכה,

דוד מגן

מזכירות הממשלה
3 -12- 1990

העתק: ✓ ח"כ א. פורז
ח"כ א. רובינשטיין

ירושלים 91001 קרית בן גוריון, רח' קפלן 3, ת.ד. 13158, טל. 02-535178-9, פקס: 02-789424, טלקס: 26317 ECONO IL

חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל (תיקון), התש"נא - 1990

תיקון סעיף 1

1. בסעיף 1 לחוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל, התשמ"ז - 1987 (1) (להלן החוק) -

(1) במקום המונח "הפרשי הצמדה וריבית" והגדרתו יבוא:

"הפרשי הצמדה" - כשמשמעותם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א - 1961 (2) (להלן - חוק פסיקת ריבית והצמדה)".

(2) בסופו יבוא:

"ריבית" - ריבית צמודה בשעור של 4% לשנה.

תיקון סעיף 19

2. בסעיף קטן 19(3) -

במקום "וכן ישולם פיצוי נוסף בשיעור השווה לדמי שימוש בעד שלושים ימים נוספים", יבוא:

"וכן ישולם פיצוי נוסף בשיעור השווה לדמי שימוש בעד שלושים ימים נוספים - שניהם במועד תשלום פיצויים כאמור בסעיף 21".

---

1. סח' התשמ"ז עמ' 56
2. סח' התשכ"א עמ' 192

תיקון סעיף 21

3. בסעיף קטן 21(א) לחוק במקום "בסעיף 20 (א) או (ג)" יבוא: "בסעיף 20".

4. בסעיף 22 לחוק -

(א). בסעיף קטן (א) אחרי המילים "כמפורט להלן" יבוא:

תיקון סעיף 22

(1) דמי שימוש ופיצוי נוסף -

(א) ריבית - מהמועדים שנקבעו לתשלום;

(ב) הפרשי הצמדה - מהיום שנקבע לשחרורו של הציוד.

(2) פיצויים בשל נזק לציוד כמפורט בסעיף 20(א) או (ג) -

(א) ריבית - מהמועדים שנקבעו לתשלום.

(ב) הפרשי הצמדה - ממועד הערכת השמאי את הנזק.

(ב) בסוף הסעיף יוסף סעיף קטן (ג):

"(ג) דמי שימוש בשל ציוד שגוים ופיצוי נוסף ייקבעו על פי הצווים שעמדו בתוקף ביום שנקבע לשחרורו של הציוד".

26928

דברי הסבר

1. התיקונים המוצעים בחוק זה מיועדים לתת מענה לחסר שקיים בו מצד אחד ולהכניס בו תיקונים הכרחיים נוכח תיקונו באפריל 1989 של חוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א - 1961 (להלן חוק פסיקת ריבית והצמדה), מצד שני.

2. מחד קובע התיקון המוצע מהו המועד לתשלום הפיצוי הנוסף.

סעיף 19(3) וסעיף 20(ב) לחוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל, התש"ן - 1990, המסדירים את סוגיית הפיצוי הנוסף, שותקים באשר למועד תשלומו.

בהצעה זו מוצע כי המועד לתשלום פיצוי זה יקבע בהתאם לכללים שנקבעו לגבי המועד לתשלום הפיצויים בגין נזק לציוד שגויים, כפי שמורה החוק אף בהתייחס לדמי השימוש באובדן גמור זאת באמצעות תיקונם של סעיפים 19(3) ו-21 לחוק.

3. מאידך, התיקון המוצע מסדיר מחדש את סוגיית המועדים לחישוב מרוץ תקופת הריבית והפרשי הריבית וההצמדה, כך שמוצע:

א. לקבוע כלל חישוב אחיד לגבי כלל המקרים בהם משתלמים דמי שימוש ופיצוי נוסף.

ב. לקבוע מועדים שונים לענין חישוב תוספת הריבית ולענין חישוב תוספת הפרשי ההצמדה. תשלום הפרשי ההצמדה שמטרת תשלומם הינה שמירת ערך התשלום המגיע לבעל הציוד בערכים ריאליים, צריך להיות מחושב החל מהיום בו נקבע גובה החוב, ואילו הריבית, המשקפת את שווי השימוש בכסף, צריכה להיות מחושבת רק החל מהיום בו צריך היה החוב להשתלם.

הבחנה זו קיבלה משנה חשיבות נוכח תיקונו של חוק פסיקת ריבית, התשכ"א - 1961 על פיו נקבע שריבית המשולמת במסגרת תשלום הפרשי ריבית והצמדה היא ריבית בגובה 8%.

4. בהתאם לתיקון המוצע לסעיף 22 לחוק, עודכנו אף הגדרות המונחים "הפרשי הצמדה" ו"ריבית" בסעיף 1 לחוק.

5. המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) סמך ידיו על ההצעה מן הבחינה המשפטית, וההצעה מקובלת על הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

מוגש על-ידי שר הבטחון

ז"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

טיוטת חוק

א. <u>שם החוק המוצע</u>

חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון - הגדרות תאונת דרכים ושימוש בריכב מנועי), התשנ"א-1990.

ב. <u>עיקרי החוק המוצע</u>

בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 (להלן - חוק הפיצויים) תתוקן הגדרתו של המונח "תאונת דרכים" באופן שלא יכלל בה מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המכני של הרכב. כמו כן תתוקן הגדרת "שימוש ברכב מנועי" בחוק האמור, כך שלא תכלול הנתקות או נפילה של חלק מהרכב או מטענו כשהרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו.

ג. <u>הצורך בחוק המוצע</u>

ביום 30.9.90 פורסם ונכנס לתוקפו חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 8), התשנ"א-1990, שבו תוקנו הגדרות "תאונת דרכים" ו"נפגע" והוספה הגדרה של "שימוש ברכב מנועי". נוסח התיקון מצורף לטיוטה זו. כוונת המחוקק בתיקון האמור היתה לצמצם את תחולתו של חוק הפיצויים ולהגבילה למקרים בהם השימוש ברכב הוא למטרות תחבורתיות בלבד. לצורך זה הוצע - בין היתר - להוציא במפורש ממסגרת החוק פגיעות בעבודה שפיצויין מוסדר, כידוע, בחוק ספציפי וכן פגיעות שארעו כאשר הרכב נמצא במצב של חניה מוחלטת, דהיינו, כשהוא משמש כאוביקט בלבד ולא ככלי תעבורה.

בקריאה השניה של החוק במליאת הכנסת הוגשו ונתקבלו שתי הסתיגויות לנוסח החוק שהוצע לה:

האחת, של ח"כ חגי מרום, לפיה נכלל בהגדרת "תאונת דרכים" גם "מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את יעודו המקורי".

הסברו של ח"כ מרום להסתיגות היתה שאין הצדקה שלא לכלול במסגרת תאונת דרכים

פגיעה שקרתה לאדם תוך כדי שימוש בכוח מכני שנותנים כלים חקלאיים כמו טרקטור, קומביין או קטפת, מה גם שהדבר נוגע, לדברי ח"כ מרום, לאלפי אנשים העוסקים בעבודה חקלאית.

יש להוסיף כי תאונות תוך ניצול הכוח המכני של הרכב כוללות את כל התאונות הנגרמות לפועלים בתעשיה ובחקלאות בשבתם ליד מכונות למיון תפוחי אדמה, מערבלים למיניהם, מקצצות, מכונות ריתוך וטחינה, משאבות מים וכיוצא באלה, כשהמנוע שמפעיל אותן הוא מנוע של טרקטור או של רכב אחר שכוחו מועבר באמצעות ממסרה או מוט חיבור. במלים אחרות - מדובר בנפגעי תאונות עבודה שפיציויים מוסדר בחוק הביטוח הלאומי ושמלכתחילה לא היתה כוונת המחוקק לכללם במסגרת חוק הפיציויים.

זאת ועוד: אין ספק שהשימוש בכלים החקלאיים כאמור איננו למטרות תחבורתיות, כך שהכללת ההסתיגות בהגדרת "תאונת דרכים" עומדת בסתירה גמורה לאמור ברישה של אותה הגדרה עצמה.

כמו כן ישנה סתירה פנימית בנוסח ההסתיגות עצמה, משום שהיא כוללת את הסייג "ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את "יעודו המקורי", כאשר היעוד המקורי של רכב הוא למטרות תחבורה ואילו בעת השימוש שינה הרכב את יעודו למטרות ניצול הכוח המכני שלו.

מוצע, איפוא, למחוק את נוסח ההסתיגות האמורה מהגדרת "תאונת דרכים".

ההסתיגות השניה לנוסח החוק היתה של ח"כ חיים אורון, שבקש לכלול במסגרת החוק גם מקרה שבו ניתק חלק מרכב חונה או מהמטען שלו ובנפילתו פוגע באדם וגורם לו נזק גוף.

הסברו של ח"כ אורון היה שחלק כלי רכב כמו כף של טרקטור, מעמיס או סולם של רכב אשפה וכדומה, פוגעים לעתים באדם משום שלא נסגרו כראוי בתום יום העבודה. ח"כ אורון לא הסביר מדוע יש לדעתו לראות מקרים אלה כתאונת דרכים כאשר אותה שעה אין איש משתמש ברכב או מטפל בו. נראה שגם מאורעות אלה אין לכללם במסגרת הסיכון התחבורתי שאותו בא לכסות חוק הפיציויים, אלא יש לראותם כפגיעות רגילות שנגרמו עקב רשלנות ושפיציויין מוסדר בדיני הנזיקין.
מוצע, על כן, למחוק גם את נוסח הסתיגותו של ח"כ אורון מתוך הגדרת "שימוש ברכב מנועי".

ד. <u>השפעת החוק המוצע על החוק הקיים</u>

הגדרות "תאונת דרכים" ו"שימוש ברכב מנועי" שבסעיף 1 לחוק הפיציויים יתוקנו באופן שנוסח שתי ההסתיגויות יימחק מהן.

ח. <u>השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה</u>

א י ן

<u>השפעת החוק המוצע על תקן המשרד ועל ההיבט המינהל</u>

א י ן

יצויין כי היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים סמכו את ידיהם על הצעת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 8), התשנ"א-1990, כפי שהוצעה בשעתה ע"י הממשלה, ואילו הצעת חוק זו באה לחזק את המגמה שהתבטאה בהצעת החוק האמורה.

<u>נוסח החוק המוצע</u>

תיקון סעיף 1

1. בסעיף 1 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975[1] -

(1) בהגדרת "תאונת דרכים", המלים "או מאורע שנגרם עקב ניצול הכח המכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי" - יימחקו;

(2) בהגדרת "שימוש ברכב מנועי", המלים "וכן הינתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו" - יימחקו.

תחילה

2. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 8), התשנ"א-1990[2].

מוגש על-ידי שר המשפטים

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק התכנון והבניה (תיקון מס') (אגרת טיפול בתכניות), התשנ"א-1990.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:

שר הפנים יוסמך לקבוע בתקנות שיעורן של אגרות שישולמו לועדות המחוזיות לתכנון ולבניה עבור הטיפול בתכניות הבניה, לסוגיהן השונים, המתבצע בלשכות התכנון המחוזיות.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

סעיף 265(17) לחוק התכנון והבניה מסמיך את שר הפנים, בהתייעצות עם המועצה הארצית לתכנון ולבניה, להתקין תקנות בדבר שיעורן של אגרות שישולמו עבור מתן היתרים, מידע, אישורים ותעודות לפי החוק.

לועדות המחוזיות לתכנון ולבניה וללשכות התכנון הפועלות לידן מוגשות תכניות מתאר, תכניות מפורטות וחשריטים לחלוקה קרקע, במסגרת ההליכים לקראת אישורן. בדיקת התכניות בלשכות התכנון המחוזיות כרוכה בעבודה ממושכת, מורכבת ומאומצת, הדורשת השקעה רבה בזמן ובכוח אדם.

מוצע לפיכך שלרשימת השרותים אשר שר הפנים הוסמך לקבוע בתקנות כי ישולמו עבורם אגרות ואת שיעוריהן, יתווסף השרות רב החשיבות הניתן למגישי תכניות הבניה השונות על ידי הועדות המחוזיות של בדיקת התכניות והטיפול בהן.

תשלום האגרות האמורות יאפשר לועדות המחוזיות לתגבר את כוח האדם המצומצם ביותר העומד כיום לרשותן בסיוע חיצוני מיומן ולהעמיד לרשות הועדות אמצעים ועזרים טכניים שונים. הדבר יסייע לועדות לעמוד בלוח הזמנים הדחוס שהוקצב להן בתיקון מס' 26 לחוק התכנון והבניה לטיפול בשלבים השונים של אישורי תכניות, יזרז את הליכי התכנון ויבטיח טיפול מקצועי ומיומן יותר בתכניות, לתועלתם של כל יזמי הבניה הנזקקים לשירותי הועדות המחוזיות.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

יתוקן סעיף 265(17) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

ה. השפעת החוק המוצע על התקן והתקציב של משרד הפנים ורשויות אחרות:

אין לחוק המוצע השלכה על נושא התקן של משרד הפנים ורשויות אחרות. היקף הוצאות המשרד יגדל ביחס ישר להכנסה מגביית האגרות.

ו. <u>השפעת החוק המוצע על ההיבט המינהלי של משרד הפנים ורשויות אחרות:</u>

אין.

ז. <u>הסתייגויות:</u>

אין הסתייגויות.

היועץ המשפטי לממשלה תומך בהצעה מבחינה משפטית.

משרד האוצר תומך בהצעה.

ח. נוסח החוק המוצע מצורף.

מוגש על ידי שר הפנים

ב' בכסלו התשנ"א
19 בנובמבר 1990

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 28), התשנ"א-1990

תיקון סעיף 265 בחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965[1] במקום "שיעורן בתכניות

1. בסעיף 265(17) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965[1] במקום "שיעורן של אגרות למתן היתרים" יבוא "שיעורן של אגרות בתכניות, בתשריטים לחלוקת קרקע ולמתן היתרים".

---

1. ס"ח התשכ"ה, עמ' 307

מוגש על-ידי שר הפנים

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
מישיבת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק
יום ב', ט"ז בכסלו התשנ"א - 3.12.90

נכחו חברי ועדת השרים: ד. מרידור - יו"ר, ר. פנחסי, ג. פת,
א. שאקי

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט (בחו"ל), ד. מגן, י. מודעי,
ר. מילוא (בחו"ל), מ. נסים (בחו"ל),
י. פרץ

כן נכחו:	מ. קצב	- שר התחבורה
	י. חריש	- היועץ המשפטי לממשלה
	י. אבן	- המנהל הכללי, משרד התחבורה
	מ. אהלי	- משרד התקשורת
	ז. אפיק	- משרד האנרגיה והתשתית
	ר. בלניקוב	- משרד האוצר
	מ. בן-צבי	- משרד האוצר
	ר. בן-חור	- משרד התחבורה
	ב. בראון	- המשרד לאיכות הסביבה
	ד. בר-חיים	- משרד האוצר
	מ. בר-לב	- התעשיה האוירית
	י. ברק	- משרד העבודה והרווחה
	ש. גוברמן	- משרד המשפטים
	ק. גוגנהיים	- משרד האוצר
	א. דורון	- המנהל הכללי, משרד התקשורת
	ד. דרור-הכהן	- משרד המשפטים
	א. הראל	- יו"ר רשות השידור
	א. וגנר	- משרד הפנים
	א. טוקטלי	- הרשות השניה לטלוויזיה ורדיו
	י. טורבוביץ	- משרד התעשיה והמסחר
	ב. טל	- משרד התחבורה
	נ. יוצר	- משרד התקשורת
	י. כהן	- משרד החינוך והתרבות
	נ. כהן	- רשות השידור
	י. לביא	- משרד הפנים
	י. לוי	- משרד הפנים

בפרוטוקול זה 12 דפים.

ע. להבי	- משרד התחבורה
צ. לוין	- משרד הבריאות
י. לורברבוים	- הטלוויזיה החינוכית
ד. לחמן-מסר	- משרד המשפטים
א. מישר	- משרד הבריאות
א. מקל	- מנהל רשות השידור
א. מרינוב	- המנהל הכללי, המשרד לאיכות הסביבה
ג. נאור	- משרד התחבורה
ג. נויטל	- משרד המשפטים
נ. ענתבי	- משרד המשפטים
מ. קוק	- משרד הכלכלה והתכנון
ש. קלפנר	- משרד התקשורת
א. קלעי	- לשכת שר המשפטים
ד. קמחי	- הטלוויזיה החינוכית
ד. רדושר	- משרד הפנים
ת. רווה	- משרד המשפטים
פ. רוזנבאום	- התעשיה האוירית
ח. שמואלביץ	- משרד המשטרה
סא"ל י. תלרז	- הפרקליטות הצבאית הראשית

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

חק/334. הצעת-חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון - שירות לעניין קיץ), התשנ"א-1990 של ח"כ ע. סולודר (מס. תתנ"ד)

חק/335. הצעת-חוק הספורט (תיקון - שיתוף זרים ומתאזרחים בקבוצת כדורסל), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. בר-זוהר (מס. תתנ"ה)

חק/336. הצעת-חוק יסוד: הכנסת (תיקון מס'), התשנ"א-1990 של ח"כ א. דיין (מס. תתנ"ו)

חק/337. הצעת-חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א-1990 של ח"כ ש. שטרית (מס. תתנ"ז)

חק/338. הצעת-חוק האזנת סתר (תיקון - חשיפת מקור עיתונאי ושיבוש הליכי משפט), התשנ"א-1990 של ח"כ א. בורג (מס. תת"נ)

חק/339. הצעת-חוק יסוד: הכנסת (תיקון - סייג למועמדות), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. איתן (מס. תתמ"ט)

חק/340. הצעת-חוק החברות הממשלתיות (תיקון - מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. רובינשטיין (מס. תתל"ח) - המשך הדיון

חק/341. הצעת-חוק לעדוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראת שעה), התשנ"א-1990 של ח"כ ג. גל (מס. תתל"ט) - המשך הדיון

חק/342. הצעת-חוק הירושה (תיקון - דין חוץ), התשנ"א-1990 של ח"כ ש. אלוני (מס. תשצ"ד) - ערר - המשך הדיון

חק/343. הצעת-חוק החברות הממשלתיות (כשירות דירקטור מטעם המדינה) התשנ"א-1990 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתל"ו) המשך הדיון

חק/344. הצעת-חוק לתיקון פקודת התעבורה (הארכת תוקפו של רשיון נהיגה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תת"ה) - ערר - המשך הדיון

חק/345. הצעת-חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתכ"ג) - המשך הדיון

חק/346. הצעת-חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של ח"כ א. העצני (מס. תשנ"ה)

חק/347. הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס. תשמ"ו) - ערר

חק/348. א. הצעת חוק רשות השידור (תיקון - ערוץ נוסף לטלוויזיה הישראלית), התש"ן-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תקכ"ט)

ב. הצעת-חוק רשות הטלוויזיה החינוכית, התש"ן-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תשס"א)

חק/349. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 31), התשנ"א-1990 - המשך הדיון

ש מ ו ר

חק/334. הצעת-חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון - שירות לעניין קיץ), התשנ"א-1990 של ח"כ ע. סולודר (מס. תתנ"ד)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה י. תלרז וח. אהלי.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון - שירות לעניין קיץ), התשנ"א-1990 של חברת הכנסת ע. סולודר (מס. תנ"צ).

חק/335. הצעת-חוק הספורט (תיקון - שיתוף זרים ומתאזרחים בקבוצת כדורסל), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. בר-זוהר (מס. תתנ"ה)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הספורט (תיקון - שיתוף זרים ומתאזרחים בקבוצת כדורסל), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ. בר-זוהר (מס. תתנ"ה).

חק/336. הצעת-חוק יסוד: הכנסת (תיקון מס'), התשנ"א-1990 של ח"כ א. דיין (מס. תתנ"ו)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - הממשלה לא תיקבע עמדה לגבי הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון מס.), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת א. דיין (מס. תתנ"ו).

חק/337. הצעת-חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א-1990 של ח"כ ש. שטרית (מס. תתנ"ז)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

המשך הדיון נדחה.

חק/338. הצעת-חוק האזנת סתר (תיקון - חשיפת מקור עיתונאי ושיבוש הליכי משפט), התשנ"א-1990 של ח"כ א. בורג (מס. תת"נ)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, ר. פנחסי; ה"ה ש. גוברמן וי. חריש.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק האזנת סתר (תיקון - חשיפת מקור עיתונאי ושיבוש הליכי משפט), התשנ"א-1990, של חבר הכנסת א. בורג (מס. תת"נ).

חק/339. הצעת-חוק יסוד: הכנסת (תיקון - סייג למועמדות), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. איתן (מס. תתמ"ט)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ר. פנחסי, ד. מרידור, ג. פת והיועץ המשפטי לממשלה.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון - סייג למועמדות), התשנ"א-1990, של חבר הכנסת מ. איתן (מס. תתמ"ט).

חק/340. הצעת-חוק החברות הממשלתיות (תיקון - מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. רובינשטיין (מס. תתל"ח) - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

חק/341. הצעת-חוק לעדוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראת שעה), התשנ"א-1990 של ח"כ ג. גל (מס. תתל"ט) - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ר. פנחסי, ד. מרידור וג.פת.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראת שעה), התשנ"א-1990, של חבר הכנסת ג. גל (מס. תתל"ט).

חק/342. הצעת-חוק הירושה (תיקון - דין חוץ), התשנ"א-1990 של ח"כ ש. אלוני (מס. תשצ"ד) - עדר - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ג. פת וד. מרידור.

מ ח ל י ט י ם, בשינוי להחלטה מס. חק/247 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ד בחשון התשנ"א (12.11.90) ובהתייחס לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - הממשלה לא תיקבע עמדה לגבי הצעת חוק הירושה (תיקון - דין חוץ), התשנ"א-1990 של חברת הכנסת ש. אלוני (מס. תשצ"ד).

ההחלטה היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

חק/343. הצעת-חוק החברות הממשלתיות (כשירות דירקטור מטעם המדינה) התשנ"א-1990 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתל"ו) המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

חק/344. הצעת-חוק לתיקון פקודת התעבורה (הארכת תוקפו של רשיון נהיגה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תת"ה) - ערר - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ר. פנחסי, ד. מרידור וס. קצב.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/243 (סעיף ו') של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ט בחשון התש"ן (7.11.90), ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - לתמוך בהצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הארכת תוקפו של רשיון נהיגה), התשנ"א-1990, של חבר הכנסת א. פורז (מס. תת"ה).

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ד) בתקנון לעבודת הממשלה.

חק/345. הצעת-חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתכ"ג) - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

חק/346. הצעת-חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של ח"כ א. העצני (מס. תשנ"ה)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

המשך הדיון נדחה.

חק/347. הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס. תשמ"ו) - ערר

יושב ראש ועדת השרים פותח.

שר התקשורת מסביר את עמדתו לגבי הצעת החוק.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, ר. פנחסי, ג. פת, א. שאקי; ה"ה ג. נויטל ו'. חריש.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

ש מ ו ר

חק/348. א. הצעת חוק רשות השידור (תיקון - ערוץ נוסף לטלוויזיה הישראלית), התש"ן-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תקכ"ט)

ב. הצעת-חוק רשות הטלוויזיה החינוכית, התש"ן-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תשס"א)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, ר.פנחסי, ג.פת; ה"ה ר. בלניקוב, א. הראל, א. מקל, נ. יוצר, מ. אהלי, ש. קלפנר, א. טוקטלי, י. לורברבוים, י. תלרז והגברות ד. לחמן-מסר, ד. קמחי, ת. הקר ום. קוק.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק מס. חק/745 מיום י"ט באייר התש"ן (14.5.90), מס. חק/208 ומס. חק/209 מיום כ"ז באלול התש"ן (17.9.90), שענינן הצעת חוק רשות השידור (תיקון - ערוץ נוסף לטלוויזיה הישראלית), התש"ן-1990 (מס. תקכ"ט) והצעת חוק רשות הטלוויזיה החינוכית, התש"ן-1990 (מס. תשס"א) של חבר הכנסת א. פורז, ובהתייחס לעמדותיהם של משרדי האוצר, המשטרה, התקשורת, רשות השידור, הטלוויזיה החינוכית והרשת השניה לטלוויזיה ורדיו:-

א. שר המשפטים יציג בפני הממשלה, בישיבתה הקרובה, את נושאי הערוץ הנוסף לטלוויזיה הישראלית והצעת חוק רשות הטלוויזיה החינוכית והשלכותיהם ויציע למנות צוות שרים או ועדת שרים - אשר תיבדוק נושאים אלה מתוך ראיה כוללת של צרכי המדינה בתחום זה. הצוות יגיש את המלצותיו לממשלה תוך חודשיים ימים;

ב. בהמשך לנ"ל:-

(1) לבקש מחבר הכנסת א. פורז לעכב את המשך הדיון בהצעותיו בכנסת, עד אשר הממשלה תחליט בנדון;

(2) אם חבר הכנסת א. פורז ידחה את הבקשה כאמור, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעות החוק.

חק/349. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 31), התשנ"א-1990 - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה מ. אהלי, י. לוי, י.תלרז, י. ברק, ד. רדושר, י. חריש, ש. גוברמן, א. מרינוב, י. טורבוביץ והגברות ת. רווה, ר. רוטנברג, ד. דרור-הכהן, נ. ענתבי, ב. בראון, א. קלעי וא. מישר.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/333 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ב בכסלו התשנ"א (29.11.90):-

א. הצורך באישור חברת "בזק" בקשר עם התקנת מתקני בזק במבנים חדשים - ייבדק על-ידי משרד הפנים עם חברת "בזק" ומסקנות הבדיקה תובאנה לועדת השרים;

ב. בפיסקה (2) של סעיף 145 ו' בטיוטה, יובהר כי התקנות לגבי המספר וההיקף של בקשות - להיתר שנערכו על-ידי אדריכל רשוי לצורך קבלת תעודה - יותקנו על-ידי שרי הפנים והעבודה והרווחה;

ג. בסעיף 145 ט' של הטיוטה -

(1) בניסוח פיסקה (א)(4) של הסעיף, תיבדק ההתאמה לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951;

(2) בסעיף קטן(ג) יובהר, כי למורשה להיתר שיצהיר על נכונות הפרטים של הבקשה להיתר, תהיה אחריות כוללת לנכונות פרטי הבקשה. יחד עם זאת - יצורף לבקשה תצהיר של מהנדס קונסטרוקציה לגבי החלק הנוגע לעמידות המבנה ויציבותו;

כמו כן ייקבע בסעיף, כי בתצהיר של עורך הבקשה להיתר ייאמר כי מהנדס הקונסטרוקציה נבחר על-פי כישורים ונסיון מתאימים לגבי המבנה נושא הבקשה;

ד. בסעיף 145 י' של הטיוטה:-

(1) בסעיף קטן(ה) ייאמר, כי רשות הרישוי המחוזית תתן את החלטתה בערר, תוך 15 יום;

(2) בסעיפים קטנים (ה) ו-(ו), במקום: "יושב ראש הועדה המחוזית", יבוא: "יושב ראש רשות הרישוי המחוזית";

(3) בסעיף קטן (ו), במקום: "כאמור בסעיף קטן (ד)", יבוא: "כאמור בסעיפים קטנים (ד) ו-(ה);

ה. בסעיף 145 י"א של הטיוטה:-

(1) ברישא של (א), במקום: "הוראות הסעיפים 145 ו' עד 145 י'", יבוא: "הוראות הסעיפים 145 א' עד 145 י'";

(2) במקום הנוסח המוצע בפיסקה (1), יבוא: כל בניה או שימוש במבנה ששטחו הכולל עולה על 10,000 מ"ר, במגורים בלבד; ולגבי מבנים המיועדים לשימושים אחרים אם שטחם הבנוי הכולל עולה על 7000 מ"ר;

בהמשך לנ"ל - לגבי מבנים לתעשיה, היועץ המשפטי של משרד התעשיה והמסחר יבדוק את הנושא במשרדו;

(3) פיסקאות (2) ו-(4) יאוחדו; כן יפורטו בפיסקה המשותפת סוגי המתקנים והמבנים האמורים בתקנה 2(ב) (1) ו-(2) של תקנות התכנון והבניה (תסקירי השפעה על הסביבה), התשמ"ב-1982;

(4) בפיסקה (5) יובהר, כי המיגבלה לדרכים, תחול על דרכים ציבוריות שכוללות מחלפים, חפירים, גשרים וסוללות עפר;

(5) בפיסקה (6), יוסף: "איצטדיון ותחנת אוטובוסים מרכזית";

(6) פיסקה (7) תוצב בנפרד מן הרשימה;

(7) בפיסקה (8), אחרי המלים: "בעלי זכויות בנכס", יבוא: "כאמור בסעיף 145 ה (ב);

(8) פיסקה (9) תנוסח מחדש, ויובהר בה כי שר הפנים יקבע בתקנות את הפרטים שהעדרם מתכנית ימנע מתן היתר, על-פי חוק זה;

ש מ ו ר

(9) בכפוף לעיל, לערוך ולנסח מחדש סעיף 145 י"א;

ו. בסעיף 145 י"ג (א) ייקבע הקמתה של ועדה, שבראשה יעמוד מי שנתמנה על-ידי שר המשפטים;

ז. לאשר בכפוף לעיל, סעיפים 145 ו'; 145 ז'; 145 ח'; 145 ט'; 145 י'; 145 י"א; 145 י"ב; ו-145 י"ג (א) ו-(ב) של טיוטת החוק.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מזכירות הממשלה

ירושלים, י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

אל: חברי הממשלה

מאת: ממלא מקום מזכיר הממשלה

הנדון: נושאים לסדר היום של ועדת השרים לענייני כלכלה

מצורפים בזה נושאים לסדר היום של ועדת השרים לענייני כלכלה לפי הפרוט כדלקמן:

1. הקמת חברת חוץ בארצות הברית על ידי התעשיה הצבאית לישראל בע"מ (נספח 41כל)
2. משרת היועץ המשפטי למשרד התחבורה (נספח 42כל)
3. צמצום הגרעון בתקציב המדינה (נספח 43כל)

הנושאים הנ"ל ישולבו בסדר היום של ועדת השרים.

ב ב ר כ ה,

מ י כ א ל נ י ר

הקמת חברת חוץ בארצות הברית על ידי התעשיה הצבאית לישראל בע"מ

הצעה להחלטה

מחליטים בהסתמך על הוראות סעיף 11 (א) (9) לחוק החברות הממשלתיות התשל"ה-1975, לאשר את החלטת דירקטוריון התעשיה הצבאית לישראל בע"מ (תעש) מיום 5.11.1989 בדבר הקמת חברה בארה"ב, כחברת חוץ על פי סעיף 59 לחוק החברות הממשלתיות וזאת בתנאים המפורטים להלן:-

א. <u>שם החברה</u>

ISRAEL MILITARY INDUSTRIES TRADING/USA INC או כל שם אחר כפי שיאושר ע"י הרשויות המוסמכות בארה"ב (להלן-החברה).

ב. <u>מטרות החברה</u>

1. לעסוק ברכישת חמרים, חמרי גלם, רכיבים, ציוד, מכלולים ותת מכלולים, ציוד עזר ספרות וכיו"ב עבור התעשיה הצבאית לישראל בע"מ.

2. לעסוק בקניית ידע, שירותים, סיוע טכני, הסכמי שיתוף פעולה בתחומים שבהם עוסקת התעשיה הצבאית לישראל בע"מ ועבורה.

3. לטפל באיחסון, אריזה ושינוע של הציוד והחמרים הנרכשים בארה"ב ומיועדים למשלוח לתעשיה הצבאית לישראל בע"מ.

<u>אופי החברה</u>

החברה תהיה "חברת חוץ" פרטית מאוגדת בארה"ב עפ"י החוקים המחייבים במקום.

ד. <u>מבנה ההון</u>

ההון הרשום של החברה יהיה -.1,000 דולר. עם הקמת החברה יונפקו כנגד סכום זה מספר מניות כפי שיומלץ ע"י יועצי החברה בארה"ב.

כל המניות תהיינה בבעלות התעשיה הצבאית לישראל בע"מ.

ה. <u>זכויות המניות לסוגיהן</u>

המניות תהיינה שוות זכויות.

ו. <u>מימון פעולות החברה</u>

בחברה יושקעו -.1,000 דולר בהון מניות עם הקמתה. מימון נוסף לצרכי ביצוע מטרותיה ינתן לחברה מפעם לפעם לפי הצרכים באישור הגורמים המוסמכים בתעשיה הצבאית לישראל בע"מ.

ז. <u>מייסדי החברה</u>

התעשיה הצבאית לישראל בע"מ.

ח. <u>חברי הדירקטוריון</u>

מספר חברי הדירקטוריון של החברה יהיה חמישה והם ימונו כולם ע"י דירקטוריון התעשיה הצבאית לישראל בע"מ.

ט. <u>מעמד החברה</u>

החברה תהיה חברת בת של התעשיה הצבאית לישראל בע"מ.

י. <u>השר האחראי</u>

השר האחראי על החברה יהיה שר הבטחון.

יא. <u>תחילת פעילות החברה</u>

החברה תחל פעילותה מיד לאחר אישור ועדת שרים לענייני כלכלה והתאגדות החברה בארה"ב.

ד ב ר י ה ס ב ר

1. התעשיה הצבאית הפכה מיחדת סמך של משרד הבטחון לחברה ממשלתית ונרשמה כחוק אצל רשם החברות, ביום 3.7.89, בשם: התעשיה הצבאית לישראל בע"מ. (להלן חברת התעש).
ביום 1.11.90 התחילה חברת התעש בפעילותה, וזאת על פי החלטות הממשלה מיום 4.6.89 ומיום 22.10.90.

2. התעשיה הצבאית מפעילה היום משלחת רכש בניו-יורק, ארה"ב המרכזת ומבצעת עבור מפעלי התעש את כל פעילות הרכש, הן של מוצרים והן של ידע, ממפעלים, ספקים יצרנים וגורמים אחרים בארה"ב. משלחת התעש בניו-יורק מטפלת גם באיחסון, אריזה ושינוע של הציוד והחומרים הנרכשים בארה"ב ומיועדים למשלוח לארץ. משלחת התעש בניו-יורק מהווה חלק ממשלחת משרד הבטחון בניו-יורק.

3. הקמת חברת התעשיה הצבאית לישראל בע"מ מחייבת ניתוק פעולתה של משלחת התעש בניו-יורק מפעילות משלחת משרד הבטחון במקום וכינון יחסים ביניהם כדוגמת אלה שבין התעשיה האוירית בניו-יורק ומשלחת משהב"ט. זוהי גם דרישת ראש משלחת משרד הבטחון בניו-יורק.

4. נוצר, איפוא, הצורך להקים עתה חברה בת לחברת התעש בניו-יורק, אשר תקבל לידיה, לנוכח תחילת פעילותה העסקית של חברת התעש בארץ ביום 1.11.90, את תפקידי משלחת התעש בניו-יורק כמתואר לעיל.

5. החברה אשר תוקם תהיה חברה ממשלתית עפ"י חוק החברות הממשלתיות. היא תוקם כחברת חוץ על פי סעיף 59 לחוק. החברה תהיה בבעלות התעשיה הצבאית לישראל בע"מ (חברת בת של החברה) והיא תפעל לביצוע רכש חמרים, ציוד, ידע, סיוע טכני וכיו"ב עבור חברת התעש, לרבות ביצועי תשלומים במקום ועשיית כל הפעולות הדרושות לשינוע ומשלוח הציוד והחמרים הנרכשים ארצה. הקמת החברה טעונה אישור הממשלה ותיאום מוקדם עם רשות החברות הממשלתיות.

הצעת ההחלטה הינה על דעת רשות החברות הממשלתיות.

מוגש ע"י: שר הבטחון
ושר האוצר

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

משרת היועץ המשפטי למשרד התחבורה

הצעה להחלטה

מחליטים

משרת היועץ המשפטי למשרד התחבורה תוקבל בשכר לשכר שופט מחוזי.

דברי הסבר:

1. משרד התחבורה הוא אחד מארבעת המשרדים (תחבורה, בטחון, אוצר, חוץ) שיועציהם המשפטיים נכללו (גם עפ"י החלטת שרי האוצר והמשפטים דאז) ברשימה המקורית של המוקבלים בשכרם לשכר שופט מחוזי שפורטה בחוזר נציבות שירות המדינה מיום 3 ביוני 1974 מס' 6/4/3 והידוע כ"מסמך ששון".

2. היועץ המשפטי למשרד התחבורה ממונה על לשכה משפטית המורכבת מ-15 עורכי דין (9 יועצים + 6 תובעים) ועל פעילות משפטית ענפה בתחומי משפט רבים ועל חקיקה ענפה ואמנות בי"ל רבות בתחום התעבורה, הספנות, התעופה הנמלים ועוד.

3. ועדת השרים לעניני כלכלה החליטה ביום 24.11.88 בהחלטה מס' 1502 (כל/147) כי משרות היועצים המשפטים למערכת הבטחון ולמשרד החוץ יוקבלו בשכר לשכר שופט מחוזי.

4. הנימוקים שעמדו מאחורי ההחלטה על הקבלת שכרם על היועצים המשפטים למשרד הבטחון ולמשרד החוץ, טובים ונכונים גם להקבלת משרתו של היועץ המשפטי למשרד התחבורה, הנמנה כאמור בין 4 המשרדי שיועציהם נכללו "במסמך ששון".

5. עמדתו של נציב שירות המדינה לעניין זה כפי שמצאה ביטוי במכתבו לשר האוצר מיום 14.3.89 הינה כלהלן:
"לדעתנו לא יהיה זה מן הראוי להרחיב את ההקבלה לשכר שופט מחוזי באופן גורף על כל היועצים המשפטיים במשרדי הממשלה. ניתן לאחר בדיקת הנסיבות המיוחדות של כל מקרה, לאשר הקבלה רק ליועצים שנכללו ברשימה המקורית של המוקבלים.

6. עם קביעת עקרון זה המצב שנוצר מחייב להתייחס באופן שווה ובלתי מפלה לגבי משרת היועץ המשפטי למשרד התחבורה.

מוגש על ידי שר התחבורה

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 42כל

ההצעה נשלחה על פי סעיף 5 בתקנון לעבודת הממשלה
אל שר האוצר.

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם:

א. הממשלה תגיש לכנסת הצעת-חוק שתכליתה לצמצם בהדרגה במשך חמש שנים את הגרעון בתקציב המדינה עד לאזון ההכנסות וההוצאות (ללא מתן אשראי).

ב. הגרעון יצומצם כלהלן:

בשנת התקציב 1991 לא יעלה הגרעון על 5.5% מן התמ"ג;
בשנת התקציב 1992 לא יעלה הגרעון על 4.5% מן התמ"ג;
בשנת התקציב 1993 לא יעלה הגרעון על 3% מן התמ"ג;
בשנת התקציב 1994 לא יעלה הגרעון על 1.5% מן התמ"ג.
בשנת התקציב 1995 יהיה התקציב מאוזן.

ג. לא תוגש לכנסת הצעת-חוק תקציב (לרבות תקציב נוסף) והכנסת לא תאשר תקציב שיחרגו ממסגרת זו.

ד. אין לשנות חוק זה אלא ברוב של חברי הכנסת.

ה. צוות השרים לחקיקת התקציב יוסמך לנסח הצעת-חוק זו על-דעת הממשלה ולהגישה לכנסת.

מוגש על-ידי שר המשפטים

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

נספח 43כל

הצעת ההחלטה הובאה לישיבת הממשלה ביום ג', י' בכסלו התשנ"א (27.11.90).

ההצעה מועברת לדיון בועדת השרים לענייני כלכלה.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטת ממשלה
יום ג', כ"ד בכסלו התשנ"א - 11.12.90

680. <u>נסיעות שרים</u>

מ ח ל י ט י ם לאשר את נסיעת שר החינוך והתרבות לבלגיה, בעניני משרדו ובענינים פרטיים, מיום כ"ו בכסלו התשנ"א (13.12.90) למשך כשלושה ימים.

השר לעניני דתות ימלא את מקום שר החינוך והתרבות בעת העדרו מהארץ.

ההחלטה התקבלה על-פי סעיף 18 בתקנון לעבודת הממשלה.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטות מצורפות)
אשר קיבלו תוקף ביום א', כ"ב בכסלו התשנ"א-9.12.1990

678(ע/85). הערכות המשרד לקליטת העליה לקליטת עולים בשנת 1991

679(ע/86). העליה מאתיופיה

בפרוטוקול זה 2 דפים.

<u>החלטות ועדת שרים לענייני עליה , מיום כ"ב בכסלו התשנ"א (9.12.1990), אשר קיבלו תוקף ביום כ"ב בכסלו התשנ"א (9.12.1990)</u>

678(ע/85). <u>היערכות המשרד לקליטת העליה לקליטת עולים בשנת 1991</u>

מ ח ל י ט י ם: המשרד לקליטת העליה יציג בפני ועדת השרים לענייני עליה בישיבתה הקרובה, את תכניתו לקליטת 400 אלף עולים בשנת 1991 - בהתחשב בהערות ובהצעות שהושמעו בנושא, בעת הדיון היום.

679(ע/86). <u>העליה מאתיופיה</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לנושא העליה מאתיופיה:-

א. האחריות על קליטת יהודי אתיופיה היא בידי הסוכנות היהודית;

ב. בהמשך לנ"ל להטיל על המנהל הכללי של הסוכנות היהודית לבוא בדברים עם המשרד לקליטת העליה, חברת "עמידר" והאגף לבניה כפרית במשרד הבינוי והשיכון כדי לסכם תכנית מפורטת לקליטת 1000 עולים מאתיופיה מידי חודש.

התכנית האמורה תובא לדיון ואישור של ועדת השרים בישיבתה הקרובה.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
מישיבת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק
יום ג', כ"ד בכסלו התשנ"א - 11.12.90

נכחו חברי ועדת השרים: ד. מרידור - יו"ר, מ. נסים

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט, ד. מגן, י. מודעי, ר. מילוא,
ר. פנחסי, י. פרץ, ג. פת, א. שאקי

כן נכחו:	י. חריש	- היועץ המשפטי לממשלה
	א. איתן	- משרד האוצר
	י. ברק	- משרד העבודה והרווחה
	ב. בראון	- המשרד לאיכות הסביבה
	ר. הלפרין	- משרד הבריאות
	צ. הרמן	- לשכת סגן ראש הממשלה - ושר התעשיה והמסחר
	י. טורבוביץ	- משרד התעשיה והמסחר
	ד. ליפשיץ	- משרד האוצר
	א. מישר	- משרד הבריאות
	י. לוי	- משרד הפנים
	תא"ל א. מנוס	- צה"ל
	א. מרינוב	- המנהל הכללי המשרד לאיכות הסביבה
	ג. מרקוביץ	- משרד העבודה והרווחה
	א. ספרן	- משרד האוצר
	סא"ל י. פוקס	- צה"ל
	נ. ענתבי	- משרד המשפטים
	א. צידון	- לשכת שר המשפטים
	ד. רדושר	- משרד הפנים
	ת. רווה	- משרד המשפטים
	י. רון	- משרד האוצר
	סא"ל י. תלר	- הפרקליטות הצבאית הראשית

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

חק/374. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 31),
התשנ"א-1990 - המשך הדיון

בפרוטוקול זה 3 דפים.

ש מ ו ר

חק/374. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 31), התשנ"א-1990 - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, מ. נסים; ה"ה י. לוי, י. טורבוביץ, י. חריש, א. מרינוב, י. תלרז, א. ספרן, א. מנוס, י. פוקס, ד. רדושר, י. ברק, צ. הרמן, א. איתן והגברות נ. ענתבי, ב. בראון, ת. רווה וא. מישר.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/349 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ט"ז בכסלו התשנ"א (3.12.90):-

א. להבהיר בטיוטת החוק, כי מבקש ההיתר, יוכל בשלב התכנון לפנות להג"א כדי לקבל כמידע מוקדם את הפרטים הרלבנטיים לתכנון מקלט בגודל של 25 מ"ר עד 100 מ"ר. הג"א יהיה חייב לתת לו את המידע תוך 7 ימים;

ב. בסעיף 145 י"ג של הטיוטה:-

(1) בסעיף קטן (ב), במקום המלה: "יופנו" יבוא: "יוגשו";

(2) במקום הניסוח המוצע לסעיף קטן (ב), יבוא: "רשות רישוי מקומית או מחוזית שמצאה, כי מורשה להיתר נתן הצהרה בקשר להיתר או בקשר לסעיף 157א'(ה), והיא אינה תואמת את דרישות החוק, התקנות, התכניות החלות על נכס שלגביו הוגשה בקשה, או לפרטים שניתנו במידע הנדרש רשאית להגיש בקשה להשעיה";

ג. סעיפים 145 י"ג(ג) ו-(ד) ו-145 י"ד ינוסחו מחדש, ויובהר בהם כי לועדה ניתנת הסמכות לבטל או להשעות את הסטטוס של מורשה היתר לתקופה כלשהי; היא רשאית להתלות זמנית רשיון כי ההתלייה האמורה תימשך עד לבירור הענין, וכי על כל החלטה של הועדה ניתן לערער לבית משפט שלום אשר ידון לגופו של הנושא;

ד. בסעיף 145 ט"ו יובהר כי הדיון על-פי סעיפים אלה, אין בו כדי למנוע נקיטת הליכים פליליים או משמעתיים בגין מעשים אלה;

ש מ ו ר

ה. בסעיף 157א' של הטיוטה:-

(1) פיסקה (1) (ה) (1) תנוסח מחדש ויובהר בה כי בקשה לרשות מאשרת תוגש על-ידי עורך בקשה שהוא מורשה היתר בתפקידו או אדם אחר שעומד בכשירויות של מורשה היתר, ואם הסתמך עורך הבקשה גם על אחרים שהם בעלי מקצוע - יצרף לבקשתו תצהירים מטעמם;

(2) בפיסקה (1)(ה)(2), במקום: "בתוך שבעה ימים" יבוא: "תוך עשרה ימים", במקום: "בחוק ובתקנות" יבוא: "בחוק או בתקנות" כמו-כן תיבדק לגבי פסקה זאת השאלה אם מי שאינו מורשה להיתר רשאי להגיש בקשה לאישור לפי סעיף זה, ואז לא יחול עליה ההליך המזורז של אישור. הצעה לפתרון הנושא - תובא לועדת השרים;

(3) לנסח פיסקאות (3) ו-(4) מחדש;

(4) בסעיף קטן(2), במקום: "סעיף קטן(ד)", יבוא: סעיף קטן(ז'), ובמקום: "החלטה בערך", יבוא: החלטה בערר";

ו. לאשר בכפוף לעיל, סעיפים 145 י"ג(ב) עד (ד); 145י"ד; 3; 4; 5; 6 ו-7 של טיוטת החוק.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
מישיבת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק
יום ב', כ"ג בכסלו התשנ"א - 10.12.90

נכח חבר ועדת השרים: ד. מרידור - יו"ר

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט, ד. מגן, י. מודעי, ר. מילוא,
מ. נסים, י. פרץ, ג. פת, א. שאקי

כן נכחו:	י. חריש	- היועץ המשפטי לממשלה
	מ. אהלי	- משרד התקשורת
	ע. אורן	- המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון
	ע. אליצור	- משרד המשפטים
	ז. אפיק	- משרד האנרגיה והתשתית
	צ. בירן	- משרד הבינוי והשיכון
	ד. בר-חיים	- משרד האוצר
	י. ברק	- משרד העבודה והרווחה
	ש. גוברמן	- משרד המשפטים
	ק. גוגנהיים	- משרד האוצר
	ניצב ח. הירש	- משטרת ישראל
	ד. דרור-הכהן	- משרד המשפטים
	א. הראל	- יו"ר רשות השידור
	ת. הקר	- משרד האוצר
	י. וגנר	- רשות החברות הממשלתיות
	י. ויינרב	- משרד החקלאות
	ר. זריאל	- משרד האוצר
	א. זיסבלט	- משרד המשפטים
	י. טורבוביץ	- משרד התעשיה והמסחר
	י. לביא	- משרד הפנים
	ע. להבי	- משרד התחבורה
	י. לוי	- משרד הפנים
	א. מרינוב	- המנהל הכללי
		המשרד לאיכות הסביבה

בפרוטוקול זה 21 דפים.

ג. נויטל	- משרד המשפטים
נ. ענתבי	- משרד המשפטים
ת. פנחסוביץ	- משרד המשפטים
א. צידון	- לשכת שר המשפטים
מ. קוק	- משרד הכלכלה והתכנון
ר. רוטנברג	- המשרד לאיכות הסביבה
ש. שדיאור	- המוסד לביטוח לאומי
ב. שרון	- משרד האוצר
סא"ל י. תלרז	- הפרקליטות הצבאית הראשית

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

חק/356. הצעת-חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון - הצגת מחיר), התשנ"א-1990 של ח"כ ש. ארבלי אלמוזלינו (מס. תתכ"ד)

חק/357. הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990 של חברי הכנסת ח. מרום א. נמיר (מס. תת"מ) - ערר

חק/358. הצעת-חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מינוי), התשנ"א-1990 של ח"כ ג. גל (מס. תתמ"ז)

חק/359. הצעת-חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון - ילד נכה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. בורג (מס. תתנ"ט)

חק/360. הצעת-חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק) (תיקון - שמוש בבנזין נטול עופרת), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תת"ס)

חק/361. הצעת-חוק לעידוד תיירות פנים בישראל (הוראת שעה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. דיין וא. פורז (מס. תתס"א)

חק/362. הצעת-חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - חובת קיום מכרז), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתס"ב)

חק/363. הצעת-חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א-1990 של ח"כ ש. שטרית (מס. תתנ"ז) - המשך הדיון

חק/364. הצעת-חוק החברות הממשלתיות (תיקון - מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. רובינשטיין (מס. תתל"ח) - המשך הדיון

חק/365. הצעת-חוק החברות הממשלתיות (כשירות דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתל"ו) - המשך הדיון

חק/366. הצעת-חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתכ"ג) - המשך הדיון

חק/367. הצעת-חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של ח"כ א. העצני (מס. תשנ"ה)

חק/368. הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס. תשמ"ו) - ערר - המשך הדיון

חק/369. הצעת-חוק הביקורת על חקירות משטרתיות, התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתט"ז) - המשך הדיון

חק/370. טיוטת-חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל (תיקון), התשנ"א-1990

חק/371. טיוטת-חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון - הגדרות תאונת דרכים ושימוש ברכב מנועי), התשנ"א-1990

חק/372. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס.) (אגרת טיפול בתכניות), התשנ"א-1990

חק/373. טיוטת חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון), התש"ן-1990

חק/356. הצעת-חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון - הצגת מחיר), התשנ"א-1990 של ח"כ ש. ארבלי אלמוזלינו (מס. תתכ"ד)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: שר המשפטים; היועץ המשפטי לממשלה והיועצת המשפטית של משרד האוצר.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/267 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ו בחשון התשנ"א (14.11.90), ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - לתמוך בהצעת חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים (תיקון - הצגת מחיר), התשנ"א-1990 של חברת הכנסת ש. ארבלי-אלמוזלינו (מס. תתכ"ד). בהצעת החוק הנ"ל תיקבע הוראת מעבר של מספר חודשים.

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ד) בתקנון לעבודת הממשלה.

חק/357. הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990 של חברי הכנסת ח. מרום א. נמיר (מס. תת"מ) - עדר

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; הגב' ש. שדיאור ומר ש. גוברמן.

מ ח ל י ט י ם, בשינוי להחלטה מס. חק/298 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ד' בחשון התשנ"א (21.11.90), ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990, של חברי הכנסת ח. מרום וא. נמיר (מס. תת"מ).

ההחלטה הנ"ל היא על דעת הממשלה, מכח סעיף 36(ג) בתקנון לעבודת הממשלה.

חק/358. הצעת-חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מינוי), התשנ"א-1990 של ח"כ ג. גל (מס. תתמ"ז)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/304 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"א בכסלו התשנ"א (28.11.90), שעניינה הצעת חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מינוי), התשנ"א-1990, של חבר הכנסת ג. גל (מס. תתמ"ז):-

א. היועצת המשפטית של משרד האוצר תביא בפני ועדת השרים בישיבתה הקרובה, הצעה לפתרון כולל של הנושא;

ב. בהמשך לנ"ל - אם חבר הכנסת ג. גל יעלה את הצעתו לדיון בכנסת, בטרם תיקבע ועדת השרים את עמדת הממשלה - בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעת חוק זאת.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

חק/359. הצעת-חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון - ילד נכה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. בורג (מס. תתנ"ט)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; הגברות ש. שדיאור ות. הקר.

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון - ילד נכה), התשנ"א-1990, של חבר הכנסת א. בורג (מס. תתנ"ט):-

א. להטיל על המוסד לביטוח לאומי, לבוא בדברים עם חבר הכנסת א. בורג ולבקשו לא להעלות את הצעתו לדיון בכנסת, עד אשר יסתיים הניסוח שעורך המוסד בנושא, ועד אשר ועדת השרים תסיים את דיוניה ותיקבע את עמדת הממשלה לגבי הצעת החוק;

ב. בהמשך לנ"ל, אם חבר הכנסת א. בורג ידחה את בקשת המוסד לביטוח לאומי כאמור - בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעת חוק הנ"ל.

המשך הדיון נדחה.

חק/360. הצעת-חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק) (תיקון - שמוש בבנזין נטול עופרת), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תת"ס)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה א. מרינוב, ז. אפיק, י. חריש והגברות ח. הירש וע. אליצור

מ ח ל י ט י ס, בהתייחס להצעת חוק הפעלת רכב (מנועים ודלק) (תיקון - שמוש בבנזין נטול עופרת), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת א. פורז (מס. תת"ס):-

א. בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת החוק האמורה;

ב. בהמשך לנ"ל - להטיל על משרדי האוצר, האנרגיה והתשתית ואיכות הסביבה לבדוק אפשרויות של סיכום הצעה לגופו של הנושא. הצעתם תובא לועדת השרים.

חק/361. הצעת-חוק לעידוד תיירות פנים בישראל (הוראת שעה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. דיין וא. פורז (מס. תתס"א)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; הגב' ת. הקר ומר ש. גוברמן.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לעידוד תיירות פנים בישראל (הוראת שעה), התשנ"א-1990, של חברי הכנסת א. דיין וא. פורז (מס. תתס"א).

חק/362. הצעת-חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - חובת קיום מכרז), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתס"ב)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; מר ע. אורן והגברות מ. קוק ות. הקר.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

חק/363. הצעת-חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א-1990 של ח"כ ש. שטרית (מס. תתנ"ז) - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א-1990 של חבר הכנסת ש. שטרית.

חק/364. הצעת-חוק החברות הממשלתיות (תיקון - מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. רובינשטיין (מס. תתל"ח) - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה י. חריש, י. תלרז והגב' י. וגנר.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון - מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת א. רובינשטיין (מס. תתל"ח):-

א. ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק רושמת לפניה את הודעתו של היועץ המשפטי לממשלה, כי הוא מגבש ומנסח הנחייה בנושא;

ב. לאור הודעתו כאמור של היועץ המשפטי הממשלה, משרד האוצר יבקש מחבר הכנסת א. רובינשטיין לעכב את העלאתה של הצעתו לדיון בכנסת, למספר שבועות - כדי לאפשר לועדת השרים לסיים את דיוניה ולקבוע עמדה בענין הצעת החוק;

ג. בהמשך לנ"ל - אם חבר הכנסת א. רובינשטיין ידחה את הבקשה כאמור, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעת החוק.

המשך הדיון נדחה.

חק/365. הצעת-חוק החברות הממשלתיות (כשירות דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתל"ו) - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק החברות הממשלתיות (כשירות - דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת ד. צוקר (מס. תתל"ו):-

א. ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, רושמת לפניה את הודעתו של היועץ המשפטי לממשלה, כי הוא מגבש ומנסח הנחייה בנושא;

ב. לאור הודעתו כאמור, של היועץ המשפטי לממשלה, משרד האוצר יבקש מחבר הכנסת ד. צוקר לעכב את העלאתה של הצעתו לדיון בכנסת, למספר שבועות - כדי לאפשר לועדת השרים לסיים את דיוניה ולקבוע עמדה בענין הצעת החוק;

ג. בהמשך לנ"ל - אם חבר הכנסת ד. צוקר ידחה את הבקשה כאמור, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעת החוק.

המשך הדיון נדחה.

חק/366. הצעת-חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתכ"ג) - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה י. לוי, י. לביא, י. חריש והגב' ת. הקר.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של חברי הכנסת א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתכ"ג):-

א. ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, רושמת לפניה את הודעתו של היועץ המשפטי של משרד הפנים, כי מנכ"ל משרדו מקיים דיונים עם חבר הכנסת א. פורז בענין הצעת החוק האמורה וכי עד לסיום הדיון לא יעלו חברי הכנסת המציעים את הצעת החוק לדיון בכנסת;

ש מ ו ר

ב. בהמשך לנ"ל - ועדת השרים תמשיך את דיוניה לקביעת עמדה לגבי הצעת החוק האמורה אחרי שיסתיימו המגעים בין המנהל הכללי של משרד הפנים וחבר הכנסת א. פורז. אולם, אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע ועדת השרים עמדה, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד לה.

המשך הדיון נדחה.

חק/367. הצעת-חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של ח"כ א. העצני (מס. תשנ"ה)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור וסא"ל י. תלרז.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של חבר הכנסת א. העצני (מס. תשנ"ה):-

א. ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק רושמת לפניה את הודעתו של שר המשפטים כי הוא מקיים דיונים עם חבר הכנסת א. העצני בענין הצעת החוק האמורה;

ב. בהמשך לנ"ל - ועדת השרים תמשיך בדיוניה לקביעת עמדה בענין הצעת החוק, אחרי שיסתיימו הדיונים בין שר המשפטים והמציע כאמור. אולם, אם הצעת החוק תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע ועדת השרים את עמדתה בנדון, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה.

המשך הדיון נדחה.

חק/368. הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס. תשמ"ו) - ערר - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: שר המשפטים והיועצת המשפטית של משרד האוצר.

המשך הדיון נדחה לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

חק/369. הצעת-חוק הביקורת על חקירות משטרתיות, התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתט"ז) - המשך הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: שר המשפטים והיועצת המשפטית של משרד המשטרה.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הביקורת על חקירות משטרתיות, התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ. שחל (מס. תתט"ז).

חק/370. טיוטת-חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל (תיקון), התשנ"א-1990

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה י. תלרז, י. לוי והגברות ת. הקר וע. אליצור.

מ ח ל י ט י ם, לאשר סעיף 2 בטיוטת החוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל (תיקון), התשנ"א-1990.

המשך הדיון נדחה.

חק/371. טיוטת-חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון - הגדרות תאונת דרכים ושימוש ברכב מנועי), התשנ"א-1990

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור והגב' ע. אליצור.

מ ח ל י ט י ם, לאשר את טיוטת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון - הגדרות תאונת דרכים ושימוש ברכב מנועי), התשנ"א-1990 המצורפת (דפים 16-14).

חק/372. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס.) (אגרת טיפול בתכניות), התשנ"א-1990

היועץ המשפטי של משרד הפנים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה י. לוי, י. טורבוביץ, ש. גוברמן והגברות ת. הקר, ד. דרור-הכהן ור. רוטנברג.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לטיוטת חוק התכנון והבניה (תיקון מס.) (אגרת טיפול בתכניות), התשנ"א-1990:-

א. ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק רושמת לפניה את הודעתו של היועץ המשפטי של משרד הפנים כי בהתאם לסעיף ה' בהחלטה מס. חק/669 של הועדה, מיום ט"ז באדר התש"ן (13.3.90), משרדו הגיע לידי הבנה עם המשרד לאיכות הסביבה, בהסכמת משרד האוצר בענין האגרות לטיפול בתסקירי השפעה על הסביבה;

ב. בהתאם להנחיה מס. 21.475 של היועץ המשפטי לממשלה, ובהמשך להחלטה מס חק/682 של ועדת השרים, מיום כ"ט באדר התש"ן (26.3.90), לאשר את טיוטת החוק הנ"ל, המצורפת (דפים 19-17).

חק/373. <u>טיוטת חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון), התש"ן-1990</u>

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר ד. מרידור; ה"ה י. תלרז, י. חריש, י. לוי והגב' ת. הקר.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/191 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ג באלול התש"ן (3.9.90), שענינה טיוטת-חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון), התש"ן-1990:-

א. בסעיף 1 של הטיוטה, במקום "מפעלים מסויימים", יבוא: "מפעלים קרובים זה לזה";

ב. בפיסקה שתיים של סעיף 2 בטיוטה, למחוק את המלה: "כאשר";

ג. לאשר בכפוף לעיל את טיוטת החוק הנ"ל, המצורפת (דפים 21-20).

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון - הגדרות "תאונת דרכים ושימוש ברכב מנועי), התשנ"א-1990.

ב. עיקרי החוק המוצע

בחוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975 (להלן - חוק הפיצויים) תתוקן הגדרתו של המונח "תאונת דרכים" באופן שלא יכלל בה מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המכני של הרכב. כמו כן תתוקן הגדרת "שימוש ברכב מנועי" בחוק האמור, כך שלא תכלול הנתקות או נפילה של חלק מהרכב או מטענו כשהרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו.

ג. הצורך בחוק המוצע

ביום 30.9.90 פורסם ונכנס לתוקפו חוק פיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 8), התשנ"א-1990, שבו תוקנו הגדרות "תאונת דרכים" ו"נפגע" והוספה הגדרה של "שימוש ברכב מנועי". נוסח התיקון מצורף לטיוטה זו. כוונת המחוקק בתיקון האמור היתה לצמצם את תחולתו של חוק הפיצויים ולהגבילה למקרים בהם השימוש ברכב הוא למטרות תחבורתיות בלבד. לצורך זה הוצע - בין היתר - להוציא במפורש ממסגרת החוק פגיעות בעבודה שפיצויין מוסדר, כידוע, בחוק ספציפי וכן פגיעות שארעו כאשר הרכב נמצא במצב של חניה מוחלטת, דהיינו, כשהוא משמש כאוביקט בלבד ולא ככלי תעבורה.

בקריאה השניה של החוק במליאת הכנסת הוגשו ונתקבלו שתי הסתיגויות לנוסח החוק שהוצע לה:

האחת, של ח"כ חגי מרום, לפיה נכלל בהגדרת "תאונת דרכים" גם "מאורע שנגרם עקב ניצול הכוח המכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את יעודו המקורי".

הסברו של ח"כ מרום להסתיגות היתה שאין הצדקה שלא לכלול במסגרת תאונת דרכים

פגיעה שקרתה לאדם תוך כדי שימוש בכוח מכני שנותנים כלים חקלאיים כמו טרקטור, קומביין או קטפת, מה גם שהדבר נוגע, לדברי ח"כ מרום, לאלפי אנשים העוסקים בעבודה חקלאית.

יש להוסיף כי תאונות תוך ניצול הכוח המכני של הרכב כוללות את כל התאונות הנגרמות לפועלים בתעשיה ובחקלאות בשבתם ליד מכונות למיון תפוחי אדמה, מערבלים למיניהם, מקצצות, מכונות ריתוך וטחינה, משאבות מים וכיוצא באלה, כשהמנוע שמפעיל אותן הוא מנוע של טרקטור או של רכב אחר שכוחו מועבר באמצעות ממסרה או מוט חיבור. במלים אחרות - מדובר בנפגעי תאונות עבודה שפיצויים מוסדר בחוק הביטוח הלאומי ושמלכתחילה לא היתה כוונת המחוקק לכללם במסגרת חוק הפיצויים.

זאת ועוד: אין ספק שהשימוש בכלים החקלאיים כאמור אינו למטרות תחבורתיות, כך שהכללת ההסתיגות בהגדרת "תאונת דרכים" עומדת בסתירה גמורה לאמור ברישה של אותה הגדרה עצמה.

כמו כן ישנה סתירה פנימית בנוסח ההסתיגות עצמה, משום שהיא כוללת את הסייג "ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את "יעודו המקורי", כאשר היעוד המקורי של רכב הוא למטרות תחבורה ואילו בעת השימוש שינה הרכב את יעודו למטרות ניצול הכוח המכני שלו.

מוצע, איפוא, למחוק את נוסח ההסתיגות האמורה מהגדרת "תאונת דרכים".

ההסתיגות השניה לנוסח החוק היתה של ח"כ חיים אורון, שבקש לכלול במסגרת החוק גם מקרה שבו ניתק חלק מרכב חונה או מהמטען שלו ובנפילתו פוגע באדם וגורם לו נזק גוף.

הסברו של ח"כ אורון היה שחלק כלי רכב כמו כף של טרקטור, מעמיס או סולם של רכב אשפה וכדומה, פוגעים לעתים באדם משום שלא נסגרו כראוי בתום יום העבודה. ח"כ אורון לא הסביר מדוע יש לדעתו לראות מקרים אלה כתאונת דרכים כאשר אותה שעה אין איש משתמש ברכב או מטפל בו. נראה שגם מאורעות אלה אין לכללם במסגרת הסיכון התחבורתי שאותו בא לכסות חוק הפיצויים, אלא יש לראותם כפגיעות רגילות שנגרמו עקב רשלנות ושפיצויין מוסדר בדיני הנזיקין.
מוצע, על כן, למחוק גם את נוסח הסתיגותו של ח"כ אורון מתוך הגדרת "שימוש ברכב מנועי".

ד. <u>השפעת החוק המוצע על החוק הקיים</u>

הגדרות "תאונת דרכים" ו"שימוש ברכב מנועי" שבסעיף 1 לחוק הפיצויים יתוקנו באופן שנוסח שתי ההסתיגויות יימחק מהן.

ה. <u>השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה</u>

א י ן

<u>השפעת החוק המוצע על תקן המשרד ועל ההיבט המינהל</u>

א י ן

יצויין כי היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים סמכו את ידיהם על הצעת חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 8), התשנ"א-1990, כפי שהוצעה בשעתה ע"י הממשלה, ואילו הצעת חוק זו באה לחזק את המגמה שהתבטאה בהצעת החוק האמורה.

<u>נוסח החוק המוצע</u>

תיקון סעיף 1

1. בסעיף 1 לחוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים, התשל"ה-1975[1] -

(1) בהגדרת "תאונת דרכים", המלים "או מאורע שנגרם עקב ניצול הכח המכני של הרכב, ובלבד שבעת השימוש כאמור לא שינה הרכב את ייעודו המקורי" - יימחקו;

(2) בהגדרת "שימוש ברכב מנועי", המלים "וכן הינתקות או נפילה כאמור מרכב עומד או חונה, שלא תוך כדי טיפולו של אדם ברכב במסגרת עבודתו" - יימחקו.

תחילה

2. תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של חוק הפיצויים לנפגעי תאונות דרכים (תיקון מס' 8), התשנ"א-1990[2].

מוגש על-ידי שר המשפטים

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע:

חוק התכנון והבניה (תיקון מס') (אגרת טיפול בתכניות), התשנ"א-1990.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:

שר הפנים יוסמך לקבוע בתקנות שיעורן של אגרות שישולמו לועדות המחוזיות לתכנון ולבניה עבור הטיפול בתכניות הבניה, לסוגיהן השונים, המתבצע בלשכות התכנון המחוזיות.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו:

סעיף 265(17) לחוק התכנון והבניה מסמיך את שר הפנים, בהתייעצות עם המועצה הארצית לתכנון ולבניה, להתקין תקנות בדבר שיעורן של אגרות שישולמו עבור מתן היתרים, מידע, אישורים ותעודות לפי החוק.

לועדות המחוזיות לתכנון ולבניה וללשכות התכנון הפועלות לידן מוגשות תכניות מתאר, תכניות מפורטות ותשריטים לחלוקת קרקע, במסגרת ההליכים לקראת אישורן. בדיקת התכניות בלשכות התכנון המחוזיות כרוכה בעבודה ממושכת, מורכבת ומאומצת, הדורשת השקעה רבה בזמן ובכוח אדם.

מוצע לפיכך שלרשימת השרותים אשר שר הפנים הוסמך לקבוע בתקנות כי ישולמו עבורם אגרות ואת שיעוריהן, יתווסף השרות רב החשיבות הניתן למגישי תכניות הבניה השונות על ידי הועדות המחוזיות של בדיקת התכניות והטיפול בהן.

תשלום האגרות האמורות יאפשר לועדות המחוזיות לתגבר את כוח האדם המצומצם ביותר העומד כיום לרשותן בסיוע חיצוני מיומן ולהעמיד לרשות הועדות אמצעים ועזרים טכניים שונים. הדבר יסייע לועדות לעמוד בלוח הזמנים הדחוס שהוקצב להן בתיקון מס' 26 לחוק התכנון והבניה לטיפול בשלבים השונים של אישורי תכניות, יזרז את הליכי התכנון ויבטיח טיפול מקצועי ומיומן יותר בתכניות, לתועלתם של כל יזמי הבניה הנזקקים לשירותי הועדות המחוזיות.

ד. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים:

יתוקן סעיף 265(17) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965.

ה. השפעת החוק המוצע על התקן והתקציב של משרד הפנים ורשויות אחרות:

אין לחוק המוצע השלכה על נושא התקן של משרד הפנים ורשויות אחרות. היקף הוצאות המשרד יגדל ביחס ישר להכנסה מגביית האגרות.

ו. <u>השפעת החוק המוצע על ההיבט המינהלי של משרד הפנים ורשויות אחרות:</u>

אין.

ז. <u>הסתייגויות:</u>

אין הסתייגויות.

היועץ המשפטי לממשלה תומך בהצעה מבחינה משפטית.

משרד האוצר תומך בהצעה.

ח. נוסח החוק המוצע מצורף.

מוגש על ידי שר הפנים

ב' בכסלו התשנ"א
19 בנובמבר 1990

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 28), התשנ"א-1990

תיקון סעיף 265 בחכניות

1. בסעיף 265(17) לחוק התכנון והבניה, התשכ"ה-1965[1] במקום "שיעורן של אגרות למתן היתרים" יבוא "שיעורן של אגרות בתכניות, בתשריטים לחלוקת קרקע ולמתן היתרים".

---

1. ס"ח התשכ"ה, עמ' 307

מוגש על-ידי שר הפנים

י"ח בכסלו התשנ"א
5 בדצמבר 1990

תיקון סעיף 14

1. בסעיף 14(ז) לחוק ההתגוננות האזרחית, התש"א - 1951 (להלן-החוק העיקרי), בפסקה 2, בסופה יבוא:-

"וכן לפטור בעלי מפעלים מסויימים מהחובה להתקין מקלט נפרד לכל מפעל אם יתקינו מקלט משותף למפעליהם".

החלפת סעיף 14(ז)(3)

2. במקום סעיף 14(ז)(3) לחוק העיקרי יבוא:-

"פטור מהקמת מקלט

(3) לפטור בתנאים שיקבעו בתקנות, בעל בית או מפעל המקים בבית או במפעל תוספת מבנה, מהחובה להתקין מקלט או להגדיל את המקלט הקיים.

כאשר לא ניתן להקים או להגדיל מקלט קיים בנכס שבו מבוקשת התוספת מותר להסדיר בתקנות כאמור מתן פטור מהחובה להתקין מקלט או להגדילו, כנגד הפקדת שווי ההוצאות של הקמת המקלט או הגדלתו בקרן שהוקמה ע"י הרשות המקומית, ואשר כספיה והכנסותיה יוקדשו למימון הקמת המקלטים בלבד, הכל לפי תנאים וכללים שייקבעו בתקנות".

החלפת סעיף 14(ח)

3. במקום סעיף 14(ח) לחוק העיקרי יבוא:-

"

חובת בעלי בתים ומפעלים להקמת מקלט משותף

(ח) הורתה הרשות המקומית בכתב שיותקן מקלט משותף לבתים אחדים או למפעלים אחדים, יחולו הוראות סעיף זה על בעלי הבתים או בעלי המפעלים הללו, כאילו היו בעליו המשותפים של בית או מפעל שחובה להתקין מקלט בו או סמוך לו".

---

(1) סת' התש"א, עמ' 78

דברי הסבר

1. בסעיף 14 לחוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א - 1951 (להלן החוק) הוטלה החובה על בעלי בתים משותפים ובעלי מפעלים לדאוג להקמת מקלטים.

בהצעה זו מוצע להוסיף הוראה שתאפשר לפטור בעלי מפעלים מהחובה להתקין מקלטים נפרדים למפעליהם בתנאי שיתקינו להם מקלט משותף, בדומה להוראה הקיימת בסעיף 14 (ז)(1) לחוק לגבי בתים משותפים, וכן להחיל על מקלט המשותף למספר מפעלים את הוראת סעיף 14 (ח) לחוק הדנה במקלט המשותף למספר בתים.

2. סעיפים 14(ז)(1) ו-(3) מאפשרים מתן פטור מהחובה להתקין מקלט נפרד לכל בית כאשר נוכח תנאי המקום קיים פתרון מיגוני לבאי הבית.

במשך השנים התברר שהוראות סעיפים אלה אינן הולמות את תנאי החיים.

ראשית, במהלך הזמן גובשו כללים ותנאים להפעלת סמכות הפטור האמורה, המפורטים בהוראות הג"א. ראוי שתנאים אלה ימצאו מקומם בתקנות.

שנית, תוספות בניה בבניינים ישנים באזורים מאוכלסים התגלתה כבעיתית שכן לא תמיד קיימת אפשרות פיזית להתקין מקלט במקום או להגדיל מקלט קיים כפי שנדרש בהתחשב בתוספת בניה.

במקרים אלה הפתרון לתוספת המקלט הנדרשת יכול להינתן רק בשלב מאוחר יותר עם המשך הפיתוח של אותה סביבה או באמצעות מקלט ציבורי. על כן חשוב ליצור הסדר חוקי אשר יאפשר לשמור את הכספים שנועדו לבניית המקלט למימון פתרון של מקלט כאשר ימצא השטח הדרוש לכך, באופן שבינתיים יוכלו האזרחיים המבקשים זאת להקים את תוספת הבניה.

הפתרון המוצע הוא לקבוע בחוק שכספים אלה ניתנים להפקדה בקרן מיוחדת שתנוהל ותשמר ע"י הרשות המקומית למטרה זו.

הסדר זה יחול רק כאשר מבוקש היתר לתוספת בניה ואין אפשרות פיזית לבנות מקלט או להגדיל מקלט קיים.

פרטי ההסדר יקבעו בתקנות.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) סמן ידיו על ההצעה מן הבחינה המשפטית.

ההצעה מקובלת על הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

מוגש על ידי שר הבטחון

ח' באב התש"ן
29 באוגוסט 1990

מזכירות הממשלה

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לעניני חקיק ואכיפת החוק
ביום א', כ"ט בכסלו התשנ"א – 16.12.90
(בתום ישיבת הממשלה)

טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 29), התשנ"א-1990 – המשך הדיון	135חק (נוסח מתוקן)+ א' ב'+	שר הפנים שר התקשורת שר העבודה והרווחה

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטת ממשלה
יום א', כ"ב בכסלו התשנ"א - 9.12.90

677. <u>מינוי ממלא-מקום ראש הממשלה בעת העדרו מהארץ</u>

מ ח ל י ט י ם:

סגן ראש הממשלה ושר החוץ ימלא את מקום ראש הממשלה מיום י"ט בכסלו התשנ"א (6.12.90) עד יום כ"ז בכסלו התשנ"א (14.12.90) או עד לשובו של ראש הממשלה מחוץ-לארץ.

ההחלטה התקבלה על-פי סעיף 18 בתקנון לעבודת הממשלה.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטות מצורפות)
אשר קיבלו תוקף ביום ה', י"ט בכסלו התשנ"א-6.12.1990

636(חק/268). הצעת-חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 11), התשנ"א-1990
נספח 148/חק (נוסח חדש)

637(חק/269). הצעת-חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 12), התשנ"א-1990

638(חק/270). טיוטת-חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס. 2), התשנ"א-1990

639(חק/271). טיוטת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס. 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע), התשנ"א-1990

640(חק/272). הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי בהגדרת השכר הממוצע), התש"ן-1990 של ח"כ ר. כהן (מס. תשפ"ז)

641(חק/273). טיוטת-חוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים ממסים) (תיקון), התש"ן-1990

642(חק/274). הצעת-חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס. 22), התשנ"א-1990

643(חק/275). הצעת-חוק לתיקון פקודת התעבורה (הארכת תוקפו של רשיון נהיגה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תת"ה) - ערר

644(חק/276). הצעת-חוק לתיקון פקודת התעבורה (רכב לאספנים), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תתכ"ו)

645(חק/277). הצעת-חוק חגורת בטיחות ברכב (תיקון - התקני ריסון), התשנ"א-1990 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתכ"ז) - ערר

בפרוטוקול זה 61 דפים.

646(חק/278). הצעת-חוק הספורט (תיקון), התשנ"א-1990 של ח"כ ד. צוקר ומ. בר-זוהר (מס. תת"ג) - עדר

647(חק/279). הצעת-חוק סיוג מועמדות הרמטכ"ל בבחירות לכנסת ולחברות בממשלה, התשנ"א-1990 של ח"כ י. לוי (מס. תשצ"ב) - עדר

648(חק/280). הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זיכוי לדייר), התשנ"א-1990 של ח"כ ג. גדות (מס. תת"ח)

649(חק/281). הצעת-חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות ממילוות (תיקון - סייג למיסוי), התשנ"א-1990 של ח"כ י. צידון (מס. תת"י)

650(חק/282). הצעת-חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתכ"ג)

651(חק/283). הצעת-חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה (תיקון - הרחבה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. בורג (מס. תתכ"ב)

652(חק/284). הצעת-חוק ההגבלים העסקיים התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תת"כ)

653(חק/285). הצעת-חוק לשיווין בתשלומי קיצבת ילדים מהביטוח הלאומי התשנ"א-1990 של ח"כ ת. גוז'נסקי, ה. מחאמיד ומ. נפאע (מס. תת"ט)

654(חק/286). הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתי"ב)

655(חק/287). הצעת-חוק הביקורת על חקירות משטרתיות, התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתט"ז)

656(חק/288). הצעת-חוק יסוד: הכנסת (תיקון) (הזמנת עדים לועדות), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתי"ז)

657(חק/289). הצעת-חוק ועדות חקירה (תיקון) (ועדת בירור), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתי"ט)

658(חק/290). הצעת-חוק האזנת סתר (תיקון מס. 1), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתי"ד)

659(חק/291). הצעת-חוק מאגר מידע טכנולוגי ומדעי, התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתט"ו)

660(חק/292). הצעת-חוק סמכויות שעת חירום, התש"ן-1990 של מספרי חברי כנסת (מס. תש"פ) - המשך הדיון

661(חק/293). הצעת-חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של ח"כ א. התצני (מס. תשנ"ה)

ש מ ו ר

662(חק/294). קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי הכנסת שמספריהן :- תתל"א; תתל"ג; תתל"ד; תת"מ

663(חק/295). הצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקון מס' 15) (ביטול), התשנ"א-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תתל"א)

664(חק/296). הצעת חוק העונשין (תיקון - פיצוי על הוצאות להצלת חיי אדם), התשנ"א-1990 של חה"כ א. בורג (מס' תתל"ג)

665(חק/297). הצעת חוק העונשין, התשל"ז-1977 (תיקון - העמדה במבחן לאחר ריצוי מאסר), התשנ"א-1990 של חה"כ ח. שחל (מס' תתל"ד)

666(חק/298). הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990 של חה"כ ח. מירום וא. נמיר (מס' תת"מ)

667. אישור מינוי חברי ועד החינוך

<u>החלטות ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ו בחשון התשנ"א (14.11.1990), אשר קיבלו תוקף ביום י"ט בכסלו התשנ"א (6.12.1990)</u>

636(חק/268). <u>הצעת-חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 11), התשנ"א-1990
נספח 148/חק (נוסח חדש)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/256 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ד בחשון התשנ"א (12.11.90), לאשר את טעיפי הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 11), התשנ"א-1990, (נספח 148/חק - נוסח חדש). הצעת החוק האמורה באה במקום הצעת החוק שצורפה להחלטה הנ"ל של ועדת השרים.

(מצורפים (דפים 15-20) הצעת-החוק אשר נוסחה על-יסוד החלטה זו והורגשה לכנסת).

637(חק/269). <u>הצעת-חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 12), התשנ"א-1990</u>

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/256 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ד בחשון התשנ"א (12.11.90):-

א. להסמיך את שרי המשפטים והבריאות, לאשר, על דעת ועדת השרים, את נוסח סעיף 12 של הצעת החוק;

ב. לאשר בכפוף לעיל, את טעיפי הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 12), התשנ"א-1990.

(מצורפת (דפים 21-34) הצעת-החוק אשר נוסחה על-יסוד החלטה זו והורגשה לכנסת).

638(חק/270). <u>טיוטת-חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס. 2), התשנ"א-1990</u>

מ ח ל י ט י ם, לאשר את טיוטת חוק והצעת חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס. 2), התשנ"א-1990 והמצורפות (דפים 35-36).

639(חק/271). <u>טיוטת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס. 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע), התשנ"א-1990</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לעיקרי טיוטת חוק וסעיפי הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס. 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע), התשנ"א-1990:-

א. לדחות את הסתייגויות משרד האוצר מסעיפי הצעת החוק;

ב. לאשר בכפוף לעיל את סעיפי טיוטת החוק וסעיפי הצעת החוק הנ"ל, המצורפים (דפים 45-37).

640(חק/272). <u>הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי בהגדרת השכר הממוצע), התש"ן-1990 של ח"כ ר. כהן (מס. תשפ"ז)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מס. חק/175 מיום ו' באלול התש"ן (27.8.90) ומס. חק/271 מהיום, ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי בהגדרת השכר הממוצע), התש"ן-1990, של חבר הכנסת ר. כהן (מס. תשפ"ז).

641(חק/273). <u>טיוטת-חוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים ממסים) (תיקון), התש"ן-1990</u>

מ ח ל י ט י ם, לאשר את טיוטת חוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים) (תיקון), התש"ן-1990, המצורפת (דפים 48-46).

642(חק/274). <u>הצעת-חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס. 22), התשנ"א-1990</u>

מ ח ל י ט י ם, לאשר את סעיפי הצעת חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס. 22), התשנ"א-1990 המצורפת (דפים 61-49).

<u>החלטות ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ב' בכסלו התשנ"א (19.11.1990), אשר קיבלו תוקף ביום י"ט בכסלו התשנ"א (6.12.1990)</u>

643(חק/275). <u>הצעת-חוק לתיקון פקודת התעבורה (הארכת תוקפו של רשיון נהיגה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תת"ה) - ערר</u>

מ ח ל י ט י ם, יושב ראש ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, ידרוש את הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הארכת תוקפו של רשיון נהיגה), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת א. פורז (מס. תת"ה), לאור הערותיו של שר התחבורה - לקראת המשך הדיון בנושא בישיבה הקרובה של הועדה.

644(חק/276). <u>הצעת-חוק לתיקון פקודת התעבורה (רכב לאספנים), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז (מס. תתכ"ו)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (רכב לאספנים), התשנ"א-1990, של חבר הכנסת א. פורז (מס. תתכ"ו) - להטיל על היועץ המשפטי של משרד התחבורה להניח בפני ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק בישיבתה הקרובה את התקנות הנוגעות לנושא המוצעות על-ידי משרדו.

645(חק/277). <u>הצעת-חוק חגורת בטיחות ברכב (תיקון - התקני ריסון), התשנ"א-1990 של ח"כ ד. צוקר (מס. תתכ"ז) - ערר</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק חגורת בטיחות ברכב (תיקון - התקני ריסון), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת ד. צוקר (מס. תתכ"ז):-

א. להטיל על משרד התחבורה לבוא בדברים עם חבר הכנסת ד. צוקר כדי ללבן עמו את השלכותיה של הצעת החוק במישור המקצועי;

ש מ ו ר

ב. בהמשך לנ"ל - משרד התחבורה יביא את עמדתו של חבר הכנסת צוקר להשגות המקצועיות שיוצגו בפניו, לידיעתה של ועדת השרים, בישיבתה הקרובה.

646(חק/278). <u>הצעת-חוק הספורט (תיקון), התשנ"א-1990 של ח"כ ד. צוקר ומ. בר-זוהר (מס. תוצ"ג) - עדר</u>

מ ח ל י ט י ם, ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק תקיים דיון בהצעת חוק הספורט (תיקון), התשנ"א-1990 של חברי הכנסת ד. צוקר ומ. בר זוהר, בישיבתה הקרובה, ובהשתתפותו של נציג מטעם שר החינוך והתרבות.

647(חק/279). <u>הצעת-חוק סיוג מועמדות הרמטכ"ל בבחירות לכנסת ולחברות בממשלה, התשנ"א-1990 של ח"כ י. לוי (מס. תשצ"ב) - עדר</u>

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/243 (סעיף ב') של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ט בחשון התשנ"א (7.11.90), שעניינה הצעת חוק סיוג מועמדות הרמטכ"ל בבחירות לכנסת ולחברות בממשלה, התשנ"א-1990 של חבר הכנסת י. לוי (מס. תשצ"ב):-

א. לבקש מחבר הכנסת י. לוי לא להעלות את הצעתו לדיון בכנסת עד אשר ועדת השרים תסיים את דיוניה, ותקבע לגביה את עמדת הממשלה;

ב. בהמשך לנ"ל אם חבר הכנסת י. לוי ידחה את הבקשה האמורה, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד להצעת החוק.

648(חק/280). <u>הצעת-חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זיכוי לדייר), התשנ"א-1990 של ח"כ ג. גדות (מס. תת"ח)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לתיקון פקודת מס הכנסה (זיכוי לדייר), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת ג. גדות (מס. תת"ח).

649(חק/281). <u>הצעת-חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות ממילוות (תיקון - סייג למיסוי), התשנ"א-1990 של ח"כ י. צידון (מס. תת"י)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות ממילוות (תיקון - סייג למיסוי), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת י. צידון (מס. תת"י).

650(חק/282). <u>הצעת-חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של ח"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתכ"ג)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של חברי הכנסת א. פורז וא. רובינשטיין (מס. תתכ"ג) - לבקש את שר הפנים להביע את עמדתו, בישיבתה הקרובה של ועדת השרים.

651(חק/283). <u>הצעת-חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה (תיקון - הרחבה), התשנ"א-1990 של ח"כ א. בורג (מס. תתכ"ב)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק התגמולים לנפגעי פעולות איבה (תיקון - הרחבה), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת א.בורג (מס. תתכ"ב).

652(חק/284). <u>הצעת-חוק ההגבלים העסקיים התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תת"כ)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק ההגבלים העסקיים, התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ. שחל (מס. תת"כ).

653(חק/285). <u>הצעת-חוק לשיווין בתשלומי קיצבת ילדים מהביטוח הלאומי התשנ"א-1990 של ח"כ ת. גוז'נסקי, ה. מחאמיד ומ. נפאע (מס. תת"ט)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק לשיווין בתשלומי קיצבת ילדים מהביטוח הלאומי, התשנ"א-1990 של חברי הכנסת ת. גוז'נסקי, ה. מחאמיד ומ. נפאע (מס. תת"ט).

654(חק/286). <u>הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתי"ב)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ.שחל (מס. תתי"ב).

655(חק/287). <u>הצעת-חוק הביקורת על חקירות משטרתיות, התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתט"ז)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס להצעת חוק הביקורת על חקירות משטרתיות, התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ. שחל (מס. תתט"ז):-

א. להמשיך בדיון בהצעת החוק האמורה בהשתתפותו של שר המשטרה;

ב. בהמשך לנ"ל, אם חבר הכנסת מ. שחל יעלה את הצעתו לדיון בכנסת בטרם תיקבע ועדת השרים את עמדת הממשלה, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת החוק.

656(חק/288). <u>הצעת-חוק יסוד: הכנסת (תיקון) (הזמנת עדים לוועדות), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתי"ז)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון) (הזמנת עדים לוועדות), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ. שחל (מס. תתי"ז).

657(חק/289). <u>הצעת-חוק ועדות חקירה (תיקון) (ועדת בירור), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתי"ט)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק ועדות חקירה (תיקון) (ועדת בירור), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ. שחל (מס. תתי"ט).

658(חק/290). <u>הצעת-חוק האזנת סתר (תיקון מס. 1), התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתי"ד)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק האזנת סתר (תיקון מס. 1), התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ. שחל (תתי"ד).

659(חק/291). <u>הצעת-חוק מאגר מידע טכנולוגי ומדעי, התשנ"א-1990 של ח"כ מ. שחל (מס. תתט"ו)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק מאגר מידע טכנולוגי ומדעי, התשנ"א-1990 של חבר הכנסת מ. שחל (מס. תתט"ו).

660(חק/292). הצעת-חוק סמכויות שעת חירום, התש"ן-1990 של מספרי חברי כנסת (מס. תש"פ) - המשך הדיון

מ ח ל י ט י ם, להמשיך בדיונים בענין קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעת חוק סמכויות שעת חירום, התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס. תש"פ) - ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה אם תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע עמדה כאמור.

661(חק/293). הצעת-חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של ח"כ א. העצני (מס. תשנ"ה)

מ ח ל י ט י ם, להמשיך בדיונים בענין קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעת-חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של חבר הכנסת א. העצני (מס. תשנ"ה) - ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה, להתנגד לה, אם תועלה לדיון בכנסת בטרם תיקבע עמדה כאמור.

החלטות ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום ד' בכסלו התשנ"א (21.11.1990), אשר קיבלו תוקף ביום י"ט בכסלו התשנ"א (6.12.1990)

662(חק/294). קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי הכנסת שמספריהן: - תתל"א; תתל"ג; תתל"ד; תת"מ

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה ומכוח החלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89) לקבוע כדלקמן, את עמדת הממשלה לגבי הצעות החוק הבאות של חברי כנסת (החלטות חק/295 - חק/298).

663(חק/295). <u>הצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקון מס' 15) (ביטול), התשנ"א-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תתל"א)</u>

מ ח ל י ט י ם, להתנגד להצעת החוק ההסדרים במשק המדינה (תיקון מס' 15) (ביטול), התשנ"א-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תתל"א);

664(חק/296). <u>הצעת חוק העונשין (תיקון - פיצוי על הוצאות להצלת חיי אדם), התשנ"א-1990 של חה"כ א. בורג (מס' תתל"ג)</u>

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק העונשין (תיקון - פיצוי על הוצאות להצלת חיי אדם), התשנ"א-1990 של חה"כ א. בורג (מס' תתל"ג);

665(חק/297). <u>הצעת חוק העונשין, התשל"ז-1977 (תיקון - העמדה במבחן לאחר ריצוי מאסר), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתל"ד)</u>

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק העונשין, התשל"ז-1977 (תיקון - העמדה במבחן לאחר ריצוי מאסר), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתל"ד);

666(חק/298). <u>הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990 של חה"כ ח. מירום וא. נמיר (מס' תת"מ)</u>

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31) על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990 של חה"כ ח. מירום וא. נמיר (מס' תת"מ).

ש מ ו ר

<u>החלטה מצורפת על-פי סעיף 19 בתקנון לעבודת הממשלה -אשר קיבלה תוקף ביום י"ט בכסלו התשנ"א (6.12.1990)</u>

667. <u>אישור מינוי חברי ועד החינוך</u>

מ ח ל י ט י ם:

בהתאם לסעיף 12 לחוק חינוך ממלכתי, התשי"ג-1953, לאשר את מינויים של הרשומים-מטה, בידי שר החינוך והתרבות, כל אחד לתקופה של ארבע שנים, כחברי ועד החינוך:

<u>עובדים של משרד החינוך והתרבות</u>

1. זבולון אורלב
2. בנימין אמיר
3. מתתיהו דגן
4. ד"ר אליעזר מרכוס
5. סלמן פלאח
6. עלי חיידר

<u>מועמדים של רשויות מקומיות</u>

1. יצחק ירון
2. זאב בוים
3. שמעון כלפה

<u>מועמד מוסדות החינוך הגבוה</u>

פרופ' אריה לוי

<u>מועמדים של ארגוני המורים</u>

1. יצחק ולבר
2. שמריהו בן-צור
3. יצחק אסא
4. עפרה דונסקי
5. שושנה ביר
6. שלמה אלון

ש מ ו ר

<u>פעילים אחרים בשדה החינוך</u>

1. פרופ' משה אדד
2. אברהם אורן
3. טובה אילן
4. הרב אליעזר ברויאר
5. הרב צ"ש גרוסברד
6. משה מזרחי
7. הרב חיים סבטו
8. ד"ר פלטי סתוי
9. בומה סתרי
10. מרדכי רפלד
11. פרופ' אליעזר שביד
12. מרים תעסה-גלזר
13. עו"ד סוזי גלבוע
14. ראובן דנגור.

מדינת ישראל
משרד המשפטים

1/93

חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 11), התשנ"א-1990@

תיקון סעיף 2

1. בסעיף 2 לפקודת בריאות העם, 1940 [1] (להלן - הפקודה), במקום הגדרת "מפקח" יבוא:

"מפקח" - מי ששר הבריאות או השר לאיכות הסביבה, לפי הענין, הסמיכו כמפקח לענין פקודה זו;".

תיקון סעיף 3א

2. בסעיף 3א לפקודה, במקום "שר הבריאות" יבוא "השר לאיכות הסביבה".

החלפת סעיף 3ב

3. במקום סעיף 3ב לפקודה יבוא:

"כשירויות (א) שר הבריאות והשר לאיכות הסביבה רשאים לקבוע בתקנות, כל אחד בתחומי אחריותו, את הכשירויות של התברואנים ושל עובדים אחרים ברשויות הסניטריות המקומיות ובשירות המדינה העוסקים בתפקידים בריאותיים וסביבתיים, לפי הענין.

(ב) לא יתמנה אדם למשרה ברשות סניטרית מקומית או בשירות המדינה שנקבעו לה תנאי כשירות לפי סעיף זה אלא אם כן נתקיימו בו תנאי הכשירות."

---

1 ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191; ס"ח התשמ"ח, עמ' 94.

הוספת סעיף 53

4. סעיף 53 לפקודה יסומן 53א ולפניו יבוא:

"הגדרות 53. בחלק זה -

"המנהל" - מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו להיות המנהל לענין "הוראות סניטריות - מפגעים", שבחלק ו' למעט פסקה (י);

"ממונה על איכות הסביבה" - מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו להיות ממונה על איכות הסביבה לענין "הוראות סניטריות - מפגעים" שבחלק ו' למעט פסקה (י).

תיקון סעיף 53א

5. בסעיף 53א לפקודה, בפסקה (ט), במקום "רופא מחוזי" יבוא "ממונה על איכות הסביבה".

תיקון סעיף 54

6. בסעיף 54 לפקודה, בסעיף קטן (1), במקום "רופא ממשלתי" יבוא "ממונה על איכות הסביבה".

תיקון סעיף 55

7. בסעיף 55 לפקודה -

(1) בסעיף קטן (1) בפסקה (ב), במקום "רופא ממשלתי" יבוא "ממונה על איכות הסביבה" ובסיפה, במקום "הרופא הממשלתי" יבוא "הממונה על איכות הסביבה" ובמקום "לממונה על המחוז" יבוא "למנהל";

(2) בסעיפים קטנים (5), (7), (8) ו-(10), בכל מקום, במקום "הממונה על המחוז" יבוא "המנהל".

תיקון סעיף 56

8. בסעיף 56 לפקודה -

(1) בסעיף קטן (1) בכל מקום, במקום "הממונה על המחוז" יבוא "המנהל";

(2) בסעיף קטן (2), במקום "לממונה על המחוז" יבוא "למנהל";

(3) בסעיף קטן (4), במקום "שר הבריאות" יבוא "השר לאיכות הסביבה".

תיקון סעיף 58

9. בסעיף 58 לפקודה, בסעיף קטן (1), במקום "רופא מחוזי או מי שהוא הסמיך לכך" יבוא "ממונה על איכות הסביבה".

תיקון סעיף 61

10. בסעיף 61 לפקודה, בסעיף קטן (2), במקום "שר הבריאות" יבוא "שהשר לאיכות הסביבה".

תיקון סעיף 61א

11. בסעיף 61א לפקודה -

(1) בריש, במקום "רופא מחוזי" יבוא "ממונה על איכות הסביבה" והמלים "שבתחום מחוזו" - יימחקו;

(2) בפסקה (א), במקום "הרופא המחוזי" יבוא "הממונה על איכות הסביבה" ובמקום "הרופא המחוזי או מי שהוא הסמיך לכך" יבוא "הוא";

(3) בפסקה (ב), במקום "הרופא המחוזי" יבוא "הממונה על איכות הסביבה" ובמקום "הרופא המחוזי או מי שהוא הסמיך לכך" יבוא "הוא";

(2) במקום סעיף קטן (2) יבוא:

"(2) לענין עבירות לפי חלק זה שנקבעו כעבירות קנס לפי חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 [2], יהיו לממונה על איכות הסביבה גם הסמכויות לפי סעיף 222 לחוק האמור."

---

2 ס"ח התשמ"ב, עמ' 195.

החלפת סעיף 362

12. במקום סעיף 362 לפקודה יבוא:

"תקנות 362. (א) השר לאיכות הסביבה רשאי להתקין תקנות בדבר דרכים למניעת מפגעים לפי "הוראות סניטריות - מפגעים" שבחלק זה, למעט לפי אלה המנויים בסעיף קטן (ב)."

(ב) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות בדבר דרכים למניעת מפגעים לפי סעיפים 53א(י), 63 ו-64."

תיקון סעיף 64א

13. בסעיף 64א לפקודה, בסעיף קטן (1), המלים "שמינה לכך הרופא המחוזי" - יימחקו, ואחרי "על-פיה" יבוא "כל מפקח בתחום סמכותו."

תיקון סעיף 364

14. בסעיף 364 לפקודה, במקום המלים "שהרופא המחוזי הסמיכו לכך" יבוא "שהוסמך".

תיקון סעיף 70

15. (א) האמור בסעיף 70 לפקודה יסומן (1), ובו, אחרי פסקה (ג) יבוא:

"(ד) הקובעות תקנים לביוב ולמי קולחין;

(ה) הקובעות דרכים למניעת זיהום מי שתיה;"

(ב) אחרי סעיף קטן (1) יבוא:

"(2) השר לאיכות הסביבה רשאי להתקין תקנות כאמור

בפסקאות (א) עד (ג) שבסעיף קטן (1), בכל הנוגע להוראות חלק ב1 וחלק ו' הוראות סניטריות - מפגעים."

דברי הסבר

עיקרה של הצעת חוק זו הוא יישום החלטת הממשלה בענין הענקת סמכויות למשרד לאיכות הסביבה.

הממשלה החליטה על העברת הסמכויות שבחלק ב-1 - השירות הסניטרי, בחלק ו' - הוראות סניטריות מפגעים, למעט מי שתיה, המצוייה בפקודת בריאות העם, 1940, משר הבריאות לשר לאיכות הסביבה, והעברת שטחי הפעולה בהתאם ממשרד הבריאות אל המשרד לאיכות הסביבה.

הצעת חוק זו כוללת את ההתאמות הנדרשות לענין ביצוע ההחלטה.

מדינת ישראל
משרד המשפטים

1/96

חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 12), התשנ"א-1990@

תיקון סעיף 9

1. בסעיף 9 לפקודת בריאות העם, 1940 [1] (להלן - הפקודה), פסקאות (א) עד (ד) - יימחקו.

תיקון סעיף 10

2. בסעיף 10 לפקודה -

(1) סעיף קטן (1) - יימחק;

(2) בסעיף קטן (3) -

(א) בפסקה (א), המלים "המשיב ביודעין כל תשובה כוזבת לכל שאלה שהעמיד הרופא הממשלתי ביחס לפרטים שדרוש לרשמם בנוגע לכל לידה או פטירה או" - יימחקו;

(ב) המלה "או" בסיפה של פסקה (ב), ופסקה (ג) - יימחקו.

שינוי כותרת

3. בכותרת של חלק ד' לפקודה, במקום "בתי חולים" יבוא "מוסדות רפואיים".

---

1 ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191; ס"ח התשמ"ח, עמ' 94.

תיקון סעיף 22

4. בסעיף 22 לפקודה, בסעיף קטן (4), במקום הסיפה המתחילה במלים "מאת הרופא הממשלתי" יבוא "מרופא בעל רשיון כי מותר לילד לבקר בבית הספר, יישמו בעבירה ויהיו צפויים לקנס".

תיקון סעיף 24

5. (א) במקום הכותרת שלפני סעיף 24 לפקודה, יבוא "מוסדות רפואיים".

(ב) האמור בסעיף 24 לפקודה יסומן (ב) ולפניו יבוא:

"(א) בפקודה זו -

"מוסד רפואי" - בית חולים, מרפאה, מוסד לטיפול במשתמשים בסמים ומעבדה;

"מטופל" - מי שמקבל טיפול במוסד רפואי, בין בדרך של אשפוז, שהיית יום או שהיית לילה, ובין בכל דרך אחרת.".

החלפת סעיף 25

6. במקום סעיף 25 לפקודה יבוא:

"הפעלת מוסד רפואי

25. (א) לא יפתח אדם מוסד רפואי, לא יפעילו ולא ינהלו, אלא אם כן נרשם בידי המנהל בהתאם להוראות פקודה זו או התקנות לפיה.

(ב) המנהל רשאי לקבוע כי רישומו של מוסד רפואי יהיה לתקופה מוגבלת שתיקבע בעת הרישום, בשים לב לאפיו של המוסד ותיפקודו ושאר נסיבות הנוגעות לענין.

(ג) לא ינהל אדם מוסד רפואי רשום ולא יפעילו אלא בהתאם להוראות פקודה זו והתקנות לפיה, וכן בהתאם לתנאים שקבע המנהל לעניין אותו מוסד רפואי."

הוספת סעיף 25א

7. אחרי סעיף 25 לפקודה יבוא:

"סגירת מוסד רפואי

25א. (א) המנהל רשאי להורות בצו על סגירת מוסד רפואי (להלן - צו סגירה), אם מצא אחד מאלה:

(1) המוסד הרפואי אינו רשום לפי הוראות פקודה זו;

(2) במוסד הרפואי לא קוימה הוראה מהוראות פקודה זו או התקנות לפיה, או לא קויים תנאי שקבע המנהל לאותו מוסד רפואי;

(3) המוסד הרפואי מתנהל בדרך שאינה לטובת בריאותם או רווחתם של המטופלים בו.

לעניין סעיף זה, "מוסד רפואי" - לרבות חלק ממנו.

(ב) המנהל יקבע בצו הסגירה הוראות לעניין ביצועו, לרבות בדבר איסור קבלת מטופלים חדשים, המשך הטיפול במטופלים או העברתם של המטופלים למוסד רפואי אחר, וכן את

המועד לסגירת המוסד הרפואי.

(ג) לא יתן המנהל צו סגירה ולא יורה על ביטול רישום לפי סעיף קטן (1)(2) או (3) אלא לאחר שנתן לבעליו של המוסד הרפואי או מנהלו, הזדמנות להשמיע את טענותיהם בפניו; אולם, אם מצא המנהל כי נשקפת סכנה מיידית חמורה למטופלים, רשאי הוא לתת צו סגירה לאלתר.

(ד) צו סגירה או החלטה על ביטול רישום לפי סעיף קטן (1) יימסרו לבעליו של המוסד הרפואי או למנהלו.

(ה) בעליו של מוסד רפואי או מנהלו, רשאי, תוך שלושה חדשים מהיום שבו נמסר לו הצו, או מהיום שבו נמסרה לו החלטת המנהל לבטל את הרישום של המוסד לפי סעיף קטן (1)(2) או (3), לערור על הצו או ההחלטה לפני שר הבריאות; אין בהגשת הערר כדי לעכב את הביצוע של צו הסגירה.

(ו) המנהל רשאי להורות על ביטול רישומו של מוסד רפואי אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) ניתן צו סגירה ולא הוגש עליו ערר, או הוגש ערר - ונדחה;

(2) הרישום לא חודש בתום התקופה שנקבעה לו;

(3) המנהל מצא כי המוסד הרפואי חדל לשמש כאמור.

(ז) בצו סגירה רשאי המנהל להורות למשטרה להיכנס למוסד הרפואי שלגביו ניתן הצו ולנקוט כל אמצעי, לרבות שימוש בכוח סביר, כדי להבטיח ציות לצו."

הוספת כותרת

8. לפני סעיף 26 לפקודה תבוא הכותרת "רישום בתי-חולים".

ביטול סעיפים 31 ו-32

9. סעיפים 31 ו-32 לפקודה - בטלים.

תיקון סעיף 33

10. בסעיף 33 לפקודה במקום פסקה (ט) יבוא:

"(ט) קבלתם של חולים, לרבות הסדרת האישפוז על פי מקומות מגוריהם של החולים ונהלי שחרור חולים;".

הוספת סעיפים 34 עד 36

11. אחרי סעיף 33 לפקודה יבוא:

"רישום מרפאות

מרפאות 34. (א) שר הבריאות רשאי, לאחר התייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל, לקבוע בתקנות לגבי מרפאות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן לפי

ענפי השירותים או הטיפול הניתן בהן, הוראות בדבר -

(1) דרכי הפיקוח על מילוי הוראות התקנות לפי סעיף זה;

(2) רישום של:

(א) מרפאות מסוגים מסויימים, למעט מרפאות של קופת חולים;

(ב) לשכה פרטית של רופא או של רופאים שבה מבוצעות פעולות כירורגיות שיצויינו, פעולות הרדמה, ציונתור או הזרעה מלאכותית, ופעולות רפואיות הנילוות להן;

(3) התנאים שיקויימו במרפאות לצורך מתן שירות רפואה או טיפול רפואי מסוגים מסויימים;

(4) סידורי תברואה;

(5) מקום לפעולות כירורגיות;

(6) פעולות עיקור וחיטוי;

(7) מעבדות;

(8) חדר תרופות וחלוקת תרופות:

(9) הכשרת הצוות הטיעודי ואימונו:

(10) ניהול רשומות, החזקתן, שמירתן והביקורת עליהן.

(ב) תקנות על פי פסקאות (1), (9) ו-(10) של סעיף קטן (א) יותקנו באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ג) בפקודה זו -

"מרפאה" - מקום שאיננו בית חולים הטעון רישום לפי פקודה זו, או חלק ממנו והמיועד להגשת שירותי רפואה, רפואת שיניים וטיעוד, לרבות טיפול יום וטיפול לילה, להשגחה למטרות אלה על חולים ועל נשים בזיקה להריון ולשיקום;

"קופת חולים" - כמשמעותה בחוק מס מקביל, התשל"ג-1973.

רישום מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים

מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים

35. (א) שר הבריאות רשאי לקבוע בתקנות לגבי מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהם לפי הטיפול הניתן בהם, הוראות בדבר -

מדינת ישראל
משרד המשפטים

(1) רישום המוסדות והפיקוח עליהם:

(2) ארגון המוסדות וניהולם, לרבות התנאים שיתקיימו בהם, דרכי הטיפול, הוראות לענין הצוות המטפל, ניהול רשומות ושמירתן;

ובלבד שתקנות שעניינן רישום, ארגון או ניהול המוסדות שבתחומו של משרד העבודה והרווחה יהיו בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה, ואלה שבתחומו של שר המשטרה יהיו בהתייעצות עמו.

(ב) בפקודה זו, "מוסד לטיפול במשתמשים בסמים" - כל מקום שבו ניתן שירות של טיפול רפואי פיזי או נפשי המיועד למשתמשים בסמים מסוכנים, בין אם הטיפול ניתן בדרך של אשפוז, שהיית יום או שהיית לילה, ובין בכל דרך אחרת.

רישום מעבדות

מעבדות 36. (א) בפקודה זו -

"מעבדה" - מעבדה רפואית, נקודת איסוף, אתר בדיקה ובנק דם;

"מעבדה רפואית" - מקום שבו נעשות בדיקות בדגימות שמקורן בבני אדם;

רח' צלאח א-דין 29 • ת"ד 1087 • ירושלים • מיקוד 91010 • טלפון 02-270111

"בנק דם" - מקום לאיסוף, לעיבוד, לסיווג, לבדיקה, לאחסון או להפצה של מנות דם או של נגזרות של דם;

"נקודת איסוף" - מקום הנמצא מחוץ לכתלי מעבדה רפואית, שבו אוספים דגימות שמקורן בבני אדם לצורך העברתן למעבדה לשם בדיקה;

"אתר בדיקה" - מקום הנמצא מחוץ לכתלי מעבדה רפואית שבו נעשות בדיקות רפואיות על-אתר בדגימות שמקורן בבני אדם.

(ב) שר הבריאות רשאי בתקנות, לקבוע לגבי מעבדות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן, לפי תחומי פעילותן המקצועית וסוגי הבדיקות הנערכות בהן, הוראות בדבר רישום מעבדות וכן הוראות בדבר -

(1) מתן היתר לאדם להיות מנהל מעבדה והתנאים לקבלת היתר;

(2) כשירויות והתמחויות של עובדי מעבדה;

(3) תנאים שלפיהם ינוהלו מעבדות, לרבות נהלי ביצוע בדיקות, בטיחות במעבדה, איסוף דגימות וטיפול בהן, רישום

ודיווח והבטחת איכות הפעילות של
המעבדות."

ביטול סעיף 65ד

12. סעיף 65ד לפקודה - בטל.

תיקון סעיף 71

13. בסעיף 71 לפקודה, המלים "50,000 לירות" יימחקו, ובמקום הסיפה המתחילה במלים "קנס נוסף 1,000 לירות" יבוא "קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977[3] ".

הוראת מעבר

14. מוסד רפואי שערב תחילתו של חוק זה לא היה רשום כאמור בסעיף 25 לפקודה, יגיש בעליו או מנהלו בקשה לרישומו; הבקשה תוגש למנהל בתוך 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה, ורשאי המוסד הרפואי להמשיך ולפעול עד להחלטת המנהל בבקשה.

---

3 ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

מדינת ישראל
משרד המשפטים

1/95

מ ב ו א

בהצעת חוק זו מוצעים תיקונים לכמה חלקים בפקודת בריאות העם שניתן לסווגם לפי נושאיהם.

תיקונים טכניים והתאמות

שר המשפטים הקים לפי סעיף 16 לפקודת סדרי השלטון והמשפט, התש"ח-1948 ועדה לנוסח חדש לפקודת בריאות העם; הועדה המליצה על מספר תיקונים והתאמות לחוקים קיימים, בהצעת חוק זו מיושמות המלצותיה.

הסדרת החלק הנוגע למוסדות רפואיים

מוצע לרכז את ההוראות בפקודה המתייחסות לבתי חולים, מרפאות, ומוסדות לטיפול במשתמשים בסמים בפרק אחד ולהחיל עליהם דין אחד לענין הפעלה וסגירה. ההוראות החלות על כל מוסד כאמור, נשארות בעינן ורק מקומן בפקודה מועתק, עם ההתאמות הנדרשות. כן מוצע להוסיף פרק בענין המעבדות הרפואיות שתהיינה גם הן מוסד רפואי.

ד. איסור הסחר באיברים.

דברי הסבר

לסעיף 1

סעיף 9 מסמיך את המנהל הכללי של משרד הבריאות להתקין תקנות לענין קביעת טפסים של הודעות על לידות ופטירות, אופן רישומם, תיקון טעויות בהם, מתן תעודות על כך ותשלומים למוכתרים בעד רישומים כאמור. ענינים אלה הוסדרו בחוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965 והועדה לנוסח חדש מציעה למחוק סעיפי משנה אלו מהפקודה כמיותרים.

לסעיף 2

מדינת ישראל
משרד המשפטים

סעיף 10 קובע הוראות עונשיות לעבירות שבוטלו עם חקיקת חוק מרשם אוכלוסין, התשכ"ה-1965. הועדה לנוסח חדש הציעה למחקן כמיותרות.

6. לסעיף 3

מוצע שבכותרות המצויות בחלק ד' יחליף המונח "מוסדות רפואיים" את המונח "בתי חולים". הפקודה במקורה האנגלי דנה רק בבתי חולים, אולם חקיקה ישראלית הכלילה בה גם מרפאות ומוסדות לטיפול במשתמשים בסמים ומוצע עתה לכלול בה גם מעבדות. לכן יש להתאים את הכותרות למצב הקיים ולהחיל את ההוראות המתייחסות להפעלה ולסגירה של בתי חולים גם על שאר המוסדות הרפואיים בשינויים המחוייבים, לאחר שהן דנות בסוגיה זהה.

לסעיף 4

סעיף 22(4) לפקודה מחייב הורה של ילד שהחלים ממחלה מידבקת להמציא לבית הספר תעודה מרופא ממשלתי או מרופא אחר על כך שהילד בריא ומותר לו לבקר בבית הספר. מוצע לקבוע כי ניתן להביא תעודה כאמור מרופא מורשה וכי ההוראה בדבר חובת מתן תעודה בידי הרופא הממשלתי ללא תשלום - תימחק. להלן המשפט שמוצע להחליפו. נוסחו בסעיף 22(4) מודגש בקו:

"(4) הוריו של ילד או אדם הממונה על טיפולו או השגחתו של ילד הסובל או שסבל מאחת המחלות המידבקות המפורטות בתוספת השלישית של פקודה זו או מכל מחלה אחרת שיכריז עליה המנהל, במודעה שתפורסם ברשומות, כעל מחלה מידבקת בכל אזור מסויים ולמשך כל תקופה מסויימת לצרכי סעיף-קטן זה, או הוריו של ילד או האדם הממונה על טיפולו או השגחתו של ילד הגר בבית שבו שוררת או שררה מחלה כזאת במשך שלושה חדשים, וביודעין או מתוך רשלנות הם מרשים לילד לבקר בבית הספר בלא שיקבלו ויראו למורה או לאדם אחר הממונה על בית הספר תעודה מאת הרופא הממשלתי (ועל הרופא הממשלתי ליתן תעודה זו בחינם) או מאת כל רופא בעל רשיון, האומרת כי נקטו באמצעי זהירות ראויים נגד הפצת המחלה או ההידבקות וכי מותר לו לילד לבקר בבית הספר בלא חשש סכנה להדביק אחרים, ייאשמו בעבירה

-33-

" . . .

סעיף 5

מוצע שהמונח "מוסד רפואי" יוגדר כך שיכלול בית חולים, מרפאה, מוסד לטיפול במשתמטים בסמים ומעבדה (ראה דברי הסבר לסעיף 6). כן מוצע להגדיר את המונח "מטופל" שיתיחס לכל מי שמקבל טיפול במוסד רפואי.

סעיף 6

מוצע להחיל את ההוראות שבסעיף 25 בענין בית חולים, על כל מוסד רפואי שהוא; כן מוצע לקבוע במפורש כי המנהל יהיה רשאי לקבוע תקופת תוקף מוגבלת לרישומו של מוסד רפואי בשים לב לאפיו.

סעיף 7

מוצע לקבוע במפורש כי המנהל רשאי לצוות על סגירת מוסד רפואי ועל ביטול רישומו אם הוא מתנהל שלא בהתאם להוראות הפקודה. כן מוצע לקבוע את הנהלים לסגירתו ואת דרכי שמיעת הערר על החלטת סגירה ועל החלטה לבטל רישומו של מוסד רפואי.

סעיף 10

סעיף 33 עניינו סמכותו של המנהל להתקין תקנות לענין פתיחת בתי חולים וניהולם. פסקה (ט) שבו מסמיכה את המנהל להתקין תקנות לענין "קבלתם ושחרורם של חולים והנהלת פנקסים ורשומות". סעיפים 29 ו-29א לפקודה מקנים סמכות לשר הבריאות לקבוע את סוגי הרשומות בבתי חולים; מוצע על כן למחוק את הסיפה של פסקה (ט) כמיותרת. במקום ההוראה שתימחק מוצע לתת סמכות למנהל להסדיר בתקנות את אישפוזם של חולים לפי אזורי מגוריהם.

סעיף 11

כאמור, מוצע להעביר לפרק מוסדות רפואיים את ההוראות המצויות בפקודה

סעיפים 65א ו-65ד ולהבניס את ההתאמות הדרושות בנוסחן. כן מוצע להוסיף חלק הנוגע לרישום מעבדות.

נושא המעבדות אינו כלול היום בפקודה. רישוי המעבדות הרפואיות מוסדר כיום בתקנות רישוי עסקים (מעבדות רפואיות), התשל"ז-1977, שחלקן העיקרי מתיחס לתנאים הפיסיים במעבדה ולא לרמה ולאיכות של פעילותה ותיפקודה, והן כוללות גם פרק הדן בנוהל מתן היתר למנהל מעבדה.

שירותי המעבדה חיוניים להבטחת בריאות הציבור בסייעם לשירותי הבריאות בכך שהם מספקים מידע חיוני לאבחנת מחלה לצורך הטיפול בחולה ולקביעת מצבו הבריאותי של המטופל. ביצוע בדיקה מעבדתית ברמה ירודה עלול לגרום לאבחנה מוטעית או לבחירת שיטת טיפול בלתי מתאימה, ובתוצאה מכך עלול להיגרם נזק חמור לאדם. מוצע, איפוא, להטמיך את שר הבריאות להתקין תקנות שיסדירו את כל ההיבטים הקשורים בתיפקודן הנאות של המעבדות.

סעיף 12

מוצע שהוראות הפקודה בסעיף זה תושתק להיות סעיף 35 שהוא, לענין מוסדות להמילה במשמשים בסמים מסוכנים חלק מהפרק הדן במוסדות רפואיים.

סעיף 13

מוצע לתקן את סעיף העונשין בפקודה ולקבוע כי הקנסות יותאמו לקנסות הקבועים בחוק העונשין, התשל"ז-1977.

סעיף 14

מוצע לקבוע הוראת מעבר לענין מוסד רפואי שערב תחילתו של חוק זה כבר פעל. הוראת המעבר תאפשר למנהל לרשמו אם הוגשה בקשה לכך בתוך 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה.

טיוטת חוק

474תה

א. שם החוק המוצע:

חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס' 2), התשמ"א-1980.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:

ייקבע כי לבניין תעשייתי ולבניין תעשייתי משופץ, כהגדרתו בחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1959, הנמצאים בירושלים והמושכרים למפעל עתירי ידע או למפעל עתיר טכנולוגיה, יינתנו ההטבות הניתנות לבניינים כאמור בסעיף פיתוח א'.

ג. מידת החוק המוצע וזיקתו לו

בסעיף 22ג לחוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח-1988, שהוסף בתיקון משכנתא הוש"ן, נקבע כי למפעלים מאושרים שהם מפעלים עתירי ידע או מפעלים עתירי טכנולוגיה בירושלים יינתנו ההטבות הניתנות לאזור פיתוח א'.

בחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1958, ניתנות הטבות גם ל"בניין תעשייתי", היינו בניין שהוקם בהתאם לתכנית מאושרת המושכר למפעל תעשייתי מאושר, ול"בניין תעשייתי משופץ", היינו בניין ששימש כבניין תעשייתי ונערך בו שיפוץ, והחלק המשופץ מושכר למפעל תעשייתי מאושר.

סעיף 22ג האמור בניסוחו הקיים אינו מאפשר מתן ההטבות לפי וכאי אזור פיתוח א' לבניינים כאמור אשר יושכרו למפעלים עתירי ידע ולמפעלים עתירי טכנולוגיה בירושלים.

התיקון המוצע בא לאפשר זאת. תחולת התיקון תהיה כתחולת הסעיף הקיים.

3. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

יינתנו הטבות לפי תנאי אזור פיתוח א' גם לבניין תעשייתי ולבניין תעשייתי משופץ שיושכרו למפעלים עתירי ידע ועתירי טכנולוגיה בירושלים. ברם מעשית לא צפויה השפעה תקציבית של ממש, שכן לפי המצב הקיים ניתן היה לקבל אותן הטבות בדרך אחרת, היינו שהמפעל המאושר עצמו היה משקיע גם בבניין כחלק מן התכנית המאושרת שלו.

4. השפעת החוק המוצע על התקן ועל ההיבט המינהלי

אין.

א. הממונה על התקציבים אישר את התזכיר מבחינה תקציבית.

ב. הממונה על הוקיקה הפיסקאלית במשרד המשפטים אישרה זאת התזכיר מבחינה משפטית.

ג. לא נתקבלו הסתייגויות ממשרדי הממשלה.

5. רצ"ב נוסח החוק המוצע.

נספח 146תק

הצעת חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס' 2), התשנ"א-1990

התוספת לסעיף 22ג	1.	במקום סעיף 22ג לחוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח-1989(1), יבוא:	
	"הטבות למפעלים עתירי ידע ולמפעלים עתירי טכנולוגיה	22ג.	(א) למפעלים עתירי ידע ולמפעלים עתירי טכנולוגיה בירושלים שאושרו כמפעל מאושר על פי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959(2) (להלן - חוק העידוד) יינתנו ההטבות הניתנות למפעלים באזור פיתוח א' לפי חוק העידוד.
			(ב) לבנין תעשייתי ולבנין תעשייתי משופץ כהגדרתם בחוק העידוד, הנמצאים בירושלים ואשר הושכרו למפעל עתיר ידע או למפעל עתיר טכנולוגיה, יינתנו ההטבות הניתנות לבנינים כאמור באזור פיתוח א' לפי חוק העידוד.
			(ג) סעיף זה יחול על מפעל מאושר, בנין ועשייתי ובנין תעשייתי משופץ שקיבלו אישור לפי חוק העידוד החל ביום כ"ד באדר ב' התשמ"ט (31 במרס 1989) ועד יום כ"ד באדר ב' התשנ"ב (31 במרס 1992).
			(ד) בסעיף זה, "מפעל עתיר ידע" ו"מפעל עתיר טכנולוגיה" - מפעל שהמרכיב הראשי במשרד התעשיה והמסחר אישר לענין סעיף זה בהתאם לכללים שנקבעו והשריון בתקנות."

---

1. ס"ח התשמ"ח, עמ' 168; התש"ן, עמ' 2.
2. ס"ח התשי"ט, עמ' 234.

י"ב בחשון התשנ"א
31 באוקטובר 1990

ט י ו ט ת - ח ו ק

א. **שם החוק המוצע:**

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 73 - שיעורי הגדרת שכר ממוצע), התשנ"א - 1990.

ב. **עקרי החוק המוצע והצורך בהם:**

(1) **עבוא:**

החוק המוצע בועד לשפר את שיטת החישוב של השכר הממוצע המשמש בסיס לקיצבאות המשולמות על פי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח - 1968 (להלן - החוק העיקרי) ולקביעת הכנסות המיבטחים והמעסיקים לתשלום דמי ביטוח.

השיטה החדשה המוצעת באה ליתן את הכללים שנקבעו בחוק הביטוח הלאומי (הוראת שעה), התשמ"ה - 1985, שהיתה בתוקף בתקופה שמיום 1.12.84 ועד ליום 30.11.85 ובהסכמים שנערכו בין הממשלה לבין המוסדות לפי סעיף 200 לחוק העיקרי, לאחר שפקע תוקפה של הוראת השעה. בהסכמים האמורים חושב השכר הממוצע לצורך תשלום הגימלאות לפי הכללים שנקבעו בהוראת השעה וההפרש שיבוע מהחישוב האמור שולם מקופת המדינה.

מוצע עתה להמליף את ההסדרים הקיימים בהוראת חוק שתקבע את שיטת החישוב.

שיטת החישוב המוצעת תשקף בצורה נאמנה יותר את השכר הממוצע הנושי כפי שנקבע ונעמד בפועל על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - השכר הממוצע המעמד), שהנתונים לגבי מתקבלים באיחור של כ- 3 חודשים; כמו כן מוצע להוסיף תיקון שימבע תגמולת בשכר הממוצע הנובעות ממשכורתים חד פעמיים המשולמים לכלל השכירים במשק בחודשים יולי וינואר של כל שנה (ביגוד והבראה).

(2) **לסעיף 1:**

בסעיף 1 לחוק העיקרי, מוצע לשנות את הגדרת "השכר הממוצע".

<u>דברי הסבר</u>
(א) על פי הכללים הקבועים בסעיף 1 לחוק העיקרי מחושב השכר הממוצע כצירופם של שני אלה:

(1) ממוצע אריתמטי של השכר הממוצע המעמד של שלושת החודשים האחרונים לגביהם קיימים נתונים בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ליום שקדם ליום העדכון (לשלושת חודשים אלה ייקרא להלן - תקופת הבסיס);

(2) תוספת למשוצע האריתמטי בשיעור הפיצוי שניתן לכלל השכירים במשק (תוספת יוקר) בתקופה שמתום תקופת הבסיס ועד ליום העדכון.

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתקבלים באיחור, לפיכך השכר הממוצע המחושב לפי הכללים הקיימים מהווה אומדן של השכר הממוצע המדוד. כדי לקרב בצורה טובה יותר את האומדן לשכר הממוצע המדוד, מוצע לתקנו את השכר הממוצע המדוד בתקופת הבסיס, בשיעור הפיצוי, כך שבכל אחד מחודשי הבסיס יבוא לידי ביטוי הפיצוי ששולם במהלך תקופת הבסיס.

(ב) כתוצאה מתשלומים בעד ביגוד והבראה, שמקבלים כלל השכירים במשק, בחדשים יוני ויולי של כל שנה, כוצרות תנודות חד פעמיות בשכר הממוצע. תשלומים אלה מגדידים את השכר הממוצע המדוד באותם חדשים כאשר הם נכללים בתסופת הבסיס, וכתוצאה מכך גם את השכר הממוצע. שינויים אלה של השכר הממוצע משפיעים על סכומי הקיצבאות, שיעורי דמי הביטוח ושכר עובדים הנקבע על בסיס השכר הממוצע.

התיקון המוצע ימתן את התנודות האמורות, מבלי לפגוע בגובה השכר הממוצע וברמת הקצבאות במימד השנתי.

(3) <u>לסעיפים 2 1-3</u>:

(א) מוצע להוסיף לחוק העיקרי סעיף מס' 13 ולקבוע בו שיטה לעדכון קצבאות הנקבה כך שלא תפחת ב-15% מהממוצע החדשי של השכר הממוצע המדוד.

(ב) מוצע לתקן את סעיף 21 לחוק העיקרי ולהוסיף בו הוראה, על פיה תחול שיטת העדכון שבסעיף 13 האמור לעיל גם לגבי קצבת השאירים.

<u>דברי הסבר</u>

בסידוד העבד מכיר כי בשנים מסוימות קיצבת הנקבה וקיצבת השאירים (להלן - הקיצבאות), ששיעורן ליחיד על פי החוק העיקרי הוא 16% מהשכר הממוצע - היו נמוכות בחישוב שנתי ב- 15% מהשכר הממוצע המדוד.

התיקון המוצע יבטיח למקבלי הקיצבאות רמת קיצבה שלא תפחת משיעור של 15% מהשכר הממוצע המדוד.

לצורך זה בסוף כל שנת כספים תיערך השוואה בין הממוצע החדשי של הקיצבאות ששולמו בפועל באותה שנה לבין סכום השווה ל- 15% של הממוצע החדשי של השכר הממוצע המדוד לאותה שנה. התברר כי הקיצבה ששולמה בפועל נמוכה מסכום השווה ל- 15% כאמור, יעודכנו הקיצבאות בערך ריאלי ממוצע שנקבע, בהתחשב בהפרש שבין הסכומים האמורים.

(4) <u>לסעיף 4</u>:

מוצע להוסיף לחוק העיקרי סעיף 141(א), ולקבוע בו כי סכום הגימלה המועבר בעקבות השיטה המוצעת לא יופחת עקב ההשוואה עם השכר הממוצע המדוד.

דברי הסבר
ירידה בשכר הממוצע המחושב עפ"י החוק עלולה לגרום להפחתת הקיצבאות. כדי למנוע פגיעה ברמת הקיצבאות מוצע להבטיח, כי שיעור הקיצבאות ששולמו לפי העדכון לא יפחת מהשיעור שלפני העדכון, לא בשל הירידה הנקובית בשכר הממוצע.

(5) לסעיף 5:

(א) בסעיף 1 לחוק ההבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן חוק ההבטחת הכנסה), בהגדרת "השכר הממוצע" במקום "כמשמעותו בחוק הביטוח הלאומי" יבוא: החוק העיקרי. מוצע כי שיטת העדכון המוצעת לגבי החוק העיקרי תחול גם לגבי חוק ההבטחת הכנסה, וכן מועד העדכון יהי ב-1 בכל חודש.

(ב) סעיף 32 לחוק ההבטחת הכנסה מחיל לענין חוק ההבטחת הכנסה סעיפים מהחוק העיקרי. מוצע להוסיף להוראות אלה את סעיף 141(א) המוצע בסעיף 4 לעיל.

(ג) סעיף 30(ב) לחוק ההבטחת הכנסה קובע כי סכומי הגמלה על פי חוק לא יפחתו מסכום תשלומי סעד ששולמו לזכאי בשנת כניסת חוק ההבטחת הכנסה לתוקף. מוצע לבטל הוראה זו.

דברי הסבר
(ה) בשבים האחרונות חושב אומדן השכר הממוצע במשק לענין חוק ההבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980 (להלן - חוק ההבטחת הכנסה) מדי חודש, עפ"י השיטה המפורטת בעיקר 1 נוצאת כדי לשמור על רמת הגימלאות ובה הקניה של אוכלוסיה מעוטת הכנסה. חישוב זה נעשה מכח הסכמים בין המוסד לביטוח הממשלה לפי סעיף 200 לחוק העיקרי. מוצע לענין הסדר זה בחוק ההבטחת הכנסה.

(ב) האיכון המוצע מחיל את הכלל האמור בסעיף 4 גם על גימלה לפי חוק ההבטחת הכנסה.

(ג) סעיף 30(ב) לחוק ההבטחת הכנסה קבע הוראות מעבר לגבי אוכלוסיות שקיבלו הטבות סוציאליות לפני תחילתו של חוק ההבטחת הכנסה בשנת 1982, ושממועד זה חלו לגביהם הוראות החוק האמור.

הוראות המעבר באו להבטיח החלה הדרגתית של כללי חישוב ההכנסה על האוכלוסיה האמורה ולמנוע ירידה פתאומית ברמת ההשתלומים שקיבלו, בהפעלת הוראות המעבר בשמרה הרמה הנומינלית של הגימלה ששולמה ערב הפעלת החוק לגבי אלה שלפי הכללים החדשים לא היו זכאים לגימלה או שהיו זכאים לה בשיעור נמוך יותר.

ביום 14.4.88 פסק בית"ד הארצי לעבודה (דב"ע מח/31-04) כי אין לשלול או לשחוק את הגימלה להבטחת הכנסה בשל כך שהשתנו כללי חישוב ההכנסה, אלא יש להמשיך ולשלמה בעדכים ריאליים.

יישום ההלכה האמורה יוצר הפליה בין קבוצות באוכלוסיה מקבלי גימלת הבטחת הכנסה: ההעדפה של אלה שקיבלו בעבר הטבות סוציאליות לעומת אחרים, בעלי הכנסות בשיעור דומה, שאינם מקבלים גימלה להבטחת הכנסה או המקבלים גמלה זו בשיעור נמוך יותר.

עוד יש להדגיש כי המשך תשלום בהתאם להלכה שקבע ביה"ד האזורי יעלה לאוצר המדינה סכום של כ- 100 מיליון ש"ח עבור תקופות העבר וכן תוספת של כ- 2.5 מיליון ש"ח לחודש לתשלום השוטף.

מוצע לבטל הוראת מעבר זו.

ג. <u>השפעת החוק המוצע על החוק הקיים</u>

(1) בחוק העיקרי יתוקנו סעיפים 1 ו- 21 ויתווספו סעיפים 13 ו- 141א;

(2) בחוק הבטחת הכנסה יתוקנו סעיפים 1 ו- 23 וייסמק סעיף קטן (ב) לסעיף 30.

ד. <u>השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה</u>

הוריצאה התקציבית לא תגדל.

המוסד לביטוח לאומי יכסה מתקציבו את התשלומים הכרוכים בביצוע החוק שעד הפעלתו נושא בהם משרד האוצר.

ה. <u>השפעת החוק המוצע על ההיבט המינהלי של המשרד הממונה על ביצועו</u>

אין

ו.

לתיכיר החוק הוגשה הסתייגות הסמכות על התקציבים במשרד האוצר התגברת משרד הבטחון המצורפות בזה.

להלן תגובת משרד העבודה לתגובות המשרדים שלעיל:

(1) להסתייגות משרד האוצר:

לסעיף (1): שיטת עדכון קצבאות הביטוח הלאומי נועדה להגן על אוכלוסיות מעוטות הכנסה, בפרט ועל גמלאי המוסד לביטוח לאומי בכלל, ולשמור על ערכו הראלי היחסי של הגמלאות לאורך זמן.

שמירה זו של ערך ראלי של הקצבה צריך שישמר בימי אינפלציה גבוהה ובימי אינפלציה במדה יותר מאוחת.

אוכלוסיות מעוטות הכנסה אין ביכולתן לספוג שחיקה בערכן של הגמלאות, אף אם שחיקה זו איטית ומתונה. דוקא באוכלוסיות בהן מדובר, ערכו של כל שקל עשוי להיות משמעותי. אפילו ברמת אינפלציה של 16% עד 20% כפי שהיתה ב-3 השנים האחרונות, מסתבר שרק בזכות שיטת

העדכון המשוקלל (שבתאפשרה על ידי הסכמים שהיו בתוקף בין משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי) שמרו הקצבאות על ערך ריאלי של 25% מהשכר הממוצע. וזאת לאוכלוסיה שלגביה הייתה רישובה הסכמה לאומית שאין לפגוע ברמת חייה הצבועה.

השלכות שיטת העדכון המוצעת על מקבלי קצבאות זקנה ושאירים עפ"י החוק הנו צנועות הרבה יותר, כמעט ואין להן משמעות כספית בעידן של אינפלציה מתונה. לא-ברורה לכן סיבת התנגדות האוצר לניהוגו שעלותו אפסית ברמת הפרים הנוכחית, אך חיובי מאוד, גם לדעת האוצר, בעתות של אינפלציה מואצת. יש דוקא חשיבות רבה להבטחת מנגנוני הגנה שיהיו אפקטיביים בעת משבר ובמיוחדות מוצדקות ומוסכמות.

לסעיף (2): העמדה לשכר הממוצע במשק אין בה כדי להגדיל ערכה הריאלי היחסי של הקצבה, לא בטווח הקצר ובודאי שלא בטווח הארוך.

קיימות שיטות שונות לשמירה על עדכון ריאלי של קצבאות אשר לכל אחת מהן יתרונים ואי דיוקים משלה.

השיטה הנהוגה בביטוח הלאומי מבטיחה העמדה לגידול הריאלי ברמת חייה של האוכלוסיה במדינה כולה.

העמדת הקצבאות לסמך המחירים עלולה להביא לתוצאה כי אוכלוסיות מקבלי הקצבאות ישארו ברמת חיים ירודה באופן יחסי לשאר חלקי האוכלוסיה, כאשר בטווחי זמן ארוכים רמת החיים של האוכלוסיה בכלל עולה. שמירה על רמת חייהם של הגימלאים יחסית לרמת החיים הכללית במשק הנה עוד יסודי בפילוסופיה החברתית במדינת ישראל מאז ראשית שנות ה-70, בעקבות דו"ח ועדת ראש הממשלה לעבירי בוער בעוקה, בראשות ועדת כץ. מרבית המדינות הקאורות במערב פועלות אף הן בנישה דומה, וצמידות את הקצבאות לרמת החיים הממוצעת במשק. בחלק מהמדינות נהוג אמנם להצמיד הקצבאות לסמך המחירים, אך במדינות אלה רמת הקצבאות גבוהה לאין שיעור מהרמות הבסיסיות הקיימות בישראל המשוקללות בשיעור אחיד.

לסעיף (3): הצעת הכותבים, בהסתייגות משרד האוצר, ממעטה, כמעט מהגידול בשיעור של 80% כבאמור בתגובת האוצר כובע מהגידול בשכר הריאלי במשק במהלך העשור. בהתאם לגישה הבסיסית של הביטוח הסוציאלי בישראל, כמו גם ברבות מארצות המערב, בשכר לאורך זמן ערכן של הגימלאות יחסית לרמת החיים הכללית במשק. אין לראות בגידול זה, הנדרשת, גידול ריאלי ברמת הקצבאות, אלא שמירה על רמתן היחסית. כמוצית מהגידול בהיקף הגימלאות נובעת מעלייה במספר הזכאים לגימלאות, הן כוותיקה מהתפתחות דמוגרפית (זקנה, נכות) והן משכירים כלכליים במשק. ההדבקות המהירה של האוכלוסיה הנה תופעה מוכרת ויידועה, ובאה לידי ביטוי בשיעור האוכלוסיה הקשישה, ובמיוחד בשיעור הגילאים הגבוהים ביותר (גיל 75 ומעלה). כתוצאה מכך עולות בקצב מהיר ההוצאות לתשלום קצבאות זקנה, וכן ההוצאות המיועדות להחזקתם של קשישים מוגבלים בקהילה. דוגמא בולטת לכך הנה הבהגת חוק בטוח סיעוד בשנת 1986, שהכו כורת המציאות לאור גידול הצרכים הסיעודיים של קשישים מוגבלים. לסעיף זה בלבד הוצאו בשנת 1989 כ-200 מליון ש"ח.

לגימלאות המשולמות בפועל ירצה מהמצב הנוכחי והכלכלי במשק היתה השפעה מכרעת על הגידול בהיקף תשלומי המוסד. תשלומי דמי אבטלה גדלו במשך העשור במחירים קבועים פי 22 (גידול של 2,100%!), לעומת גידול של 80% בסך תשלומי המוסד בתקופה זו. הוא הדין גם בהיקף תשלומי הגימלה הבסיסית הכבסה, שבראשית שנות ה-80 שולמה לכ-30 אלף איש ע"י הבטוח הלאומי. גידול זה נזקף כולו להוספת המובאים בשוק העבודה.

על רקע הדברים שנאמרו לעיל, ברור שהצעד שהוצע ע"י משרד האוצר הוא חסר משמעות בהקשר של הצעת החוק העומדת לפנינו.

לסעיף (4): הצעת אומדן עלות בסך 75 מליון ש"ח הנה מוטעית. זוהי אומדן עלות התיקון בהשוואה למצב החוקי הקיים, שאינגה דלבנטית כלל, שהרי במהלך 6 השנים שחלפו מאז 1984 ואילך פעלו שיטות העיכון המוצעות בתיקון חוק זה באמצעות הסכמים מיוחדים שנחתמו בין המוסד לבין האוצר מכוח סעיף 299 לחוק. הצורך להשוואה צריך אפוא להיות לא המצב החוקי, אלא למציאות בפועל, כפי שהיתה קיימת בשנים אלה. השוואה נכונה תראה שלמעשה התיקון המוצע אינו מגדיל כלל את ההוצאה, והמשמעות היחידה הנה עיגון השיטות בחוק במקום הסעלתן באמצעות ההסכמים שהיו קיימים עד כה.

(2) לתגובת משרד הבטחון:

השוואה רלבנטית של המוצע החדשי של ההצבאות למוצע החדשי של השכר המוצע אכן תבטיח עדכון מהיר יותר של ערך ההצבאות, ולפיכך יש לברך על הצעה הזו.

האמור בסעיף זה בדבר השוואה שבונית במקום רלבנטית הינה בגדר פשרה שבעשתה גם משרד האוצר אשר נתן, בעבר, ביטוי לתקנון החוק שבטיוטא זו.

(3) ההשוואה ליועץ המשפטי לממשלה מצא יוו על הטיוטה, מבחינה משפטית.

1. <u>בצ"ב נוסח החוק המוצע.</u>

6.1-370

דה/אט

***

חוק הביטוח הלאומי
(תיקון מס' 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע),
התשנ"א - 1990

תיקון סעיף 1

1. בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב] התשכ"ח - 1968 (להלן - החוק העיקרי) -

(1) אחרי הגדרת "המוד" יבוא ""שכר ממוצע מדוד" - שכר ממוצע למשרת שכיר שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה";

(2) במקום הגדרת "השכר הממוצע" יבוא:

""השכר הממוצע" ליום עדכון - העירוף, בעיגול לשקל הקרוב, של שני סכומים אלה:

(א) הממוצע החדשי של השכר הממוצע המדוד בשלושת החדשים הקודמים שלגביהם היו נתונים בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביום שקדם ליום העדכון (להלן בהגדרה זו - תקופת הבסיס);

לצורך חישוב הממוצע החדשי האמור -

(1) יובא בחשבון, במקום השכר הממוצע המדוד של חודש יומי - סכום השווה לשכר הממוצע המדוד של חודש קודם בתוספת 0.5% ממנו במקרים השכר הממוצע המדוד של חודש יומי - סכום שחושב כאמור לחודש יומי בתוספת 0.5% ממנו; השכר הממוצע שחושב כאמור ייקרא להלן - שכר ממוצע מתוקן; שיעור פיצוי זה - תוספת שכר, כמשמעותה בפסקה (2), בעד חודש יומי או בעד חודש יומי, יוגדל השכר הממוצע המתוקן של אותו חודש בשיעור הפיצוי או תוספת השכר;

(2) השכר הממוצע המדוד, לרבות השכר הממוצע המתוקן, של כל אחד משני החדשים הראשונים שבתקופת הבסיס יוגדל בשיעור הפיצוי שחל בחדשים שלאחר אותו חודש עד תום תקופת הבסיס וכן בשיעור תוספת השכר ששולמו בעד חדשים אלה מכח הסכם קיבוצי כללי שקבע לעניין זה השר, בהסכמת שר האוצר;

(3) השכר הממוצע המדוד, לרבות השכר הממוצע המתוקן, של כל אחד משלושת החדשים שבתקופת הבסיס, שחושב כאמור בפסקה (2), יוגדל בשיעור השווה לשורש השנים עשר של שיעור התיקון; הגדלה זו תעמוד בתוקף עד יום העדכון, שבו יהיה ידוע

השכר הממוצע המדוד של חודש יולי המהווה לענין זה "שיעור התיקון" - היחס שבין הסכום הכללי, שבו הוקטן השכר הממוצע המדוד של החודשים יולי וינואר, לבין הממוצע של השכר הממוצע המתואר של אותם חודשים, כשהוא מבוטא באחוזים;

(ב) הפיצוי שאך בחודשים שמתום תקופת הבסיס עד יום העדכון;

לענין הגדרה זו, "יום העדכון" - ה-1 בינואר של כל שנה, ואם חל פיצוי לאותו יום - ה-1 בחודש שבו חל הפיצוי; לגבי הטלאות לפי פרק ו'2 יהיה "יום העדכון" - ה-1 של כל חודש."

הוספת סעיף 13

2. אחרי סעיף 12 לחוק העיקרי יבוא:

"עדכון לפי שכר ממוצע מדוד

13. (א) היה הממוצע החודשי של הקצבאות שמשולמת בפועל בשנת כספים פלונית (להלן - סכום הקיצבה בפועל) נמוך מסכום השווה ל- 15% מהממוצע החודשי של השכר הממוצע המדוד באותה שנה (להלן - הסכום המדוד), תוגדל הקצבה בשיעור העדכון; לענין זה, "שיעור העדכון" - ההפרש שבין הסכום המדוד לבין סכום הקיצבה בפועל, מחולק בסכום הקיצבה בפועל.

(ב) הקיצבה לפי סעיף קטן (א) תעודכן ב-1 בחודש שלאחר החודש שבו פורסם השכר הממוצע המדוד של חודש מרס שבו מסתיימת שנת הכספים האמורה בסעיף קטן (א); הגדלת הקיצבה בשיעור העדכון תעמוד בתוקפה עד העדכון הבא של הקיצבה לפי סעיף קטן (א)".

תיקון סעיף 21

3. בסעיף 21 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) הוראות סעיף 13, יחולו בשינויים המחוייבים, גם לגבי הגדלת קיצבת שאירים".

הוספת סעיף א141

4. אחרי סעיף 141 לחוק העיקרי יבוא:

"שמירת שיעור הגימלה

א141. עדכון גימלה לפי שכר ממוצע או לפי שכר ממוצע שנה באמור בסעיף 13 לא יגרע מסכום הגימלה ששולמה לפני העדכון."

תיקון חוק הבטחת הכנסה

5. בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980 (2) -

(1) בסעיף 1, בהגדרת "השכר הממוצע", בסופה יבוא "(-יום העדכון" יהיה ה-1 של כל חודש";

(2) בסעיף 23, אחרי "140" יבוא "א141".

(3) בסעיף 30, סעיף קטן (ב) - בטל.

יצחק שמיר
ראש הממשלה
ושר העבודה והרווחה

---

1. ס"ח התשכ"ח, עמ' 106; התשמ"ח, עמ' 72
2. ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשמ"ז, עמ' 80

מוגש על-ידי שר העבודה והרווחה

ה' בחשון התשנ"א
24 באוקטובר 1990

טיוטת חוק

א. שם החוק המוצע

חוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים) (תיקון), התש"ן-1990.

2. עיקרי הוראות תיקון החוק המוצע

יבוטל הפטור מאגרות הקבוע בפרק ד' (סעיף 13) לחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985, בקשר לטיסות בינלאומיות לשדות התעופה באילת ובעובדה.

3. מטרות החוק המוצע והצורך בו

א. הפטור מהאגרות אינו משמעותי בהחושב בעובדה שרוב הטיסות לשדות התעופה באילת ובעובדה הן טיסות שכר, דהיינו שהן נמכרות בעסקת חבילה הכוללת איכסון במלונות, ארוחות, הסעות וכו', ומרכיב האגרות לשירותים הנתונים בשדות התעופה הינו שולי במחיר הכולל.

ב. ביטול הפטור יגדיל את ההכנסה של רשות שדות התעופה, יקטין את הגרעון שנוצר בתפעול שדות התעופה באילת ובעובדה ויגדיל את המוטיבציה של הרשות לתחזק את שדות התעופה ברמה סבירה.

ג. ביטול הפטור ימנע את העיוות הקיים היום בין טיסות בינלאומיות לבין טיסות פנימיות.

ד. בכוונת הרשות לקבוע את אגרת הנוסע היוצא באילת ובעובדה בשיעור של 50% מאגרת הנוסע בנמל התעופה בן-גוריון, ואת יתר האגרות בשיעור של 60%.

4. השפעת החוק המוצע על החוק הקיים

יבוטל פרק ד' לחוק אזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985.

5. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

אין. ההשפעה היא על תקציב רשות שדות התעופה.

6. השפעת החוק המוצע על התקן של משרד הארצי

אין

7. השפעת החוק המוצע על התיבט המינהלי של משרד האוצר ושל משרדים ורשויות אחרים

אין

8. א. הממשלה על התקציבים אישר את הטיוטה מבחינה תקציבית.

ב. הממשלה על החקיקה הפיסקאלית במשרד המשפטים אישרה את הטיוטה מבחינה משפטית.

ג. לא נתקבלו הסתייגויות ממשרדי הממשלה.

9. רצ"ב נוסח החוק המוצע.

חוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים) (תיקון), התש"ן-1990

ביטול פרק ד' 1. פרק ד' לחוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985(1) - בטל.

1. ס"ח התשמ"ה, עמ' 204.

דברי הסבר

פרק ד' לחוק אזור סחר חפשי באילת, פטורים והנחות ממיסים, התשמ"ה-1985, קובע לאמור:

"פרק ד': פטור מאגרות בקשר לטיסות בינלאומיות

"פטור מאגרות 13. (א) הובלת נוסעים בטיסה בינלאומית מאזור אילת ואיליו ויציאת נוסעים לחוץ לארץ בטיסה בינלאומית מאזור אילת יהיו פטורות מאגרות אלה: אגרת פיקוח אווירי, אגרת נחיתה והמראה של מטוסים, אגרות סבלות ושירותי נוסע שמשלם בעל כלי הטיס, ואגרת נוסע שוויב בה הממריא לחוץ לארץ משדה תעופה שבאזור אילת.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על טיסה בינלאומית משדה התעופה עובדה ואליו."

הפטור מאגרות בינלאומיות למטוסים ונוסעים המשתמשים בשדות התעופה אילת ועובדה הביא לגידול בתפעול שדות התעופה האמורים, וזאת למרות פעילות פנים - ארצית ענפה בשדות התעופה האמורים.

רוב הטיסות לשדות התעופה אילת ועובדה הן טיסות שכר, אשר נמכרות בעסקת חבילה הכוללת בנוסף לכרטיס הטיסה שירותי מלון, ארוחות, הסעות, סיורים וכדומה. מרכיב האגרות לשירותים הניתנים במוזיר הכולל של החבילה הינו שולי ונמוך.

מאחר ועל פי החוק חייבת רשות שדות התעופה לאזן את הוצאותיה והכנסותיה, הרי שאי גביית אגרות בשדות באילת, מחייבת גביית אגרות גבוהות יותר מטיסות בינלאומיות לנמל התעופה בן-גוריון, דבר היוצר לחץ כלכלי על חברות התעופה ופוגע בכושר התחרות שלהן ובכושר התחרות של נמל התעופה בן-גוריון לעומת שדות בינלאומיים אחרים.

מוצע איפוא לבטל את הפטור האמור. בכוונת הרשות לקבוע כי אגרת הנוסע היוצא תהיה בשיעור של 50% מהאגרה בנמל התעופה בן-גוריון, ויתר האגרות יהיו בשיעור של 60%.

מוגש על-ידי שר האוצר

ה' בחשון התש"ן
21 באוקטובר 1990

תיקון 1. בסעיף 6(ג) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 [1] (להלן: "החוק העיקרי") -

סעיף 6

(1) בפסקה (1), המילים "שנעברה במדינה או מחוצה לה" - יימחקו.

(2) בפסקה (2) -

(א) המילים "שנעברה מחוץ למדינה, ובית משפט בישראל אינו מוסמך לשפוט עליה לפי פרק ב' לחוק העונשין, התשל"ז-1977" - יימחקו.

(ב) בסופה יבוא

"עבירה על סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 [2] או עבירה על סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (3)".

תיקון 2. בסעיף 32(ד) לחוק העיקרי, במקום "בית המשפט" יבוא "בית הדין הצבאי" ובמקום "כשבית המשפט" יבוא "כשבית הדין הצבאי".

סעיף 32

תיקון 3. בסעיף 38(א) לחוק העיקרי, אחרי המילים "למקרה שהקנס" יבוא "כולו או מקצתו".

סעיף 38

תיקון 4. במקום סעיף 61 לחוק העיקרי יבוא:

סעיף 61 "אלימות והתעללות כלפי חייל

61. חייל שהיכה חייל אחר או התעלל בו, דינו - מאסר שנתיים".

תיקון 5. בסעיף 153א(א) לחוק העיקרי, במקום "בנוסף על כל עונש אחר" יבוא "במקום כל עונש אחר או בנוסף עליו".

סעיף 153א(א)

(1) ס"ח התשט"ו עמ' 171
(2) ס"ח התשל"ז, עמ' 226
(3) ס"ח התשכ"א, עמ' 8

תיקון 6. במקום סעיף 154 לחוק העיקרי יבוא:
סעיף "מחבוש כמקום קוס ע"י קצין שיפוט
154 154. לא שולם קנס במועדו, כולו או מקצתו, רשאי קצין שיפוט שהטיל את הקנס להטיל עליו מחבוש ובלבד שתקופת המחבוש לא תעלה על החיפה שאותו קצין שיפוט רשאי היה להטיל על החייל".

תיקון 7. בסעיף 173 לחוק העיקרי -
סעיף סעיף קטן (ב) - בטל.
173

תיקון 8. בסעיף 243 לחוק העיקרי -
סעיף (1) סעיפים קטנים (ג) ו- (ד) יסומנו (ד) ו- (ה), בהתאמה,
243 ולפניהם יבוא:
"(ג) החליט השופט שלא ליתן פקודת מעצר לפי סעיף קטן (א), והחובע הצבאי הודיע במעמד מתן ההחלטה על רצונו לערער עליה לפי סעיף קטן (ד), רשאי השופט לצוות על השהיית שחרורו של הנאשם לתקופה שלא תעלה על ארבעים ושמונה שעות. לענין זה לא יבואו שבתות ומועדים במנין השעות".
(2) בסעיף קטן (ה), במקום "בסעיף קטן (ג)", יבוא "בסעיף קטן (ד)".

החלפת 9. במקום סעיף 324 לחוק העיקרי יבוא:
סעיף "פומביות 324 (א) בית-דין צבאי ידון בפומבי.
324 משפט צבאי

(ב) הרשות המזמנת רשאית להחליט על עריכת משפט, כולו או מקצתו בדלתיים סגורות, משום שהדבר דרוש, לדעתה, לשם מניעת פגיעה בבטחון המדינה.

(ג) בית הדין רשאי לדון בענין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך, באחת מאלה:
1) לשם שמירה על ביטחון המדינה;
2) לשם מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה;
3) לשם הגנה על המוסר;
4) לשם הגנה על ענינו של קטין;
5) לשם הגנה על ענינו של מחלונן או נאשם בעבירת מין;
6) כאשר הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד כלל;
7) לשם מניעת פגיעה במשמעת הצבא.

(ד) החליט בית הדין על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם, או לסוגי בני אדם, להיות נוכחים בשעת הדיון כולו או מקצתו".

התלפת 10. במקום סעיפים 325, 326 לחוק העיקרי יבוא:

סעיפים

325, "אסור פרסומים והוצאת פרוטוקולים

326 (א) לא יפרסם אדם דבר על דיון המתנהל בבית דין צבאי בדלתיים סגורות אלא ברשות בית הדין, ולא יוציא מבית הדין פרוטקול דיון או הכרעת דין או גזר דין, לרבות העתקיהם (להלן: "פרוטוקולים") של דיון הנערך בדלתיים סגורות לפי סעיף 324, אלא ברשות מאת הרשות המזמנת או מאת בית הדין, לפי העניין.

(ב) תם הדיון שהוחלט על עריכתו בדלתיים סגורות, לא יפרסם אדם דבר על הדיון ולא יוציא פרוטוקולים מבית הדין אלא ברשות נשיא בית הדין הצבאי לערעורים.

(ג) לא יצלם אדם ולא יקליט באולם בית הדין, ולא יפרסם תצלום או ישמיע הקלטה כאמור, אלא ברשות בית הדין.

(ד) לא יפרסם אדם, בלי רשות בית הדין, שם קטין שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים והוא נאשם או עד או מתלונן או ניזוק בדיון המתנהל בבית הדין בעבירת מין, ולא את תמונתו, מענו או פרטים אחרים העשויים להביא לזיהוי של הקטין.

(ה) בית הדין רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית הדין, אם הוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של נאשם, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון.

(ו) בית הדין רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או כל פרט אחר שיש בו כדי לזהותו אם הדבר עלול לפגוע בחקירה על פי דין".

(ז) העובר עבירה על הוראה מהוראות סעיף זה דינו מאסר שנה אחת".

"שמירת סודיות" 326. נשיא בית הדין הצבאי לערעורים ושאי, לשם שמירה על סודיותן של ידיעות הקשורות בבטחון המדינה, להורות בדרך כלל או למקרה מסוים, כי לא יפורסם ולא יוצא מבית דין צבאי פרוטוקול דיון או הכרעת דין או גזר דין, לרבות העתקיהם, של דיון שנערך בפומבי, כולם או מקצתם; הוראה כאמור לא תחול על בעלי הדין ועל סניגורו של נאשם בכל הליך משפטי הנוגע לאותו דיון.
העובר על הוראות סעיף זה דינו מאסר שנה אחת."

הוספת סעיף 11. לאחר סעיף 326 לחוק העיקרי יבוא:

326א "פסק דין כראיה" 326א. "העתק מפסק הדין המוגש כראיה בכל הליך משפטי לא יפגם מחמת רק בלבד שהושמטו ממנו חלקים או מילים בשל הוראות סעיפים 325 ו-326".

הוספת סעיף 12. לאחר סעיף 330 לחוק העיקרי יבוא:

330א "הרחקה מבית הדין" 330א. (א) בית דין רשאי לאסור על קטין להימצא בבית הדין בעת הדיון ולצוות על הרחקתו.

(ב) בית דין רשאי להרחיק אדם, שאינו בעל דין, מאולם בית הדין בעת דיון, אם מצא, מטעמים שיירשמו, שנוכחות אותו אדם באולם תרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל".

ביטול סעיף 402 13. סעיף 402 לחוק העיקרי - בטל.

תיקון סעיף 489 14. בסעיף 489 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), אחרי המילים "או הרשות המאשרת" יבוא "ואם הוגש ערעור - שופט צבאי משפטאי של בית הדין הצבאי לערעורים";

(2) בסעיף קטן (ג)(2), במקום הסיפא המתחילה במילים "או ראש המחוז השיפוטי" יבוא "ואם הוגש ערעור - שופט צבאי משפטאי של בית הדין הצבאי לערעורים, או - בין שהוגש ערעור ובין שלא - ראש המחוז השיפוטי, לא הורו הוראה אחרת בענין זה".

תיקון סעיף 490 15. בסעיף 490 לחוק העיקרי, אחרי המילים "שנשא עונש" יבוא "מאסר".

תיקון סעיף 492 — 16. בסעיף 492 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
"(א) על אף האמור בסעיף 489, תחילתו של עונש מאסר, מחבוש או ריתוק למחנה או לאניה שהוטל בפסק דין שניתן בערעור בבית הדין הצבאי לערעורים, היא מיום הקראת פסק הדין שניתן בערעור, אם לא הורו בית הדין הצבאי לערעורים או הרמטכ"ל אחרת".

החלפת סעיף 517 — 17. במקום סעיף 517 לחוק העיקרי יבוא:
"איסור פרסום
517. אדם שאינו חייל ועבר על הוראות סעיף 325 או על הוראה של נשיא בית הדין הצבאי לערעורים לפי סעיף 326 – דינו מאסר שנה".

תיקון סעיף 521 — 18. בסעיף 521 לחוק העיקרי, במקום "לפי סעיפים 517 או 518 א' יבוא לפי סעיף 518 א'".

החלפת סעיף 542 — 19. במקום סעיף 542 לחוק העיקרי יבוא:
"סייג לחייל
542. בחלק זה, "חייל" –
(1) חייל, כהגדרתו בסעיף 1;
(2) איש מילואים, שאינו בשירות, אם הקבילה נוגעת לשירותו במילואים".

הוספת סעיף 543א — 20. אחרי סעיף 543 לחוק העיקרי יבוא:
"מינוי ממלא מקום לנציב
543א. (א) נבצר מנציב הקבילות, דרך ארעי, למלא תפקידיו, רשאי שר הבטחון למנות לו ממלא מקום לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים. השר רשאי להאריך את המינוי לתקופות נוספות, ובלבד שסך כל תקופות כהונתו של ממלא מקום נציב הקבילות לא יעלה על ששה חודשים.

(ב) נבצר מנציב הקבילות למלא תפקידיו במשך תקופה העולה על ששה חודשים, רשאי שר הבטחון בהתיעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת בהחלטה של רוב חבריה, להעבירו מכהונתו".

תיקון 21 בסעיף 548 לחוק העיקרי -

סעיף 548 (1) לאחר פיסקה (2) יבוא:
"(3) קבילה על החלטת הרמטכ"ל או ראש המחוז השיפוטי לפי סעיף 444א".

(2) לאחר פיסקה (7) יבוא:
"(8) קבילה על החלטת הועדה לעיון בעונש לפי פרק שני לחלק ח'".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1

לפי סעיף 6(א) ו-(ב) לחוק השיפוט הצבאי התשט"ו-1955, (להלן - החוק העיקרי), אדם שעבר עבירה בהיותו חייל, ולאחר ביצוע העבירה חדל מהיות חייל, חל עליו החוק, בכל הנוגע לאותה עבירה במשך 180 יום מיום שחדל להיות חייל, ולפיכך ניתן להעמידו לדין במהלך תקופה זו בבית דין צבאי.

על פי סעיף 6 (ג) (1) לחוק העיקרי מוארכת תחולתו מ-180 ימים לשנה מיום השחרור מצה"ל, כאשר מדובר בעבירה שעונשה מאסר שנתיים ומעלה, או כאשר מדובר בעבירה שאינה צבאית והמהווה פשע שנעברה מחוץ למדינה, ובית משפט בישראל אינו מוסמך לשפוט עליה לפי פרק ב' לחוק העונשין, עפ"י סעיף 6 (ג) (2) לחוק.

לאחרונה פסק בית הדין הצבאי לערעורים כי סמכות בתי המשפט בישראל לפי חוק העונשין לגבי החנאים האמורים בסעיפים 6 (ג) (2), היא רחבה ביותר; הם מוסמכים לשפוט אזרח ישראל, ובכלל זה מי שעבר עבירה בשירותו הצבאי והשתחרר מן השרות בשל עבירה לא צבאית שעבר בחו"ל. קביעת בית הדין, משמעה למעשה כי סעיף 6 (ג) (2) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 הוא חסר כל תוכן ממשי ולבית הדין הצבאי לא תהא סמכות שיפוט במקרים אלה. דומה כי בעבירות מסויימות הערכאה המתאימה לדון ולהעריך נכונה את חומרת המעשה היא בית הדין הצבאי. המדובר בעיקר בעבירות שלהן זיקה הדוקה ביותר עם השירות הצבאי והן בוצעו במסגרת השירות הצבאי, כגון, פגיעה באוכלוסיה עויינת, עבירות על טוהר הנשק וכיו"ב.

יחר על כן, אין להבחין בין מעשה שנעשה מחוץ למדינה לבין מעשה שנעשה בתחומי המדינה, שכן הנסיבות העושות את בית הדין הצבאי ערכאה מתאימה לדון בעבירות לא צבאיות שהן פשע קיימות אף לגבי עבירות המבוצעות בתחומי המדינה.

בהצעה זו מוצא לקבוע:

א) ניתן יהיה להעמיד לדין בפני בית דין צבאי תוך שנה מיום השחרור מי שעבר עבירה צבאית בעת שירותו וחדל מהיות חייל בגין עבירה שאינה צבאית שהיא פשע, שנעברה על ידי חייל במסגרת הצבא או עקב השתייכותו לצבא, בין במדינה ובין מחוצה לו.

ב) מוצע להשמיט מסעיף 6(ג)(1) לחוק העיקרי את המילים: "שנעברה במדינה או מחוצה לה" על מנת שלא ליצור בעיות פרשנות.

בעבירה שאינה צבאית שאינה פשע ממשיך לחול החוק כאמור במשך 180 יום בלבד עפ"י סעיף 6(ב) לחוק העיקרי.

תקופה זו קצרה מדי לגבי עבירות שתוצאתן מוות, שאינן פשע, עבירות על סעיף 304 לחוק העונשין, ועל סעיף 64 לפקודת התעבורה. מכיוון שחקירת תוצאות מוות עלולה להמשך תקופה ארוכה, מוצע כי דיון של העבירות על סעיף 301 לחוק העונשין ועל סעיף 64 לפקודת התעבורה יהיה כן עבירות שהן פשע, דהיינו, החוק ימשיך לחול לגביהן שנה מיום השחרור.

סעיף 2

לאחרונה תוקן סעיף 32 (2) לחוק השיפוט הצבאי התשט"ו-1955 בענין תחילתה של תקופת תנאי. בנוסח הסעיף נכתב פעמיים "בית משפט" כאשר הכוונה היא לבית דין צבאי.
בהצעה זו מוצע לתקן את נוסח הסעיף בהתאם.

סעיף 3

סעיף 38 (א) לחוק קובע כי "בית דין צבאי שהטיל קנס רשאי בגזר דינו להטיל על הנדון מאסר עד שלושה חודשים למקרה שהקנס לא ישולם במועדו".

סעיף 71 לחוק העונשין קובע הוראה דומה, אך בית משפט מוסמך לפיו להטיל מאסר למקרה שהקנס כולו או מקצתו לא שולם במועדו".

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 38 (א) לחוק העיקרי כך שיקבע בו שבית דין צבאי רשאי להטיל מאסר במקום קנס גם למקרה שבו חלקו של הקנס לא שולם במועדו.

סעיף 4

ועדת שרים לעניני חקיקה המליצה בעקבות הצעת חוק פרטית של ח"כ ליבאי ליתן ביטוי בעבירות הצבאיות שבחוק למצבים בהם חיילים מתעללים בחבריהם, שלא באלימות, תוך הפעלת לחץ נפשי שעלול להביא למעשי יאוש.
בעקבות המלצה זו ישונו מרכיבי העבירה שבסעיף 61 לחוק העיקרי.
בהצעה זו מוצע לתקן את הגדרת עבירת האלימות כלפי חייל שבסעיף 61 לחוק העיקרי כך שתורחב אף למעשי התעללות שאין בהם פגיעה פיזית.

סעיף 5

סעיף 153 א (א) לחוק העיקרי קובע כי קצין מוסמך שהרשיע חייל בעבירת תנועה רשאי, בנוסף על כל עונש אחר, לפסול אותו מקבל או מהמחזיק רשיון נהיגה צבאי לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

קציני שיפוט רבים טועים ומטילים עונש זה כעונש יחיד, דור המחייב התערבות הפרקליט הצבאי הראשי וביטול פסק הדין המשמעתי.
ליאור בחינת הענין נמצא גם כי ניתן להסתפק בפסילה בעונש יחיד, ולאו דווקא כעונש נוסף.

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 153 א (א) לחוק העיקרי כך שיובהו כי בדין משמעתי ניתן יהיה להטיל על הנידון פסילה מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה רעונש יחיד או רעונש נוסף לעונש אחר.

סעיף 6

סעיף 154 לחוק קובע כי קצין שיפוט שהטיל קנס על חייל רשאי להטיל עליו מחבוש יום אחד במקום כל חמש עשרה לירות קנס, למקרה שהקנס לא ישולם במועד, עד לתקופת המחבוש שהוא יכול להטיל על החייל.

אמת מידה זו היא חסרת משמעות כיום, וכל נסיון לקבוע בחוק אמת מידה אחרת דינו שייצור סרבול וקשיי חישוב.

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 154 לחוק העיקרי כך שקצין שיפוט שהטיל קנס על חייל רשאי יהיה להטיל עליו מחבוש למקרה שהקנס לא ישולם במועדו, עד לתקופה המירבית של מחבוש שהוא מוסמך להטיל על החייל

סעיף 7

סעיפים 173 ו-174 לחוק העיקרי קובעים מגבלת זמן להעמדתו של מי שהיה חייל לדין משמעתי לאחר סיום שרותו הסדיר או שירותו במילואים.
על פי סעיף 173 לחוק העיקרי ניתן להעמיד לדין משמעתי מי שנמנה עם הכוחות הסדיריים של הצבא תוך 180 יום מעת שחדל להמנות עם כוחות אלה, אולם הבאה לדין משמעתי כאמור לאחר שחלפו 90 יום טעונה הסכמת הפרקליט הצבאי הראשי. על פי סעיף 174 לחוק ניתן להעמיד לדין משמעתי מי שעבר עבירה בשירות המילואים תוך שלושה חודשים מגמר השירות שבו עבר את העבירה.

נתברר כי חקירתן של עבירות שונות היא לעיתים קרובות מסובכת וארוכה, ונמשכת מעבר לתקופות הנזכרות במצב כזה נותרת בחירה בין הגשת כתב אישום לבית דין צבאי לבין אי נקיטת הליכים, ומן הראוי שתהא גם אפשרות לשפוט את החייל בדין משמעתי.
תהא בכך הוספת אמצעי עניישה נוסף ומאידך ניתן יהיה להתאים את סוג ההליך לנסיבות העבירה ולא יהיה צורך בהגשת כתבי אישום כאשר ניתן להסתפק בהליכי דין משמעתי.

בהצעה זו מוצע לבטל את הצורך בהסכמת הפרקליט הצבאי הראשי להעמדה לדין בתוך התקופה של 180 הימים ממועד סיום השרות הקבועה בסעיף 173 לחוק העיקרי ולקבוע תקופה אחידה של 180 ימים לאחר שיחרורו של החייל מהשרות הצבאי שבה ניתן יהיה להעמידו לדין משמעתי.

סעיף 8

סעיף 243 לחוק העיקרי קובע הוראות בדבר סמכות בית דין ליתן פקודת מעצר כנגד נאשם כאשר הוגש כתב אישום לבית הדין. על החלטת בית הדין בערכאה ראשונה רשאים הצדדים לערער לפני בית הדין הצבאי לערעורים.
בסעיף 243 לחוק העיקרי אין הוראה המאפשרת השהיית שחרורו של הנאשם מקום שהשופט החליט שלא ליתן פקודת מעצר והתובע הצבאי הודיע על רצונו לערער על החלטה זו.

סמכות זו היא חיונית ואין הצדקה להבחין לענין זה בין הליכי הארכת מעצר לפי החוק לבין הליכי המעצר לאחר הגשת כתב האישום.

בהצעה זו מוצע לקבוע בסעיף 243 כי אם החליט שופט שלא להעתר לבקשה להוצאת פקודת מעצר נגד נאשם שהוגש נגדו כתב אישום הרי אם הודיע התובע הצבאי על רצונו לערער על הבקשה ראשי השופט לצוות על השהיית השחרור עד ל-48 שעות.

סעיף 9

הוראות החוק בנושא פומביות ודיון בדלתיים סגורות פזורות בסעיפים שונים ובפרקי משנה של החוק העיקרי, בסעיפים 324, 325, 326, 402 ו-507. בהצעה זו מוצע לאחד ולפשט ההוראות השונות הקיימות בחוק העיקרי בנושא פומביות המשפט ודיון בדלתיים סגורות תוך התאמת סמכויותיו של בית דין צבאי לסמכויות בית משפט לפי חוק בתי המשפט (נוסח משולב) התשמ"ד-1984.
לפיכך יוחלפו סעיפים 324 ו-325 לחוק העיקרי בסעיף 324 החדש.

סעיף 10

בסעיפים 326 ו-517 לחוק העיקרי מצויות הוראות בענין הסמכות לאסור פרסום הנוגע לדיון שהתנהל בדלתיים פתוחות, בענין איסור פרסום לגבי דיון המתנהל בדלתיים סגורות ובענין איסור צילום באולם בית הדין.

בהצעה זו יאוחדו סעיפים 325 ו-326 לסעיף 325 תוך התאמתו להוראות סעיף 70 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984.
סעיף 325 המוצע יסדיר את נושא הפרסומים על הליכים שהתקיימו בדלתיים סגורות, או של ידיעות שבטחון המדינה מחייב את שמירתן בסוד, אפילו אם הן מופיעות בפרוטוקול של דיון שנתקיים בפומבי.
בסעיף קטן (ד) יאסר פרסום שם קטין בנסיבות מסויימות, ובסעיפים קטנים (ה) ו(ו) תוקנה לבית הדין סמכות לאסור פרסומים לשם שמירת בטחונו של אדם.

סעיף 326 המוצע יחליף את סעיף 326(א) לחוק העיקרי ובו תוענק לנשיא בית הדין הצבאי לערעורים הסמכות להורות כי לא יוצאו פרוטוקול דיון שנערך בדלתיים פתוחות ופסק דין, לרבות גזר דין, לשם שמירת סודיותן של ידיעות הקשורות בבטחון המדינה.

סעיף 11

רשי המיקונים בסעיפי ההצעה כנזכר לעיל, מוצע כי הוראת סעיף 326 (ב) תועבר לסעיף חדש 326 א.
על פי ההצעה יקבע בסעיף 326א' כי פסק דין יחשב כראייה גם אם הושמטו חלקים מטוריימים ממנו משום שניתן בדלתיים סגורות.

סעיף 12

סעיף 330 לחוק העיקרי קובע כי אב בית הדין הצבאי ינהל את הדיון בישיבות בית הדין והוא רשאי להורות כל הוראה הדרושה לקיום הסדר במקום המשפט, לרבות הוראה להרחיק ממקום המשפט או מסביבתו אדם המפריע למהלך הדיון או המתנהג בצורה הפוגעת בכבוד בין הדין.
סעיף 69 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984 קובע כי בית המשפט רשאי לאסור על קטין להמצא בבית המשפט בעת הדיון, ולצוות על הרחקתו, וכן לצוות על הרחקת מי שאינו בעל דין מטעמים שירשמו אם מצא בעת הדיון שנוכחות אותו אדם תרחיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל.

בהצעה זו מוצע ליתן בידי בית הדין הצבאי סמכות דומה לזו שבידי בית המשפט לפי סעיף 69 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984.

סעיף 13

בסעיף 402 לחוק העיקרי נקבע כי במשפט הנערך בדלתיים סגורות רשאי בית הדין לקבוע כי נימוקי הכרעת הדין או גזר הדין לא יקראו בפומבי. סעיף זה נראה מיותר לנוכח סמכותו הכללית של בית הדין להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בדיון הנערך בדלתיים סגורות.
בהצעה זו מוצע לבטל את סעיף 402 לחוק העיקרי.

סעיף 14

בסעיפים 489 (א) 489 (ג) (2) לחוק העיקרי נמצאה אי בהירות מטוריימת באשר לסמכות לעכב ביצוע פסק דין המטיל עונש מאסר, מחבוש או ריתוק לתחנה או לאניה, מרגע שהוגש ערעור.
לענין סעיף 489(א) ניתן לטעון כי סמכותה של הרשות המאשרת הופכת לתוספת במצב שכזה, ולפיכך אין לגורם כלשהו סמכות לעכב ביצועו של פסק הדין. לפי סעיף 489(ג)(2) מתעורר ספק דומה לענין סמכות בית הדין הצבאי.

בהצעה זו מוצע לקבוע כי אם הוגש ערעור על פסק דין המטיל עונש מאסר, מחבוש או ריתוק, תהא הסמכות לעכב את ביצוע העונש בידי שופט צבאי משפטני של בית הדין הצבאי לערעורים.

סעיף 15

סעיף 490 לחוק העיקרי נקבע כי כידון שנשא עונש מחבוש או ריחוק למחנה או לאניה, וניצוי של פסק הדין שהטיל עליו אותו עונש זונה מאשמה, רשאי בית הדין הצבאי לערעורים לצוות שתנתן לנאשם חופשה או פיצוי דומה, הכל כפי שיורה בית הדין.

סמכות זו יפה גם לעניין עונש מאסר שנשא נאשם שזוכה מאשמה.

בהצעה זו מוצע לקבוע במפורש כי סעיף זה יחול אף על עונש מאסר שנגזר על נאשם, כך שבית דין צבאי לערעורים יהיה רשאי לצוות שתנתן לנאשם שנשא עונש מאסר וזוכה מאשמה בערעור חופשה או פיצוי דומה.

סעיף 16

סעיף 492 (ב) לחוק העיקרי נותן סמכות לרמטכ"ל לעכב ביצוע עונש שניתן או אושר בערעור על פסק דין של בית דין צבאי לתעבורה. סמכות דומה לגבי פסק דין של בית הדין לערעורים הדן בפסק דין של בית דין צבאי רגיל לא ניתנה לרמטכ"ל, כנראה כתוצאה משגגת המחוקק.

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 492 (א) ולקבוע כי בית הדין הצבאי לערעורים והרמטכ"ל יהיו מוסמכים להורות על עיכוב ביצוע עונש מאסר, מחבוש או ריחוק שהוטל בפסק דין של בית הדין הצבאי לערעורים.

סעיף 17

בהצעה זו מוצע להטיל מאסר של עד שנה אחת על מי שאינו חייל ושעבר עבירה על הוראות סעיפים 325 ו-326 בענינים הקשורים לסודיות הדיון.

סעיף 18

בהצעה זו מוצע לקבוע בסעיף 521 לחוק העיקרי את העבירות שיחשבו כאי ציות להוראות שניתנו בדבר איסור פרסומים בסעיפים 325-326 המוצעים, ותואמנה הוראות החוק לשיכוי זה.

סעיף 19

סעיף 542 לחוק העיקרי בא להסיר ספק באשר לזכות לקבול ולסמכות לברר קבילותיהם של חיילי מילואים אשר אינם בשרות, אם נשוא הקבילה מתייחס לשרותם במילואים.

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 542 ולקבוע בו כי איש מילואים שאינו בשירות יהיה רשאי להגיש קבילה לנציג קבילות החיילים אם הקבילה נוגעת לשירותו במילואים.

סעיף 20

אין בחוק העיקרי הוראה מיוחדת לעניין מינוי ממלא מקום לנציב קבילות חיילים.

על פי פקודת הפרשנות, התשמ"א-1981 יש צורך בהחלטית מינוי קיים והוצאת מינוי חדש בכל פעם שנבצר מן הנציב למלא תפקידו.

הואיל ולנציב קבילות חיילים נתונות סמכויות, אשר על פי דין רק הוא יכול לעשות בהן שימוש, יש לפשט אפשרות מינוי ממלא מקום לנציב הקבילות לתקופות קצרות של העדרות הנציב, שלא יעלו בכל פעם על שלושה חודשים, במקרים של יציאה לחופשה או מחלה.

על פי הצעה זו יהיה שר הבטחון רשאי להאריך את מינויו של ממלא המקום לתקופה כוללת שלא תעלה על ששה חודשים, ואם נבצר מן הנציב למלא את תפקידו במשך תקופה העולה על תקופה זו, יהיה רשאי השר בהתייצעות עם שר המשפטים ובאישור רוב חברי ועדת החוץ והבטחון, לבטל את מינויו.

סעיף 21

סעיף 548 לחוק העיקרי מפרט רשימה של קבילות שבהן לא יהיה בירור. בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 548 על מנת להשלים את החסר ברשימה על ידי תוספת המיועדת למנוע קבילות על החלטה שיפוטית או מעין שיפוטית של רשות מוסמכת הנוגעת להליכים משפטיים.

לפי התיקון לא יהיה בירור לגבי קבילה על החלטת הרמטכ"ל או ראש מחוז שיפוטי להמתיק עונש של בית דין צבאי לחעבורה או לגבי החלטה של הועדה לעיון בעונש.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) סמך ידיו על ההצעה מן הבחינה המשפטית.

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ד בכסלו התשנ"א
11 בדצמבר 1990

ש מ ו ר

אל : חברי הממשלה

מאת : ממלא-מקום מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 673 של הממשלה מישיבתה ביום א', כ"ב בכסלו התשנ"א(9.12.90):

"673. <u>טיסות במטוסי "אל-על"</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. הממשלה חוזרת ומדגישה את החלטתה מס. 940 מיום 31 באוגוסט 1969 הקובעת כי על עובדי מדינה, עובדי תאגידים וחברות ממשלתיות הטסים בתפקיד, ורוכשי כרטיס טיסה המומנים מקופת אוצר המדינה, לטוס במטוסי חברת "אל-על" ככל שהדבר ניתן.

ב. ההחלטה חלה גם על הרשויות המקומיות וגופים ציבוריים אחרים.

ג. שרי הממשלה יפעלו לביצועה של ההחלטה."

ב ב ר כ ה,

מ י כ א ל נ י ר

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני עליה
יום א', כ"ט בכסלו התשנ"א - 16.12.90

(בשעה 17:00 במזכירות הממשלה)

		מס. נספח	השר המגיש
א.	העליה מברית המועצות - דיווח		משרד החוץ
ב.	היערכות המשרד לקליטת העליה לקליטת 400 אלף עולים בשנת 1991		השר לקליטת העליה
ג.	העליה מאתיופיה - דיווח ותכנית קליטה של הסוכנות היהודית		משרד החוץ משרד הבטחון הסוכנות היהודית
ד.	הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91 - המשך הדיון	11ע	משרד העבודה והרווחה
ה.	דיווח משרד התעשיה והמסחר על השקעות בתעשיה ובמחקר ופיתוח שתורמות להעסקת עולים - המשך הדיון		שר התעשיה והמסחר
ו.	ייבוא ברזל לבניה		משרד האוצר משרד התעשיה והמסחר
ז.	הערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91 - המשך הדיון		השר לקליטת העליה

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח	השר המגיש
ח.	פריסת משכנתאות לעולים	12ע	שר הבינוי והשיכון
ט.	תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990/1991 – המשך הדיון	13ע+ א'	שר האוצר שר המדע והטכנולוגיה
י.	קליטת העליה בירושלים:- השקעות – המשך הדיון		שר התעשיה והמסחר
יא.	הערכות לקליטת עולים במערכת הבריאות – המשך הדיון	8ע	שר הבריאות
יב.	פניה לעם היהודי – המשך הדיון		משרד הבינוי והשיכון

---

* – נושא חדש על סדר היום

מזכירות הממשלה

ירושלים, ט"ו בכסלו התשנ"א
2 בדצמבר 1990

ש מ ו ר

אל : חברי הממשלה

מאת: מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטות מס. 550-596 של הממשלה מישיבתה ביום י' בכסלו התשנ"א (27.11.90):

"550. <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>והצעת תקציב (מס. 3), 1990 - המשך הדיון</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. <u>תקציב נוסף 1990</u>

1) לאשר את הצעת תקציב מס. 3 לשנת 1990 (כמפורט בנספח ז' המצורף (דפים 30-22) ואת הצעת-חוק התקציב (מס. 3) לשנת הכספים 1990, התשנ"א-1990, בנוסח המצורף.

2) להסמיך את שר האוצר לקבוע את חלוקת סכומי התקציב לתחומי פעולה ולתכניות.

ב. <u>תקציב 1991</u>

1) להעמיד את סך תקציב המדינה לשנת הכספים 1991 על 58,570,126 אלפי ש"ח (9 חודשים) בהתאם לבסיס תקציב 1991 לפני ההפחתות. (כמפורט בדפים 33-31 המצורפים).

2) להפחית את הגרעון ב-2,718,000 אלפי ש"ח (9 חודשים) לעומת בסיס תקציב 1991 כמפורט בהחלטות להלן ולהעמיד את הגרעון המקומי ללא מתן אשראי לשנת הכספים 1991 על 5,335,843 אלפי ש"ח (9 חודשים).

3) להסמיך את שר האוצר:

(א) לעדכן את סכומי התקציב למחירי תקציב 1991.

(ב) לקבוע את חלוקת סעיפי התקציב לתחומי פעולה ולתכניות, לרבות סכומי רזרבה לכל משרד, במסגרת הסכום הכולל שנקבע בסעיף התקציב של אותו משרד, על-דעת השר הנוגע בדבר. חילוקי-דעות יובאו בפני ועדת השרים לענייני כלכלה.

(ג) לקבוע את סכום ההוצאה המותנית בהכנסה וחלוקתו לסעיפי התקציב.

(ד) לקבוע את סכומי ההרשאה להתחייב בסעיפי התקציב.

(ה) לקבוע את חלוקת שיא כח-אדם בסעיפי התקציב בהתאם לבסיס שיא כח-אדם 1991 (כמפורט בדף 34 המצורף).

(ו) לאשר שינויים טכניים בתקציב ובחוק התקציב.

4) להניח על שולחן הכנסת את הצעות-חוק התקציב לשנת הכספים 1991 ואת הצעת-חוק תקציב מס. 3) ל-1990 המצורפות (דפים 37-35) עד ל-24 בדצמבר 1990.

ג. <u>תקציב רב-שנתי</u>

1) החל משנת 1992 יוכן תקציב המדינה על-בסיס רב-שנתי.

2) הגרעון התקציבי יופחת בהדרגה במשך ארבע שנים עד לביטולו המוחלט.

551. <u>הצעת תקציב המדינה, 1991 והצעת תקציב (מס. 3), 1990 תקציב הבטחון</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. תקציב הבטחון לשנת 1991 יתבסס על תקציב הבטחון המקורי לשנת 1990, בהתאמות המתחייבות ובשינויים הבאים:

1) הפחתה של 105 מליון ש"ח;

2) הפחתה של 79 מליון ש"ח,

3) לכיסוי עלויות הפעילות המוגברת באיזורי יהודה, שומרון וחבל עזה בשנת 1991 ישאר סכום של 175 מליון ש"ח, כמו בשנת 1990.

ב. ימי מילואים: מכסת ימי המילואים תיקטן ב-1991 מ-10 מליון ל-8 מליון ימי מילואים ויוגדל תקציב 1991 המקורי בסך 180 מליון ש"ח בגין הארועים באיזורי יהודה, שומרון וחבל עזה.

ג. 25 מליון ש"ח שמערכת הבטחון הקצתה ממסגרתה לנושא ערכות-המגן (עורף) יוחזרו בתקציב 1991 המקורי.

ד. בגין הפעילות על רקע המשבר במפרץ יתווסף סך של 50 מליון ש"ח לתקציב 1990.

ה. אם בתחילת שנת התקציב 1991 יהיה צורך בהמשך הגברת המוכנות והכוננות עקב המשבר במפרץ, תינתן תוספת לתקציב הבטחון, בהתחשב במצב המשק, על-בסיס דרישת מערכת הבטחון.

ו. כל הנהלים וההסדרים שהיו נהוגים בין משרדי הבטחון והאוצר לגבי תקציבי הבטחון בעבר יעמדו בתוקפם, למעט שינויים שיוחלט לגביהם על-פי חוק או החלטות ממשלה.

552. <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>אולפנים לעולים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לשנות את תקן התלמידים לכיתת אולפן מ-15 ל-25 תלמידים לכיתה.

ב. להעסיק מורות חיילות בכל כיתות האולפנים החדשות שתיפתחנה בשנת 1991.

מערכת הבטחון תעמיד לרשות מערכת החינוך כ-1,100 מורות חיילות נוספות.

ג. להפחית את עלות התקורה המשולמת על-ידי המשרד לקליטת העליה בגין האולפנים מ-450 ש"ח ל-220 ש"ח לתלמיד, לכתות שייפתחו החל מ-1.1.91.

.553 הצעת תקציב המדינה, 1991
שיעורי עזר לתלמידים עולים

מ ח ל י ט י ם להפחית את שעורי העזר הניתנים לתלמידים עולים במערכת החינוך.

שיעורי העזר לעולים יינתנו על-פי המסגרת התקציבית שסוכמה בין משרד האוצר למשרד החינוך והתרבות.

.554 הצעת תקציב המדינה, 1991
הסיוע הישיר לעולים

מ ח ל י ט י ם:

א. "סל הקליטה" למשפחת עולים מחוצעת (3 נפשות) יופחת בסכום של 3,000 ש"ח. "סל הקליטה" לעולה בודד יופחת ב-1,500 ש"ח. תחילת תוקפם של השינויים ב-1 בינואר 1991.

ב. "סל הקליטה יינתן כמענק החותנה בכך שהעולה ישאר בארץ חמש שנים לפחות.

.555 הצעת תקציב המדינה, 1991
הפחתת הסיוע המיוחד לסטודנטים עולים

מ ח ל י ט י ם:

א. להגביל את סך הסיוע הממשלתי השנתי הניתן לסטודנטים עולים באמצעות מינהל הסטודנטים החל משנת התקציב 1991 להיקף התקציב שהיה בשנת התקציב 1990 - סכום של 26 מליון ש"ח לשנה.

ב. הסיוע לסטודנט עולה החל משנת התקציב 1991 יהיה למימון שכר לימוד בלבד. המענק יהיה מותנה בהישארות הסטודנט בישראל 5 שנים מיום סיום תקופת הסיוע.

ג. צוות משותף למשרד לקליטת העליה, הסוכנות היהודית ומשרד האוצר יקבע את השינויים הנדרשים בהיקף הסיוע לסטודנט בהתבסס על התקרונות שנקבע בהחלטה זו.

.556 הצעת תקציב המדינה, 1991
יעוד הכנסות קרן קיימת לישראל

מ ח ל י ט י ם:

א. לפנות אל הקרן הקיימת לישראל לייעד את עודף הכנסותיה לשנות התקציב 1990 ו-1991 לתכנית רב-שנתית מוסכמת עם הממשלה לפעולות הכשרה ופיתוח של מקרקעין.

ב. להטיל על צוות שיורכב מנציגי שר הבינוי והשיכון ושר האוצר לגבש, תוך חודש, תכנית מוסכמת כאמור עם הקרן הקיימת לישראל.

.557 הצעת תקציב המדינה, 1991
מבחן הכנסה אחיד לקצבת ילד ראשון ושני

מ ח ל י ט י ם:

א. לאחד את מבחן ההכנסות לביטול קצבת ילד ראשון וילד שני, כך שתבוטל קצבת ילד ראשון וילד שני למשפחות שבהן עד שלושה ילדים והכנסת המפרנס הראשי עולה על 95% מהשכר הממוצע במשק, וזאת החל מ-1.4.91.

ב. להפחית את הקצבת האוצר למימון ענף ילדים משיעור של 90% מסך הגביה לשיעור של 80% מסך הגביה.

.558 הצעת תקציב המדינה, 1991
ביטוח סיעוד

מ ח ל י ט י ם להטיל על שר העבודה והרווחה להנחות את המוסד לביטוח לאומי לקבוע את המבחנים לקביעת התלות של מבוטח בעזרת הזולת, במידה רבה או לחלוטין, לצורך הזכאות לגימלת סיעוד, באופן שמספר הזכאים לגימלת סיעוד לא יעלה על 19,000 והעלות השנתית תפחת ב-50 מליון ש"ח.

.559 הצעת תקציב המדינה, 1991
עידכון קיצבאות

מ ח ל י ט י ם לא לשנות את הגדרת השכר הממוצע בחוק הביטוח הלאומי. לפיכך הממשלה לא תגיש לכנסת הצעות חוק לשינוי הגדרת השכר הממוצע בחוק הביטוח הלאומי ותתנגד להצעות חוק פרטיות בנושא זה.

.560 הצעת תקציב המדינה, 1991
איכלוס כתות חדשות

מ ח ל י ט י ם לקבוע את רמת האיכלוס בכיתות חדשות על-פי מפתח של 35 תלמידים בכיתה.

.561 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991 והצעת תקציב (מס. 3), 1990 תקציבים שונים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. בשנת התקציב 1991 (9 חודשים) יווספו למשרדים הבאים התקציבים הבאים כדלקמן (באלפי ש"ח):

1)	המשרד לענייני דתות	107,000
2)	משרד החינוך והתרבות	37,900
3)	משרד העבודה והרווחה	1,875
4)	המשרד לקליטת העליה	3,550
5)	משרד הבריאות	425
6)	רזרבה מיועדת	17,250

(הערה: סכומים אלה שולבו בסעיפי ההוצאה לשנת 1991).

ב. בתקציב מספר 3 לשנת 1990 יתווסף לבסיס התקציב של המשרד לענייני דתות סך של 10 מליון ש"ח.

(הערה: סכום זה שולב בסעיף ההוצאות בתקציב מספר 3 לשנת 1990).

.562 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991 ביטול הסובסידיה לפטם חי</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לבטל את הסובסידיה לפטם חי. המחיר המרבי לפטם ייקבע ויעודכן על-פי חוק יציבות מחירים במצרכים ובשירותים.

ב. תמיכה ביצור פטמים תעשה בישובי הגליל בלבד ובשיעור קבוע, בהתאם לחוק הגליל.

.563 הצעת תקציב המדינה, 1991
תמלוגים לפי חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה

מ ח ל י ט י ם:

א. שיעור התמלוגים שישלם מי שקיבל הטבות לפי חוק לעידוד מחקר ופיתוח בתעשיה, התשמ"ד-1984, יהיה עד 3% ממחזור המכירה של המוצר שפותח כתוצאה מביצוע התכנית.

התמלוגים יגבו עד לסכום של 150% מערך המענק הצמוד.

ב. צוות שיורכב מנציגי משרד התעשיה והמסחר ומשרד האוצר יכין הצעה לכללים ותנאים ליישום החלטה זו, והתקנות יתוקנו בהתאם להחלטה זו תוך 30 ימים.

.564 הצעת תקציב המדינה, 1991
דיבידנד מחברת שרותי נפט בע"מ

מ ח ל י ט י ם להטיל על שר האנרגיה והתשתית ושר האוצר לגבות דיבידנד במזומן מחברת שירותי נפט בע"מ בסך 100 מליוני ש"ח בשנת 1991, בתשעה תשלומים חודשיים שווים החל מ-1.4.91.

.565 הצעת תקציב המדינה, 1991
הפחתת הוצאות תפעול

מ ח ל י ט י ם להפחית 2% מתקציבי התפעול של משרדי הממשלה בהתאם למפורט בנספח ה' המצורף (דפים 41-38) ולהפחית 200 מליון ש"ח מבטיח תקציב המדינה, ל-1991 (150 מליון ש"ח בתשעה חודשים).

.566 הצעת תקציב המדינה, 1991
ה י ט ל י ב ו א כ ל ל י

מ ח ל י ט י ם לבטל את סעיף ג' בהחלטת הממשלה מס. 381 מיום כ"ג באלול התש"ן (13.9.90). לפיכך היטל היבוא הכללי לא יופחת משיעור של 2% לשיעור של 1% ויישמר ברמתו הנוכחית.

.567 הצעת תקציב המדינה, 1991
ה ב ט ח ת ה כ נ ס ה ל ע ו ל י ם

מ ח ל י ט י ם:

התקופה שבה אדם חייב להיות תושב ישראל כדי להיות זכאי לגמלה לפי חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980, בהתקיים תנאי הזכאות, תקוצר מ-24 חודשים ל-12 חודשים.

דמי אבטלה, דמי קיום והבטחת הכנסה לא ישולמו לעולים מאת המשרד לקליטת העליה החל מיום שחלפו 12 חודשים מיום העליה. חוק הבטחת הכנסה יתוקן בהתאם.

.568 הצעת תקציב המדינה, 1991
ב י ט ו ל ה פ ט ו ר מ מ ס י ם ל ר כ ב ל ע ו ל י ם ח ד ש י ם ה ז כ א י ם ל"ס ל ק ל י ט ה"

מ ח ל י ט י ם לבטל את הזכות לפטור הקיים ממסים על רכב לעולים הזכאים ל"סל קליטה".

.569 הצעת תקציב המדינה, 1991
ריכוז הטיפול והפיקוח על אשפוז קשישים מוגבלים במשרד הבריאות

מ ח ל י ט י ם:

א. משרד הבריאות יהיה אחראי על הפניה לאשפוז, על פיקוח ועל מימון האשפוז של כל סוגי הקשישים המוגבלים (סיעודיים תשושים ועצמאיים).

ב. להעביר 23 מליון שקלים חדשים מתקציב משרד העבודה והרווחה לתקציב משרד הבריאות.

.570 הצעת תקציב המדינה, 1991
פנימיות ילד ונוער

מ ח ל י ט י ם להעביר 200 ילדים מפנימיות ילד ונוער שבאחריות משרד העבודה והרווחה לטיפול במסגרות קהילתיות (מועדוניות, אומנה יומית וכדומה) החל משנת הלימודים התשנ"ב.

.571 הצעת תקציב המדינה, 1991
תמריצי מעבר לערי פיתוח

מ ח ל י ט י ם:

תמריצי המעבר לערי פיתוח יינתנו רק לחושבים ותיקים העוברים ממרכז הארץ לעיר פיתוח, ולא יינתנו לעולים חדשים המתיישבים בעיר פיתוח במהלך השנתיים הראשונות מיום עלייתם לישראל.

ש מ ו ר

.572 הצעת תקציב המדינה, 1991
מוסדות פנימייתיים ממשלתיים למפגרים

מ ח ל י ט י ם להעביר 2 מוסדות פנימייתיים למפגרים מבעלות ממשלתית לבעלות עמותות ציבוריות או גופים פרטיים. ההפעלה תהיה בתעריפים המקובלים במשרד העבודה והרווחה עבור גופים דומים.

.573 הצעת תקציב המדינה, 1991
תוספת תקציב למקומות פנימייתיים ל-170 מפגרים

ראש הממשלה מסכם:

שר האוצר יבדוק את הצעת משרד העבודה והרווחה לתוספת תקציב למקומות פנימייתיים ל-170 מפגרים.

.574 הצעת תקציב המדינה, 1991
מרכזי הכשרה ממשלתיים

מ ח ל י ט י ם להעביר מרכזי הכשרה מקצועית למבוגרים מבעלות ממשלתית לבעלות עמותות ציבוריות או גופים פרטיים. ההפעלה תהיה בתעריפים המקובלים במשרד העבודה והרווחה עבור גופים דומים.

.575 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>ארנונה כללית 1991</u>

מ ח ל י ט י ם:

עדכון הארנונה הכללית לשנת 1991, לעומת הארנונה הכללית המקורית לשנת הכספים 1990, עד שעור עליית מדד המחירים לצרכן יהיה בסמכות הרשויות המקומיות. מעבר לשעור זה יהיה צורך באישור שר הפנים ושר האוצר, או מי שהם הסמיכו לכך.

.576 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>תקציב הגימלאות בשירות הקבע בצה"ל</u>

מ ח ל י ט י ם:

שר האוצר ושר הבטחון ידונו, תוך שבועות אחדים בנושא צורת הטיפול בתקציב הגימלאות לחיילי שירות הקבע בצה"ל.

בהיעדר הסכמה, יוחזר הנושא לדיון בממשלה.

.577 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>רפורמה ביצוא חקלאי</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לפתוח את יצוא התוצרת החקלאית מישראל לתחרות ולבטל את המונופול של מועצות היצור ואגרקסקו לגבי ארגון היצוא של תוצרת חקלאית ושיווקה לחו"ל, החל מ-1.5.91.

ב. להסמיך את שר החקלאות למנות ועדה בראשות שופט בדימוס, אשר תוכל לקבוע מעמד של "מוצר בלעדי" ישראלי אשר לו השפעה מכרעת על המחיר בשוק היעד, ולמסור את זכות היצוא שלו לידי משווק אחד.

ג. להטיל על משרדי החקלאות והאוצר לגבש בתוך 90 יום: -

1) קריטריונים לרישוי יצואני תוצרת חקלאית;

2) הצעות לשינויי חקיקה הנדרשים לביצוע החלטה זו.

.578 הצעת תקציב המדינה, 1991
מועצות יצור חקלאיות

מ ח ל י ט י ם:

א. להפחית את כח-האדם במועצות היצור החקלאיות ב-15% לעומת מצבת כח-אדם כיום, בתוך 6 חודשים, ולהפחית את ההיטלים שגובות המועצות מהחקלאים בהתאם לצמצום זה.

ב. תקציבי המועצות לשנת הכספים 1991 יקבעו ויאושרו בהתאם להחלטות אלה.

ג. משרד החקלאות יגיש תוך 6 חודשים הצעת מבנה וארגון למועצות היצור, לרבות אפשרות של הכללתן באגף יצור ושיווק במשרד החקלאות, והצעה לשינויי החקיקה הנדרשים.

.579 הצעת תקציב המדינה, 1991
תיקון חוק המועצה לענף הלול

מ ח ל י ט י ם:

א. לשנות את נוהל הסמכת משווקים לביצי מאכל באמצעות שינוי חקיקה בחוק המועצה לענף הלול (יצור ושיווק), התשכ"ד-1963, שיעביר את הסמכות למתן רשיון למשווק לידי שר החקלאות.

ש מ ו ר

ב. להטיל על שר החקלאות לקבוע תוך 30 ימים מקבלת החלטה זו קריטריונים חדשים שיקלו על כניסתם של מספר גדול יותר של משוקים לענף. קריטריונים אלו יפורסמו ברבים.

ג. משרד החקלאות יגיש בתום 30 יום מקבלת החלטה זו, לועדת השרים לענייני חקיקה, הצעה לשינויי החקיקה הנדרשים לישום החלטה זו.

580. <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>פיתוח ושיווק קרקעות לתעשיה במרכז הארץ</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לפשט את ההליך הכרוך בהקמת מפעל, בכל הנוגע להקצאת קרקעות לתעשיה, על-ידי פיתוח שיווק הקרקעות המיועדות לתעשיה במרכז הארץ באמצעות חברות לפיתוח ושיווק תשתית לתעשיה שיפתחו את הקרקעות ויובילו את התהליך עבור המשקיע.

ב. להטיל על שר התעשיה והמסחר למנות ועדה משותפת למשרד האוצר, משרד הבינוי והשיכון, מינהל מקרקעי ישראל, משרד התעשיה והמסחר ומשרד הפנים, אשר תגבש דרכים אופרטיביות ליישום החלטה זו ותגיש את המלצותיה בתוך 90 יום ממועד קבלת החלטה זו.

ג. להטיל על יו"ר מועצת מקרקעי ישראל ושר הבינוי והשיכון להביא את המלצות הועדה למועצת מקרקעי ישראל לקביעת מדיניות הקצאת קרקע לתעשיה לתכלית זו.

.581 הצעת תקציב המדינה, 1991
יבוא בשר

מ ח ל י ט י ם:

א. להעביר את יבוא הבשר מידי מינהל הסחר הממשלתי לידי גורמים פרטיים.

החלטה זו לא תיכנס לתוקף, אלא לאחר קבלת החוק ליבוא בשר כשר.

ב. שר התעשיה והמסחר יפעל לקידום הליך החקיקה של חוק יבוא בשר כשר.

ג. מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר ימנה ועדה בינמשרדית (אוצר, תעשיה ומסחר, חקלאות) אשר תגבש את הדרכים האופרטיביות לביצוע הרפורמה לאחר קבלת החוק כאמור.

.582 הצעת תקציב המדינה, 1991
מעמד הפיקוח על הגבלים עסקיים

מ ח ל י ט י ם:

א. לקבוע שלתפקיד המחונה על הגבלים עסקיים ימונה מי שכשיר להיות שופט ומינויו יעשה על-ידי הממשלה, על-ידי הכללת המשרה בסעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים) ועל-פי המלצתם של שר התעשיה והמסחר ושר המשפטים.

ב. למנות ועדה בינמשרדית (אוצר, תמ"ס ומשפטים) אשר תקבע מבנה חדש ליחידת הממונה על הגבלים עסקיים, במטרה לחזק את הפיקוח על הגבלים עסקיים.

ג. שר התעשיה והמסחר יגיש בהקדם לועדת השרים לענייני חקיקה הצעה לתיקון חוק ההגבלים העסקיים ליישום ההחלטה לעיל.

583. הצעת תקציב המדינה, 1991
המרכז הלאומי למידע טכנולוגי-מדעי

מ ח ל י ט י ם להטיל על שר האנרגיה והתשתית ושר האוצר, בתיאום עם רשות החברות הממשלתיות, להגיש לועדת השרים לענייני כלכלה תוך 60 ימים הצעת החלטה מפורטת להפיכת המרכז הלאומי למידע טכנולוגי-מדעי (מלמט"מ), לחברה ממשלתית, במטרה להביא להפרטתה ככל המוקדם אך לא יאוחר לשלוש שנים מיום היווסדה.

584. הצעת תקציב המדינה, 1991
משק המים והביוב

מ ח ל י ט י ם:

א. קביעת תעריפי המים

תעריפי המים לחקלאות יקבעו בידי שר החקלאות בהתייעצות עם שר הפנים ובאישור שר האוצר ויבוטל הצורך באישורם בידי הועדה המשותפת לועדת הכלכלה ולועדת הכספים של הכנסת. תעריפי המים של הרשויות המקומיות לכל צרכניהן יקבעו על-ידי שר הפנים בהתייעצות עם שר החקלאות ובאישור שר האוצר ויבוטל הצורך באישורם בידי הועדה המשותפת לועדת הכלכלה ולועדת הכספים של הכנסת.

ב. התעריפים ייקבעו באופן שכל תעריף ותעריף יהיה בהתאם לעלות הפקת המים והספקתם וכל סוגי הסבסוד יבוטלו בהדרגה במשך חמש שנים.

ג. משק מים וביוב ברשויות המקומיות

צוות משותף למשרדי האוצר והפנים יגבש הצעת-חוק לצוות השרים (הנזכר בסעיף 596 להלן) שיעסוק בחקיקת תקציב 1991, להפעלת משק כספים סגור בנושאי מים וביוב, לדבות ניהול והפעלת מערכות המים והביוב על-ידי תאגידים אשר בשליטת הרשות המקומית, ואשר יותר להם לגייס אשראי והנפקת אגרות חוב.

ש מ ו ר

.585 הצעת תקציב המדינה, 1991
הערכות לפיתוח תשתית אזורית

מ ח ל י ט י ם:

א. לאמץ את עקרונות התכנית לפיתוח תשתית אזורית המפורטים בנספח להחלטה זו (מצורף דפים 43-42) ולפיהם תינתן עדיפות בפיתוח כבישים ובניה ציבורית בפריפריה.

ב. להקצות מתוך התקציב המוצע את התקציבים הנחוצים למימוש התכנית.

ג. תכנית המתאר הארצית המשולבת לבניה ופיתוח לקליטת עליה מס. ת/מ/א/31 שהתקבלה ביום 19.6.90 על-ידי המועצה הארצית לתכנון ולבניה תוכן בהתאם לעקרונות האמורים.

.586 הצעת תקציב המדינה, 1991
דמי שימוש לדיור ממשלתי

מ ח ל י ט י ם:

משרדי הממשלה יחוייבו בדמי שימוש עבור מבני משרדים שבבעלות הממשלה המשמשים אותם. סכום דמי השימוש ייקבע על-בסיס כלכלי לפי מחירי השוק. החיוב יוכלל בתקציבים הרגילים של המשרדים.

.587 הצעת תקציב המדינה, 1991
תקציב הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה

מ ח ל י ט י ם להעביר מתקציבי המשרדים לתקציב הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה את הסכומים שהוקצו בתקציבי המשרדים בשנת 1990 לסטטיסטיקה בסיסית.

.588 הצעת תקציב המדינה, 1991
השתתפות עובדים בעלות ארוחות שבמקום עבודתם

מ ח ל י ט י ם:

א. עובדי מדינה, כולל המשרתים בצה"ל, במשטרה ובכוחות הבטחון וכן עובדים ברשויות ובתאגידים אשר הוקמו על-פי דין, ואשר נהנים מארוחות הניתנות להם במקומות עבודתם או מחלושים מסובסדים עבור ארוחות, ישתתפו לפחות ב-20% מעלות הארוחות או הסבסוד הגלום בתלושים ובכל מקרה לא פחות מהשתתפות ביום החלטה זו.

ב. לא ינתנו ארוחות לעובדים על-חשבון המעביד מעבר להיקף הקיים ביום החלטה זו (היקף העלות והיקף אוכלוסיה).

ג. הממונה על השכר במשרד האוצר יוציא הנחיות לביצוע ההחלטות האמורות בפיסקאות א' ו-ב'.

ד. הסדר זה יחול גם על העובדים האחרים במגזר הציבורי וזאת לאחר שיוצאו הוראות מתאימות על-ידי הממונה על השכר במשרד האוצר.

.589 הצעת תקציב המדינה, 1991
הגדלת הכנסות המדינה והפחתת הוצאות

מ ח ל י ט י ם:

א. הגדלת הכנסות:

1) מס ערך מוסף יעלה מ-16% ל-18% למע"מ עוסקים ומע"מ מוסדות פיננסיים ויועלה ל-9% מע"מ מלכ"רים, לפני תחילת שנת התקציב.

2) יוטל היטל קליטה בשעור 5% על מס הכנסה על יחידים החל מ-1 בינואר 1991, לשלוש שנים.

ב. הפחתת הוצאות:

מתקציב משרד הבינוי והשיכון יופחת סכום של 440 מליון ש"ח על-ידי הפחתת 4,000 יחידות דיור מתוכנית הבניה הישירה.

ש מ ו ר

.590 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>והצעת תקציב (מס. 3), 1990</u>
<u>תקציב משרד הפנים</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לשנת התקציב 1991 (9 חודשים) יתווסף סכום של 54 מליון ש"ח לקליטת עליה ברשויות המקומיות.

(הערה: סכום זה שולב בסעיפי ההוצאה לשנת 1991).

ב. לתקציב משרד הפנים יתווספו בבסיס תקציב מס. 3 לשנת 1990 הסכומים הבאים:

1) לסעיפי השכר - 46 מליון ש"ח;

2) לקליטת עליה ברשויות המקומיות - 20 מליון ש"ח ובסך-הכל 66 מליון ש"ח.

הערה: סכום זה שולב בסעיף ההוצאות בתקציב מס. 3 לשנת 1990).

.591 <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>משרדי הפנים והחקלאות - העברות מתקציבי תשתיות</u>

מ ח ל י ט י ם:

מתוך תקציבי התשתיות הקיימים כגון כבישים, מים וביוב, יועברו למשרד הפנים תקציבים שהם באחריות הרשויות המקומיות; ולמשרד החקלאות תקציבים לפי הענין.

.592 הצעת תקציב המדינה, 1991
המשרד לענייני ירושלים

מ ח ל י ט י ם להקציב למשרד לענייני ירושלים סך 3 מליון ש"ח.

(הערה: הסכום שולב בבסיס התקציב.)

.593 הצעת תקציב המדינה, 1991
העברת הצעות לועדת השרים לעניני כלכלה

ראש הממשלה מסכם:

הצעות שרים שהוגשו במהלך דיוני התקציב יונחו, אם ירצו בכך השרים המגישים, על סדר-יומה של ועדת השרים לעניני כלכלה.

.594 הצעת תקציב המדינה, 1991
בקשת בנק ישראל לאישור הנפקת אג"ח של הבנק

ראש הממשלה מסכם:

הצעת בנק ישראל לאשר לו, על-פי סעיף 47 לחוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, להנפיק אגרות חוב של הבנק בשווי של עד 5 מיליארד ש"ח בשנה ראשונה - תיבדק ותידון בנפרד.

.595 הצעת תקציב המדינה, 1991
הפחתה מאומדן ההכנסות - דחית הצעה

מ ח ל י ט י ם : לדחות הצעה להפחית מאומדן ההכנסות סך 1.6 מיליארד ש"ח.

ש מ ו ר
----

596. <u>הצעת תקציב המדינה, 1991</u>
<u>חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה)</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. להטיל על שר האוצר להכין ולהגיש לצוות שרים בהרכב סגן ראש הממשלה ושר התעשיה והמסחר, שר האוצר, שר הכלכלה והתכנון ושר המשפטים, הצעת-חוק הסדרים במשק המדינה (תיקוני חקיקה), התשנ"א-1990, שבה ייקבעו תיקוני החקיקה הנחוצים ליישום ההחלטות שנתקבלו לעיל.

ב. להסמיך את צוות השרים לאשר, על-דעת הממשלה, את נוסח הצעת-החוק כאמור. נוסח ההצעה שיאושר יוגש לכנסת יחד עם הצעת-חוק התקציב לשנת הכספים 1991.

ב ב ר כ ה,

אליקים רובינשטיין

העתק: היועץ המשפטי לממשלה
נגיד בנק ישראל
המנהלים הכלליים של משרדי הממשלה
הממונה על התקציבים

(נספח ג')

הצעת תקציב מס' 3 לשנת הכספים 1990
(אלפי שקלים חדשים)

	ריכוז התוספת הראשונה	הוצאה	הוצאה מותנית בהכנסה	הרשאה להתחייב
	סה"כ כללי	3,780,739	57,038	648,305
	חלק א': תקציב רגיל	2,823,525	56,752	9,301
	חלק ב': תקציב פיתוח וחשבון הון	957,214	286	639,004
	חלק ג': החזר חובות לבנק ישראל			
	חלק א': הוצאה רגילה	2,823,525	56,752	9,301
	ממשל ומנהל	148,343	3,479	8,895
01	נשיא המדינה	174	2	
02	כנסת	1,711		
03	חברי ממשלה	100		
04	משרד ראש הממשלה	1,273		
05	משרד האוצר	15,546		
06	משרד הפנים	2,784		
07	משרד המשטרה	45,806		8,895
08	משרד המשפטים	11,202	248	
09	משרד החוץ	13,553	1,133	
10	משרד הכלכלה והתכנון			
11	* משרד מבקר המדינה	1,245		
12	גמלאות ופיצויים	49,950		
13	הוצאות שונות	3,336	2,045	
14	מימון מפלגות	666		
19	משרד המדע והפיתוח	318	51	
26	משרד לאיכות הסביבה	679		
	בטחון	398,910		
15	משרד הבטחון	371,000		
16	הוצאות חרום אזרחיות	27,000		
17	השתתפות בהוצאות המנהל האזרחי	910		
18	רשויות מקומיות	68,538		

* בהתאם לחוק, תקציב משרד מבקר המדינה אינו מוגש לאישור אלא כהמלצה בלבד.

הצעת תקציב מס' 3 לשנת הכספים 1990
(אלפי שקלים חדשים)

	ריכוז התוספת הראשונה	הוצאה	הוצאה מותנית בהכנסה	הרשאה להתחייב
	שרותי חברה	1,485,839	51,000	
20	משרד החינוך והתרבות	116,352		
21	השכלה גבוהה	25,524		
22	המשרד לענייני דתות	10,222		
23	משרד העבודה והרווחה	19,243		
27	העברות לביטוח לאומי	1,078,000		
24	משרד הבריאות	43,790	51,000	
25	תגמולים לנכים	20,275		
29	משרד הבינוי והשיכון	13,003		
30	המשרד לקליטת עליה	152,893		
32	תמיכות במחירי מצרכי יסוד וביצור חקלאי	6,537		
	כלכלה ומשק	-133,235	2,273	406
33	משרד החקלאות	60,845	1,555	
34	משרד האנרגיה והתשתית	485		
35	הועדה לאנרגיה אטומית			
36	משרד התעשיה והמסחר	1,730	455	
37	משרד התיירות	1,077		338
38	פיתוח שווקים ליצוא	-199,736		68
39	משרד התקשורת	224	153	
40	משרד התחבורה	2,140	110	
42	תמיכות והחזרים לתחבורה			
43	אגף המדידות			
44	סבסוד אשראי	26,530		
45	תשלום ריבית ועמלות	259,000		
	רזרבות	569,600		
47	רזרבה כללית	664,000		
48	רזרבה לקליטת עליה	-94,400		
49	רזרבה מיוחדת			
50	רזרבה מיועדת לרווחה			

הצעת תקציב מס' 3 לשנת הכספים 1990
(אלפי שקלים חדשים)

	ריכוז התוספת הראשונה	הוצאה	הוצאה מותנית בהכנסה	הרשאה להתחייב
חלק ב':	תקציב פיתוח וחשבון הון	957,214	286	639,004
	תקציב פיתוח	1,167,614	286	639,004
	השקעות בממשל ומינהל	1,119		906
51	בנייני ממשלה			
52	משטרה ובתי סוהר	822		906
53	בתי משפט	94		
55	אוצר	203		
57	רשויות מקומיות	3,224		3,224
	השקעות בשרותי חברה	1,140,812		616,065
60	חינוך	1,812		
61	השכלה גבוהה	559		
63	דת	354		65
64	עבודה ורווחה	272		
67	בריאות	1,100		
70	שיכון	1,136,715		616,000
	השקעות בענפי משק	22,459	286	18,809
72	חקלאות	4,493		2,956
73	מפעלי מים			
74	המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח	703		704
75	פיתוח מקורות אנרגיה	488		488
76	פיתוח התעשיה	11,263	16	11,991
78	תיירות	1,060		2,582
79	תחבורה	2,051		
80	כבישים	2,340		
81	תקשורת	61	270	88
83	הוצאות פיתוח שונות			
84	תשלום חובות	-210,400		
85	הון חוזר תקציבי			
חלק ג':	החזר חובות לבנק ישראל			
99	ריבית לבנק ישראל קרן לבנק ישראל			

תחזית התקבולים והמילוות

(אלפי שקלים חדשים)

		תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
1.	סה"כ כללי	62,543,228	1,900,584	1,060,889	65,504,701
חלק א':	תקבולים שוטפים	44,869,055	1,716,584	2,823,525	49,409,164
חלק ב':	תקבולים ממלוות וחשבון הון	15,964,173	184,000	-1,762,636	14,385,537
חלק ג':	תקבולים מבנק ישראל	1,710,000			1,710,000
חלק א':	תקבולים שוטפים	44,869,055	1,716,584	2,823,525	49,409,164
	מסים ותשלומי חובה	32,757,500	600,000	1,321,500	34,679,000
	מסי הכנסה ורכוש	17,240,000	300,000	750,000	18,290,000
001	מס הכנסה	14,410,000		400,000	14,810,000
002	מס ערך מוסף על מלכרים ומוסדות פיננסיים	1,240,000	60,000	150,000	1,450,000
003	מס שבח	270,000	10,000	60,000	340,000
004	מס רכישה	420,000	190,000	-10,000	600,000
005	מס רכוש	200,000	40,000	90,000	330,000
006	היטל על רכוש				
007	מס מעסיקים	700,000		60,000	760,000
010	היטל חינוך				
014	היטל רכב				
	מסי הוצאה	15,517,500	300,000	571,500	16,389,000
011	מכס והיטל על היבוא	838,500		61,500	900,000
012	מע"מ כולל מע"מ על יבוא בטחוני	9,269,000	280,000	420,000	9,969,000
013	מס קניה	2,920,000		210,000	3,130,000
015	בלו	300,000		-10,000	290,000
018	מס דלק	890,000		40,000	930,000
019	מס נסיעות לחו"ל	200,000			200,000
020	מס בולים	170,000		40,000	210,000
021	היטל על רכישת מטבע חוץ	190,000		-190,000	
023	מסים שבוטלו				
024	אגרות כלי רכב	340,000		10,000	350,000
025	אגרות ורשיונות אחרים	310,000	20,000		330,000
026	הפקדות יבוא				
027	היטל יבוא שירותים	90,000		-10,000	80,000
028	היטל אשראי במטבע חוץ				

(אלפי שקלים חדשים)

		תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
	ריבית ורווחים	924,745			924,745
034	ריבית במט"ח	99,000			99,000
035	גביית ריבית	806,000			806,000
036	ריבית מיחידות משקיות	910			910
037	ריבית ממפעלים עסקיים	18,835			18,835
038	ריבית מחברות ממשלתיות				
	תמלוגים	711,600			711,600
042	תמלוגים ממפעלים עסקיים	67,000			67,000
043	תמלוגים מאוצרות טבע	10,600			10,600
044	תמלוגים מחברות ממשלתיות	374,000			374,000
045	דיוידנדים מחברות ממשלתיות	260,000			260,000
	תקבולים שונים	62,400			62,400
046	התחזרות ע"ח תקציב שנים קודמות	11,400			11,400
047	הכנסות משרותים שונים	51,000			51,000
048	הכנסה מיועדת מעל האומדן				
	העברה מחלק ב'	10,412,810	1,116,584	1,502,025	13,031,419

תחזית התקבולים והמילוות

(אלפי שקלים חדשים)

		תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
	חלק ב': תקבולים ממילוות וחשבון הון	15,964,173	184,000	-1,762,636	14,385,537
	החזר השקעות והלוואות הממשלה	1,857,300	3,584	195,000	2,055,884
051	גביית קרן	1,720,000			1,720,000
052	פחת היחידות המשקיות	4,450			4,450
054	פחת המפעלים העסקיים	4,750			4,750
056	פחת חברות ממשלתיות				
063	הכנסה ממינהל מקרקעי ישראל	128,100	3,584	195,000	326,684
	הפרשות לפנסיה ופיצויים	72,950			72,950
071	הפרשות יחידות משקיות	34,700			34,700
072	הפרשות מפעלים עסקיים	36,500			36,500
073	הפרשות לפנסיה - חברות	1,750			1,750
	הכנסות הון	1,595,000	832,000	118,000	2,545,000
075	הכנסה ממכירת חברות	1,150,000	832,000	-797,000	1,185,000
076	הכנסות הון אחרות	445,000		915,000	1,360,000
	מלוות בארץ	13,923,471		-892,169	13,031,302
081	מלווה מהמוסד לביטוח לאומי	2,169,000		-464,000	1,705,000
082	הכנסה מאמיסיות והפקדות	11,754,471		-428,169	11,326,302
	מילוות ומענקים מחו"ל	7,840,630	1,552,632	318,558	9,711,820
900	מילווה העצמאות והפיתוח	1,249,000		310,000	1,559,000
901	בניכוי: הוצאות הפצה	-104,075			-104,075
	מילוות ומענקים מארה"ב:				
902	- בטחון	3,744,000			3,744,000
904	- סיוע אזרחי	2,496,000			2,496,000
906	מילווה מגרמניה	145,705			145,705
908	הלוואות אחרות	310,000	1,552,632	8,558	1,871,190
909	העברות להכנסה מיועדת				
093	מקדמה מבנק ישראל למימון הוצאות	1,087,632	-1,087,632		
	העברה לחלק א'	-10,412,810	-1,116,584	-1,502,025	-13,031,419

תחזית התקבולים והמילוות

(אלפי שקלים חדשים)

	תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
חלק ג': תקבולים מבנק ישראל	1,710,000			1,710,000
רווחי בנק ישראל				
ריבית מבנק ישראל				
מקדמה למימון חוב לבנק ישראל	1,710,000			1,710,000
2. סה"כ מקדמות מבנק ישראל	2,797,632	-1,087,632		1,710,000
מקדמה למימון הוצאות	1,087,632	-1,087,632		
מקדמה למימון חוב לבנק ישראל	1,710,000			1,710,000

מפעלים עסקיים - תקציב מס' 3 לשנת הכספים 1990

(אלפי שקלים חדשים)

	ריכוז תוספת שניה	הכנסה הוצאה	הרשאה להתחייב	שיא בח אדם
	סה"כ הכנסות	782,387		
89	מפעלי האוצר			
90	מפעלי השיכון	440,000		
91	המכון לפריון העבודה			
95	נמל יפו			
96	משרד התקשורת	2,117		
97	חשבונות הסחר הממשלתי			
98	מנהל מקרקעי ישראל	340,270		
	סה"כ הוצאות	782,387	949,000	
89	מפעלי האוצר			
90	מפעלי השיכון	440,000	949,000	
91	המכון לפריון העבודה			
95	נמל יפו			
96	משרד התקשורת	2,117		
97	חשבונות הסחר הממשלתי			
98	מנהל מקרקעי ישראל	340,270		

הגרעון התקציבי הכולל ומימונו

(אלפי שקלים חדשים)

	תקציב מקורי 1990	תקציב מס' 2 לשנת 1990	תקציב מס' 3 לשנת 1990	תקציב מעודכן
1. סך הוצאות ומתן אשראי	51,891,519	1,900,584	4,111,177	57,903,280
מזה: מקומי	44,418,017	1,900,584	4,051,177	50,369,778
2. סך הכנסות ומענקים	47,515,536	603,584	1,109,538	49,228,658
מזה: מקומי	40,594,976	603,584	1,109,538	42,308,098
3. עודף (+) [גרעון(-)]	-4,375,983	-1,297,000	-3,001,639	-8,674,622
מזה:				
מקומי	-3,823,041	-1,297,000	-2,941,639	-8,061,680
מקומי ללא מתן אשראי נטו	-2,875,901	-1,297,000	-2,103,639	-6,321,000
בחו"ל	-552,942		-60,000	-612,942
4. מימון	4,376,211	1,297,000	826,789	6,500,000
4.1 מימון בחו"ל (נטו)	-961,190	1,552,632	318,558	910,000
4.2 הכנסות הון בחו"ל	300,000	832,000	-452,000	680,000
4.3 מימון מקומי מהציבור(נטו)	2,654,769		-154,769	2,500,000
4.4 הכנסות הון בארץ	1,295,000		570,000	1,865,000
4.5 מימון מבנק ישראל	1,087,632	-1,087,632		
4.6 שימוש בפקדון הממשלה בבנק ישראל			545,000	545,000

תקציב הוצאות נטו
אלפי שקלים חדשים

		בסיס תקציב 1991 9 חדשים
	סה"כ כללי	58,570,126
	חלק א': תקציב רגיל	39,222,750
	חלק ב': תקציב פיתוח וחשבון הון	17,787,376
	חלק ג': החזר חובות לבנק ישראל	1,560,000
	חלק א': תקציב רגיל	39,222,750
	ממשל ומנהל	2,840,649
01	נשיא המדינה	4,635
02	כנסת	42,861
03	חברי ממשלה	2,317
04	משרד ראש הממשלה	29,876
05	משרד האוצר	278,012
06	משרד הפנים	46,152
07	משרד המשטרה	727,201
08	משרד המשפטים	130,858
09	משרד החוץ	211,430
10	משרד הכלכלה והתכנון	2,632
11	* משרד מבקר המדינה	23,668
12	גמלאות ופיצויים	1,157,027
13	הוצאות שונות	140,594
14	מימון מפלגות	24,595
19	משרד המדע והפיתוח	6,342
26	משרד לאיכות הסביבה	9,949
41	משרד לענייני ירושלים	2,500
	בטחון	9,285,055
15	משרד הבטחון	9,215,140
16	הוצאות חרום אזרחיות	38,040
17	השתתפות בהוצאות המנהל האזרחי	31,875
18	רשויות מקומיות	627,624

* בהתאם לחוק, תקציב משרד מבקר המדינה אינו מוגש לאשור אלא כהמלצה בלבד.

תקציב הוצאות נטו

אלפי שקלים חדשים

		בסיס תקציב 1991 9 חדשים
	שרותי חברה	12,351,056
20	משרד החינוך והתרבות	3,280,102
21	השכלה גבוהה	725,266
22	המשרד לענייני דתות	338,099
23	משרד העבודה והרווחה	672,163
27	העברות לביטוח לאומי	4,585,551
24	משרד הבריאות	581,469
25	תגמולים לנכים	190,985
29	משרד הבינוי והשיכון	68,603
30	המשרד לקליטת עליה	1,250,362
32	תמיכות במחירי מצרכי יסוד וביצור חקלאי	658,456
	כלכלה ומשק	2,457,116
33	משרד החקלאות	1,254,823
34	משרד האנרגיה והתשתית	11,477
31	הוצאות משק הדלק	260,000
35	הועדה לאנרגיה אטומית	42,600
36	משרד התעשיה והמסחר	37,687
37	משרד התיירות	35,012
38	פיתוח שווקים ליצוא	718,580
39	משרד התקשורת	9,106
40	משרד התחבורה	29,466
42	תמיכות והחזרים לתחבורה	7,752
43	אגף המדידות	7,090
28	מע"צ	43,523
44	סבסוד אשראי	387,000
45	תשלום ריבית	8,337,000
	רזרבות	2,937,250
47	רזרבה כללית	1,794,250
48	רזרבה לקליטת עליה	1,143,000
49	רזרבה מיוחדת	
50	רזרבה מיועדת לרווחה	

תקציב הוצאות נטו
אלפי שקלים חדשים

		בסיס תקציב 1991 9 חדשים
חלק ב':	תקציב פיתוח וחשבון הון	17,787,376
	תקציב פיתוח	7,253,376
	השקעות בממשל ומינהל	52,772
51	בניינים ממשלה	
52	משטרה ובתי סוהר	40,213
53	בתי משפט	2,499
55	אוצר	10,060
57	רשויות מקומיות	174,589
	השקעות בשרותי חברה	5,488,470
60	חינוך	218,582
61	השכלה גבוהה	14,962
63	דת	10,914
64	עבודה ורווחה	8,122
67	בריאות	26,521
70	שיכון	5,209,369
	השקעות בענפי משק	1,537,374
72	חקלאות	122,130
73	מפעלי מים	115,962
74	המועצה הלאומית למחקר ולפיתוח	20,375
75	פיתוח מקורות אנרגיה	33,074
76	פיתוח התעשיה	832,075
78	תיירות	52,995
79	תחבורה	92,304
80	כבישים	132,750
81	תקשורת	14,622
83	הוצאות פיתוח שונות	121,087
84	תשלום חובות	10,534,000
85	הון חוזר תקציבי	171
חלק ג':	החזר חובות לבנק ישראל	1,560,000
99	ריבית לבנק ישראל	670,000
	קרן לבנק ישראל	890,000

שיא כח אדם

		בסיס תקציב 1991
	סה"כ כללי	66,119.0
	סד הכל משרדי ממשלה	65,320.5
01	נשיא המדינה	41.5
02	כנסת	336.5
04	משרד ראש הממשלה	574.0
05	משרד האוצר	5,716.5
06	משרד הפנים	611.5
07	משרד המשטרה	18,779.0
08	משרד המשפטים	1,921.0
09	משרד החוץ	851.0
10	משרד הכלכלה והתכנון	45.0
11*	משרד מבקר המדינה	501.0
13	הוצאות שונות	19.0
15	משרד הבטחון	2,070.0
17	מינהל אזרחי	874.0
19	משרד המדע והפיתוח	50.0
20	משרד החינוך והתרבות	2,035.0
22	משרד הדתות	336.0
23	משרד העבודה והרווחה	3,777.0
24	משרד הבריאות	20,243.0
25	תגמולים לנכים	55.0
26	משרד לאיכות הסביבה	85.0
28	מע"צ	743.0
29	משרד השיכון	868.0
30	משרד הקליטה	378.0
33	משרד החקלאות	1,948.0
34	משרד האנרגיה והתשתית	225.0
36	משרד המסחר והתעשיה	547.5
37	משרד התיירות	175.0
39	משרד התקשורת	109.0
40	משרד התחבורה	661.5
43	מחלקת המדידות	294.5
47	רזרבה כללית	450.0
	סד הכל מפעלים עסקיים	798.5
89	מפעלי האוצר	148.0
91	המכון לפריון העבודה והייצור	110.0
93	רכבת ישראל	
95	נמל יפו ונמל חדרה	4.5
96	מפעלי התקשורת	13.0
98	מינהל מקרקעי ישראל	523.0

* תקציב מבקר המדינה אינו מובא לאישור הכנסת אלא לידיעה בלבד.

הצעת חוק התקציב לשנת הכספים 1991, התשנ"א - 1991

הגדרות

1. בחוק זה -

"סעיף תקציב" - סכום או מספר משרות, הנקוב בשורת כותרת שסימנה קו כפול מקוטע;

"תחום פעולה" - סכום או מספר משרות הנקוב בשורת כותרת שסימנה קו נקודה;

"תכנית" - סכום או מספר משרות הנקוב בשורה בלי סימון;

"שנת הכספים 1991" - התקופה המתחילה ביום י"ז בניסן התשנ"א (1 באפריל 1991) והמסתיימת ביום כ"ד בטבת התשנ"ב (31 בדצמבר 1991);

כל מונח אחר - כמשמעותו בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה - 1985 (להלן - חוק יסודות התקציב).

תקציב ההוצאה וחלוקתו

2. הממשלה רשאית לחוציא בשנת הכספים 1991 _____ אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות תהיה כמפורט בטור הראשון של התוספת הראשונה הנקרא "הוצאה".

תקציב ההוצאה המותנית בהכנסה

3. בנוסף על הסכום שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיף 2, רשאית היא להוציא בשנת הכספים 1991, כהוצאה מותנית בהכנסה, _____ אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לחלקים, וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור השני של התוספת הראשונה הנקרא "הוצאה מותנית בהכנסה".

שיא כוח אדם

4. הממשלה רשאית למלא בשנת הכספים 1991 _____ משרות; חלוקת מספר זה לחלקים, וכל חלק ממנו לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות, תהיה כמפורט בטור הרביעי של התוספת הראשונה הנקרא "שיא כוח אדם".

תקציב מפעלים עסקיים

5. (א) בנוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציא לפי סעיפים 2 ו-3 רשאית היא להוציא בשנת הכספים 1991 את הסכומים הנקובים בטור הראשון של החלק השני בתוספת השניה (להלן - תקציב מפעלים עסקיים); חלוקת סכומים אלה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות תהיה כמפורט באותו חלק.

(ב) בנוסף על מספר המשרות שהממשלה רשאית למלא לפי סעיף 4, רשאית היא למלא בשנת הכספים 1991 _____ משרות למפעלים העסקיים; חלוקת מספר זה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות תהיה כמפורט בטור השלישי של החלק השני של תקציב המפעלים העסקיים.

(ג) תחזית ההכנסות לכיסוי תקציב המפעלים העסקיים בשנת הכספים 1991 היא כמפורט בחלק הראשון של התוספת השניה.

הוראות לעניין סעיפים מסוימים

6. (א) את חלוקת התקציב בסעיף תקציב 17 לתחומי פעולה ולתוכניות תקבע, לפי הצעת הממשלה, ועדה משותפת של ועדת הכספים וועדת החוץ הבטחון של הכנסת.

(ב) השר לענייני דתות ושר האוצר יקבעו את המימון למטרות של תחום פעולה 05 בסעיף תקציב 22 בהתחשב בעמדת היועץ המשפטי לממשלה באשר לקריטריונים.

(ג) לפי בקשת שר האוצר לגבי שימוש ברזרבה הכללית לפי סעיף 12 לחוק יסודות התקציב למטרה שבמסגרת הפעילות של משרד ראש הממשלה, תבוא במקום הועדה, ועדה מיוחדת שתמנה ועדת החוץ והבטחון של הכנסת מקרב חבריה.

הלוואה מבנק ישראל

7. סכום ההלוואה מבנק ישראל לא יעלה בשנת הכספים 1991 על סכום של _____ אלפי שקלים חדשים להחזר חובות הממשלה לבנק ישראל - לפי סעיף 48 (א) (2) לחוק יסודות התקציב.

עדכון סכומים בחוק יסודות התקציב

8. בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985-

(1) בסעיפים 11 - 12, במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים", ובמקום "_____ חדשים" יבוא, בכל מקום, "_____ שקלים חדשים"

(2) בסעיף 19(ב)(1), במקום "_____ מליון שקלים חדשים" יבוא "_____ מליון שקלים חדשים":

(3) בסעיף 27(א), במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים"

(4) בסעיף 27(ב) במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים".

(5) בסעיף 32, בהגדרת "דרך מימון", במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים".

(6) בסעיף 43(א), במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים"

(7) בסעיף 43(ב), במקום "_____ שקלים חדשים" יבוא "_____ שקלים חדשים"

תחילה

9. תחילתו של חוק זה ביום י"ז בניסן התשנ"א (1 באפריל 1991).

פרסום

10. חוק זה יפורסם ברשומות תוך שלושה חודשים מיום קבלתו.

הצעת חוק התקציב (מס' 3) לשנת הכספים 1990, התשנ"א 1990

שינוי סכומי הוצאה	1.	נוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציאם על פי חוק התקציב לשנת הכספים 1990, התש"ן-1990 (1) (להלן - החוק העיקרי) ועל פי חוק התקציב (מס' 2) לשנת הכספים 1990, התשנ"א - 1990 (2) רשאית היא, בשנת הכספים 1990, להוציא סכום נוסף של 3,780,739 אלפי שקלים חדשים.
שינוי סכומי הוצאה מותנית בהכנסה	2.	נוסף על הסכומים שהממשלה רשאית להוציאם על פי החוק העיקרי כהוצאה מותנית בהכנסה רשאית היא, בשנת הכספים 1990, להוציא כהוצאה מותנית בהכנסה סכום נוסף של 57,038 אלפי שקלים חדשים.
הגדלת הרשאה להתחייב	3.	בתוספת הראשונה לחוק העיקרי, בטור השלישי הנקרא "הרשאה להתחייב", יווסף סכום של 648,305 אלפי שקלים חדשים; חלוקת סכום זה לסעיפי תקציב, לתחומי פעולה ולתכניות תהיה כמפורט בטור האמור בתוספת.
שינויים בתקציב מפעלים עסקיים	4.	בחלק השני בתוספת השניה לחוק העיקרי (1) בסעיף תקציב 90 "מפעלי שיכון", בטור הראשון הנקרא "הוצאה", יווסף סכום של 440,000 אלפי שקלים חדשים, ובטור השלישי הנקרא "הרשאה להתחייב" יווסף סכום של 949,000 אלפי שקלים חדשים; (2) בסעיף תקציב 96 "משרד התקשורת", בטור הראשון הנקרא "הוצאה", יווסף סכום של 2,117 אלפי שקלים חדשים; (3) בסעיף תקציב 98 "מינהל מקרקעי ישראל", בטור הראשון הנקרא "הוצאה", יווסף סכום של 340,270 אלפי שקלים חדשים.
החלת הוראות	5.	הוראות החוק העיקרי יחולו גם על הסכומים ומספרי המשרות לפי סעיפים 1 עד 4.
תחילה	6.	תחילתו של חוק זה ביום תחילתו של החוק העיקרי.

---

1. ח"ת התש"ן, עמ'
2. ח"ת התשנ"א, עמ' 3.

נספח ה

פרוט ההפחתות בתקציבי המשרדים
****

-38-

		הפחתה אחידה 12 חדשים
	סה"כ כללי	200,000
	ממשל ומנהל	15,188
01	נשיא המדינה	69
02	כנסת	683
03	חברי ממשלה	
04	משרד ראש הממשלה	313
05	משרד האוצר	2,183
06	משרד הפנים	603
07	משרד המשטרה	5,524
08	משרד המשפטים	1,256
09	משרד החוץ	1,332
10	משרד הכלכלה והתכנון	24
11	משרד מבקר המדינה	66
13	הוצאות שונות	2,862
14	מימון מפלגות	
19	משרד המדע והפיתוח	112
26	משרד לאיכות הסביבה	161
	בטחון	106,369
15	משרד הבטחון	106,369
16	הוצאות חרום אזרחיות	
17	השתתפות בהוצאות המנהל האזרחי	
18	רשויות מקומיות	16,795
	שרותי חברה	53,420
20	משרד החינוך והתרבות	12,544
21	השכלה גבוהה	20,394
22	המשרד לענייני דתות	6,343
23	משרד העבודה והרווחה	9,915
24	משרד הבריאות	3,022
29	משרד הבינוי והשיכון	1,202
30	המשרד לקליטת עליה	
	כלכלה ומשק	8,228
33	משרד החקלאות	1,602
32	תמיכה במחירי מצרכי יסוד	
34	משרד האנרגיה והתשתית	100
31	הוצאות משק הדלק	
36	משרד התעשיה והמסחר	679
37	משרד התיירות	280
39	משרד התקשורת	144
40	משרד התחבורה	514
43	אגף המדידות	123

פרוט ההפחתות בתקציבי המשרדים
****

		הפחתה אחידה 12 חדשים
28	מע"צ	
98	מנהל מקרקעי ישראל	4,786

פרוט ההפחתות בתקציבי המשרדים
****

		הפחתה אחידה 9 חדשים
	סה"כ כללי	150,007
	ממשל ומנהל	11,393
01	נשיא המדינה	52
02	כנסת	512
03	חברי ממשלה	
04	משרד ראש הממשלה	235
05	משרד האוצר	1,637
06	משרד הפנים	452
07	משרד המשטרה	4,143
08	משרד המשפטים	943
09	משרד החוץ	999
10	משרד הכלכלה והתכנון	18
11	משרד מבקר המדינה	50
13	הוצאות שונות	2,147
14	מימון מפלגות	
19	משרד המדע והפיתוח	84
26	משרד לאיכות הסביבה	121
	בטחון	79,777
15	משרד הבטחון	79,777
16	הוצאות חרום אזרחיות	
17	השתתפות בהוצאות המנהל האזרחי	
18	רשויות מקומיות	12,597
	שרותי חברה	40,067
20	משרד החינוך והתרבות	9,408
21	השכלה גבוהה	15,296
22	המשרד לענייני דתות	4,758
23	משרד העבודה והרווחה	7,436
24	משרד הבריאות	2,267
29	משרד הבינוי והשיכון	902
30	המשרד לקליטת עליה	
	כלכלה ומשק	6,173
33	משרד החקלאות	1,202
32	תמיכה במחירי מצרכי יסוד	
34	משרד האנרגיה והתשתית	75
31	הוצאות משק חדלק	
36	משרד התעשיה והמסחר	510
37	משרד התיירות	211
39	משרד התקשורת	108
40	משרד התחבורה	385
43	אגף המדידות	92

פרוט ההפחתות בתקציבי המשרדים
****

		הפחתה אחידה 9 חדשים
28	מע"צ	
98	מנהל מקרקעי ישראל	3,590

נספח

הערכה לפיתוח תשתית לאזורים

מטרה:

לתביא לשינוי דפוסי ההתישבות של האוכלוסיה בארץ ולחגדיל את חלקם היחסי של אזורי הפריפריה.

המלצות:

1. לפתח באופן מואץ תשתיות בסיסיות המסופקות ע"י הממשלה והסקטור הציבורי כגון כבישים, תקשורת, מערכות מים וביוב.

2. לפתח אזורי תעשיה בינעירוניים אשר ישרתו מספר מוקדי התישבות באזור גאוגרפי.

3. לקבוע תפרוסת בניה הדרגתית על פני חמש השנים הבאות כך שחלקה היחסי של תוספת הבניה בפריפריה יהיה כפול מחלקה היחסי של האוכלוסיה באזורים אלו כיום.

אמצעי ביצוע

תחום התעשיה

יוקמו אזורי תעשיה בין-עירוניים שישרתו אזור גאוגרפי רחב המכיל מספר ישובים. התשתית לאזורים אלו תוקם ע"ח תקציב המדינה ובכך תתאפשר העמדת מבנים בחיקף נרחב ועם תשתית עזר ברמה גבוהה (טלפונים, כישים וכו') לרשות יזמים.

למדיניות זאת של בניית אזורי תעשייה שישרתו מספר ישובים יתרון בכך שהיא מאפשרת ריכוז משאבים על מנת ליצור מאסה קריטית, תוך שיפור איכות חסביבה של התעשיה והענקת שרותים באופן מרוכז.

אזורי התעשייה ייבחרו עפ"י הקריטריונים הבאים:

1. זמינות קרקע ופוטנציאל פיתוח.

2. יכולת לשרת אוכלוסיה באיזור גאוגרפי מוגדר.

3. קירבה לצירי התנועה המרכזיים.

4. העדר בעיות תכנוניות.

דוגמא לאזורים אפשריים: קרית שמונה, מחניים, צומת גולני, כרמיאל, תפן, קצרין, באר-שבע, רמת חובב, דימונה, שדרות.

תחום כבישים

תוענק עדיפות תקציבית לפיתוח צירי תנועה באזורי הפריפריה, תוך שימת הדגש על הצירים המובילים לערים הגדולות המהוות ערי מחוז ולמרכז בארץ.

הקשר המהיר למרכז הארץ נחוץ על מנת להקטין את החסרונות הנובעים מהריחוק הגאוגרפי ולאפשר לפריפריה להנות מהיתרונות שבריחוק (קרקע זולה, שטחים נרחבים, איכות סביבה גבוהה).

העדיפות לצירים בפריפריה תנתן למרות שנפחי התנועה הנוכחיים באותם צירים נמוכים באופן משמעותי מאלה שבאזור המרכז. באזור המרכז תתצבענה השקעות בכבישים עירוניים שהן תכרחיות כתוצאה מגידול האוכלוסיה.

דוגמא לצירים מועדפים לפיתוח אזורי: כביש עכו-כרמיאל, כביש באר-שבע-נתיבות-אשקלון, נהריה-מעלות, כברי-יגור, באר-שבע - ערד.

תחום הבניה

תוספת הביקוש הצפויה לפתרונות דיור בחמש השנים הבאות מורכבת מהגידול הטבעי של האוכלוסיה הותיקה ומהיקף העליה הצפויה לתקופה זו.

בהנחה של תוספת 20,000 יחידות דיור לשנה עבור האוכלוסיה הותיקה ועוד כ-350,000 יחידות דיור עבור מיליון עולים, יסתכם הביקוש בכ-450,000 יחידות דיור.

חלקה היחסי של האוכלוסיה היהודית בנגב (מקרית גת דרומה) ובגליל (מעפולה ללא חיפה והקריות צפונה) הינו כ-17.5%. מכאן שתוספת הבניה הציבורית המומלצת לאזורים אל מסתכמת בכ-120,000 יח"ד על פני חמש שנים. מתוך זה לאזור באר-שבע מומלצת תוספת של כ-25,000 עד 35,000 יח"ד.

במקביל ליישום המדיניות של פיזור האוכלוסיה בנגב ובגליל, יש ליעד את יתרת הבניה הציבורית לאזורי הביקוש הגבוה, וזאת במטרה להפחית את הלחץ על מחירי הדירות באזורים אלו, דבר המשפיע ישירות על הקטנת הלחצים על האינפלציה.

פיתוח כללי

חלק ניכר מן הבניה במרכזים חדשים, הן למטרות דיור והן למטרת פיתוח תעשייתי, מצריך הקמת תשתיות נילוות בתחומי תקשורת, חשמל, כתות לימוד, מים וביוב.

מיקומן הגאוגרפי של השקעות אלה ייגזר מתוכניות הבינוי והפריסה התעשייתית.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
ביום ב', כ' בכסלו התשנ"א - 17.12.90
(בשעה 17:00 בכנסת)

	מס. נספח	השר המגיש
הצעות חוק של חברי כנסת:		
א. הצעת חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מנוי), התשנ"א-1990 של חה"כ ג. גל (מס' תתמ"ז) - המשך הדיון	203חק	שר המשפטים
ב. הצעת חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) (תיקון - ילד נכה), התשנ"א-1990 ש חה"כ א. בורג (מס' תתנ"ט) - המשך הדיון	204חק	שר המשפטים
ג. הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - חובת קיום מרכז), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז א. רובינשטיין (מס' תתס"ב)	207חק	שר המשפטים
ד. הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון - מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. רובישנטיין (מס' תתל"ח) - המשך הדיון	181חק	שר המשפטים
ה. הצעת חוק החברות הממשלתיות (כשירות דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר (מס' תתל"ו) - המשך הדיון	187חק	שר המשפטים
ו. הצעת-חוק שיוויון הזדמנויות בעבודה (תיקון), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס. תשמ"ו - ערר - המשך הדיון	192חק	ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה

---

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח		השר המגיש
ז.	הצעת חוק יסוד: הממשלה (תיקון - תקופת הצבת ממשלה), התשנ"א-1990 של חה"כ צ. וירשובסקי וש. ויס (מס' תתס"ד)	212חק	*	שר המשפטים
ח.	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - מענק אבטלה), התשנ"א-1990 של חה"כ י. פרח (מס' תת"ע)	213חק	*	שר המשפטים
ט.	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - מענק אבטלה), התשנ"א-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תתע"א)	214חק	*	שר המשפטים
י.	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 64), התשנ"א-1990 של חה"כ י. לוי (מס' תתע"ג)	215חק	*	שר המשפטים
יא.	טיוטת-חוק השיפוט הצבאי (תיקון), התשנ"א-1990	200חק		שר הבטחון
יב.	טיוטת חוק המים (תיקון מס.), התשנ"א-1990	211חק	*	השר לאיכות הסביבה
יג.	הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס' תתכ"ג) - המשך הדיון	172חק		שר המשפטים
יד.	הצעת חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של חה"כ א. העצני (מס' תשנ"ה)	94חק		שר המשפטים
טו.	טיוטת חוק רישום ציוד וגיוסו לצבא הגנה לישראל (תיקון), התשנ"א-1990 - המשך הדיון	208חק		שר הבטחון

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח	השר המגיש
טז.	הצעת חוק מרשם האוכלוסין (מחיקת פרט הלאום מפרטי הרישום), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תקפ"ו) - ערר - המשך הדיון	15חק	שר המשפטים
יז.	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (צמצום התחבורה הציבורית בימי מנוחה), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תר"צ) - המשך הדיון	42חק	שר המשפטים
יח.	הצעת חוק העונשין (תיקון - הגדרת חומר תועבה), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תרצ"א) - המשך הדיון	43חק	שר המשפטים
יט.	טיוטת-חוק והצעת חוק רשות הכבאות וההצלה, התש"ן-1990 - המשך הדיון	34חק+ א'+ ב'	שר הפנים המשטרה השר לאיכות הסביבה
כ.	הצעת חוק פרי הדר, התש"ן-1990 של חה"כ י. צידון (מס' תרע"ו)	49חק	שר המשפטים
כא.	טיוטת חוק יבוא בשר (תעודת הכשר), התשמ"ז-1987 - המשך הדיון	23חק+ א'	שר התעשיה והמסחר שר האוצר
כב.	טיוטת-חוק החוזים (חלק כללי) (תיקון), התש"ן-1990 - המשך הדיון	480חק	שר המשפטים
כג.	טיוטת-חוק הגנת הצרכן (תיקון מס. 2), התש"ן-1989 - המשך הדיון	395חק	שר התעשיה והמסחר
כד.	טיוטת-חוק הרשויות המקומיות (גימלאות לעובדים), התשמ"ח-1987	324חק	שר הפנים

---

* - נושא חדש על סדר היום

	מס. נספח	השר המגיש
כה. טיוטת-חוק לתיקון חוק רישוי שירותי התעופה, התש"ן-1990	59חק	שר התחבורה
כו. הגשת הצעות לנושא על סדר יומן של הממשלה ושל ועדות השרים	56חק	שר הכלכלה והתכנון
כז. הצעת-חוק יסוד: זכויות היסוד של האדם - המשך הדיון	161חק (נוסח מסכם)+ תוספת	שר המשפטים
כח. טיוטת-חוק העתיקות (תיקון), התשמ"ט-1988	20חק	שר החינוך והתרבות
כט. תזכיר בענין תנאי החזקה בבתי מעצר משטרתיים - המשך הדיון	382חק	שר המשפטים
ל. מקומות כליאה לעצורים - תמונת מצב ופתרונות אפשריים - המשך הדיון	383חק	שר המשטרה
לא. טיוטת-חוק לתיקון פקודת החברות (שיקום חברות), התש"ן-1990 - המשך הדיון		שר המשפטים
לב. טיוטת-חוק סיוע למדינות חוץ (דיני יבוא ויצוא), התש"ן-1990	157חק	שר האוצר

---

* - נושא חדש על סדר היום

הצעת חוק יסוד: הממשלה (תיקון - תקופת הרכבת הממשלה), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. וירשובסקי וש. וייס (מס' תתס"ד) - ערר

הצעת חוק יסוד: הממשלה (תיקון - תקופת הרכבת הממשלה), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של ראש הממשלה ושר המשפטים.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:

1. ביום ט"ז בכסלו התשנ"א (3.12.90) הודיע שר הכלכלה והתכנון כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום י"ח בכסלו התשנ"א (5.12.90) החליטה ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, בהתאם להחלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89), לתמוך בהצעת החוק (החלטה מס' חק/354).

3. ביום כ' בכסלו התשנ"א (7.12.90) ביקש שר המשפטים לדון בהצעת החוק בועדת השרים.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

כ"ה בכסלו התשנ"א
12 בדצמבר 1990

נספח 212חק

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - מענק אבטלה), התשנ"א-1990 של חה"כ י. פרח (מס' תת"ע)

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - מענק אבטלה), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר העבודה והרווחה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום ט"ז בכסלו התשנ"א (3.12.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

כ"ה בכסלו התשנ"א
12 בדצמבר 1990

נספח 213חק

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - מענק אבטלה), התשנ"א-1990 של
מספר חברי כנסת (מס' תתע"א)

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - מענק אבטלה), התשנ"א-1990
מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר העבודה והרווחה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום ט"ז בכסלו התשנ"א (3.12.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

כ"ה בכסלו התשנ"א
12 בדצמבר 1990

נספח 214חק

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 64), התשנ"א-1990 של חה"כ י. לוי (מס' תתע"ג)

הצעת חוק ליקון פקודת התעבורה (תיקון מס' 64), התשנ"א-1990 של חה"כ י. לוי מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר התחבורה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום כ"ב בכסלו התשנ"א (9.12.90) הודיע שר המשפטים כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

כ"ה בכסלו התשנ"א
12 בדצמבר 1990

נספח 215חק

סיומת חוק

א. <u>שם החוק המוצע:</u> חוק המים (תיקון מס') התשנ"א - 1990

ב. <u>הצורך בחוק המוצע עיקריו ומטרותיו</u>

איכות המים בישראל הולכת ומדרדרת משנה לשנה. הבעיות הקשות והמורכבות ביותר נוגעות לזיהום מי התהום, המהווים כשני שליש מפוטנציאל המים הארצי ומקור עיקרי למי שתיה. ידוע כי זיהום מי התהום נגרם בשל זיהומים מיקרוביאליים, אורגניים, חנקניים ובשל חדירת חומרים רעילים המגיעים למי התהום ממאגרי שפכים וקולחים, מבורות סופגים, ממצבורי אשפה ופסולת, מזרימת שפכים וקולחים בנחלים ובואדיות, ומשימוש וסילוק בלתי מבוקר חומרי הדברה.

בשנת 1971 הוסף סימן א1 לפרק השני בחוק המים, התשי"ט-1959 (להלן - החוק) שכותרתו "מניעת זיהום מים" הכולל הוראות מפורשות ומחמירות בענין איסור זיהום מקורות מים ומניעת זיהומם.

בין השאר, כולל סימן א1 לחוק את סעיף 20 ב הקובע:

"20ב. (א) חייב אדם להימנע בכל פעולה המזהמת מים או עלולה לגרום לזיהום מים, במישרין או בעקיפין, מיד או לאחר זמן; ואין נפקא מינה אם היה מקור המים מזוהם לפני אותה פעולה ואם לאו.

ב) לא ישליך אדם ולא יזרים לתוך מקור מים או בקרבתו חמרים נוזלים, מוצקים או גזיים, ולא ינית אותם בו או בקרבתו."

סעיף 156(6) לחוק שכותרתו "עונשין" קובע כי אדם שעבר על הוראה מהוראות סימן א1 לפרק השני - דינו קנס (כיום 4500 שקלים) ואם העבירה היתה עבירה נמשכת - קנס נוסף לכל יום שבו נמשכת העבירה (כיום 450 שקלים).

העונש הקבוע בחוק הינו נמוך ולכן בלתי הולם ולא מרתיע. במיוחד כך, לאור העובדה שעיקר הגורמים לזיהום אינם פרטים, אלא מפעלים וגופים שהעומדים בראשם אינם נדרשים לתת הדין על מעשיהם, ואין להם למעשה תמריץ חוקי או כלכלי להפסיק את הזיהום, ברמת הקנסות הנהוגה כיום, אשר גם מרפה את ידי הרשויות מלנסות לאכוף את החוק. העונש אינו כולל אפשרות הטלת עונשי מאסר, ואינו קובע אחריות אישית של מנהלים בתאגיד. יתר על כן, אין בחוק המים סמכות מפורשת לבתי המשפט להטיל על המזהם תשלום הוצאות ניקוי או חובת ביצוע ניקוי, ואין אפשרות לאזרחים להגיש קובלנה כאשר הרשויות המוסמכות אינן נוקטות אמצעים.

בהתאם להחלטת הממשלה מספר 525 (מיום 28.5.89) הועברו לשר לאיכות הסביבה הסמכויות הנתונות לשר החקלאות והחובות המוטלות עליו על פי הוראות חוק המים התשי"ט-1959 סימן א1: מניעת זיהום מים (למעט סעיפים 20ח, 20ט ו-20יג(ג)).
המשרד לאיכות הסביבה מתכוון לנקוט בכל האמצעים הדרושים למניעת זיהום מקורות המים במדינת ישראל, ולשם כך - דרוש התיקון המוצע בחוק.

ג. <u>עיקרי החוק המוצע</u>

<u>עיקר 1</u>

<u>תיקון סעיף 20 א</u>. - למען הסר ספק מוצע להוסיף בסעיף ההגדרות הגדרה של סימן א1 לחוק בה ייקבע כי בכל מקום שמוזכר סימן א1 הכונה גם לתקנות שהותקנו על פיו והצווים שהוצאו מכוחו, וזאת על מנת להבהיר שגם על הפרת תקנות או צווים מכח סימן א1 מוטלים העונשים המוצעים להלן.

<u>עיקר 2</u>

<u>הוספת סעיף 20 כא</u>. - יש לאפשר לבית המשפט לשקול עונשים מחמירים ומרתיעים, כולל עונשי מאסר, כאשר נסיבות העבירה ואופן התנהגות הנאשם מצדיקות זאת. לפיכך, במקום הוראת סעיף 156 (6) לחוק, המאפשרת להטיל קנסות בשיעור מירבי של 4,500 ש"ח ו- 450 ש"ח ליום, מוצע לקבוע קנס מירבי על עבירה לפי סימן א1 לחוק בסך 200,000 ש"ח ועוד 10,000 ש"ח לכל יום נוסף שבו נמשכת העבירה. כמו כן מוצע, לקבוע סמכות בית המשפט להטיל עונשי מאסר בגין עבירה לפי סימן זה.

<u>עיקר 3</u>

<u>הוספת סעיף 20 כב</u>. - החוק הקיים אינו קובע אחריות אישית של נושאי משרה בתאגיד. רוב מקרי זיהום המים במדינת ישראל נגרמים על ידי מפעלים וגופים (תאגידים) אשר העומדים בראשם פטורים כיום מאחריות לגבי אופן תיפקודם בנושא זה. מוצע על כן לחייב נושאי משרה בתאגיד באחריות אישית. תיקון זה אמור להרתיע מנהלים מלקבל החלטות שתוצאתן זיהום מים, או מלהמנע לנקוט צעדים למניעת זיהום מים.

<u>עיקר 4</u>

<u>הוספת סעיף 20 כג</u>. - על מנת למנוע גרימת נזק למקורות המים או להפסיק ולצמצם נזק שנגרם ואשר עלול להיות נזק בלתי ניתן לתיקון, מוצע להסמיך את בית המשפט, לאחר הגשת כתב אישום, להוציא צווים בכל הדרוש למניעת סכנת זיהום, או לצמצום הזיהום והפסקתו.

<u>עיקר 5.</u>

<u>הוספת סעיף 20 כד</u>. - בחוק הקיים אין הוראה המחייבת מי שגורם לזיהום מקורות מים לנקות את הזיהום או להחזיר את הוצאות ניקוי הזיהום. על מנת לתקן מצב דברים זה וליישם את העקרון של "המזהם-משלם" מוצע כי בית המשפט יוסמך לחייב את מי שהורשע בדין לנקוט באמצעים הדרושים לשם מניעת זיהום מים או ניקוי זיהום שגרם, וכן להחזיר הוצאות לניקוי זיהום מים למי שהוציאן בפועל.

3/..

<u>עיקר 6</u>

<u>הוספת סעיף 20 בה</u>. - לשם קידום והגברת אכיפת החוק, מוצע לאפשר הגשת קובלנה פלילית לציבור המעוניין לנקוט אמצעים כנגד מי שחשוד בביצוע עבירה לפי סימן א1 לחוק.

<u>עיקר 7</u>

לאור האמור לעיל, מוצע לבטל את סעיף 156 (6) הקובע הוראת עונשין לענין סימן א1 לפרק השני, אשר התיקון המוצע לחוק מיועד לבוא במקומו.

ד. <u>השפעת החוק המוצע על החוק הקיים</u>

1) יתוקן חוק המים, תשי"ט - 1959, לפי הנוסח שלהלן.

2) התוספת השנייה לחוק סדר הדין הפלילי (נוסח משולב), התשמ"ב - 1982 - תתוקן בהתאם.

ה. <u>השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה</u> - צפוי כי החוק המוצע יגדיל את הכנסות המדינה מקנסות.

ו. <u>השפעת החוק המוצע על תקן המשרד שימונה על ביצועו</u> - אין

ז. <u>השפעת החוק המוצע על ההיבט המנהלי</u> - אין

ח. (1) היועץ המשפטי סמך את ידו על טיוטת החוק מבחינה משפטית.

(2) לממונה על התקציבים אין התנגדות להצעה.

(3) אין הסתייגויות לחוק המוצע.

<u>מצ"ב - נוסח החוק המוצע</u>

מוגש על-ידי השר לאיכות הסביבה

כ"ה בכסלו התשנ"א
12 בדצמבר 1990

טיוטת נוסח

חוק המים (תיקון מס') התש"ו- 1990

תיקון סעיף 20א.

1. בחוק המים, התשי"ט - 1959 (להלן - "החוק העיקרי") בסעיף 20א. אחרי הגדרת "גורם זיהום" יבוא:

" "סימן א1" - לרבות התקנות שהותקנו על פיו והצווים שהוצאו מכוחו."

הוספת סעיפים 20כא - 20כד

2. אחרי סעיף 20כ לחוק העיקרי יבוא:

עונשין לעניין סימן זה

20כא. העובר על הוראה מהוראות סימן א1 דינו - מאסר שנה או קנס 200,000 שקלים; ואם היתה העבירה נמשכת - מאסר שבעה ימים או קנס נוסף של 10,000 שקלים לכל יום שבו נמשכת העבירה לאחר שקיבל התראה בכתב ובכפוף למועד שנקבע בהתראה.

אחריות נושאי משרה בתאגיד

20כב. נעברה עבירה לפי סימן א1 בידי תאגיד, יאשם גם כל אדם אשר בשעת ביצוע העבירה היה מנהל, שותף - למעט שותף מוגבל - או עובד באותו תאגיד ואחראי לענין הנדון, אם לא הוכיח שהעבירה נעברה שלא בידיעתו ושנקט בכל האמצעים הסבירים להבטחת שמירתן של הוראות סימן זה.

סמכויות בית משפט

20כג. הוגש כתב אישום בגין עבירה על פי סימן א1, רשאי בית המשפט ליתן צו עשה, צו לא תעשה, וכל סעד אחר ככל שיראה לנכון בנסיבות שלפניו על מנת למנוע את סכנת זיהום המים, או לצמצם ולהפסיק את זיהום המים.

חיוב בהוצאות ובניקוי

20כד. בית המשפט שהרשיע אדם בעבירה על פי סימן א1 רשאי לחייבו בגזר הדין, בנוסף לכל עונש שיטיל:
1) בתשלום ההוצאות הדרושות שהוצאו לניקוי זיהום המים; יהא סכומן אשר יהא אם הוגשה לו על כך בקשה מאת מי שהוציאן.
(2) בנקיטת אמצעים הדרושים לשם מניעת זיהום מים וניקוי הזיהום שגרם.

קובלנה

20כה. בחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב -1982, בתוספת השניה, בסופה יבוא:
"15. עבירה לפי סימן א1 לחוק המים, תשי"ט-1959."

ביטול

3. סעיף 156(6) לחוק העיקרי - בטל.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר ה י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני סמלים וטקסים
יום ב', ט"ז בכסלו התשנ"א - 3.12.90

(בשעה 09:00 - במזכירות הממשלה)

א. "חבצלת א" - תיקון הפקודה

ב. הצעת נוהל לטיפול בפצועים, נפגעי פעולות איבה בחו"ל - אחריות כוללת

ג. הכרה ממלכתית בחללי הספינות - "סלבדור", "סטרומה" ו"מפקורה"

ד. אירועים במלאות 60 שנה להקמת הארגון הצבאי הלאומי

ה. הצעות נשיא המדינה בנושא טקסים ואירועים ממלכתיים

ו. עצרת לציון ארבעים שנה לסיום מבצע "עזרא ונחמיה", להעלאת יהדות בבל

ז. שונות

מזכירות הממשלה

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לעניני חקיק ואכיפת החוק
ביום ב', ט"ז בכסלו התשנ"א – 3.12.90
(בשעה 17:00 בכנסת)

		מס. נספח		השר המגיש
א.	הצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון – שירות לעניין קיץ), התשנ"א–1990 של חה"כ ע. סולודר (מס' תתנ"ד)	194חק	*	שר המשפטים
ב.	הצעת חוק הספורט (תיקון – שיתוף זרים ומתאזרחים בקבוצת כדורסל), התשנ"א–1990 של חה"כ מ. בר זוהר (מס' תתנ"ה)	195חק	*	שר המשפטים
ג.	הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון מס'), התשנ"א–1990 של חה"כ א. דיין (מס' תתנ"ו)	196חק	*	שר המשפטים
ד.	הצעת חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א–1990 של חה"כ ש. שטרית (מס' תתנ"ז)	197חק	*	שר המשפטים
ה.	הצעת חוק האזנת סתר (תיקון – חשיפת מקור עיתונאי ושיבוש הליכי משפט), התשנ"א–1990 של חה"כ א. בורג (מס' תת"נ)	198חק	*	שר המשפטים
ו.	הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון – סייג למועמדות), התשנ"א–1990 של חה"כ מ. איתן (מס תתמ"ט)	199חק	*	שר המשפטים

---

* – נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח		השר המגיש
ז.	הצעת חוק רשות השידור (תיקון - ערוץ נוסף לטלויזיה הישראלית), התש"ן-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תקכ"ט) - ערר - המשך הדיון	521חק		שר המשפטים
ח.	הצעת חוק רשות הטלויזיה החינוכית, התש"ן-1990 של חבר הכנסת א. פורז (מס' תשט"א) המשך הדיון	97חק		שר המשפטים
ט.	טיוטת-חוק השיפוט הצבאי (תיקון), התשנ"א-1990	200חק	*	שר הבטחון
י.	טיוטת חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון), התש"ן-1990	128חק		שר הבטחון

---

* - נושא חדש על סדר היום

הצעת חוק שירות התעסוקה (תיקון מס' 7), התשנ"א-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תתנ"ג)

הצעת חוק שירות התעסוקה (תיקון מס' 7), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ' בחשון התשנ"א (8.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום ג' בכסלו התשנ"א (20.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

3. ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) הודיע שר המשפטים כיהוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"א בכסלו התשנ"א
28 בנובמבר 1990

נספח 193חק

הצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון – שירות לענין קי"צ), התשנ"א-1990 של חה"כ ע. סולודר (מס' תתנ"ד)

הצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון – שירות לענין קי"צ), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר הבטחון.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ' בחשון התשנ"א (8.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים – למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) הודיע שר הבטחון כי הוא מתנגד הצעת החוק.

2. ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) הודיע שר המשפטים כי הוא מתנגד להצעת החוק.

3. ביום ו' בכסלו התשנ"א (23.11.90) הודיע שר הכלכלה והתכנון כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק – לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"א בכסלו התשנ"א
28 בנובמבר 1990

נספח 194חק

הצעת חוק הספורט (תיקון - שיתוף זרים ומתאזרחים בקבוצת כדורסל), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. בר-זוהר (מס' תתנ"ה)

הצעת חוק הספורט (תיקון - שיתוף זרים ומתאזרחים בקבוצת כדורגל), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר החינוך והתרבות.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ' בחשון התשנ"א (8.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) הודיע שר הבטחון כיהוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"א בכסלו התשנ"א
28 בנובמבר 1990

נספח 195חק

הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון מס'), התשנ"א-1990 של חה"כ א. דיין (מס' תתנ"ו)

הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון מס'), התשנ"א-1990 של חה"כ א. דיין מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של ראש הממשלה ושר המשפטים.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ' בחשון התשנ"א (8.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה ו על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום ה' בכסלו התשנ"א (8.11.90) ביקש שר המשפטים לדון בהצעת החוק בועדת השרים.

2. ביום ו' בכסלו התשנ"א (23.11.90) הודיע שר הכלכלה והתכנון כי הוא תומך בהצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"א בכסלו התשנ"א
28 בנובמבר 1990

נספח 196חק

הצעת חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א-1990 של חה"כ ש. שטרית (מס' תתנ"ז)

הצעת חוק לרפורמה במערכת המשפט, התשנ"א-1990 של חה"כ ש. שטרית מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר המשפטים.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ' בחשון התשנ"א (8.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

2. ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) ביקש שר המשפטים לדון בהצעת החוק בועדת השרים.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"א בכסלו התשנ"א
28 בנובמבר 1990

נספח 197חק

הצעת חוק האזנת סתר (תיקון - חשיפת מקור עיתונאי ושיבוש הליכי משפט), התשנ"א-1990 של חה"כ א. בורג (מס' תת"נ)

הצעת חוק האזנת סתר (תיקון - חשיפת מקור עיתונאי ושיבוש הליכי משפט), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של ראש הממשלה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ' בחשון התשנ"א (8.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) ביקש שר המשפטים להעלות את הצעת החוק עד סדר יומה של ועדת השרים.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"א בכסלו התשנ"א
28 בנובמבר 1990

נספח 198חק

הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון - סייג למועמדות), התשנ"א-1990
של חה"כ מ. איתן (מס' תתמ"ט)

הצעת חוק יסוד: הכנסת (תיקון - סייג למועמדות), התשנ"א-1990
מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של שר המשפטים ושר הפנים.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ' בחשון התשנ"א (8.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.90) ביקש שר המשפטים לדון בהצעת החוק בועדת השרים.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

י"א בכסלו התשנ"א
28 בנובמבר 1990

נספח 199חק

חוק השיפוט הצבאי (תיקון), התשנ"א - 1990

תיקון סעיף 490 — במקום סעיף 490 לחוק השפוט הצבאי, התשט"ו-1955[1] יבוא:

"פיצוי לנאשם שזוכה

490(א) זוכה נאשם וראה בית דין צבאי, בית הדין הצבאי לערעורים או בית המשפט העליון (להלן: בית המשפט המוכה) שלא היה יסוד לאשמה, או שראה נסיבות אחרות המצדיקות זאת, רשאי הוא לצוות כי הצבא ישלם לנאשם הוצאות הגנתו ופיצוי על מעצרו או מאסרו בשל האשמה שממנה זוכה, בסכום שיראה לו.

(ב) לא דן בית המשפט המוכה במתן ציווי כאמור בסעיף קטן (א) מייד לאחר הכרעת הדין רשאי הנאשם תוך 60 יום ממועד מתן פסק הדין המוכה לבקש מנשיאו של בית המשפט המוכה להורות על קיום דיון בבקשה. הנשיא יחליט אם להענות לבקשה והחלטתו זו תהיה סופית.

(ג) החלטת בית דין צבאי, מחוזי או מיוחד לפי סעיף זה, ניתנת לערעור על ידי מוחב בית הדין שהורכב לצורך הדיון בבקשה.

(ד) נקבעו סכומים מירביים להוצאות ופיצויים לענין סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז-1977, יראו סכומים אלה כסכומים מירביים גם לענין סעיף זה".

---

[1] ס"ח התשט"ו, עמ' 171

דברי הסבר

יש מקרים בהם עם זיכויו של נאשם מתבהר שבעצם העמדתו לדין היה עוול וכי עקב זאת נגרם לו נזק שלא באשמתו.

בנסיבות אלה, הצדק מחייב כי תהיה קיימת דרך לפצותו על חסרון הכיס והנזק שנגרמו לו, בלא שיצטרך להשיג סעדו זה על ידי פניה לבית המשפט, דרך הכרוכה בטרדה ובהוצאות נוספות.

סעיף 80 לחוק העונשין, תשל"ז - 1977 (להלן - "חוק העונשין") מקנה לבית המשפט שהחליט על זיכויו של נאשם לצוות על פיצויו בנסיבות המצדיקות זאת. לעומת זאת, חוק השפוט הצבאי,התשט"ו -1955 אשר מכונן מערכת מקבילה של שיפוט פלילי, חסר הוראה דומה. לפי שעה מכיר סעיף 490 לחוק זה באפשרות לפצות נאשם שזוכה לאחר שנשא עונש מחבוש או ריחוק.

בהצעה זו מוצע על ידנו לתקן את חוק השפוט הצבאי על ידי החלפת סעיף 490 הנוכחי בסעיף חדש שיהיה מבוסס על ההסדר הקיים בחוק העונשין. התיקון המוצע מאמץ את נוסחו של סעיף 80 לחוק העונשין, בכפוף לכך שהוא מאפשר דיון בשאלת הפיצוי אף בנסיבות בהן בעת הזיכוי היא לא נבחנה והנאשם מבקש להעלותה לאחר שכבר הסתיים ההליך שבמסגרתו זוכה.

הסכומים המירביים המגבילים את פסיקת הוצאות ההגנה והפיצויים יהיו זהים לאלה החלים בבית משפט רגיל על פי סעיף 80 לחוק העונשין.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) סמר ידיו על ההצעה מן הבחינה המשפטית, וההצעה מקובלת על הממונה על התקציבים במשרד האוצר.

מוגש על-ידי שר הבטחון

י"א בכסלו התשנ"א
28 בנובמבר 1990

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
מישיבת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק
יום ב', ט' בכסלו התשנ"א - 26.11.90
(בשעה 09:00)

נכחו חברי ועדת השרים: ד. מרידור - יו"ר, מ. נסים, ר. פנחסי,
א. שאקי

נעדרו חברי ועדת השרים: א. אולמרט, ד. מגן, י. מודעי,
ר. מילוא, י. פרץ, ג. פת

כן נכחו:	י. חריש	- היועץ המשפטי לממשלה
	מ. אהלי	- משרד התקשורת
	י. ברק	- משרד העבודה והרווחה
	י. גולני	- משרד הפנים
	ר. הלפרין	- משרד הבריאות
	י. טורבוביץ	- משרד התעשיה והמסחר
	י. לוי	- משרד הפנים
	א. מישר	- משרד הבריאות
	י. מזוז	- משרד האוצר
	א. ספרן	- משרד האוצר
	נ. ענתבי	- משרד המשפטים
	א. קלעי	- לשכת שר המשפטים
	ד. רדושר	- משרד הפנים
	ת. רווה	- משרד המשפטים

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

חק/299. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 29), התשנ"א-1990

בפרוטוקול זה 14 דפים.

ש מ ו ר

חק/299. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 29), התשנ"א-1990 (נוסח מתוקן - נכון ליום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90))

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים ד. מרידור, א. שאקי, ר. פנחסי, מ. נסים; ה"ה י. לוי, י. גולני, י. חריש, י. טורבוביץ, ד. רדושר, א. ספרן, מ. אהלי, ר. הלפרין והגברות ת. רווה, נ. ענתבי וי. מזוז.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/241 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק מיום י' בחשון התשנ"א (29.10.90), ובהתייחס לנוסח המתוקן (נכון ליום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) של טיוטת חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 29), התשנ"א-1990 המצורף אשר הונח על שולחנה של ועדת השרים על-ידי היועץ המשפטי של משרד הפנים:-

א. בהוראות המעבר תהיה התייחסות לנושא התכניות הרבות שקיימות היום, שמחייבות אישור מחודש בועדה;

ב. לקבוע בטיוטת החוק נוסח אחיד לגבי "מידע ופרטים מוקדמים", ולהגדיר את המונח "מידע";

ג. בסעיף 145 א' של הטיוטה -

(1) למחוק את המלה "מוקדמים";

(2) בסיפא של הסעיף, במקום: "שפרטיהם ייקבעו בתקנות", יבוא: "הכל כפי שייקבע בתקנות";

ד. בסעיף 145 ב' של הטיוטה -

(1) במקום: "...הסימונים לה ויצרף לה בכתב מידע ופרטים שייקבעו בתקנות", יבוא:" "ויצרף לה בכתב מידע ופרטים, הכל כפי שייקבע בתקנות";

(2) לסיפא של הסעיף יווסף: "נכון ליום הגשת הבקשה";

(3) לנסח מחדש את הסעיף;

ש מ ו ר

ה. בהתייחס לסעיף 145 ג' של טיוטת החוק -

(1) ברישא של סעיף קטן (א), במקום: "הגיש אדם", יבוא: "הוגשה בקשה" ובמקום: "או הוגשה בקשה לרשות כלשהי", יבוא: "או בקשה לרשות כלשהי";

(2) (א) השר יקבע בתקנות את רשימת הגופים שהמידע שבידם דרוש לצורך הכנת היתרים. ברשימת הגופים האמורה יכללו - הג"א, חברת החשמל, שירותי הכבאות, חברת בזק וגופים נוספים שייקבע השר אלא אם השר פטר בתקנות, מבקשה, ובתנאים שפטר; כמו כן ייקבע בתקנות טופס עם פרטים, אשר יאפשר למגיש הבקשה למידע מאחד הגופים הנ"ל, לקבל תשובה תוך 20 יום ותחייב את הגופים להשיב בתוך אותו פרק זמן בכל הנוגע למידע המוקדם;

(ב) עם הגשת הבקשה להיתר, תוטל חובה על המהנדס להגיש את כל המידע המוקדם שברשותו;

(ג) בסעיף קטן (ב), במקום: "המהנדס", יבוא: "מהנדס הועדה המקומית"; כמו כן יובהר בסעיף כי ההתייעצות על-פי כל דין הוא בקשר עם הבקשה, וכי חובת ההתייעצות חלה בקשר עם מתן ההיתר והיא תקויים באמצעות המהנדס, כאשר ההחלטה תינתן על-ידי רשות הרישוי - נושא זה יוסדר על-ידי התאמת התקנות;

(ד) בהתאם לנ"ל - לנסח הסעיף מחדש;

ו. בסעיף 145 ה' בטיוטה -

(1) הרישא של סעיף קטן (א) תנוסח מחדש ואחרי המלים: "התנאים והמגבלות האמורים" יוסף: "שנמסרו כדין על-פי סעיפים";

(2) בסעיף קטן (ב), למצוא ביטוי פחות גורף כ"השמטה מקרית";

ז. בסעיף 145 ו' של הטיוטה -

(1) בטיפא של סעיף קטן (א), במקום: "אם נתקיים בו אחת מאלה", יבוא: "אם נתקיים בו אחד מאלה";

(2) במקום הנוסח המוצע בסעיף קטן (א)(1), יבוא: "ערך כאדריכל רשוי בקשות להיתרי בניה בישראל במשך חמש שנים לפחות;

(3) במקום הנוסח המוצע בסעיף קטן (א)(2), יבוא: "עמד בבחינה שקבע הרשם בהתייעצות עם המועצה, והכללים שנקבעו על-ידי שר העבודה והרווחה", ובהמשך הסעיף: במקום "מהנדס רשום", יבוא: "מהנדס רשוי";

(4) בהמשך לנ"ל, לשנות את הסדר של הסעיפים האמורים ולנסחם מחדש;

(5) בסעיף קטן (ב), אחרי המלים: "כי לא היה מקום לתיתה", יוסף: "כי לא התקיימו התנאים הנדרשים". כמו-כן יובהר בסעיף כי מי שהפסיק להיות אדריכל רשוי או מהנדס רשוי - חדל להיות מורשה רשוי;

ח. בסעיף 145 ז' של הטיוטה -

(1) יוסף סעיף אשר יסמיך את שר המשפטים בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה לקבוע בתקנות את סדרי הדיון של הועדה;

(2) יובהר בסעיף כי מורשה רישוי שיש לגביו חשד לכאורה כי עבר עבירה המצדיקה שלילת הסמכה - יושעה זמנית לתקופה של 3 חודשים, והשעיה זאת פוקעת אם לא האריך אותה שופט שלום אולם רשאי המושעה לפנות לבית משפט שלום, כדי לערער על החלטת ההשעיה. כמו-כן יובהר, כי הסנקציה האמורה אינה שוללת דיון בנושא, על-פי כל דין אחר;

ט. בסעיף 145 ח' של טיוטת החוק -

(1) בסעיף קטן (א), במקום: "ויצורפו לה", יבוא: "ויצורפו אליה";

(2) בסעיף קטן (ב) -

(א) במקום: "לגבי זכותו של מבקש", יבוא: לגבי ענינו של מבקש;

ש מ ו ר

(ב) כמו-כן יובהר בסעיף, כי לבקשה יצורף תצהיר לגבי זכויותיהם של בעלי זכויות בנכס וחתימותיהם;

לענין זה - בעל זכויות בנכס" - כפי שנקבע בתקנות של שר הפנים;

י. בסעיף 145 ט' של טיוטת חוק -

(1) ברישא של סעיף קטן (א), אחרי המלה: "יצהיר", יוסף: "בתצהיר שיהיה נספח לבקשה";

(2) בפיסקה (1), במקום: "חוק התכנון", יבוא: "חוק זה";

(3) במקום הנוסח המוצע בפיסקה (2), יבוא: "התכניות החלות בשטח נושא הבקשה";

(4) בפיסקה (3), במקום: "כאמור בסעיף 145 ג'" יבוא: "כאמור בסעיפים 145 ב' ו-145 ג'", ותיווסף המלה "כפי";

(5) בפיסקה (4) יובהר, כי במקלטים שגודלם עולה על 100 מ"ר יהיה צורך באישור הג"א, והג"א יתן תשובה לכל בקשה לאישור תוך 10 ימים, לא ניתנה תשובה כאמור - די בהצהרת מורשה הרישוי;

(6) במקום הנוסח המוצע בפיסקה (5), יבוא: "תקנות לפי חוק שירות כבאות, תשי"ט-1959(4)";

(7) להוסיף פיסקה (7), לאמור - "חוק מניעת מפגעים התשכ"א-1961 והתקנות על פיו";

(8) בסעיף קטן (ב), במקום: "בצירוף" יבוא: "ויצרף". כמו כן תיווסף לסעיף הוראה שתחייב מורשה רישוי לצרף את כל המידע המוקדם שקיבל ויציין את מקור המידע;

(9) בסעיף קטן (ג), במקום: "הצהרתו", יבוא: "תצהירו" ואחרי המלים "או מהנדס", יוסף: "רשוי";

(10) בסעיף קטן (ד), במקום "הצהרה", יבוא: "תצהיר";

ש מ ו ר

יא. בסעיף 145 י' של טיוטת החוק -

(1) להבהיר בסעיף קטן (א) המבקש ישלם את האגרות ההיטלים והתשלומים האחרים כפי שיקבע שר הפנים בתקנות לגבי השומה - אם הרשות לא הודיעה על פרטי תשלומים, יהיה מבקש ההיתר רשאי לערוך שומה על-פי הנתונים שהיו בידיו. במקרה ורשות הרישוי הודיעה על שומה, ומבקש ההיתר חולק עליה, יהיה רשאי מבקש ההיתר לפנות לבית המשפט;

(2) בסעיף קטן (ב) יובהר, כי מחלוקת בדבר גובה התשלום תבורר בבית המשפט ולא יהיה בכך כדי לעכב את ההיתר;

(3) לאשר סעיף קטן (ג);

יב. לאשר בכפוף לעיל, סעיפים 145א'; 145ב'; 145ג'; 145ד'; 145ה'; 145ו'; 145ז'; 145ח' ו-145ט' של טיוטת החוק.

המשך הדיון נדחה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

חוק התכנון והבניה (תיקון מס' 29), התשנ"א-1990

נוסח מתוקן

(כולל תיקונים מהחלטות ועדת
השרים לחקיקה מיום 29.10.90)

טיוטא, כז' בחשון התשנ"א
15 בנובמבר 1990

תיקון סעיף 145

1. בסעיף 145 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965 (להלן - החוק העיקרי), בסעיף קטן (ד) - בסופו יבוא ואולם אם הוגשה בקשה להיתר לפי סעיפים 145 ח ו- 145 ט תודיע רשות הרישוי למבקש את פירוט החיובים תוך שבעה ימים.

הוספת סעיפים 145א עד 145 יא

2. אחרי סעיף 145 לחוק העיקרי יבוא:

"בקשה למידע מוקדם

145א. הרוצה להגיש בקשה להיתר לפי סעיף 145 ימציא תחילה באמצעות מורשה רישוי כמשמעותו בסעיף 145ו, למהנדס הועדה בקשה לקבלת מידע ופרטים מוקדמים, על גבי טופס שבו ייכלל תיאור כללי של העבודה או השימוש המבוקשים ומפת הנכס שפרטיהם ייקבעו בתקנות.

מידע מוקדם ממהנדס הוועדה

145ב. תוך עשרים ימים מיום הגשת בקשה כאמור בסעיף 145א, יחזיר מהנדס הועדה לידי מגיש הבקשה את המפה לאחר שסימן בה את הסימונים ויצרף לה בכתב מידע ופרטים שייקבעו בתקנות בדבר התנאים והמגבלות החלים על הנכס או על העבודה או השימוש המבוקשים, לפי כל תכנית ולפי תנאים מפורטים של הוועדות שהן מוסדות תכנון, שהוסמכו בחוק זה לקבוע תנאים כאמור, ובמדה שנקבעו.

מידע מוקדם מרשויות אחרות

145ג.(א) הגיש אדם בקשה לקבלת מידע כאמור בסעיף 145א או הוגשה בקשה לרשות כלשהי לקבלת מידע בדבר התנאים שהיא דורשת לפי כל דין והנדרשים לשם הכנת בקשה להיתר, תמציא אותה רשות את המידע בכתב תוך עשרים ימים מיום שנתבקשה לידי הועדה המקומית רשות הרישוי המקומית או מהנדס הועדה.

(ב) נקבעה חובת התייעצות על פי כל דין עם רשות הבריאות או עם רשות אחרת, תקויים ההתייעצות על ידי המהנדס בתוך עשרים הימים האמורים בסעיף קטן (א).

145ד. שר הפנים רשאי לקבוע בתקנות לגבי, מבנים, פרט למבנים שייעודם למגורים בלבד, מועדים ארוכים מאלה הקבועים בסעיפים 145ב ו- 145ג ובלבד שלא יעלו על עשרים ימים נוספים.

תוקף המידע המוקדם

145ה. (א) המידע, הסימונים, התנאים והמגבלות האמורים בסעיפים 145ב ו- 145ג ייקראו להלן מידע מוקדם להיתר; המידע המוקדם להיתר יהיה בתוקף למשך שנה מיום נתינתו למבקש, ומהנדס הועדה, רשות הרישוי המקומית, הועדה המקומית וכל רשות אחרת לא יהיו רשאים לשנותו או להוסיף עליו, בתוך השנה האמורה; הוראה זו לא תחול לגבי תנאים שנקבעו לפי סעיף 78 או שנקבעו בתכנית שהופקדה או שאושרה.

(ב) אין באמור בסעיף קטן (א) כדי למנוע תיקון טעות טכנית, פליטת קולמוס או השמטה מקרית (להלן - טעות), ובלבד שהודעה על התיקון חימסר בכתב למי שקיבל את המידע המוקדם מיד לאחר שנתגלתה הטעות; ואולם אין במתן מידע מוטעה או חסר, כדי להקנות זכות לביצוע עבודה או לשימוש שלא בהתאם לתכניות החלות על הנכס נשוא הבקשה; או בניגוד להוראות כל דין.

תעודת מורשה רישוי

145ו. (א) רשם המהנדסים והאדריכלים לפי חוק המהנדסים והאדריכלים התשי"ח-1958(2) (להלן - הרשם) יתן תעודת מורשה לרישוי (להלן - מורשה רישוי) לאדריכל רשוי לפי חוק המהנדסים והאדריכלים התשי"ח - 1958), אם נתקיים בו אחת מאלה:

(1) עבד בעבודה מעשית של עריכת בקשות להיתרי בניה בישראל במשך חמש שנים לפחות וחתם עליהן כעורכן;

(2) עמד בבחינה שנערכה מטעם הרשם על-פי כללים שנקבעו על ידי שר העבודה והרווחה.

הרשם יתן תעודת מורשה רישוי למהנדס רשום לפי החוק האמור אם נתקיים בו לפחות אחד התנאים שנדרשו מאדריכל שהוא מורשה רישוי, לענין הקמה של מבנה הנדסי; "מבנה הנדסי" לענין זה גשרים, אנטנות ומתקנים הנדסיים אחרים שיקבע שר הפנים בתקנות לצורך סעיף זה.

(ב) התברר לרשם לאחר שנתן תעודה כי לא היה מקום לתיתה, רשאי הוא לשלול את התעודה ממקבלה, ובלבד שנתן לו הזדמנות נאותה לטעון טענותיו.

שלילת הסמכה

145ז. (א) קבעה ועדה שהוקמה לפי סעיף קטן (ב), על פי פנייה של רשות רישוי מקומית או מחוזית, שבקשה להיתר שהוגשה על-ידי מורשה רישוי, או הצהרה שנתן לפי סעיף 157א(ה), אינה תואמת לדרישות חוק, תקנות, תכניות החלות על נכס שלגביו הוגשה הבקשה או לפרטים שניתנו במידע המוקדם, רשאית היא לשלול ממנו את תעודת מורשה הרישוי, לצמיתות או לזמן שתקצוב.

(ב) הועדה לענין סעיף קטן (א) תורכב מהרשם, שיהיה יושב ראש הועדה, חבר בארגון המייצג את המספר הגדול ביותר של הרשומים בפנקס המהנדסים והאדריכלים, שיתמנה על ידי שר העבודה והרווחה על פי המלצת הארגון האמור, ועורך דין שיתמנה על ידי שר המשפטים.

(ג) הועדה לא תשלול תעודת מורשה רישוי אלא לאחר שתיתן הזדמנות נאותה לבעל התעודה ולרשות הרישוי שפנתה אליה הזדמנות להופיע בפניה ולטעון טענותיהם.

(ד) על החלטת הועדה ניתן יהיה לערור בפני בית משפט השלום, תוך שלשים ימים מיום שהודעה לעורר החלטת הועדה כאמור בסעיף קטן (א). בית המשפט יהיה רשאי להאריך המועד האמור בנימוקים שיירשמו.

בקשה להיתר

145ח. (א) בקשה להיתר תיערך ותיחתם בידי מורשה רישוי, יצויין בה שמו של המהנדס האחראי לתכנון שלד הבנין ושמו של המהנדס האחראי לביצוע השלד, ויצורפו לה המסמכים שנקבעו בתקנות, כשהם ערוכים וחתומים, כל אחד, בידי מי שרשאי לחתום עליהם לפי כל דין.

(ב) לבקשה יצורף תצהיר שנערך ונחתם בפני עורך דין לגבי זכותו של מבקש ההיתר בנכס וכן חתימת שאר בעלי הזכויות בנכס שחתימתם דרושה לפי תקנות שהתקין שר הפנים.

הצהרת בעל תעודת מוסמך רישוי

145ט. (א) מורשה הרישוי יצהיר כי הבקשה תואמת את אלה:

(1) הוראות חוק התכנון והתקנות שלפיו;

(2) התכניות החלות בשטח והנחיות הועדה מהקומית, כפי שנמסרו במידע המוקדם כאמור בסעיף 145ב, ואם לא נמסרו כאמור - לפי הידוע למוסמך הרישוי בציון מקור המידע והאסמכתא;

(3) התנאים שהתנתה כל רשות כאמור בסעיף 145ג, שנמסרו במידע המוקדם;

(4) תקנות לפי חוק ההתגוננות האזרחית, התשי"א-1951(3), בענין מקלטים;

(5) תקנות של רשות הכבאות לפי חוק שירות הכבאות, תשי"ט-1959(4).

(6) הוראות חברת החשמל לישראל בע"מ או חברת החשמל למחוז ירושלים בע"מ, לפי הענין (להלן - חברת החשמל), שנמסרו בכתב לרשות הרישוי המקומית או למורשה הרישוי בענין מיתקנים לשנאים, ככל שהן נוגעות למבנה שלגביו מבוקש ההיתר.

(ב) הסתמך מורשה הרישוי בענין פלוני על מידע שלא נכלל במידע המוקדם, יציין זאת בתצהירו, בציוף פרטי המקור והאסמכתא למידע זה.

(ג) מורשה הרישוי רשאי לסייג את הצהרתו ולציין כי אינה חלה על ענין פלוני שלא נבדק על ידו מחמת שאינו בתחום מומחיותו, ובלבד שצורף לבקשה תצהיר כאמור של אדריכל או מהנדס אחר שהנושא הוא בתחום מומחיותו.

(ד) חתימה על הצהרה כאמור בסעיף זה יראו אותה כחתימה על תצהיר כמשמעותו בפקודת הראיות (נוסח חדש), התשל"א-1971(3).

מתן היתר

145י. (א) לא הודיעה רשות הרישוי למבקש היתר את פירוט התיובים במועדים הקבועים בסעיף 145 (ד), רשאי המבקש לערוך ולחשב את פירוט התשלומים לפי הידוע לו ולהודיע לרשות הרישוי על פירוט התשלומים שערך ולשלם לפיו את האגרות, ההיטלים והתשלומים האחרים, או לתת התחייבות לתשלומם, ויראו תשלום או מתן התחייבות כאמור, כאילו נעשו כדין כל עוד לא הודיעה רשות הרישוי למבקש על פירוט אחר והוראות חוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980 יחולו על תשלומים אלה בשינויים המחוייבים לפי הענין; שר הפנים יקבע בתקנות את נוסח ההתחייבות ואת סוגי הערבויות להבטחת קיומה.

(ב) שולמו התשלומים כאמור בסעיף קטן (א) או ניתנה התחייבות וערבות מתאימה להבטחתם, בכפוף להוראות כל דין, יראו את הבקשה להיתר כאילו אושרה כדין, כעבור עשרה ימים ממועד התשלום ומתן ההתחייבות כאמור, אם הבקשה להיתר היתה לבנית בית מגורים, וכעבור חמשה עשר ימים לגבי עבודות ושימושים אחרים.

(ג) רשות הרישוי המקומית רשאית בהחלטה מנומקת בכתב להחליט בתוך המועדים האמורים בסעיף קטן (ב) כי הבקשה להיתר אינה תואמת למידע המוקדם, או לכל תנאי אחר מהמפורטים בסעיף 145ט (א), ועליה להודיע זאת בתוך המועדים האמורים למורשה הרישוי.

(ד) הודיעה רשות הרישוי על החלטה כאמור בסעיף קטן (ג), רשאי מורשה הרישוי, בתוך שלשים ימים לאחר המצאת ההחלטה לידיו לערור עליה בפני רשות הרישוי המחוזית; הגיש מורשה הרישוי ערר לרשות הרישוי המחוזית, ימציא העתק ממנו למהנדס הועדה המקומית.

(ה) רשות הרישוי המחוזית שאליה הוגש ערר כאמור בסעיף קטן (ד) תתן החלטתה בערר בתוך עשרה ימים מיום שהערר הוגש לה, ובלבד שהוכח להנחת דעת יושב ראש הועדה המחוזית כי העתק מהערר הומצא למהנדס הועדה המקומית וכי הוא הוזמן להשמיע עמדתו בפני רשות הרישוי.

(ו) לא החליטה רשות הרישוי בערר במועד האמור, יראו את הערר כאילו נתקבל על ידה, ובלבד שהתקיימו התנאים המוקדמים לקיום הדיון בערר כאמור בסעיף קטן (ד), להנחת דעתו של יושב ראש הועדה המחוזית, והוא קבע זאת בכתב.

סייג לתחולה

145יא. (א) הוראות הסעיפים 145ו עד 145י לא יחולו על בקשה להיתר לעבודה או לשימוש המנויים להלן:

(1) כל בניה או שימוש במבנה ששטחו הכולל הבנוי עולה על 10,000 מ"ר;

(2) הקמת תחנת כח;

(3) הקמה של מבנים ושימוש במבנים או במתקנים לתעשיה כימית ואחסנה הכרוכה בה, תעשיה פטרוכימית ואחסנה הכרוכה בה, תעשיית דשנים ואחסנה הכרוכה בה, ייצור אריזה ואחסנה של חמרי הדברה, בתי יציקה ומפעלים למתכות וציפוי מתכות, משחטות ומפעלים לטיפול בפסולת;

(4) בניה של מבנים ומתקנים ושימוש בהם אם בנייתם והשימוש בהם נעשים בהתאם לתכנית שאליה מצורף תסקיר השפעה על הסביבה על פי חובה שנקבעה בתקנות;

(5) סלילה של דרכים;

(6) בתי חולים;

(7) כשהבניה או שימוש כוללים הקלה או שימוש חורג;

(8) בקשה לבניה או לשימוש שלא ניתנה לה הסכמה של כל בעלי הזכויות בנכס שלגביו מתייחסת הבקשה;

(9) כשהתכנית אשר לפיה מבוקשים הבניה או השימוש כוללת ייעודים של שטחים למטרות שונות, אך אינה מפורטת דיה עד כדי מתן היתר לבניה או לשימוש, כפי שיקבע שר הפנים בתקנות;

(10) בנייה בנכס שלגביו נקבע בתכנית כי הוא מיועד לשימור.

תיקון סעיף 152

3. בסעיף 152(א) לחוק התכנון, אחרי "לפי פרק זה" יבוא "למעט היתר לפי סעיף 145י"

תיקון סעיף 157

4. בסעיף 157 לחוק התכנון, בסופו יבוא:

"(ג) הוראות סעיף זה לא יחולו על היתר שניתן לתיתו לפי סעיף 145י".

תיקון סעיף 157א

5. בסעיף 157א לחוק העיקרי -

(1) במקום סעיף קטן (ה) יבוא:

"(ה)(1) בקשה לרשות מאשרת ליתן אישור לפי סעיף זה תוגש בצרוף הצהרה בחתימה של עורכי הבקשה להיתר, המהנדס האחראי לתכנון השלד, המהנדס האחראי לביצוע השלד והאחראי לבקורת הבניה, ולפיה הבנין שלגביו מבוקש האישור נבנה בהתאם להיתר הבניה והוא ראוי לאכלוס.

(2) הרשות המאשרת תתן את האישור בתוך שבעה ימים מיום שהוגשה לה הבקשה, אלא אם כן הודיעה בכתב בתוך המועד האמור לחברה, לספק מים או למנהל, כי לא התקיימו התנאים הקבועים בחוק ובתקנות לצורך חיבור הבנין לחשמל, מים או טלפון, לפי העניין; הרשות המאשרת תשלח העתק מהודעתה למבקש החיבור.

(3) לא נתנה הרשות המאשרת אישור תוך המועד האמור בפיסקה (1), ולא הודיעה כאמור בפיסקה (2), רשאי מבקש החיבור לפנות לאחר המועד האמור ישירות לחברה, לספק המים או למנהל ולבקש חיבור הבנין כאמור, ובלבד שימציא העתק מהיתר הבניה והצהרה כאמור בפיסקה (1) במצורף לבקשתו, ואלה יחברו את הבנין לחשמל, מים, וטלפון, לפני הענין, גם ללא אישור הרשות המאשרת, אלא אם כן הודיעה הרשות המאשרת על התנגדותה לחיבור כאמור בפיסקה (2), או אם קיימת מניעה חוקית אחרת לפי כל דין.

(4) שר הפנים יקבע בתקנות את נוסח הבקשה שתוגש לרשות המאשרת, מה ייחשב לענין סעיף זה בנין ראוי לאכלוס, ומהם התנאים או הערבויות שיידרש מבקש אישור למלא או ליתן כדי להבטיח השלמת בנין בהתאם להיתר בניה אם קיבל אישור לפני שהבניה הושלמה בהתאם להיתר.

(2) במקום סעיף קטן (ד) יבוא:

"(ד) הרואה עצמו נפגע על ידי סירוב לתת אישור לפי סעיף זה או על ידי הוראה כאמור בסעיף קטן (ו), רשאי לערור לפני רשות הרישוי המחוזית תוך שלשים ימים מהיום שבו הודע לו על הסירוב או ההוראה; רשות הרישוי המחוזית תיתן החלטתה בערך תוך עשרה ימים מיום שהוגש לה, ובלבד שנתנה הזדמנות לרשות המאשרת להציג עמדתה בפניה; לא החליטה רשות הרישוי במועד האמור, יראו אותה כאילו קיבלה את הערר."

ביטול פרק ה' 2

6. פרק ה' 2 לחוק העיקרי, ובו הסעיפים 158 ד עד 158 יא - בטל.

הוראות מעבר בענין תעודה להנדסאי אדריכלות

7. על אף האמור בסעיף 145 ה' לחוק העיקרי, יתן רשם המהנדסים והאדריכלים תעודת מורשה רישוי לפי הסעיף האמור גם להנדסאי אדריכלות שהורשה לעסוק בכך על ידי משרד העבודה והרווחה, אם הוכיח להנחת דעתו של הרשם כי עבד בעבודה מעשית של עריכת בקשות להיתרי בניה למבנים פשוטים ותחימה עליהם במשך חמש שנים לפחות שקדמו ליום תחילתו של חוק זה; לענין זה "מבנה פשוט" - כהגדרתו בתקנות שהותקנו לפי חוק המהנדסים והאדריכלים, התשי"ח-1958.

תחילה

8. תחילתו של חוק זה בתום 90 ימים מיום פרסומו.

ל/195

מוגש על ידי שר הפנים

ה' בכסלו התשנ"א
22 בנובמבר 1990

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטות ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
יום ד', י"א בכסלו התשנ"א - 28.11.90

חק/300. קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי הכנסת שמספריהן: תתמ"ד; תתמ"ה; תתמ"ו; תתמ"ז; תתמ"ח; תתנ"א; תתנ"ב

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה ומכוח החלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89) לקבוע כדלקמן, את עמדת הממשלה לגבי הצעות החוק הבאות של חברי כנסת (החלטות חק/301 - חק/307):-

חק/301. הצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס.), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתמ"ד)

מ ח ל י ט י ם, להתנגד להצעת חוק הגנת הפרטיות (תיקון מס.), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתמ"ד);

חק/302. הצעת חוק פיצויי פיטורים (תיקון - פיצויי פיטורים לאם מאמצת), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תתמ"ה);

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת החוק פיצויי פיטורים (תיקון - פיצויי פיטורים לאם מאמצת), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תתמ"ה);

חק/303. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - גביית דמי ביטוח לפי שעור נוכחי), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תתמ"ו);

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת החוק הביטוח הלאומי (תיקון - גביית דמי ביטוח לפי שעור נוכחי), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תתמ"ו);

חק/304. הצעת חוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מנוי), התשנ"א-1990 של חה"כ ג. גל (מס' תתמ"ז)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת החוק המועצות החקלאיות (תיקון דיני מנוי), התשנ"א-1990 של חה"כ ג. גל (מס' תתמ"ז);

חק/305. הצעת חוק לתיקון חוק האזנת סתר (תיקון - האזנה למטרת עבירה), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. וירשובסקי (מס' תתמ"ח)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק לתיקון חוק האזנת סתר (תיקון - האזנה למטרת עבירה), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. וירשובסקי (מס' תתמ"ח);

חק/306. הצעת חוק לתיקון חוק הגנת הפרטיות, התשנ"א-1990 של חה"כ מ. וירשובסקי (מס' תתנ"א)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת החוק לתיקון חוק הגנת הפרטיות, התשנ"א-1990 של חה"כ מ. וירשובסקי (מס' תתנ"א);

חק/307. הצעת חוק לתיקון חוק האזנת סתר (תיקון - תחולה על בתי דין), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. וירשובסקי (מס' תתנ"ב)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק לתיקון חוק האזנת סתר (תיקון - תחולה על בתי דין), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. וירשובסקי (מס' תתנ"ב).

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטות מצורפות)
אשר קיבלו תוקף ביום ה', ה' בכסלו התשנ"א-22.11.1990

541(חק/243). קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי הכנסת שמספריהן: תשנ"ז; תשצ"ב; תשצ"ח; תת"א; תת"ג; תת"ה

542. הצעת-חוק הסדרים במשק המדינה (יצירת תנאים לצמיחה ולקליטת העלייה), התשנ"א-1990

בפרוטוקול זה 46 דפים.

ש מ ו ר

<u>החלטת ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ט בחשון התשנ"א (7.11.1990), אשר קיבלה תוקף ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.1990)</u>

541(חק/243). <u>קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי הכנסת שמספריהן: תשנ"ז; תשצ"ב; תשצ"ח; תת"א; תת"ג; תת"ה</u>

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה ומכוח החלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89) לקבוע כדלקמן, את עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי כנסת:-

א. לתמוך בהצעת חוק בחירות לגופים ציבוריים (תיקון - הבטחת טוהר בחירות), התשנ"א-1990 של חה"כ ש. שטרית (מס' תשנ"ז);

ב. לתמוך בהצעת חוק סיוג מועמדות הרמטכ"ל בבחירות לכנסת ולחברות בממשלה, התשנ"א-1990 של חה"כ י. לוי (מס' תשצ"ב);

ג. לתמוך בהצעת חוק האזנת סתר (תיקון - קבילות כראיה בבית דין), התשנ"א-1990 של חה"כ ח. רמון (מס' תשצ"ח);

ד. להתנגד להצעת חוק חיילים משוחררים (החזרה לעבודה) (תיקון - הגדרת חייל), התשנ"א-1990 של חה"כ ר. רמון (מס' תת"א);

ה. לתמוך בהצעת חוק הספורט (תיקון), התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר ומ. בר זוהר (מס' תת"ג);

ו. לתמוך בהצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הארכת תוקפו של רשיון נהיגה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תת"ה).

ש מ ו ר

<u>החלטה מצורפת על-פי סעיף 50(ב) בתקנון לעבודת הממשלה -אשר קיבלה תוקף ביום ה' בכסלו התשנ"א (22.11.1990)</u>

.542 <u>הצעת-חוק הסדרים במשק המדינה (יצירת תנאים לצמיחה ולקליטת העליה), התשנ"א-1990</u>

מצורפת הצעת-חוק הסדרים במשק המדינה (יצירת תנאים לצמיחה ולקליטת העליה), התשנ"א-1990, אשר נוסחה על-יסוד החלטת הממשלה מס. 383 מיום כ"ג באלול התש"ן (13.9.90) ולהחלטות צוות השרים שהוקם לפי ההחלטה האמורה.

הצעת-החוק הוגשה לכנסת.

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

מבוא

העלייה הגדולה והמגיעה לישראל, והצפויה להימשך בשנים הקרובות, מציבה בפני המשק אתגר, מן הגדולים שעמדו בפניו בכל שנות קיום המדינה. מדיניות כלכלית נכונה תאפשר להתמודד בהצלחה עם המשימות יוצאות הדופן של קליטת העלייה, ולעשות את העלייה מנוף לצמיחה מואצת ולשינויים רצויים במבנה המשק.

העלייה היא מקור של ברכה למשק. עובדה זאת חשוב שתנחה את קביעת המדיניות, גם אם בטווח הקצר הדרך רצופה קשיים, ותובעת מאמצים מיוחדים של מגזרי משק וחברה שונים.

על המשק הישראלי להיערך לקליטת עליה מוצלחת של כמיליון נפש בשנים הקרובות. לצורך זה יש לשאוף ליצירת כ־540 אלף מקומות תעסוקה חדשים במשק, רובם בסקטור העסקי, ולהביא לצמיחה מהירה שמטרתה גידול של התוצר המקומי הגלמי בשיעור של 8.5% בממוצע לשנה, וגידול של התוצר בסקטור העסקי בשיעור של 10% בממוצע לשנה. מטרות אלה יושגו על ידי אלה:

א. הגברת הניצולת של מלאי ההון הקיים, והגדלתו על ידי השקעות חדשות בענפי המשק השונים בהיקף של כ־40 מיליארד דולר (נוסף על ההשקעות הגדולות בבניה למגורים).

ב. יצירת מקורות להשקעה על ידי גידול מתון בלבד בצריכה הפרטית לנפש, בצריכה הציבורית האזרחית, ובצריכה הבטחונית המקומית.

ג. גידול מהיר ביצוא של סחורות ושירותים.

במרכזה של המדיניות הכלכלית צעדים המקנים יתר גמישות למנגנוני השוק השונים. גמישות זו תאפשר להתמודד בהצלחה עם עודפי היצע וביקוש בעלי ממדים חריגים ביותר. אמצעים של מעורבות פרטנית, נוסח שנות החמישים, אינם מתאימים למשק המודרני והמורכב של שנות התשעים. יתר על כן, הגמשת מנגנוני השוק, והגברת התחרותיות הפנימית והחיצונית, עולים בקנה אחד גם עם הצורך להשתלבות המשק הישראלי בכלכלה העולמית, על רקע התמורות החלות בה, ובפרט לקראת האיחוד הכלכלי של אירופה ב־1992.

קצב העליה וממדיה מעניקים חשיבות מיוחדת לתוצאות בטווח הקצר. עובדה זאת יש לה השפעה בקביעת העוצמה של האמצעים שיש להפעיל והשלכותיהם. יחד עם זאת, יש לבחון את אמצעי המדיניות השונים, גם בהתחשב בהשפעות ארוכות הטווח שלהם. המדיניות הכלכלית הדרושה צריכה לעורר תהליך של צמיחה מואצת בת־קיימא.

היעדים העומדים בפני המשק מחייבים לנקוט מדיניות כוללנית ומשולבת, אשר תבוא לידי ביטוי בכל השווקים המרכזיים במשק, ותשתף במאמץ יוצא הדופן של קליטת העליה את כל מגזרי הכלכלה והחברה. האמצעים העיקריים שיש להפעיל הם בתחום המדיניות המאקרו־כלכלית, שהשפעתם רחבה וכוללת.

המדיניות הכלכלית הדרושה צריכה להביא לצמיחה כלכלית מהירה וליצירת תוספת גדולה של מקומות תעסוקה. הצמיחה הכלכלית המהירה צריכה להיות מובלת על ידי המגזר העסקי, ובדרך זאת להביא לירידה במשקלו של המגזר הציבורי במשק. בשנים הראשונות צפוי גידול במשקלם היחסי של השימושים המקומיים, ובפרט של הבניה למגורים, בתוצר, ואולם לאורך זמן יש לבסס את צמיחת המשק על הסקטור הסחיר (יצוא ותחליפי יבוא).

צמיחה כלכלית מהירה בת קיימא לא תושג, אם לא ישררו במשק תנאים של יציבות וודאות. המדיניות הכלכלית חייבת איפוא למנוע התחדשות התהליכים האינפלציוניים במשק.

בחוק המוצע מטופלים מספר מגזרי משק, ובהם:

א. שוק העבודה

מבחנה המרכזי של קליטת העליה יהיה בקצב היקלטותם של העולים במעגל העבודה. הגורם הקובע העיקרי בתחום זה תהיה רמת עלות העבודה ליחידת תפוקה במשק והתפתחותה לאורך זמן. עלות העבודה משפיעה על רווחיות המגזר העסקי ומתוך כך קובעת את נכונותו להגדיל תפוקה, אם על ידי הרחבת הניצולת של מלאי ההון הקיים והעסקת עובדים נוספים בטווח הקצר, ואם על ידי נכונות להשקיע ולצמוח בטווח הארוך.

העליה יוצרת עודפי היצע גדולים בשוק העבודה בכלל, ובסוגים מסויימים של ענפים ומקצועות בפרט. כדי שעודפי ההיצע יוכלו לבוא לידי ביטוי בהתפתחות השכר הנומינלי המוחלט והיחסי, מהר ככל האפשר, יש להסיר קשיחויות שונות בשוק העבודה, המצמצמות במידה ניכרת את פעולתם הוופשית של כוחות השוק, ואינן מאפשרות לשכר להיקבע בהתאם לביקוש ולהיצע. השינויים העיקריים המוצעים נועדו לצמצם את הקשיחויות הנובעות מחוק שכר מינימום, משיטת התשלום של דמי אבטלה, מהצמדות בין השכר במגזר העסקי ובין הסכמי השכר במגזר הציבורי, ומהגבלות על עבודה במשמרות.

יש לעשות גם לשכלול התיווך בשוק העבודה, כדי לאפשר מפגש בין הביקוש ובין ההיצע של עובדים. לענין זה מוצעים שינויים בחוק שירות התעסוקה.

נדבך נוסף להתמודדות עם הקשיים בתחום התעסוקה יהיה בהפוחתת עלות העבודה, על ידי הפוחתת תשלומי המעסיקים והעצמאיים לביטוח הלאומי ב־4%.

ב. שוק ההון

צמיחה כלכלית מהירה דורשת השקעות חדשות בהיקף גדול. רצוי שרובן יבוצעו בידי המגזר העסקי. לשם כך יש להגדיל את מקורות ההון לרשות המגזר העסקי, ולבטל גורמים שונים המונעים את הקצאתם היעילה והחפשית. השינויים המוצעים בהוראות המס לגבי הכנסות ריאליות מנכסים פיננסיים מצמצמים את העדיפות שיש לממשלה בגיוס הון, מרחיבים את התחרות בין הממשלה ובין המגזר העסקי בשוק ההון, ובכך מביאים ליתר יעילות בהקצאת ההון בין השימושים השונים. שינויים אלו ושינויים נוספים במערכת המס הנוגעים לחסכון הסוציאלי, מביאים גם ליפשוט ולהאחדת הוראות המס, ליתר שוויון בין עצמאים ושכירים, ולשיפור הפרוגרסיביות בחלוקת ההכנסות. בנוסף לכל אלו יש בחקיקה המוצעת כדי להרחיב את בסיס המס, באופן שיאפשר בעתיד להפחית את שיעורי המס.

בנוסף מוצעות הוראות שיעודדו השקעה של קרנות נאמנות וקופות גמל בבניה חדשה.

ג. מסים שונים

באופן עקבי עם מסגרות התקציב האפשריות, מימון ההוצאה הציבורית הנוספת מחייב להגדיל את הכנסות המדינה ממסים. אולם הגדלת נטל המס הכולל עלולה להאיט את הצמיחה הכלכלית, אם היא פוגעת ברווחיות הסקטור העסקי וברצון לעבוד. שיקולים אלו, בצד שיקולים חברתיים של חלוקת הנטל, מונחים ביסוד השינויים המוצעים במערכת המיסוי.

מקום מרכזי ניתן גם להרחבת בסיס המס בדרך של ביטול פטורים וניטרול השפעות מפלות, הפוגעות ביעילות ההקצאה של המקורות במשק, ועל כן מעכבות צמיחה. כמו כן נלקחה בחשבון השפעת השינויים במסים על המחירים.

ההצעות כוללות שינויים בסם ערך מוסף ובמסי שבח מקרקעין ורכישה. שינויים אלה, ביחד עם השינויים במיסוי על רווחי הון, על הכנסות ריאליות מנכסים פיננסיים ועל תחום החסכון המוציאלי, מואימים את מערכת הכנסות המדינה ממסים לדרישות הנובעות מיעדי התכנית.

הוראות אחרות בפרק זה נועדו להגביר את אכיפת דיני המסים ולהעמיק את הגביה.

ד. ערכון אגרות

צמיחה כלכלית בת קיימא לא תושג, אלא אם כן ישררו במשק תנאים של יציבות. על אף ההצלחה הגדולה שנחלה תכנית הייצוב שננקטה באמצע שנות ה־80, שיעורי האינפלציה בישראל נותרו גבוהים בהשוואה למרבית המדינות שעימן מקיים המשק קשרי מסחר. עובדה זו פוגעת בכשרון של החברות הישראליות להתחרות בשווקים אלו. יתר על כן, והליך של קליטת עליה בהיקפים גדולים, המלווה בעודפי ביקוש בתחומים מסויימים, עלול להביא להתוודשות הלחצים האינפלציוניים במשק. דרושה איפוא מדיניות כלכלית אשר בצד תרומתה לעידוד הפעילות והאצת הצמיחה, תהיה ערה למנוע לחצים אינפלציוניים הן מצד הביקוש והן מצד ההוצאות.

מצד הביקוש על הממשלה להגביל את היקף הוצאותיה ואת הגרעון התקציבי, המשקף את עודף הביקוש לסחורות ושירותים הנובע מפעילות הממשלה.

מצד ההוצאות מוצע לקבוע שינויים בשיטת העדכון של אגרות, במקביל למדיניות דומה שננקטה בקשר למחירים של סחורות ושירותים אשר לממשלה יש עליהם שליטה. השינויים המוצעים נועדו להקטין את ההצמדה האוטומטית של האגרות והמחירים, ובכך להביא באופן מיידי להאטת קצב עליית המחירים, וכן לעודד התייעלות וריסון הוצאות שכר והוצאות אחרות.

ה. תקציב המדינה ונופים ציבוריים

התיקונים המוצעים בחוק יסודות התקציב נועדו לחזק את הפיקוח על התקציבים הציבוריים.

יצויין כי בהצעת חוק זו מובאים אותם צעדים של התכנית הכלכלית אשר מחייבים שינויים בחקיקה הראשית. בנוסף לצעדים אלה ננקטו ויש עוד לנקוט שורת צעדים בנושאים נוספים, אשר ניתן ליישמם ללא חקיקה ראשית, ובהם צעדים מינהליים וצעדים הטעונים חקיקת משנה. להלן אחדים מהם:

1. הגבלת החלק היחסי של גיוס ההון המבוצע באמצעות איגרות וחוב סחירות מצד אחד, וצמצום חובת ההשקעה בניירות ערך ממשלתיים החלה על מוסדות פיננסיים, שמרבית החסכון הפרטי מתועל אליהם, מצד שני.

2. הפסקת מעורבות הממשלה בקביעת תנאיהן של תכניות וחסכון.

3. המשך צעדי הליברליזציה בתחום הפיקוח על מטבע חוץ, והקלה על תנועות הון נכנסות ויוצאות; ביטול התקרות על מתן אשראי במטבע חוץ וביטול כל הסדרי המימון המיוחדים במטבע חוץ; מתן אפשרות לבנקים לשלם ריבית כלכלית על פקדונות במטבע חוץ של יצואנים ועל ידי כך עידוד העברות של מטבע חוץ מחו״ל.

4. חשיפת הייצור המקומי לתחרות ביבוא ובכך להביא להתייעלותו ולעליית הפריון, לשיפור כושר התחרות ולחרומה לצמיחה וליצוא.

5. הגדלה מרבית של הכנסות ממכירת נכסים של הממשלה, ובכלל זה הפרטה של חברות ממשלתיות ומכירת מניות הבנקים שבהסדר, ויזיפוש מקורות חדשים להכנסות מחו״ל, במענקים ובהלוואות.

6. שינויים במיסוי העקיף – העלאת מס קניה על סיגריות ובירה והפחתת מסי קניה על תשומות.

חוק הסדרים במשק המדינה (יצירת תנאים לצמיחה ולקליטת העליה), התשנ"א–1990

פרק א': מטרת החוק

מטרה

1. חוק זה בא לתקן חוקים שונים ולקבוע הוראות חדשות במטרה ליצור במגזרים שונים במשק הישראלי תנאים לצמיחה, לקליטת העליה ולהשגת יעדי המדיניות הכלכלית.

פרק ב': הסדרים בענייני עבודה

תיקון חוק שכר מינימום

2. (א) בחוק שכר מינימום, התשמ"ז–1987[1] –

(1) בסעיף 1, הגדרת "היום הקובע" – תימחק;

(2) אחרי סעיף 2 יבוא:

"שכר מינימום לעובד חדש"

2א. על אף האמור בסעיף 2, בתקופה של ששה חודשים מיום תחילת העסקתו של עובד אצל מעביד פלוני, יהיה זכאי העובד לקבל מאותו מעביד, שכר עבודה שלא יפחת מ־80% משכר המינימום.

דברי הסבר

פרק ב': הסדרים בענייני עבודה

שוק העבודה עומד בפני שינויים משמעותיים ונוריפים, עקב הצורך לקלוט במהירות תוספת גדולה של עובדים מקרב העולים המגיעים לישראל ואזרחי הארץ המגיעים לגיל העבודה.

נסיבות אלה מחייבות תהליך התאמה קצר יחסית. לשם כך יש צורך בהגשמה מרבית של שוק העבודה, במטרה להקל על קליטת העובדים ולאפשר לשכר הריאלי לבטא את השינוי המתחלט והשינוי היחסי בהיצע העבודה.

יש לאפשר מפגש מהיר ככל שניתן בין ההיצע לעבודה ובין הביקוש לעבודה, תוך צמצום השפעות שליליות על הרצון לעבוד. בנוסף, חיוני לתקן את העיוותים בשכר העבודה במשק שמקורם בשיטת קביעתו והצמדתו של שכר המינימום.

כדי להגיע מטרות אלה, מוצעים תיקוני חקיקה ביחס לשכר המינימום, לשיטת החיזוי בשוק העבודה, לתשלום דמי אבטלה, לעבודה במשמרת לילה ולניתוק הצמדות שכר.

סעיף 2 חוק שכר מינימום, התשמ"ז–1987 (להלן – חוק שכר מינימום), מסדיר חובת תשלום שכר מינימום ושיעורו.

בחוק האמור נקבעו גם שיטות העדכון של שכר המינימום. במשך השנה גדל שכר המינימום בהתאם לתוספות היוקר, פיצוי בעד התייקרויות או תוספות שכר כלליות, המשתלמות לפי הסכמים קיבוציים כלליים החלים על רוב העובדים במשק.

כמו כן, אחת לשנה מתעדכן שכר המינימום כך שישווה ל־45% מהשכר הממוצע במשק, כהגדרתו בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח–1968, או לפי עליית המדד מיום העדכון הקודם.

בתקופה של אבטלה גבוהה יחסית מחד גיסא, ותוספת מבורכת של עובדים מאידך גיסא, יש צורך בהגשמה מרבית של משק העבודה. חוק שכר המינימום במתכונתו הנוכחית יוצר קשיחות בתחום השכר, שהינו מרכיב מרכזי בשיקולי מעסיק לקלוט עובדים נוספים וחדשים, במיוחד בתקופת שפל כלכלי ואבטלה גבוהה.

מטרת התיקונים המוצעים להלן היא לאפשר גמישות ממוירת של שכר המינימום במצבים מוגדרים ומשיקולים הנובעים מתנאי המשק ומצב התעסוקה בו.

לסעיף קטן (א):

לפסקה (1):

המונח "היום הקובע" הוגדר בחוק הקיים לצורך סעיפים 5 ו־6(1) שבו, הדנים בעדכון שנתי של שכר המינימום. לפי המוצע להלן, יוחלף סעיף 5, יתוקן סעיף 6(1), ולא יהיה שימוש במונח זה, לכן מוצע לבטל את ההגדרה.

לפסקה (2):

כיוון שתפוקתו של כל עובד חדש בתקופה הראשונה לעבודתו איננה מלאה, מוצע לקבוע שכר מינימום מיוחד לתקופת ששת החדשים הראשונים של ההעסקה, בשיעור של 80% משכר המינימום הרגיל.

---

[1] ס"ח התשמ"ז, עמ' 68.

שכר מינימום מיוחד

2ב. (א) על אף האמור בסעיפים 2 ו־2א, ראו השר ושר האוצר (להלן – השרים), כי יש צורך להקל על ענפים במשק המצויים בקשיים כלכליים או לאפשר העסקת עובדים נוספים בענפים מסויימים, רשאים הם לקבוע, בצו, שכר מינימום מיוחד לאותם ענפים ובלבד שלא יפחת מ־80% משכר המינימום.

(ב) שכר המינימום המיוחד ייקבע באחוזים משכר המינימום ויחול לתקופת זמן שתיקבע בצו; שכר המינימום המיוחד יכול שייקבע לענף כמויים, בין לגבי כל שטח המדינה; ובין לגבי אזור מסויים וכן למקומות עבודה, למקצועות או לסוגי עובדים באותו ענף; השרים רשאים לקבוע בצו האמור והוראות בדבר תחולת שכר המינימום המיוחד על עובדים שהיו מועסקים, ערב תחילת הצו האמור, במקום עבודה שהצו חל עליו.

החלת הוראות

2ג. הוראות חוק זה יחולו, בשינויים המחוייבים, גם על שכר מינימום לפי סעיפים 2א ו־2ב.";

(3) בסעיף 3 –

(א) בסעיף קטן (ב) –

(1) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) כל תוספת או מענק על בסיס חדשי או שנתי, לרבות השתתפות בתשלום בעד ארוחות ותשלום בעד כוננויות ותורנויות, המשתלמים לעובד עקב עבודתו; פסקה זו תחול על אף האמור בכל הסכם או הסדר קיבוצי, או בצו הרחבה, שהיו בתוקף ביום ה' בניסן התש"ן (31 במרס 1990).";

(2) במקום הסיפה המתחילה במלה "ואולם" יבוא "ואולם לא יובאו בחשבון החזר הוצאות נסיעה, כלכלה ואש"ל, שהוצאו בפועל לצרכי העבודה והמוחזרות לעובד על בסיס דיווח, תשלום בעד עבודה בשעות נוספות וגמול בעד עבודה במנוחה השבועית כמשמעותה בסעיף 7 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951[2].";

דברי הסבר

ענפים מסויימים במשק, בעיקר ענפים שמרכיב התשורות העיקרי בהם הוא עבודה, המצויים בקשיים כלכליים, מתקשים לקלוט עובדים חדשים ולשלם להם שכר מינימום רגיל. מוצע להסמיך את שר העבודה והרווחה ואת שר האוצר לקבוע, בצו, שכר מינימום מיוחד לענף או ענפים כאמור, המצויים בקשיים כלכליים, וזאת כדי להקל עליהם ולאפשר קליטת עובדים נוספים. שכר המינימום המיוחד ייקבע באחוזים משכר המינימום הרגיל, לא יפחת מ־80% ממנו ויהיה לתקופת זמן מוגבלת.

לפסקה (3):

לפי סעיף 3 לחוק הקיים, רכיבי השכר שנלקחים בחשבון לחישוב שכר המינימום הם שכר יסוד או שכר משולב, תוספת יוקר ותוספת קבועה המשתלמת לעובד עקב עבודתו, אך למעט שורה ארוכה של רכיבי שכר שאינם מובאים בחשבון, כגון: תוספת משפחה, תוספת ותק ומענקים על בסיס שנתי. הוראות אלה יוצרות עיוותים במערכת השכר ומהוות לגבי חלק נכבד מהשכירים במשק ובסקטור הציבורי בפרט, תוספת שכר סמויה וכפויה בבחינת המעביד. מוצע איפוא לכלול בחישוב השכר לצורך שכר המינימום את כל רכיבי השכר, יהא שמם אשר יהא, למעט החזרי הוצאות שהוצאו בפועל המשולמות לעובד על בסיס דיווח.

להלן נוסח סעיפים קטנים (א) ו־(ב) בסעיף 3 לחוק הקיים:

"(א) השכר שיובא בחישבון לענין סעיף 2 יהיה שכר העבודה שמשלם מעביד לעובדו בעד יום עבודה רגיל כנהוג במקום עבודתו;

---

[2] ס"ח התשי"א, עמ' 204.

(ב) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב1) על אף האמור בסעיף קטן (ב), רשאים השרים לקבוע בצו, דרך כלל או לענף מסויים, כי תשלום בעד עבודה בשעות נוספות או גמול בעד עבודה במנוחה השבועית, יובאו בחשבון לענין סעיף קטן (א)."

(ג) בסעיף קטן (ד), המלים "ללא תוספות" – יימחקו;

(4) במקום סעיף 5 יבוא:

"עדכון שנתי של שכר מינימום

5. (א) שכר המינימום, יעודכן ב־1 באפריל של כל שנה (להלן – יום העדכון), כך שסכומו כפי שהיה ביום העדכון הקודם, יגדל בשיעור של 75% מעליית המדד החדש לעומת המדד היסודי, ובלבד שלא יפחת משיעורו ערב עדכונו.

(ב) לענין סעיף זה –

"המדד החדש" – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון;

"המדד היסודי" – המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון הקודם.";

(5) בסעיף 6 –

(א) בפסקה (1), במקום "יום קובע" יבוא "יום עדכון";

(ב) פסקה (2) – תימחק;

דברי הסבר

(ב) לענין סעיף קטן (א) יובאו בחשבון רכיבי השכר הבאים:

(1) שכר יסוד או שכר משולב;

(2) תוספת יוקר אם אינה כלולה בשכר המשולב;

(3) תוספת קבועה המשולמת לעובד עקב עבודתו;

ואולם לא יובאו בחשבון תוספת משפחה, תוספת וותק, תוספת בשל עבודה במשמרות, משכורת י"ג, מענקים על בסיס שנתי, והחזר הוצאות לרבות הוצאות כלכלה, אש"ל ונסיעות שמשלם המעביד."

לפסקאות (1) ו־(5):

מוצע לשנות את שיטת העדכון של שכר המינימום כך שהעלאתו במשך השנה תהיה לפי תוספות יוקר או פיצוי על התייקרויות בלבד, והעדכון השנתי יתאים את שכר המינימום בשיעור של 75% מעליית המדד מאז העדכון השנתי הקודם.

להלן נוסח סעיף 4 שאותו אין מוצע לשנות, וכן נוסח הסעיפים שמוצע לתקנם או להחליפם:

"הגדלת שכר המינימום

4. שכר המינימום יוגדל לפי שיעורי תוספת היוקר, פיצוי בעד התייקרות או תוספת שכר אחרת, שנקבעו בהסכם קיבוצי כללי והמשתלמים לרוב העובדים שתנאי עבודתם מוסדרים בהסכמים קיבוציים; תחילת ההגדלה תהיה ביום תחילת התוספות כאמור.

עדכון שנתי של שכר המינימום

5. שכר המינימום יעודכן –

(1) ביום הקובע – כך שיהיה שווה ל־45 אחוזים מהשכר הממוצע באותו יום;

(2) ב־1 באפריל של כל שנה שאינו היום הקובע (בפסקה זו – יום העדכון) – כך שסכומו כפי שהיה ב־1 באפריל שקדם לו יגדל בשיעור עליית המדד שפורסם לאחרונה לפני יום העדכון לעומת המדד שפורסם לאחרונה לפני ה־1 באפריל שקדם לו, ובלבד שלא יפחת בשום מקרה משיעורו ערב עדכונו.

פרסום שכר המינימום

6. השר יפרסם ברשומות הודעה בדבר –

(1) שכר המינימום לכל יום קובע;

(2) שכר המינימום לכל 1 באפריל שאינו היום הקובע;

(3) שכר המינימום המוגדל לפי הוראות סעיף 4 ומועד תחילתו."

(6) אחרי סעיף 17 יבוא:

"פטור מהוראות החוק

17א. השר רשאי לפטור מעביד, המעסיק עובדים שיש להם מגבלות גופניות, נפשיות או שכליות, מתשלום שכר מינימום לפי חוק זה, בתנאים שיקבע."

(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), עובד שהועסק ערב תחילתו של חוק זה, לא יקטין מעבידו את סך כל התשלומים שהוא משלם לו בעד עבודתו, עקב הבאתם בחשבון של רכיבי השכר הנוספים לפי סעיף 3(ב) לחוק שכר מינימום, התשמ"ז-1987, כפי שתוקן בסעיף קטן (א), אלא בסכום שבו סך כל התשלומים כאמור עולה על 1500 שקלים חדשים לחודש.

תיקון חוק שירות התעסוקה

3. בחוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959[1] –

(1) בפרק השני, במקום הכותרת יבוא:

"פרק שני: דרכי פעולתה של לשכת שירות תעסוקה":

(2) אחרי סעיף 35 יבוא:

"יחולת הוראות

35א. סעיפים 32 עד 35 יחולו רק לגבי עובד או אדם העומד להתקבל כעובד, שאינו רשום במרשם האוכלוסין לפי חוק מרשם האוכלוסין, התשכ"ה-1965[2]".

(3) בסעיף 36 –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "חוייב בזיקה ללשכת עבודה על פי חוק זה" יבוא "בענפי העבודה, במקצועות ובעבודות המפורטים בתוספת השניה, למעט עובד בתפקיד כאמור בסעיף 32(ב) או עובד שנקבע בתקנות שהותקנו על פי הסעיף האמור":

דברי הסבר

לסעיף 6:

מוצע להסמיך את שר העבודה והרווחה לפטור מעביד מחובת תשלום שכר המינימום לגבי העסקת עובדים מוגבלים, בדומה לאמור בסעיף 17 לחוק המתייחס לעובדים מוגבלים במפעלים מוגנים בלבד. שינוי זה ירחיב את אפשרויות השיקום של עובדים מוגבלים.

לסעיף קטן (ב):

יישום השינוי המוצע ברכיבי השכר שיובאו בחשבון לענין חישוב שכר המינימום, יביא להפחתה, חלקית או מלאה, של "השלמת הכנסה" שמקבלים עובדים רבים במשק לפי חוק שכר מינימום. כדי למנוע פגיעה קשה בשכרם של עובדים אלה, מוצע להחיל את ההפחתה בצורה הדרגתית ומחושבת.

לפי הוראת המעבר, על אף השינוי של מרכיבי השכר שיובאו בחשבון לצורך שכר מינימום, לא יהיה מעביד רשאי להפחית מסך כל התשלומים שהוא משלם לעובדו, אלא את הסכום העולה על 1,500 שקלים חדשים, שאף הם יחושבו לפי הרכיבים החדשים.

סעיף 3 בנוסח משק העבודה כיום המתבטא באבטלה גבוהה, כוח גיסא, ובתוספת עובדים מאסיבית עקב העליה מאידך גיסא, יש חשיבות רבה לשכלול שוק העבודה גם לענין הפגישת הביקוש לעבודה עם ההיצע, לרבות לענין ההתאמה המקצועית, במהירות המרבית.

הנסיבות האמורות גרמו בין השאר להתפתחות של לשכות עבודה פרטיות, עובדה המלמדת על צורך חיוני הקיים במשק לשינוי המוצע.

חוק שירות התעסוקה, התשי"ט-1959 (להלן – חוק שירות התעסוקה), קובע מספר עיקרונות המעכבים את שכלול שוק העבודה במובן הנזכר או כוונים זאת. כך, למשל, חל איסור על הקמת לשכות עבודה פרטיות וניהולן, וקבועה "חובת ויקוי" לשירות התעסוקה הממלכתי. חובה זו אוסרת על מעביד ועל עובד לקשור ביניהם יחסי עובד-מעביד, זולת אם נשלח העובד על ידי לשכת שירות התעסוקה. מבנה זה של החוק יוצר קשיים ביורוקרטיים המקשים גם הם על הפגשת מבקשי עבודה עם נותנים, במהירות הנדרשת.

---

[1] ס"ח התשי"ט, עמ' 32.
[2] ס"ח התשכ"ה, עמ' 270.

8

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "ושלא חלה עליהם זיקת חובה על פי חוק זה" יבוא "ושלא חל עליהם סעיף קטן (א)";

(ג) אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) לשכה פרטית, כמשמעותה בסעיף 62, המורשית לפעול לפי חוק זה, זכאית לקבל על פי בקשתה מלשכה אזורית של שירות התעסוקה, את פרטי ההודעות שנמסרו לפי סעיף זה; שירות התעסוקה רשאי לגבות תשלום בעד מסירת המידע האמור, בשיעור שיקבע השר בהסכמת שר האוצר, בהתאם לעלות הכרוכה בכך.";

(4) בסעיף 44, הפסקה המתחילה במלים "חובת הזיקה" והמסתיימת במלים "ולגבי עובדים שובתים או מושבתים, כל זמן השביתה או ההשבתה" – תימחק;

(5) בסעיף 46, המלים "שבסעיף 32(א) חל עליו" – יימחקו;

(6) סעיף 47 – בטל;

(7) בסעיף 61, המלים "שסעיף 32(א) חל עליו" – יימחקו;

(8) בסעיף 62, הסימן "(א)" וסעיף קטן (ב) – יימחקו;

(9) בסעיף 63, במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) רשיון לפי סעיף זה יהיה לתקופה של שנה.

(ג) החליט השר שלא לחדש רשיון, יודיע על כך לבעל הרשיון לא יאוחר מ־30 ימים מיום פקיעת הרשיון; לא הודיע כאמור, יתחדש הרשיון לתקופה נוספת של שנה בכל פעם."

(10) במקום סעיף 64 יבוא:

"תנאי רשיון

64. (א) שר העבודה והרווחה רשאי להתנות מתן רשיון לפי סעיף 63, בקיומם של תנאים פיסיים וסביבתיים נאותים, לשם מתן שירות תקין בידי מבקש הרשיון.

(ב) השר רשאי שלא ליתן רשיון לפי סעיף 63, אם בחמש השנים שקדמו למתן הרשיון הורשע מבקש הרשיון או ממלא תפקיד בכיר בו בעבירה שיש בה, בנסיבות הענין, משום קלון.

(ג) השר רשאי לקבוע בתקנות תנאים כאמור בסעיף קטן (א), דרך כלל או למוגים של לשכות פרטיות, ובלבד שלא יקבע תנאים הנדרשים לפי כל דין אחר."

דברי הסבר

אציין על־כן כוצע לתקן את הוראות חוק שירות התעסוקה ולהתאימן לדרישות המשק כיום, תוך ביטול עקרון חובת הזיקה האמורה ומתן אפשרות חוקית להקמת לשכות עבודה פרטיות.

לענין לשכות עבודה פרטיות, יש מקום לפיקוח מסויים על פעילותן. כוצע כי שר העבודה והרווחה יהיה רשאי להתנות מתן רשיון ללשכה פרטית בקיומם של תנאים פיסיים נאותים למתן שירות תקין. כמו־כן, הוראות חוק שירות התעסוקה לענין איסור הפליה בשליחה לעבודה (סעיף 42) וכן איסור התערבות בשביתה על־ידי שליחת עובדים (סעיף 44), יחולו גם על לשכות פרטיות. כוצע לאסיר גביית תשלום ממבקש העבודה תמורת השירות שהלשכה הפרטית נותנת.

9

(11) אחרי סעיף 64 יבוא:

"תחולת הוראות | 64א. (א) הוראות סעיפים 42 ו־44 יחולו גם לגבי שליחה לעבודה בידי לשכה פרטית.

(ב) לשכה פרטית לא תסרב מירוב בלתי סביר לתת שירותיה.".

(12) במקום סעיף 66 יבוא:

"איסור גביית תשלום ממבקש עבודה | 66. לשכה פרטית לא תדרוש ולא תגבה תשלום עבור שירותיה או הוצאותיה ממבקש העבודה, ומעביד ששילם ללשכה פרטית תשלום כאמור לא ידרוש ולא יגבה אותו מהעובד.";

(13) במקום סעיף 68 יבוא:

"ביטול והגבלת רשיון והיתר | 68. הפר בעל רשיון הוראה מהוראות פרק זה או תנאי מהתנאים של רשיון או היתר, רשאי שר העבודה, לאחר שנתן לבעל הרשיון או ההיתר להשמיע טענותיו, להגביל או לבטל את הרשיון או ההיתר."

(14) בסעיף 69א –

(1) בסעיף קטן (ג), בסופו יבוא "או על הסעת עובדים בידי מעבידם או בידי מי מטעמו";

(2) בסופו יבוא:

"(ד) הוראות סעיף זה יחולו רק לגבי עובד כאמור בסעיף 35א.";

תיקון חוק הביטוח הלאומי

4. (א) בחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח–1968[1] –

(1) במקום סעיף 1127 יבוא:

"עבודה מתאימה | 1127. (א) לענין סעיף 1127 רואים עבודה מוצעת כעבודה מתאימה לאדם פלוני, אם היא תואמת את מצב בריאותו וכשרו הגופני ונתמלאו בה כל אלה:

(1) העבודה היא מסוג העבודה העיקרית שבה עבד תוך שלוש השנים שקדמו בתוך לתאריך הקובע, או עבודה אחרת התואמת

דברי הסבר

סעיף 4 | מצב האבטלה במשק כיום מחייב התאמות גם בנושא דמי אבטלה, במגמה לצמצם את השפעת דמי האבטלה על התמריץ לעבוד, מחד גיסא, וכדי לספק ככל הניתן בקשות מצד מעסיקים לעובדים, מאידך גיסא. זאת תוך שמירת האופי הביטוחי של ענף סוציאלי זה.

לפי פרק יא לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח–1968 (להלן – חוק הביטוח הלאומי), הזכאות לדמי אבטלה מיתנית בשני תנאים עיקריים: ראשית, עמידה ב"תנאי האכשרה", שעיקרם תשלום דמי ביטוח למופד במשך תקופה מינימלית; ושנית, אי־מציאת "עבודה מתאימה", כהגדרתה בחוק הביטוח הלאומי, למופטל שמוכן ומסוגל לעבוד. התיקונים המוצעים להלן מתייחסים רק לתנאי השני הנזכר, על מרכיביו השונים.

לפסקה (1):

סעיף 1127(א) לחוק הביטוח הלאומי מגדיר "עבודה מתאימה" כלהלן:

---

[1] ס"ח התשכ"ח, עמ' 168.

את הכשרתו המקצועית או רמת השכלתו; השר רשאי לקבוע בתקנות סוגי עבודה לפי קבוצות מיון, שייחשבו כעבודה מסוג העבודה העיקרית או כעבודה התואמת את ההכשרה המקצועית או את רמת ההשכלה כאמור;

(2) השכר בעבודה המוצעת שווה לפחות לדמי האבטלה שהיו מגיעים לו אילו היה זכאי להם;

(3) העבודה המוצעת אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו.

(ב) לענין סעיף 127ח(ב) רואים הכשרה מקצועית כעבודה מתאימה לאדם פלוני, אם היא תואמת את רמת השכלתו, מצב בריאותו וכשרו הגופני ואם היא אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו.

(ג) הוראת פסקה (1) בסעיף קטן (א), לא תחול לגבי מי שטרם מלאו לו שלושים שנה, וכן לגבי מי שלפני התאריך הקובע עבד בעבודה שהיא מטבעה עבודה עונתית.

(ד) לענין סעיפים קטנים (א)(3) ו־(ב), הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 ק"מ ממקום מגוריו הקבוע, תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, זולת אם קיימת תחבורה ציבורית זמינה למקום העבודה או ההכשרה המקצועית וחזרה, או המעביד מספק הסעה למקום העבודה וחזרה וכלבד שזמן הנסיעה לעבודה וחזרה העולה על שעה אחת, ינוכה כחלק מזמן העבודה.

(ה) הוצעה לאדם עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 ק"מ ממקום מגוריו, לא תיחשב ההצעה כמחייבת שינוי במקום מגוריו, אם אין לאדם בן משפחה הגר עמו, ומובטחים לו מגורים במקום העבודה או ההכשרה המקצועית והוצאות נסיעה ממקום מגוריו הקבוע למקום העבודה או ההכשרה המקצועית וחזרה אחת לשבועיים לפחות.

דברי הסבר

"(א) לענין סעיף 127ח רואים עבודה מוצעת כעבודה מתאימה לאדם פלוני אם נתמלאו בה כל אלה:

(1) העבודה היא מסוג העבודה העיקרית שבה עבד תוך שלוש השנים שקדמו בתוקף לתאריך הקובע, או עבודה אחרת התואמת את הכשרתו המקצועית, רמת השכלתו, מצב בריאותו וכשרו הגופני;

(2) השכר בעבודה המוצעת שווה לפחות לדמי האבטלה שהיו מגיעים לו אילו היה זכאי להם;

(3) העבודה המוצעת אינה מחייבת שינוי במקום מגוריו."

מוצע לקבוע כי רק הצעת עבודה או הכשרה מקצועית במקום המרוחק לפחות 60 ק"מ ממקום המגורים הקבוע, תיחשב כשינוי במקום המגורים.

מוצע לקבוע כי לגבי מובטל עד גיל 30 ולגבי מובטל העובד בעבודה שמטבעה היא עונתית, עבודה התואמת את מצב בריאותו וכשרו הגופני תיחשב כ"עבודה מתאימה".

11

(ו) על אף האמור בסעיפים קטנים (ד) ו־(ה), הוצעה עבודה או הכשרה מקצועית לאם לילד שטרם מלאו לו חמש שנים, במקום המרוחק למעלה מ־40 ק"מ ממקום מגוריה הקבוע, תיחשב ההצעה כמזיקת שינוי במקום המגורים.

(ז) לענין סעיפים קטנים (ד) עד (ו) –

(1) מרחקים יחושבו לפי המרחק שבין ישובים כמובא בפרסומי מרחקי דרך של מחלקת המדידות במשרד העבודה והרווחה;

(2) "בן משפחה" – בן זוג, ילד, הורה, את, סב או נכד;

(3) מקום המגורים הקבוע של אדם ייקבע לפי הרישום בתעודת הזהות שלו.";

(2) בסעיף 127ח –

(א) בסעיף קטן (א), במקום "שלושים הימים" יבוא "תשעים הימים";

(ב) בסעיף קטן (ב), במקום "שלושים הימים" יבוא "תשעים הימים";

(3) בסעיף 127כ, האזכור "127ז(ג)" – ימחק;

(4) בלוח ט1, בטור האחרון, בפסקה 1, במקום "80%" יבוא "70%";

דברי הסבר

ישנם מקצועות טכניים ואחרים הדומים במהותם זה לזה, כגון: בתחום עבודות הבניה – "בנאי", "טייח", ו"רצף". אין כל הצדקה לכך שמי שהוכשר כטייח, עבודה המוצעת לו כרצף או כבנאי לא תיחשב כ"עבודה מתאימה". מוצע להסמיך את שר העבודה והרווחה לקבוע רשימות או קבוצות של מקצועות דומים, שייחשבו כ"עבודה מתאימה" לגבי מי שהוכשר לעבוד באחד מהם.

לפסקה (2):

לפי החוק הקיים, מי שהפסיק את עבודתו מרצונו, בלי שהיתה לכך הצדקה, או מי שסרב לקבל הצעת עבודה המתאימה לו, לא יהיה זכאי לדמי אבטלה בעד שלושים הימים הראשונים מיום הפסקת העבודה או הסירוב. מוצע להאריך את תקופת אי־הזכאות משלושים ימים לתשעים ימים.

לפסקה (4):

מוצע לתקן את לוח ט1 לחוק הביטוח הלאומי כך שבחישוב דמי האבטלה המגיעים לזכאי יובאו בחשבון, לגבי המדרגה הראשונה – חלק השכר שעד למחצית השכר היומי הממוצע במשק – 70%, במקום 80% כיום.

(5) במקום לוח י' יבוא:

"לוח י'

שיעורי דמי ביטוח

(סעיפים 159, 160 ו־215)

סדר	ענף ביטוח	אחוזים מההכנסה או מהשכר	הניכוי משכר העובד לענין סעיף 161(3) באחוזים
1.	ויקנה ושאירים	2.80	2.70
2.	אימהות – עובד ועובד עצמאי	0.60	0.60
3.	אימהות – מבוטח שאינו עובד ואינו עובד עצמאי	0.15	–
4.	ילדים	–	–
5.	נפגעי תאונות	0.05	0.05
6.	נפגעי עבודה	0.10	–
7.	–	–	–
8.	אבטלה	0.21	0.15
9.	נכות	1.40	1.30
10.	זכויות עובדים בפשיטת רגל ופירוק תאגיד	0.04	–
11.	שירות מילואים	0.45	0.45
12.	סיעוד	0.10	"0.10

(ב) תחילתו של סעיף קטן (א)(5) ביום..... התשנ"א (..... 1990).

5. (א) בחוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987* –

תיקון חוק יציבות המשק

(1) בסעיף 3(א), במקום "תשלומים כמפורט בתוספת, באחוזים מגביית דמי ביטוח לענפי הביטוח" יבוא "תשלומים לכל ענף ביטוח באחוזים מסך כל גביית דמי ביטוח לכלל ענפי הביטוח כמפורט בתוספת";

(2) בסעיף 5, במקום "ב־19.9%" יבוא "ב־59.1%";

(3) בסעיף 11, במקום "24.9%" יבוא "114.3%";

(4) במקום התוספת יבוא:

דברי הסבר

לסעיף 5:

בשל התוספת הגדולה להיצע כוח אדם בעקבות העלייה ובשל שיעורי האבטלה הגבוהים, יש להפחית את עלות העבודה, כנדרש נוסף בהתמודדות עם קשיים בתחום התעסוקה.

נוצע להפחית את דמי הביטוח שמשלמים המעבידים והעצמאים מההכנסה או מהשכר, לפי חוק הביטוח הלאומי.

סעיף 5 כדי שההפחתה האמורה בסעיף 4(א)(5) לא תפגע ביכולת המוסד לביטוח לאומי לעמוד בהתחייבויותיו לפי החוק, מוצע כי אוצר המדינה ישפה את המוסד על הפסד ההכנסות הנובע מן ההפחתה.

---

* ס"ח התשמ"ז, עמ' 104.

"תוספת

תשלומי אוצר וצמרינה לפי עניפי הביטוח

(סעיף 3)

פרט	ענף ביטוח	אחוזים מסה"כ גביה
.1	זיקנה ושאירים	45.6
.2	אימהות – עובד ועובד עצמאי	4.3
.3	אימהות – כבוטת שאינו עובד	1.7
.4	ילדים	43.1
.5	נפגעי תאונות	0.9
.6	נפגעי עבודה	10.4
.7	–	–
.8	אבטלה	1.6
.9	נכות	9.6
.10	זכויות עובדים בפשיטת רגל	0.17
.11	שירות מילואים	27.0
.12	סיעוד	1.7".

(ב) תחילתו של סעיף זה ביום ..... התשנ"א (..... 1990).

תיקון חוק שעות עבודה ומנוחה

6. האמור בסעיף 22 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951[1], יסומן (א) ואחריו יבוא:

"(ב) הוראת סעיף זה לא תחול בשנים 1991, 1992 ו-1993."

החרת הוראות העבודה

7. (א) הוראה בהסכם קיבוצי או בצו הרחבה החלים לגבי המגזר העסקי, שנחתמו או שניתנו לפני תחילתו של חוק זה (להלן – יום התחילה), שעל פיה תנאי העבודה או תנאי השכר, לרבות תוספות ומענקים כספיים אחרים המשולמים לעובדים, ייקבעו על פי תנאים כאמור שבהסכם קיבוצי החל על עובדים שבשירות הציבורי, לא יהיה לה תוקף מיום התחילה; ואולם הוראות סעיף קטן זה לא יחולו לגבי תנאי עבודה, תנאי שכר, תוספות ומענקים כספיים אחרים שניתנו לעובדים לפני יום התחילה.

דברי הסבר

יצויין כי המספרים באחוזים המופיעים כיום בתוספת לחוק יציבות המשק (הוראות שונות), התשמ"ז-1987, מתייחסים לשיעור ההשתתפות באחוזים מן הגביה בכל ענף, בעוד ששיעורי ההשתתפות המוצעים מתייחסים באחוזים מסך כל הגביה. שינוי זה הוא שינוי טכני בלבד.

תחילתן של ההוראות בדבר הפותחת עלות העבודה תהיה מותנית בהטלת מס ערך מוסף על שירותי תיירות ועל פירות וירקות.

סעיף 6 סעיף 22 לחוק שעות עבודה ומנוחה, התשי"א-1951, קובע כי במפעל שבו עובדים במשמרות לא יועבד עובד בעבודת לילה יותר משבוע אחד בתוך שלושה שבועות. כדי להקל על קליטת עובדים במפעלים כאמור מוצע להסיר הגבלה חוקית זו, לתקופה של שלוש שנים, ולהשאיר נושא זה להסכמה בין העובד למעסיקו.

סעיף 7 עלות השכר במגזר העסקי מושפעת, בין השאר, מסעיפי הצמדה אוטומטיים שאינם תלויים במשא ומתן או בהסכמה, אשר מאכצים, כשווים או מקבילים את תנאי השכר והעבודה של עובדים במגזר העסקי לתנאי השכר והעבודה של עובדים במגזר הציבורי.

---

[1] ס"ח התשי"א, עמ' 204.

(ב) אי העלאת שכר או אי השוואת תנאי העבודה כאמור בסעיף קטן (א), לא יהוו עילה לתביעה כלשהי של העובד.

(ג) בסעיף זה –

"הסכם קיבוצי" – כמשמעותו בסעיף 23א לחוק יישוב סכסוכי עבודה, התשי"ז–1957[1];

"צו הרחבה" – כמשמעותו בחוק הסכמים קיבוציים, התשי"ז–1957[2].

פרק ג': הסדרי מיסוי הכנסות פיננסיות ואחרות ותשלומים לביטוח סוציאלי:

תיקון פקודת מס הכנסה

8. (א) בפקודת מס הכנסה[3] (להלן – הפקודה) –

(1) בסעיף 1 –

(א) אחרי הגדרת "בנין תעשייתי" יבוא:

""בעל שליטה", בחברה־בני־אדם – מי שמחזיק, במישרין או בעקיפין, לבדו או ביחד עם קרובו, באחד מאלה או בזכות להחזיק או לרכוש אחד מאלה:

(1) 10% לפחות מהון המניות שהונפק או 10% לפחות מזכות ההצבעה באסיפה כללית של חברה או בגוף מקביל של חברה־בני־אדם אחרת;

(2) זכות לקבל 10% לפחות מרווחי החבר או מיתרת נכסיו בעת חיסולו לאחר סילוק חבויותיו;

(3) זכות למנות דירקטורים או מנהל כללי של החבר;

"דמי נכיון", לגבי איגרת חוב – הערך הנוכחי של איגרת החוב או הסכום שהיה מתקבל לפי תנאי האיגרת אילו נפדתה ביום ההנפקה, לפי הגבוה, בהפחתת הסכום ששולם לרכישתה, כשהתוצאה היא סכום חיובי;";

(ב) אחרי הגדרת "פקיד שומה" יבוא:

"קרוב" – בן זוג, את, אחות, הורה, הורי הורה, צאצא, צאצא של בן הזוג ובן זוגו של כל אחד מאלה;

דברי הסבר

כתוצאה מהאמור, כל שינוי בשכר, ולעתים כתנאי העבודה, במגזר הציבורי מעלה את שכר העובדים במגזר העסקי, ללא כל קשר לכוחו הכלכלי של הארגון או החברה העסקית שבהם הם עובדים. יש להדגיש כי ברוב המקרים זוכים העובדים גם לתוספות שכר אחרות כתוצאה ממשא ומתן לחידוש הסכמי העבודה בארגון או בחברה העסקית, וזאת מעבר לתוספת האוטומטית הנדונה.

מוצע לאפשר למעסיקים במגזר העסקי להתנתק ממסגרת ההצמדה האוטומטית ולהגיע להסכמים חדשים עם העובדים.

1. לסעיף 8 – פקודת מס הכנסה

(א) לפסקה (1) – תיקון סעיף 1 לפקודה

מוצע להגדיר את המונחים "בעל שליטה", "דמי נכיון", "קרוב", "קופת גמל" ו"קרן השתלמות" ולעשות את ההתאמות הדרושות בסעיפי הפקודה הכפפים למונחים אלה.

(ב) לפסקה (2) – תיקון סעיף 3 לפקודה

(1) לפסקת משנה (ב) – תיקון סעיף קטן 3(ה) לפקודה

סעיף 3(ה) לפקודה קובע כי סכומים ששילם מעביד לקרנות השתלמות בשביל עובדו, בגבולות שנקבעו בהסכם

---

[1] ס"ח התשי"ז, עמ' 58.
[2] ס"ח התשי"ז, עמ' 61.
[3] דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 6, עמ' 120.

"קופת גמל" – כהגדרתה בסעיף 47;

"קרן השתלמות" – קרן השתלמות שהיא קופת גמל;";

(2) בסעיף 3 –

(א) בסעיף קטן (ד), המלים "כמשמעותה בסעיף 47" – יימחקו;

(ב) בסעיף קטן (ה) –

(1) בהגדרת "משכורת קובעת", אחרי "למעט" יבוא "הכנסה לפי סעיף קטן (ה1),";

(2) הגדרת "קרן השתלמות" – תימחק;

(ג) במקום סעיף קטן (ה1) יבוא:

"(ה1) (1) סכומים ששילם מעביד בשביל עובדו, לקופת גמל שאינה קרן השתלמות, יראו אותם כהכנסת עבודה של העובד בעת ששולמו לקופה; שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע לגבי תשלומים כאמור שאינם השתתפות שנתית סדירה, כללים לפריסת ההכנסה, חישוב המס שיחול עליה והניכוי שיותר בשלה;";

(2) עלתה משכורתו החדשית של עובד המהווה בסיס לפנסיה תקציבית על החלק השנים עשר מסכום התקרה שנקבע לענין הכנסה מזכה כהגדרתה בסעיף 47, יראו 17.5% מההפרש שבין המשכורת האמורה לבין החלק השנים עשר כאמור כהכנסת עבודה של העובד באותו חודש;

לענין זה –

"משכורת חדשית" – הכנסת עבודה המשתלמת לעובד בעד עבודה בחודש פלוני;

דברי הסבר

קיבוצי, אך לא יותר מ־7.5% מהמשכורת הקובעת לגבי כל עובד, או לא יותר מ־8.4% מהמשכורת הקובעת לגבי עובד הוראה יראו אותם כהכנסת עבודה של העובד בעת ששולמו לו.

"משכורת קובעת" מוגדרת כהכנסת עבודה למעט תשלומים שניתנו לעובד לכיסוי הוצאותיו, ולמעט שכר עבודה נוספות ותשלומים בשל מאמץ מיוחד או אירוע מסויים, אך לא יותר מכפל התשלום המהווה תקרה לענין תשלום תוספת היוקר.

מוצע למעט מהמשכורת הקובעת גם תשלומי מעביד לקופת גמל שרואים אותם כהכנסה של העובד לפי סעיף 3(ה1), שכן כנגד ייחום ההכנסה, זכאי העובד לניכוי או לזיכוי לפי סעיף 47 לפקודה.

(2) לפסקה משנה (ג) – סעיף 3(ה1) לפקודה

מוצע להחליף את סעיף 3(ה1) לפקודה בסעיף חדש כמפורט להלן:

פסקה (1)

כל הסכומים שיפריש מעביד לקופות הגמל למוגיהן, למעט קרן השתלמות, ייחשבו כהכנסות העובד במועד שבו הועברו הכספים לקופות הגמל, וכנגד זה העובד יהיה זכאי לניכוי או לזיכוי לפי סעיף 47 לפקודה. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, יקבע כללים לגבי פריסת ההכנסה הנזקפת לעובד בשל תשלומים ששולמו לקופת גמל בשנת מס אחת לגבי שנים קודמות, לגבי חישוב המס שיחול על הכנסה זו ולגבי הניכוי שיותר בשלה.

פסקה (2)

לא יחול שינוי כלשהו במצבם של עובדים שמשכורתם מהווה בסיס לפנסיה תקציבית ואינה עולה על סכום התקרה שנקבע לענין "הכנסה מזכה" לפי סעיף 47. לעומת זאת יושווה מצבם של עובדים כאמור שמשכורתם גבוהה מתקרת הניכוי למצבם של עובדים שמעבידם מפריש לגביהם כספים לקופת גמל. השוואת מצבם של עובדים אלה תתבצע בזיקפת

"פנסיה תקציבית" – קצבה המשתלמת לעובד לשעבר או ליורשיו, שלא מאת קופת גמל;";

(3) על אף האמור בכל דין, הכנסה כאמור בפסקה (1), עד לגובה 13% מהמשכורת החדשית של העובד, וסכום שרוזמים אותו כהכנסת עבודה לפי פסקה (2), לא יראו אותם כהכנסת עבודה, אלא לענין פקודה זו.";

(ד) בסעיף קטן (ו) –

(1) במקום "הכנסתו" יבוא "הכנסתו, למעט הכנסה שחל עליה סעיף 123א";

(2) פסקה (3) – תימחק;

(ה) בסעיף קטן (ח), בסיפה, הקטע המתחיל במלים "כהגדרתם בסעיף" – יימחק;

(ו) בסעיף קטן (ט)(1)(ג), הגדרת "קרוב" – תימחק;

(ז) אחרי סעיף קטן (י) יבוא:

"(יא) יראו כהכנסה סכום שקיבל אדם כפרס או כזכיה בהגרלה, בין בכסף ובין בשווה כסף; לענין זה, "פרס או הגרלה" –

(1) פרס שחל עליו חוק להסדר ההימורים בספורט, התשכ"ז-1967";

(2) הגרלה שעורך מפעל הפיס;

(3) הגרלה שקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת.";

(3) בסעיף 3א(א), בהגדרת "אזרח ישראלי", בפסקה (4), הסיפה המתחילה במלים "לענין זה" – תימחק;

דברי הסבר

הכנסה חייבת לעובד, בסכום השווה ל-17.5% מההפרש שבין הכנסת העובד המהווה בסיס לפנסיה תקציבית לבין תקרת הניכוי לקופת הגמל.

פסקה (3)

כדי שלא יהיו לתיקון המוצע בשיטת מיסוי הביטוח הסוציאלי השלכות לגבי חוקים אחרים (כגון הגדלת ההכנסה לענין ביטוח לאומי, קצבאות לזקנים ועוד), העלולות להגדיל את עלות העבודה, מוצע שהפרשות המגיעות כדי 13% מהמשכורת החודשית של העובד, וכן הכנסה הנזקפת לעובד הזכאי לפנסיה תקציבית, לא יראו אותם כהכנסה, אלא לענין פקודת מס הכנסה.

(ג) לפסקת משנה (ד) – תיקון סעיף קטן (ו) לפקודה

סעיף 1(ו) לפקודה מטיל מס בשיעור של 90%, בין השאר לגבי הוצאות עודפות שהוציא חבר-בני-אדם שכל הכנסתו בשנת המס היתה פטורה ממס.

בעקבות התיקון המוצע המוסיף לפקודה את סעיף 123ב, יחוייב גוף כאמור במס על הרווח הריאלי מריבית.

כיוון שפרט לחוב במס על ריבית כאמור ימשיך גוף זה להיות פטור ממס לגבי הכנסות אחרות שלו, מוצע לקבוע שחובתו במס על הוצאות עודפות לא תשתנה למרות שיהיו לו הכנסות ריבית שהוא חב לגביהן מס כאמור.

(ד) לפסקת משנה (ו) – הוספת סעיף קטן (יא)

במסגרת הזחות שיעורי המס על הכנסות פיננסיות והרחבת בסיס המס, ובפי שקיים בחדינות אחרות, מוצע לחייב במס הכנסות מהגרלות הנערכות על ידי מפעל הפיס ומפורסמו והגרלות אחרות, שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת.

" ס"ח התשכ"ז, עמ' 142.

(4) בסעיף 8(ד), המלים "או לפי סעיף 9א(ד)" ו"או סעיף 9א(ד)" – יימחקו.

(5) אחרי סעיף 38 יבוא:

"מועד החיוב בהכנסה מדמי נכיון

38. מי שהונפקה לו אגרת חוב בנכיון, יראו את דמי הנכיון כהכנסה בידיו בשנת המס שבה הונפקה האגרת.";

(6) בסעיף 9 –

(א) בפסקה (2) –

(1) במקום "מעסק שהם עוסקים בו או מדיבידנד או מריבית או מהפרשי הצמדה ששולמו על ידי חבר־בני־אדם שבשליטתם העוסק בעסק; אך" יבוא:

"מאחד מאלה:

(1) מעסק שהם עוסקים בו;

(2) מדיבידנד ששילם חבר־בני־אדם שבשליטתם העוסק בעסק;

(3) מריבית, הפרשי הצמדה או דמי נכיון, למעט ריבית שנצברה בקרן הון מיועדת; לענין זה, "קרן הון מיועדת" – קרן הון של מוסד ציבורי שכל נכסיה הם פקדון במטבע חוץ המופקד בחאגיד בנקאי בישראל שנתקיימו לגביו שניים אלה:

(א) כל הכספים שבו מקורם בתרומות של תושבי חוץ לאותו מוסד, שהועברו במישרין מתושבי החוץ לפקדון;

(ב) לפי תקנון הקרן מותר למשוך מהפקדון רק סכומים שנצמחו על כספי התרומות וסכומים אלה מיועדים לשימוש למטרות המוסד בלבד,";

(2) בהגדרת "קופת גמל", במקום "כמשמעותה בסעיף 47, למעט גם" יבוא "למעט";

(3) הגדרת "קרוב" – תימחק;

דברי הסבר

ראוי לציין כי הממשלה כבר קיבלה בעבר החלטה, שבאה לכלל ביטוי בהצעת חוק ההסדרים במשק המדינה, התשמ"ט-1989, למטות את מפעל הפיס. ההצעה הנוכחית עדיפה על קודמתה בכך שאינה מטילה מס על חלק ההכנסות המיועד לקידום פעולות הגופים המצויינים לעיל, אלא רק על הרווחים המופיעים לזוכים.

שיעור המס על הכנסה מהגרלה או פרס יהיה 20%, ללא זכות לפטור, לניכוי, לקיזוז, לזיכוי, או להפחתה כלשהם.

על מנת למנוע הסכום תחול חובת ניכוי במקור בהתאם לתקנות שייקבעו.

על מנת לאפשר ליפוך לקבוע כי זכיה או פרס שאינם עולים על סכום מסוים יהיו פטורים ממס.

(5) לסעיף (5) – הוספת סעיף 38 לפקודה

זכי נכיון מהווים תוספת לריבית הנזקפת על הערך הנקוב של אגרת החוב, ונחשבים כהכנסה לפי סעיף 4(2) לפקודה. עד היום היו פטורים ממס דמי הנכיון בתנאים מסוימים, לפי סעיף 9(13ב).

לאור החלטת הממשלה לחייב במס את הריבית על הלוואות פיננסיות, לרבות דמי נכיון, מוצע לבטל את הפטור לדמי נכיון ולקבוע כי יראו את דמי הנכיון כהכנסה בשנה בה הונפקה אגרת החוב.

(6) לסעיף (6) – תיקון סעיף 9 לפקודה

(1) לפסקאות משנה (א) ו(ב) – פסקאות (2) ו(3) לסעיף 9 לפקודה

מוצע לבטל את הפטור ממס הניתן כיום לגופים המנויים בסעיף 9(2) לפקודה ולאגודה שיתופית כמשמעותה בסעיף 9(13) לפקודה, ולחייבם במס על הכנסותיהם מריבית, מהפרשי הצמדה ומדמי נכיון.

(ב) בפסקה (3), בסופה יבוא:

"בפסקה זו, "הכנסה" – למעט הכנסה מריבית, הפרשי הצמדה ודמי נכיון";

(ג) פסקאות (16) ו־(17) – יימחקו;

(ד) בפסקה (13), בסופה יבוא "ושאינם הכנסה שחל לגביה שיעור מס מופחת לפי סעיפים 123א ו־123ב:";

(ה) פסקאות (13ב) ו־(14) – יימחקו;

(ו) במקום פסקה (16) יבוא:

"(16) סכומים שקיבל יחיד מקופת גמל, שלא חל לגביהם חיוב במס לפי סעיפים 3(ד) או 87, וכן סכומים שנתקבלו ממעביד עקב פרישה או עקב מוות, והכל אם שר האוצר קבע את הפטור בתקנות, באישור ועדת הכספים של הכנסת ובכפוף לתנאים ולמגבלות שייקבעו בתקנות כאמור;"

(ז) פסקאות (16א), (17) ו־(18) – יימחקו;

דברי הסבר

החיוב במס יהיה על הריווח הריאלי מריבית בהתאם לכללים שנקבעו בסעיף 123א לפקודה דהיינו 20% על הריווח הריאלי מריבית כלשהי שנצברה החל ביום 14 בספטמבר 1990, פרט לריבית שנתקבלה על איגרות חוב שהונפקו לפני היום הקובע, שעליהן יחול המס הקבוע בכל דין.

כוצע לקבוע כי החיוב במס על הכנסת הריבית לא יחול על הכנסה מריבית של מוסד ציבורי, אם מקור הריבית הוא כספי תרומות של תושבי חוץ שהופקדו בחשבון בנקאי בישראל בקרן סגורה שמטנה ניתן למשוך רק את הפירות שצמחו על כספי התרומות; זאת כדי לא לפגוע בהעברת תרומות מחוץ לארץ, שמפירותיהם נהנים מוסדות הציבור.

(2) לסעיף משנה (ג) – סעיפים (16ו) ו־(17א) לסעיף 9 לפקודה

במסגרת האחדת הטיפול בתשלומים לביטוח הסוציאלי, לא יהיה עוד צורך בטיפול מיוחד בסוגים השונים של מענקי פרישה, הואיל והטיפול הכולל ייקבע בסעיף 9(16) לפקודה, ובתקנות שיותקנו על פיו.

(3) לסעיף משנה (ד) – סעיף (13) לסעיף 9 לפקודה

סעיף 9(13) לפקודה מקנה פטור ממס להפרשי הצמדה על מילוות מועדפים, לגבי מי שההכנסה מהפרשי הצמדה אינה הכנסה מעסק בידיו.

בין שלגבי הכנסות שחלים עליהן סעיפים 123א ו־123ב נקבעה בסעיפים אלה הוראה לפיה המס יחול רק על הריווח הריאלי בהתאם לחישוב שייקבע מכוח הסעיפים האמורים, אין צורך לקבוע פטור להפרשי ההצמדה בסעיף 9(13), ולפיכך מוצע לתקן את הסעיף.

(4) לסעיף משנה (ה) – סעיפים (13ב) ו־(14) לסעיף 9 לפקודה

מוצע לבטל את סעיף 9 (13ב), שהקנה פטור לדמי נכיון על איגרת חוב בתנאים ממויימים.

לענין ביטול סעיף 9(14), ראה דברי הסבר לתיקון סעיף 9(13).

(5) לסעיף משנה (ו) – סעיף (16) לסעיף 9 לפקודה

בהתאם לסעיף 3(ה1) לפקודה כפי שמוצע לתקנו, תשלומי מעביד לקופת גמל ייחשבו כהכנסה בידי העובד בעת הפקדת הכספים בקופת הגמל. כמו כן, על הכנסות הריבית שייצברו מדי שנה על הכספים האמורים ישולם מס באופן שוטף.

כוצע להסדיר את שר האוצר לפטור ממס את הסכומים המתקבלים מקופת הגמל, וכן סכומים שעובד מקבל במישרין ממעבידו בעקבות פרישתו.

הפטור האמור יפנע כפל חיוב במס של הכספים.

(6) סעיפים (16א), (17), (18) ו־(19)(2) לסעיף 9 לפקודה

הפטורים על פי סעיפים קטנים (16א), (17), (18), ו־(19)(2) אוחדו וייכללו במסגרת סעיף 9(16) המוצע. לכן מוצע למחוק את הסעיפים האמורים.

(ח) בפסקה (19), במקום פסקת משנה (2) יבוא:

"(2) סכום שאינו פטור לפי פסקה (16);";

(ט) בפסקה (23), במקום פסקת משנה (ב) יבוא:

"(ב) נותן העזבון לא יהא זכאי לזיכוי או לניכוי לפי כל דין בשל מתן עזבון כאמור בפסקת משנה (א);";

(7) סעיף 9א – בטל;

(8) סעיף 9ב – בטל;

(9) בסעיף 16, במקום פסקה (4) יבוא:

"(4) כי ריבית שמשלם חבר־בני־אדם תושב ישראל בשל הלוואה שקיבל במטבע חוץ מתושב חוץ, תהא פטורה ממס, אם ההלוואה נזקבלה מתאגיד בנקאי תושב חוץ שאינו מנהל עסק או משלח יד בישראל, בין במישרין ובין בעקיפין, או מהממשלה של מדינת חוץ, או ממוסד ממלכתי של מדינת חוץ למימון ייצוא או אם ממשלה או מוסד כאמור ערבו להלוואה כזו, והכל בתנאים שיקבע.";

(10) בסעיף 17, במקום פסקה (5) יבוא:

"(5) סכומים ששילם מעביד לקופת גמל עבור עובדו, וכן סכומים ששילם מעביד לגוף אחר שקבע שר האוצר, לשם שמירה על זכויות הפנסיה של עובדו;";

(11) בסעיף 18 –

(א) בסעיף קטן (א), המלים "כמשמעותה בסעיף 47" – יימחקו;

(ב) בפסקה (ב), המלים "כמשמעותו בסעיף 32(9)" – יימחקו;

(12) בסעיף 26(א), המלים "כמשמעותו בסעיף 76(ד)" – יימחקו;

(13) בסעיף 32 –

(א) במקום פסקה (9) יבוא:

"(9) סכומים ששילמה חברה לקופת גמל, עבור עובד שהוא בעל שליטה בה, למעט סכומים כאמור ששולמו לקופת גמל לפיצויים או לקיצבה;";

דברי הסבר

(ה) לפסקאות (7) ו־(8) – ביטול סעיפים 9א ו־9ב לפקודה

במסגרת האחדת הכללים לגבי כשירות כספים מקופת גמל, גם כללי הפטור לגבי קיצבה ייקבעו בסעיף 9(16), והתיקונים שיותקנו על פיו; לכן מוצע לבטל את סעיפים 9א ו־9ב, הקובעים כיום פטור חלקי לסוגי קצבאות.

(ו) לפסקה (9) – תיקון סעיף 16(4) לפקודה

מוצע לקבוע כי סכומי שר האוצר להעניק פטור על ריבית המשתלמת לתושב חוץ, תחול גם אם ההלוואה לגביה משתלמת הריבית אינה למטרות המפורטות בחוק לעידוד השקעות הון, ובלבד שהריבית משתלמת על הלוואה שנתקבלה מתאגיד בנקאי תושב חוץ שאינו מנהל עסק או משלח יד בישראל, או ממשלה, של מדינת חוץ או ממוסד ממלכתי למימון ייצוא של מדינת חוץ, או אם ממשלה או מוסד כאמור ערבו להלוואה כזו.

(ז) לפסקה (10) – תיקון סעיף 17 לפקודה

מוצע לתחוק בסעיף 17(5) לפקודה את מגבלת התנאים והשיעורים הקבועה בו כיום ולקבוע כי סכומים ששילם מעביד לקופת גמל עבור עובדו, או ששילם מעביד לגוף אחר שיקבע שר האוצר לצורך שמירת זכויות הפנסיה של עובדו, ייחשבו כהוצאה בידי המעביד, ללא הגבלת סכום או שיעור.

(ח) לפסקה (13) – תיקון סעיף 32 לפקודה

(1) מוצע לכחוק את ההגבלות הקיימות כיום בסעיף 32(9) לפקודה לענין ניכוי סכומי מענק שמשלמת חברה לבעל

(ב) בפסקה (10)(א), הסיפה המתחילה במלים "כמשמעותו בפסקה (9)" – תימחק;

(ג) בפסקה (11), אחרי המלים "מהשיכום בו לעובד פלוני" יבוא "סכומים ששילם או הפריש מעביד למטרת קיצבה, פיצויים, תגמולים או למטרה אחרת כאמור בסעיף 18(א), שלא חלים עליהם סעיפים 3(ה) או 3(ה)(1)";

(14) סעיף 45א – בטל;

(15) בסעיף 47 –

(א) בסעיף קטן (א) –

(1) במקום הגדרת "הכנסה מזכה" יבוא:

""הכנסה מזכה" – סך כל הכנסתו החייבת של יחיד בשנת המס, לפני הניכוי לפי סעיף זה, עד לסכום שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, בהפחתת הכנסה שלגביה נצברו לו זכויות לפנסיה תקציבית כהגדרתה בסעיף 3(ה)(1)";

(2) בהגדרת "קופת גמל", במקום "או פיצויים" יבוא "פיצויים או השתלמות";

(ב) במקום סעיפים קטנים (ב) עד (ד), יבוא:

"(ב) יחיד שבשנת המס שילמו הוא או בן זוגו סכומים לקופת גמל שאינה קרן השתלמות לטובתו, לטובת בן זוגו או לטובת ילדיהם שלא מלאו להם 18 שנים בתחילת שנת המס, יותרו לו הסכומים בניכוי עד סכום השווה ל-13% מהכנסתו המזכה (בסעיף זה – סכום הניכוי).

(ג) במקום הניכוי לפי סעיף קטן (ב) רשאי יחיד לבחור בזיכוי ממס בשיעור של 25% מן הסכומים ששילמו הוא או בן זוגו כאמור בסעיף קטן (ב), ובלבד שסכום הזיכוי לא יעלה על 25% מסכום הניכוי.

(ד) סכומים ששילם מעביד לקופת גמל בשביל עובדו, יראו אותם לענין סעיף זה כסכומים ששילם העובד לקופה.

(ה) סכום שלפי סעיף זה הותר בניכוי או ניתן בשלו זיכוי ליחיד, לא יותר בניכוי ולא ינתן בשלו זיכוי לבן זוגו.";

דברי הסבר

שליטה בה. כמו כן מוצע לבטל את מגבלת השיעורים הקיימת לענין תשלומים של חברה לקופת גמל עבור בעל שליטה כאמור.

(2) סעיף 32(11) קובע סוגי הוצאות שניכויין אינו מותר למעביד.

מוצע להוסיף להוצאות המפורטות סכומים ששילם או הפריש מעביד למטרת קצבה, פיצויים, תגמולים או למטרה אחרת כאמור בסעיף 18(א), שלא חלים עליהם סעיפים 3(ה) או 3(ה)(1) (1) לפקודה.

(ט) לסעיף 45(11) – תיקון סעיף 45א לפקודה

הטיפול בהפקדות בקופות גמל, בין זיכוי ובין ניכוי, אוחד במסגרת תיקון סעיף 47, ולכן מוצע למחוק את סעיף 45א.

(י) לסעיף 45(15) – תיקון סעיף 47 לפקודה

יחיד שהוא, בן זוגו, או מעבידיהם שילמו בשנת המס כספים לקופת גמל שאינה קרן השתלמות, יותרו לו הסכומים בניכוי, עד סכום השווה ל-13% מהכנסתו המזכה. "הכנסה מזכה", לענין זה הינה הכנסתו החייבת של היחיד בשנת המס, למעט תשלומים חריגים, עד לסכום שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, בהפחתת הכנסה שנצברו לגביה זכויות בפנסיה תקציבית.

לגבי יחידים שהמס השולי שלהם נמוך מ-25%, ניתנת אופציה לזיכוי במקום לניכוי. הזיכוי יהיה בשיעור של 25% מן הסכומים ששולמו לקופת הגמל עד לגובה התקרה הקבועה בסעיף.

(16) בסעיף 64א, בסעיף קטן (א), בפסקה (3), בסופה יבוא "האמור בפסקה זו לא יחול לגבי מענקים, תשלומים, משכורת או סוגי קופות גמל שקבע שר האוצר בתקנות באישור ועדת הכספים:";

(17) בסעיף 66(א), בפסקה (1), המלים "45א, 345" – יימחקו;

(18) בסעיף 76(ד) בפסקה (1), במקום האמור בה יבוא:

"(1) אדם וקרובו;";

(19) בסעיף 86(א), אחרי "הפחתת מס בלתי נאותות" יבוא "או כי אחת ממטרותיה נועדה למנוע גביית מס, או להקשות על גבייתו", ואחרי "נישום" יבוא "או שייגבה ממנו המס";

(20) בסעיף 87 –

(א) בפסקה (1), המלים "כמשמעותה בסעיף 47" – יימחקו;

(ב) בפסקה (2), במקום "כמשמעותה בסעיף 47 לחבריה בניגוד לתקנות שהותקנו לענין אישורה וניהולה" יבוא "לחבריה בניגוד להוראות פקודה זו והתקנות על פיה";

(21) בסעיף 88 –

(א) בהגדרת "קרוב", המלים "כמשמעותו בסעיף 76(ד)" – יימחקו;

(ב) בהגדרת "סכום אינפלציוני" –

(1) בפסקה (2), המלים "מוניטין או" – יימחקו, במקום "רכישתו" יבוא "רכישתה" והמלים "צמיחתם של המוניטין או התחזלת" – יימחקו;

(2) פסקה (3) – תימחק;

דברי הסבר

(א) לסעיף (16) – תיקון סעיף 64א לפקודה

סעיף 64א(ג) לפקודה, אוסר על חברה משפחתית לנכות כהוצאה תשלומים שונים שישילמה לחבריה או לקופת גמל עבורם.

כוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע סוגי תשלומים או סוגי קופות גמל שלגביהם לא יחול האיסור האמור.

(ב) לסעיף (17) – תיקון סעיף 66 לפקודה

בעקבות תיקון קודם לפקודה ולאחר התיקון המוצע בחוק זה, סעיפים 45א ו-345 לא יהיו קיימים עוד בפקודה ולכן מוצע לכתוב את האזכורם בסעיף 66 לפקודה.

(ג) לסעיף (19) – תיקון סעיף 86 לפקודה

סעיף 86 לפקודה מאפשר לפקיד השומה להתעלם מעסקה שאחת ממטרותיה העיקריות היא הימנעות ממס. לפי פרשנות משפטית קיימת, הוראות הסעיף חלות גם במקרה של היכנעות מגביית המס, ומוצע להבהיר זאת באמצעות הוראה מפורשת.

(ד) לסעיף (20) – תיקון סעיף 87 לפקודה

סעיף 87 לפקודה מפנה כיום לתקנות שהותקנו מכוח הפקודה.

מוצע להרחיב את ההפניה ולכלול בה גם הוראות שבפקודה עצמה והן הוראות הנמצאות בתקנות שהותקנו מכוח הפקודה.

(ה) לסעיף (21) – תיקון סעיף 88 לפקודה

על פי החוק הקיים מוטל מס מלא על ריווח ההון הריאלי שהינו ההפרש שבין התמורה לבין העלות המתואמת לאינפלציה של הנכס הנמכר, ואילו הריווח האינפלציוני מחוייב במס בשיעור 10%.

לגבי מכירת מוניטין שלא שולם בעדם, נקבע חריג לכלל זה, לפיו כן התמורה מופחת סכום מסויים, המוגדר כסכום אינפלציוני, אפילו אם לא היתה עלות ממשית ברכישת המוניטין שיש מקום לתאמה. כלומר, בניגוד לגישה המקובלת המעניקה הגנה על הון שהושקע בנכס, במקרה זה הופך המוקף ריווח ריאלי לריווח אינפלציוני בלי שיש לכך טעם כלכלי.

מוצע להשוות את מיסוי ריווח ההון ממכירת מוניטין שלא שולם בעדם בעת רכישתם, למיסוי ריווח ההון ממכירת כל נכס אחר.

(22) בסעיף 101, בסופו יבוא:

"(ג) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול לגבי מניה שבעליה אינו זכאי לפטור ממס בשל מכירתה.";

(23) בסעיף 119א, במקום "לחבר־בני־אדם" יבוא "לנישום" ובמקום "שהחבר" יבוא "שהנישום";

(24) בסעיף 120א, במקום הגדרת "הנחות סוציאליות" יבוא:

"הנחות סוציאליות" – הסכומים הנקובים בסעיפים 9(5) ו־47;";

(25) אחרי סעיף 122 יבוא:

"שיעור המס על מרכיב ההנחלות

123. (א) על אף האמור בסעיפים 121, 126 ו־127, על הכנסה שחל עליה סעיף 3(יא), יחול מס בשיעור של 20%, ללא זכות לפטור, לניכוי, לקיזוז או להפחתה כלשהם.

(ב) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כי הכנסה כאמור בסעיף קטן (א) שאינה עולה על סכום שיקבע, תהיה פטורה ממס.

ריבית בידי קופת גמל, רשות מקומית, מוסד ציבורי, אגודה שיתופית, מפעל הפיס ונוף עדינו בידי המדינה

123א. (א) בסעיף זה ובסעיפים 123ב ו־123ג –

"ריבית" כל סכום שנוסף לקרן מילווה או לפקדון וכן הטבה שניתנה, במישרין או בעקיפין, בשל המילווה או הפקדון;

"מוסד ציבורי" – כהגדרתו בסעיף 9(2);

"היום הקובע" – כ"ג באלול התש"ן (14 בספטמבר 1990);

"איגרת חוב מיועדת" – איגרת חוב שנתמלאו לגביה כל אלה:

דברי הסבר

(סו) לפסקה (22) – תיקון סעיף 101 לפקודה

סעיף 101 לפקודה קובע כי רישום מניה למסחר בבורסה ייחשב כמכירתה במועד הרישום. הוראה זו היתה דרושה כל עוד מכירת מניות נסחרות בבורסה היתה פטורה ממס, וזאת כדי למנוע התחמקות ממס בדרך של רישום מניות למסחר בבורסה.

בתיקון לחוק התיאומים בשל אינפלציה (סעיף 9 לחוק זה) מוצע לקבוע כי נישום יוכל לבחור בין חיוב במס לפי סעיף 6 לחוק התיאומים על עליית ערך של ניירות ערך, לבין חיוב במס בעת מכירת ניירות הערך.

הטלת מס הן בשלב הרישום בבורסה והן בעת המכירה של נייר הערך תגרום לכפל מס. מוצע לכן לקבוע כי הוראות סעיף 101 לא יחולו לגבי מניה שבעליה חייב במס בעת מכירתה.

(ז) לפסקה (23) – תיקון סעיף 119א לפקודה

סעיף 119א לפקודה קובע כי אם היה לחבר־בני־אדם חוב למס הכנסה ונתפרק או העביר את נכסיו ללא תמורה או בתמורה חלקית, בלי שנותרו לו אמצעים לסילוק החוב, ניתן לגבות את המס שהחבר חייב בו ממי שקיבל את הנכסים.

מוצע לקבוע כי הוראות הסעיף יחולו בכל מקרה בו נישום, בין חבר־בני־אדם ובין יחיד, המעביר נכסים לאחרים, ללא תמורה או בתמורה מופחתת, מבלי שנותרו בידיו נכסים לסילוק חובות המס שלו.

(ח) לפסקה (24) – תיקון סעיף 120א לפקודה

בסעיף 120א הקיים, בהגדרת "הנחות סוציאליות", ישנה רשימה של סכומים הנקובים בסעיפים שונים בפקודה, שיש לתאמם לפי סעיף 3(2)ב'. רוב הסעיפים המופיעים בהגדרה בוטלו או שונו, ומוצע לתקן את הסעיף בהתאם.

(ט) לפסקה (25) – הוספת סעיפים 123 עד 123ה לפקודה

לסעיף 123 לפקודה

מוצע להוסיף סעיף חדש לפקודה שיסומן 123, ולקבוע בו שעל הכנסה מהגרלה או מפרס יחול מס בשיעור של 20% ללא זכות לניכוי, לקיזוז, לזיכוי, לפטור או להפחתה כלשהם. כמו כן, מוצע להסמיך את שר האוצר לפטור ממס זכיות עד סכום שיקבע.

(1) היא אינה נסחרת בבורסה;

(2) היא הונפקה לקופות גמל בלבד;

(3) הקרן והריבית עליה צמודות למדד המחירים לצרכן;

(4) התשלום האחרון עבור פדיון קרן האיגרת חל בתום 17 שנים ממועד הנפקתה ולענין קופת גמל לקיצבה - בתום 17 שנים או בתום 20 שנים ממועד הנפקתה.

(ב) על אף האמור בכל דין, מוסד ציבורי, קופת גמל שאינה מתנהלת בידי חברת ביטוח, רשות מקומית, אגודה שיתופית כאמור בסעיף 9(3), כפעל הפים וכל גוף שלפי חיקוק דינו לענין מסים כדין המדינה; הוראת סעיף קטן זה לא תחול על בנק ישראל ועל גוף הפטור ממס מכוח אמנה שבינו לבין ממשלת ישראל, יהיו חייבים במס על הריווח הריאלי מריבית ששולמה להם, ללא זכות לניכוי, לזיכוי, להפחתה, לקיזוז או לפטור, כלהלן:

(1) לגבי ריבית על איגרות חוב שהונפקו לפני היום הקובע שאינן איגרות חוב מיועדות - בשיעור שחל על פי כל דין;

(2) לגבי ריבית מכל מקור אחר - בשיעור של 20%.

(ג) לבד מהחיוב במס לפי סעיף קטן (ב), לא יחויב גוף כאמור במס על הכנסתו מריבית.

(ד) קופת גמל שאינה מתנהלת בידי חברת ביטוח, תהיה זכאית לנכות מהכנסתה מריבית לפי סעיף 4(2) סכום השווה לריווח הריאלי מריבית על תיק השקעותיה, והכל כפי שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת;

לענין זה, "תיק השקעות" - איגרות חוב, פקדונות והלוואות שהיו בידי קופת הגמל ביום הקובע, בניכוי סכומים ששולמו לעמיתים מתוך תיק השקעות, הכל כפי שיקבע שר האוצר כאמור.

(ה) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות את דרך חישוב הריווח הריאלי מריבית לענין סעיף זה ולענין סעיפים 3(ב) ו-3123.

דברי הסבר

לסעיפים 3(ז) עד 3123 לפקודה

בתקנות שעת חרום (מיסוי הכנסות פיננסיות ממריבות), התש"ן-1990, (להלן - תקש"ח), נקבע כי החל ב-14 בספטמבר 1990 (להלן - היום הקובע) ישולם מס על הריווח הריאלי מריבית בידי קופות גמל, רשות מקומית, מוסד ציבורי ואגודה שיתופית. במקביל, נקבע כי גם הריווח הריאלי מריבית על סכום הפקדות מבוטח בחברת ביטוח בתכנית חסכון (להבדיל מביטוח סיכון), יחויב במס.

לגבי איגרות חוב שהונפקו לאחר היום הקובע ולגבי ריבית מכל מקור אחר שנצמחה לאחר יום זה, נקבע שיעור מס אחיד של 20% על הריווח הריאלי ללא זכות לניכוי, לזיכוי, להפחתה, לקיזוז או לפטור כלשהם.

לגבי איגרות חוב שהונפקו לפני היום הקובע נקבע כי על הריווח הריאלי מריבית שנצמחה החל ביום הקובע יחול מס בשיעור הקבוע בכל דין.

לקופות הגמל ניתן ניכוי מיוחד, וזאת כדי למנוע הטלת מס על זכויות עכית שהיו קיימות ביום הקובע. כמו כן נקבע כי מיסוי הפקדות המבוטח בחברת ביטוח יחול רק לגבי פוליסות שהוצאו ביום הקובע או לאחריו.

תוקפן של התקש"ח הוא לשלושה חודשים החל ביום הקובע.

ריבית בידי יחיד

123ב. (א) על אף האמור בכל דין, יחיד שהיתה לו הכנסה מריבית מהמקורות המפורטים להלן, יוגא חייב במס בשיעור של 20% על הריווח הריאלי מהריבית, במועד שכזו שולמה לו, ללא זכות לניכוי, לזיכוי להפחתה, לקיזוז או לפטור כלשהם, ולא יהיה חייב במס על יתרת ההכנסה האמורה:

(1) ריבית על איגרות חוב נסחרות בבורסה שהונפקו החל ביום הקובע;

(2) ריבית על פקדון בתאגיד בנקאי שהופקד בשנת המס 1991 או לאחר מכן; לענין זה יראו כפקדון שהופקד גם פקדון שחודש.

(3) ריבית על פקדון שחל עליו צו לפי סעיף 5(א)(2) לחוק עידוד החסכון, הנחות ממס הכנסה וערבות למילוות, התשט"ו-1956[1], שנפתחו החל ביום הקובע.

(ב) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על -

(1) הכנסה מריבית של נישום שחל עליו פרק ב' לחוק תיאומים בשל אינפלציה;

(2) ריבית הפטורה ממס בידי המקבל לפי חיקוק הפוטר ממס תושב חוץ או מי שהיה תושב חוץ;

(3) ריבית פטורה ממס על פקדון במטבע חוץ שמקורו בפיצויים לקרבנות הרדיפות של הנאצים;

(ג) בסעיף זה, "יחיד" - לרבות קרן נאמנות כמשמעותה בחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשכ"א-1961[2].

דברי הסבר

סעיפים 123א עד 123ג מאמצים בעיקרם את ההוראות שנקבעו בתקש"ח לגבי מלכ"רים, קופות גמל וחברות ביטוח, וכוללים בנוסף לכך הוראות לענין מיסוי ריבית בידי יחיד. הסעיפים יכנסו לתוקף רטרואקטיבית מהיום הקובע והם יבואו במקום ההוראות שנקבעו בתקש"ח.

בסעיף 123א המוצע נקבעה חבות במס על הריווח הריאלי מריבית שנצמחה החל ביום הקובע למוסד ציבורי, לרשות מקומית, לקופת גמל, למפעל הפיס וכן לגופים שדינם כדין המדינה למעט בנק ישראל, וכל גוף הפטור ממס מכח אמנה שבינו לבין ממשלת ישראל.
לגבי ריבית על איגרת חוב שהונפקה לפני היום הקובע שיעור המס יהיה זה שנקבע כדין לאותה איגרת. לגבי ריבית על איגרת חוב מיועדת של קופת גמל אף אם הונפקה לפני היום הקובע ולגבי ריבית אחרת, שיעור המס יהיה 20%. דרך חישוב הריווח הריאלי תיקבע בתקנות.

על מנת שלא לפגוע בסכום ההפקדות של העמיתים בקופות הגמל עד ליום הקובע, מוצע כי לקופת גמל שאינה קופת ביטוח יינתן ניכוי שנתי בסכום השווה לריווח הריאלי מריבית על תיק הנכסים שהיה לקופת הגמל ביום הקובע, בניכוי סכומים שנמשכו ממנו עד תום אותה שנה. דרך חישוב הניכוי תיקבע בתקנות.

בסעיף 123ב מוצע כי שיעור המס על הריווח הריאלי מריבית בידי יחיד יהיה 20%, ללא זכות לניכוי, לזיכוי, להפחתה, לקיזוז, או לפטור כלשהם. שיעור מס זה יחול על הכנסה מריבית המשתלמת על איגרות חוב נסחרות בבורסה שהונפקו החל ביום הקובע, על פקדונות שחל עליהם צו לפי חוק עידוד החסכון שנפתחו החל ביום הקובע וכן לגבי ריבית על פקדונות אחרים בתאגיד בנקאי שנפתחו החל בשנת המס 1991.

---

[1] ס"ח התשט"ו, עמ' 52.
[2] ס"ח התשכ"א, עמ' 84.

הכנסה הניתנת לזכויות מבוטח

3123. (א) בסעיף זה –

"רווח ריאלי המיוחס לזכויות מבוטח" –

(1) בפוליסת ביטוח לפיה משתתף המבוטח ברווחי תיק ההשקעות החברה – חלק יחסי מהרווח הריאלי מריבית שהיה לחברת הביטוח בשנת המס בתוספת חלק יחסי מהכנסת החברה מהשכרת בנין שבנתה, בין בעצמה ובין באמצעות אחרים, ושבניתו החלה בשנת המס 1991 או לאחר מכן, והכל בהתאם לחלקו של המבוטח בתיק ההשקעות;

(2) בפוליסת ביטוח אחרת – חלק העתודה המתייחס לאותו מבוטח, מוכפל בשיעור הריבית שאישר המפקח על הביטוח לפוליסה האמורה;

לענין זה –

"מפקח על הביטוח" – כמשמעותו בחוק הפיקוח על עסקי ביטוח, התשמ"א-1981[*];

"עתודה" – עתודה שנלקחה בחשבון לענין קביעת ההכנסה החייבת של חברת הביטוח בשנת המס;

(ב) הרווח הריאלי המיוחס לזכויות מבוטח שפוליסת הביטוח לגביו הוצאה ביום הקובע או אחריו, יהא חייב במס בשיעור של 20% ללא זכות לניכוי, לזיכוי, להפחתה, לקיזוז או לפטור.

(ג) הגדיל מבוטח את תשלומיו לחכרת ביטוח מעבר לסכום שנקבע בפוליסה כשהוא מתואם לפי שיעור עליית המדד, יראו לענין סעיף זה את סכום ההפרש כפוליסה חדשה שהוצאה לאחר היום הקובע ויחולו עליה הוראות סעיף זה.

(ד) שר האוצר יקבע בכללים את דרך חישוב הרווח הריאלי המיוחס לזכויות מבוטח, את מועדי העברת המס לפקיד השומה ואת הדו"חות שיוגשו לפקיד השומה לגבי תשלום הריבית וניכוי המס בידי חברת הביטוח.

(ה) אין באמור בסעיף זה כדי לשנות מהוראות כל דין לענין חישוב הכנסתה החייבת של חברת ביטוח.

דברי הסבר

הוראה זו לא תחול על ריבית הפטורה כמס בידי תושבי חוץ, על ריבית המשתלמת על פקדון שהכספים שבו מקורם בפיצויים לנפגעי הנאצים, ועל ריבית המשתלמת לעולים חדשים על פקדון במטבע חוץ.

כמו כן לא יחול סעיף זה על נישום שחלות עליו הוראות פרק ב' לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985, הואיל והטיפול בהכנסות בנכסים פיננסים של נישום כאמור נעשה במסגרת הפרק האמור.

על מנת שישיעור המס על יחידים יהיה זהה גם לגבי השקעתם בדרך של רכישת תעודות השתתפות בקרן נאמנות, מוצע להחיל סעיף זה גם על קרן נאמנות. דין מיוחד יחול לגבי נישום בעל תעודת השתתפות שחל עליו פרק ב' לחוק התיאומים.

---

[*] ס"ח התשמ"א, עמ' 208.

בסעיף 3123 מוצע לקבוע את חבות המס על הכנסה המיוחסת לזכויות מבוטח בחברת ביטוח. על הכנסה זו יוטל מס בשיעור 20%, ללא זכות לניכוי, לזיכוי, לקיזוז, לפטור, או להפחתה כלשהם.

ייחוס הרווח הריאלי למבוטח ייקבע בהתאם לתכניות הביטוח השונות.

בתכנית שבה הפוליסה משתתפת ברווחים, חישוב הרווח הריאלי ייעשה כמו בקופת גמל רגילה, הואיל וגם בה הרווחים שנצברים על תיק ההשקעות מיוחסים בהתאמה למבוטחים.

בתכנית שבה הפוליסה אינה משתתפת ברווחים, הרווח הריאלי כריבית יהיה מכפלת שיעור הריבית שקבע המכונה על שוק ההון לפוליסה של המבוטח, בסכום העתודה המתייחס לאותו מבוטח.

דמי נכיון

123ד. על אף האמור בכל דין, על הכנסה מדמי נכיון על איגרות חוב של נישום שלא חל עליו פרק ב' לחוק תיאומים בשל אינפלציה יחול מס בשיעור של 20%, ללא זכות לפטור, לניכוי, לזיכוי, לקיזוז או להפחתה.

איגרות חוב בלתי צמודות

123ה. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כי לגבי איגרת חוב בלתי צמודה, שאינה נושאת ריבית, והסכום המשתלם בפדיונה עולה על הסכום ששולם בעדה, יראו את ההפרש בין שני הסכומים כריבית ולא כדמי נכיון ורשאי הוא לקבוע את דרך חישוב הריבית האמורה ומועד תשלום המס בשלה.";

(26) בסעיף 125א, במקום "על פי סעיף 9(א)" יבוא "ממס";

(27) אחרי סעיף 129א לפקודה יבוא:

"הכנסה ממקרקעין בידי קופת גמל

129ב. על אף האמור בסעיפים 126 ו־127, על הכנסתה החייבת מעסק של קופת גמל שאינה מתנהלת בידי חברת ביטוח, מהשכרת בנין שבנתה בין בעצמה ובין באמצעות אחרים, ושבניתו החלה בשנת המס 1991 או לאחר מכן, יחול מס בשיעור של 20%.";

(28) בסעיף 130(א), בפסקה (1), במקום "לצורך השומה" יבוא "לצורך ביצוע פקודה זו", במקום "של הכנסה הנובעת מעסק או ממשלח יד" יבוא "לגבי הכנסות ותקבולים של הנישום", ובסופה יבוא "בפסקה זו, "נישום" – לרבות מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(2) ולרבות מוסד ללא כוונת רווח כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו–1976[1]".";

דברי הסבר

סעיף 123ד לפקודה

מוצע להוסיף סעיף חדש לפקודה שיסומן 123ד, ובו ייקבע כי על הכנסה כדמי נכיון על איגרות חוב של נישום שלא חל עליו פרק ב' לחוק תיאומים בשל אינפלציה יחול מס בשיעור של 20%, ללא זכות לפטור, לניכוי, לזיכוי, לקיזוז, או להפחתה כלשהם.

סעיף 123ה לפקודה

מוצע להוסיף סעיף חדש לפקודה שיסומן 123ה. הסעיף יסמיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים, לקבוע לגבי איגרות חוב בלתי צמודות שאינן נושאות ריבית והסכום המשתלם בפדיונן עולה על הסכום ששולם בעדן, כי יראו את ההפרש לא כדמי נכיון אלא כריבית. כתוצאה מכך המס על ההפרש לא ישולם בעת ההנפקה אלא במועד שייקבע בתקנות ובדרך חישוב שתיקבע גם היא בתקנות.

(ג) לפסקה (27) – הוספת סעיף 129ב לפקודה

כדי לעודד את קופות הגמל להיכנס לתחום הבניה להשכרה, מוצע לקבוע כי קופות גמל תהיינה חייבות במס מוגבל בשיעור של 20% לגבי הכנסתן מעסק של השכרת בנין שבנו בעצמן או באמצעות אחרים ושבניתו החלה בשנת המס 1991 או לאחר מכן. שיעור מס זה הינו זהה לשיעור המס שיחול על הכנסות ריבית של קופות גמל, ובדרך זו לא תהיה העדפת מס לגבי השקעה בתחום זה או אחר.

(כא) לפסקה (28) – תיקון סעיף 130 לפקודה

סעיף 130 בנוסחו הנוכחי מעניק לנציב מס הכנסה סמכות להורות על ניהול פנקסים אך ורק לגבי הכנסות שמקורן בעסק או משלח יד. לגבי הכנסות ותקבולים אחרים אין חובת ניהול פנקסים.

מוצע להרחיב את סמכות הנציב ולאפשר לו להורות על ניהול פנקסים גם לגבי הכנסה שאינה מעסק או ממשלח יד.

כמו כן מוצע לקבוע כי הסעיף יחול לא רק לגבי נישום כהגדרתו בסעיף 1 לפקודה (כלומר, מי שהיתה לו הכנסה בשנת המס), אלא גם לגבי מוסד ציבורי כהגדרתו בסעיף 9(2) ומלכ"ר כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף שקיבלו תקבולים שאינם הכנסה. בדרך זו יובהר כי ניתן לחייב בניהול ספרים גם את הגופים האמורים הטוענים היום כי התקבולים שהם מקבלים אינם הכנסה בידם וכי לא ניתן לחייבם בניהול ספרים.

---

[1] ס"ח התשל"ו, עמ' 52.

(29) בסעיף 130א, בהגדרת "יהלומן", המלים "כמשמעותו בסעיף 32(9)" – ייבוקו;

(30) בסעיף 134א, בסופו יבוא:

"(4) מי שקיבל הכנסה הפטורה ממס לפי חוק מס הכנסה (פטור ממס על הכנסה מהשכרת דירת מגורים) (הוראת שעה), התש"ן-1990[16] – לגבי הכנסתו האמורה;

(5) מי שקיבל הכנסה שנקבע לגביה שיעור מס סופי, ללא זכות לניכוי, לזיכוי, להפחתה, לקיזוז או לפטור כלשהם, והמס עליה נוכה במקור – לגבי הכנסתו האמורה.";

(31) אחרי סעיף 160 יבוא:

"החזר מס לעובד

160א. (א) עובד ששילם מס על הכנסה לפי סעיף 3(ה)(1) ואשר לא קיבל מענק עקב פרישה והוא איננו זכאי לקיצבה בשל תקופת העבודה בשלה שילם את המס, יהיה זכאי להחזר מס בסכום השווה לסכום המס הנוסף בשלושת החודשים האחרונים שקודמו לפרישתו מחולק בשלוש ומוכפל במספר חודשי העבודה שלגביהם שילם סכום מס נוסף;

לענין זה, "סכום מס נוסף" בחודש פלוני – סכום השווה להכנסה שנוקפה לעובד באותו חודש לפי סעיף 3(ה)(1), בניכוי הסכום שנוכה ממנו על פי סעיף 47 לאותו חודש ומוכפל בשיעור המס השולי של העובד בשנת המס.

(ב) הנציב רשאי לקבוע בכללים כי עובד כאמור בסעיף קטן (א) שקיבל קיצבה או מענק פרישה חלקיים, יהא זכאי, על אף האמור בסעיף קטן (א), להחזר מס חלקי בסכום ובתנאים שיקבע.";

דברי הסבר

(כב) הסבה (30) – תיקון סעיף 134א לפקודה

סעיף 134א ממליץ את שיר האוצר לפטור מחובת הגשת דו"ח סוגי ניכויים המנויים בו.

מוצע להרחיב את הסעיף ולהסמיך את השר לפטור מחובת הגשת דו"ח גם מי שקיבל הכנסה משכר דירה הפטורה ממס, וכן מי שקיבל הכנסה שנקבע לה שיעור מס סופי, ללא זכות לפטור, לניכוי, להפחתה, והמס נוכה במקור.

(כג) הסבה (31) – הוספת סעיף 160א לפקודה

מוצע לקבוע כי עובד שחויב במס בשל הפרשות מעבידו לקופת גמל או בשל זכויות למנסיה תקציבית שנצברו לו ולאחר פרישתו לא קיבל פיצויים והוא אינו זכאי לקיצבה בשל אותה תקופת עבודה, יהא זכאי להחזר סכום השווה לממוצע המס הנוסף ששילם בשלושת חודשי עבודתו האחרונים. מוכפל במספר החודשים בשלהם שילם מס נוסף כאמור; "מס נוסף" לענין זה הוא המס ששילם על ההפרש שבין ההכנסה שנוקפה לו לפי סעיף 3(ה)(1) לבין סכום הניכוי לפי סעיף 47.

---

[16] ס"ח התש"ן, עמ' 100.

(32) בסעיף 161(א) לפקודה –

(א) במקום פסקה (2) יבוא:

"(2) מי שמשלם ריבית על איגרות חוב, יגבה מס במקור בשיעור שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת;";

(ב) פסקה (3) – תימחק;

(ג) בפסקה (8א), המלים "לתושב ישראל" – יימחקו;

(ד) במקום פסקה (5) יבוא:

"(5) בסעיף זה, "ריבית" – לרבות דמי נכיון;";

(33) בסעיף 164 –

(1) המלים "של מכום המתקבל עקב היוון קיצבה שאינו פטור על פי סעיפים 9א או 9ב" – יימחקו;

(2) במקום "סעיף 5(2)" יבוא "סעיפים 2(5), 3(יא), או של הכנסה שחלים עליה סעיפים 123א עד 123ה,";

(34) בסעיף 165(ב), המלים "כמשמעותו בסעיף 32(9)" – יימחקו;

(35) בסעיף 175(ג), המלים "כמשמעותו בסעיף 32(9)" – יימחקו;

(36) בסעיף 224א –

(1) האמור בסעיף קטן (א), אחרי "לפי הסעיפים 215 עד 220" יבוא "או לפי כל חיקוק אחר הדן בהטלת מס או תשלום חובה, שהנציב ממונה על הנהלתו" ואחרי "של אותו חבר" יבוא "(להלן – בעל תפקיד),";

(2) בסופו יבוא:

"(ב) הוכח כי העבירה נעברה בידיעתו של בעל שליטה בחבר וכי בעל השליטה לא נקט את כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה, יראו גם את בעל השליטה כאשם בביצוע העבירה.

(ג) שילם חבר־בני־אדם קנס או כופר כסף שהוטל על בעל תפקיד שרואים אותו כאשם בביצוע עבירה לפי סעיף קטן (א), או על בעל שליטה שרואים אותו כאשם בביצוע העבירה לפי סעיף קטן (ב), דינו קנס בסכום השווה לפי שלושה מסכום הקנס או הכופר ששילם.";

דברי הסבר

(כו) לסעיף (32) – תיקון סעיף 161 לפקודה

לאור שינוי שיעורי המס החלים על ריבית על איגרות חוב, יש צורך לשנות את ההוראות הקבועות לגבי חובת הניכוי במקור, החלה לגבי תשלומי הכנסות אלה.

כוצע להסמיך את שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת לקבוע את שיעור הניכוי במקור על הכנסות אלו.

(כז) לסעיף (33) – תיקון סעיף 164 לפקודה

סעיף 164 קובע חובת ניכוי במקור בסוגי הכנסות המנויות בו. כוצע להוסיף להכנסות המנויות בסעיף גם הכנסה המתקבלת עקב זכיה בפרס בהגרלה או לפי סעיף 3(יא) לפקודה, וכן הכנסות שחלות עליהן הוראות סעיפים 123א עד 123ה.

(כח) לסעיף (36) – תיקון סעיף 224א לפקודה

סעיף 224א לפקודה קובע כי אם עבר חבר־בני־אדם עבירה לפי הסעיפים 215 עד 220 לפקודה, יראו כאשם בביצוע העבירה גם כל אדם שבשעת ביצוע העבירה היה בעל תפקיד כהגדרתו בסעיף, אלא אם כן הוכח כי העבירה נעברה שלא בידיעתו, או כי נקט את כל האמצעים הסבירים לכונע את ביצוע העבירה.

(ב) שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות לענין סעיף קטן (א) –

(1) שינויים ותיאומים שיחולו בתקופות מעבר שייקבעו בתקנות כאמור;

(2) שהוראות בפקודה ששונו מכוח סעיף קטן (א) ימשיכו לחול גם בתקופה שתחילתה ביום ט"ו בטבת התשנ"א (1 בינואר 1991) (בסעיף זה – יום התחילה), על הכנסה שנצמחה לפני יום התחילה או המתייחסת לתקופה שלפני יום התחילה, והכל בשינויים ותיאומים שייקבעו בתקנות כאמור.

(ג) (1) תחילתו של סעיף קטן (א) לענין פסקאות (1), (2)(א) עד (ג), (2)(ד)(2), (2)(ה) עד (ו), (3) עד (5), (6)(א)(2) ו־(3), (6)(ה) לענין פסקה (14), (6)(ז) עד (ט), (7) עד (20), (21)(א), (23), (24), (25) לענין סעיף 123, (25) לענין סעיף 123ה, (26) עד (29) ו־(31) עד (36) – החל ביום התחילה;

(2) תחילתו של סעיף קטן (א) לענין פסקאות (2)(ד)(1), (6)(ד), (ה) לענין פסקה (13)(ב), (25) לענין סעיף 123א(א), (ג), (ד) ו־(ה), (25) לענין סעיפים 123ב ו־123ג(א), (ב), (ד) ו־(ה) – החל ביום כ"ד באלול התש"ן (14 בספטמבר 1990) בסעיף זה – היום הקובע);

(3) תחילתן של פסקאות (6)(א)(1) ו־6(ב) לסעיף 1 לגבי ריבית והפרשי הצמדה שנצמחו החל ביום הקובע, לגבי דמי נכיון על איגרות חוב שהונפקו החל ביום התחילה ולגבי דמי נכיון אחרים שנצמחו או שולמו החל ביום התחילה;

(4) תחילתה של פסקה (6)(ג) הוא ביום התחילה;

(5) תחילתה של פסקה (6)(ו) במועד שבו יכנסו לתוקף תקנות לענין סעיף 9(16) לפקודה;

(6) תחילתה של פסקה (21)(ב) – לגבי מכירות שיהיו החל ביום התחילה;

(7) תחילתה של פסקה (22) לגבי בניות שנרשמו למסוך החל ביום התחילה;

(8) תחילתה של פסקה (25) לענין סעיף 123א(ב) – לגבי ריבית שנצמחה החל ביום הקובע;

(9) תחילתה של פסקה (25) לענין סעיף 125ג(ג) – לגבי הגדלה שנעשתה החל ביום התחילה;

(10) תחילתה של פסקה (25) לענין סעיף 125ד – לגבי דמי נכיון על איגרות חוב שהונפקו החל ביום התחילה.

דברי הסבר

כוצע לקבוע כי יראו כאשם בביצוע העבירה גם בעל שליטה בחבר־בני־אדם, אם הוכח כי העבירה נעברה בידיעתו או כי לא נקט את כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעתה.

ככו כן כוצע לקבוע כי אם ישלם חבר־בני־אדם קנס שהוטל על בעל תפקיד או על בעל שליטה שלפי הוראות הסעיף רואים אותם כאשמים בביצוע העבירה, בין אם הקנס הוטל לפי חוק העבירות המנהליות ובין אם הטילו בית המשפט או אם ישלם חבר־בני־אדם כופר כסף שהוטל על בעל תפקיד או על בעל שליטה, בנסיבות המצוינות, יראו זאת כעבירה שהעונש בשלה הוא קנס בסכום של פי שלושה מסכום הקנס או הכופר שישולם בידי אותו חבר־בני־אדם.

הוראה זו תחייב להגדיל כוונת המחוקק לפיה בעל התפקיד או בעל השליטה ישאו בעצמם בעונש בשל ביצוע העבירה.

הוראה דומה קיימת כיום בפקודת התעבורה.

תיקון חוק תיאומים בשל אינפלציה

9. (א) בחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985[1] –

(1) בסעיף 6 –

(1) בסעיף קטן (ג), במקום "רק כנגד ריווח מניירות ערך" יבוא "רק כנגד ריווח ריאלי מניירות ערך" ואחרי הגדרת "ההפרש הריאלי מניירות ערך" יבוא:

""ריווח ריאלי מניירות ערך" – הפרש ריאלי מניירות ערך כשהסכום הוא סכום שלילי.";

(2) בסעיף קטן (ד), פסקה (3) – תימחק;

(3) בסעיף קטן (ו), פסקה (3) – תימחק;

(4) אחרי סעיף קטן (ו) יבוא:

"(ז) (1) נישום רשאי לבקש שהוראות סעיפים קטנים (א) עד (ה) לא יחולו עליו החל בשנת מס פלונית, ובלבד שהבקשה הגיעה לפקיד השומה לא יאוחר מ־30 ימים לפני תחילת אותה שנת מס;

(2) ביקש נישום כאמור בפסקה (1), לא יחולו הוראות סעיפים קטנים (א) עד (ה) על כל ניירות הערך שלו בשנת המס האמורה עד תום 5 שנות מס או עד תום שנת המס שבה הודיע לפקיד השומה על כך שהוא מבטל את בקשתו, לפי המאוחר;

(3) בתקופת אי תחולת סעיפים קטנים (א) עד (ה) על נישום פלוני לא יהיה הנישום זכאי לפטור לפי סעיף 97 לפקודה ויראו את ניירות הערך שהיו בידיו בתחילת התקופה כאילו נרכשו בידו ביום האחרון לשנת המס שקדמה לתקופת אי התחולה, במחיר הבורסה כהגדרתו בסעיף קטן (ב); מכר בתקופת אי התחולה חלק מסוג מסוים של ניירות ערך שבידו, יראו כאילו מכר אותם לפי סדר רכישתם;

(4) נישום שביקש כאמור בפסקה (1) וביטל את בקשתו ובשל כך חל סעיף זה על ניירות הערך שלו החל בשנה פלונית, יראוהו כאילו מכר את ניירות הערך ביום האחרון לשנת המס שקדמה לאותה שנה, במחיר הבורסה כהגדרתו בסעיף קטן (ב).

דברי הסבר

2. לסעיף 9 – חוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985

לסעיף קטן (א)(1) – תיקון סעיף 6 לחוק התיאומים

סעיף 6 לחוק מס הכנסה (תיאומים בשל אינפלציה), התשמ"ה-1985, קובע חיוב במס על עליית ערך של ניירות ערך נסחרים בבורסה, לגבי נישום שחלות עליו הוראות פרק ב' לחוק האמור.

ואולם, כיום החיוב במס לא חל לגבי מניות שליטה – אם הנישום ביקש שסעיף 6 לא יחול לגביהן. כפי כן, החיוב במס לא חל על ניירות ערך שהוחזקו בידי הנישום במהלך כל שנת המס.

מוצע לתקן את הסעיף ולקבוע כי נישום שחל עליו פרק ב' לחוק תיאומים בשל אינפלציה, יחוייב במס על כל ניירות הערך שלו הנסחרים בבורסה, גם אם הוחזקו בידיו בכל שנת המס וגם אם ניירות הערך הם מניות שליטה בידיו.

---

[1] ס"ח התשמ"ה, עמ' 122.

(5) שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע כי לגבי נייר ערך שנרשם למסחר בבורסה, המס המתייחס לתקופה שקדמה לרישומו כאמור לא ישולם במועד הקבוע בפסקה (4) אלא במועד אחר שיקבע, והכל בכפוף לתנאים שייקבעו בתקנות כאמור.";

(2) בסעיף 1 לתוספת בי -

(1) פסקה (ג) - תימחק;

(2) במקום פסקה (3) יבוא:

"(3) (א) ניירות ערך של נישום שהגיש בקשה כאמור בסעיף 6(1), כל עוד לא חלות עליו הוראות סעיף 6;

(ב) מילות חובה;";

(3) בסעיף 2 לתוספת ג', פסקה (4) - תימחק;

(ב) תחילתו של סעיף זה ביום ט"ו בטבת התשנ"א (1 בינואר 1991).

פרק ד': הסדרי מיסוי - מקרקעין, מסים עקיפים והנכרת האבישה

תיקון חוק מס שבח מקרקעין

10. (א) בחוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963[11] (להלן - חוק מס שבח) -

(1) סעיף 9א יסומן 39, ולפניו יבוא:

"מס רכישה על בנייה

9א. (א) בלי לפגוע באמור בסעיף 9, בבניית בנין על מקרקעין שאינם מלאי עסקי כמשמעותו בסעיף 85 לפקודה בידי בעלם, יהא הבעלים חייב במס רכישה בשיעור שיקבע שר האוצר בתקנות באישור ועדת הכספים.

דברי הסבר

נישום כאמור יוכל לבחור בין שתי חלופות:

(א) להחיל את הוראות סעיף 6 על ניירות הערך שלו, כלומר, לשלם מס מדי שנה על עליית הערך הריאלית של ניירות הערך, בין אם מכר אותם ובין אם לאו.

(ב) לצאת מתחולת סעיף 6, ולשלם מס על ניירות הערך בעת מכירתם.

נישום המבקש לצאת מתחולת סעיף 6 החל בשנת מס פלונית, חייב יהיה להגיש בקשה לפקיד השומה לא יאוחר מ-30 ימים לפני תחילת אותה שנת מס. משהוגשה בקשה כאמור, לא יחולו עליו הוראות סעיף 6 עד שיחזור בו מבקשתו. נישום יוכל לחזור בו מבקשתו החל בחום 5 שנים שבהן לא חל עליו סעיף 6. חזר בו נישום מבקשתו, יחולו עליו הוראות סעיף 6 החל בשנת המס שלאחר השנה שבה הודיע לפקיד השומה שהוא חוזר בו כאמור ויראוהו כאילו מכר את כל ניירות הערך שלו באותו מועד.

נישום שלא יודיע לפקיד השומה שהוא מבקש לצאת מתחולת סעיף 6, יחולו עליו הוראות סעיף 6.

בנוסף לכל האמור מוצע לקבוע שההפרש הריאלי מניירות ערך ניתן יהיה לקזוז אך ורק כנגד ריווח ריאלי מניירות ערך בשנים הבאות.

כמו כן מוצע לקבוע שהוראות הסעיף יחולו על כל ניירות הערך הנסחרים בבורסה לרבות אינרות חוב שהנפיקה המדינה.

3. לסעיף 10 - תיקון חוק מס שבח מקרקעין, התשכ"ג-1963

(א) בסעיף 9א(ג)(1) - הוספת סעיף 9א לחוק ותיקון סעיף 17 לחוק

לפי המצב החוקי הקיים, לגבי קרקעות הנרכשות ממינהל מקרקעי ישראל או מגופים אחרים לצורך בניה עצמית, משולם מס הרכישה על שווי הקרקע בלבד, והקונה אינו משלם מס על הוצאות הפיתוח; זאת למרות שלמעשה תשלום התמורה הוא הן עבור קרקע והן עבור הוצאות הפיתוח. הוא הדין לגבי שווי הוצאות הבניה שכיום לא חל עליהן מס רכישה, כהבדל ממי שקנה דירת מגורים ומחויב בתשלום מס רכישה על שווי דירת המגורים, גם אם בעת הרכישה הדירה עדיין לא נבנתה.

[11] ס"ח התשכ"ג, עמ' 156.

(ב) מקדמת מס רכישה תשולם תוך 50 ימים מתחילת הבניה ויתרת המס תשולם בגמר הבניה.

(ג) המקדמה תהיה בשיעור משווי הקרקע כפי שנשוי מה לאחרונה לענין מס רכוש, ובמקרה של תוספת בניה – בשיעור משווי הבניה, הכל כפי שיקבע שר האוצר באישור ועדת הכספים של הכנסת.

(ד) האמור בסעיף קטן (א) לא יחול על בניית בנין בישוב הנמצא באזור פיתוח כמשמעותו בסעיף 8(2) לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963[1].

(ה) בסעיף זה –

(1) "בעל", "בנין" ו"גמר בניה" – כהגדרתם בחוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961[2];

(2) "בניית בנין" – לרבות תוספת לבנין קיים העולה על 1/3 מהשטח הכולל של הבנין הקיים.";

(2) בסעיף 17(א), בסופו יבוא "לענין זה, "שווי הזכות במקרקעין" – לרבות הוצאות פיתוח שאותן התחייב המוכר, ביום המכירה, לשלם.";

(3) סעיף 49ח יסומן 49ט ולפניו יבוא:

"דירות יקרות

49ח. (א) על אף האמור בהוראות הקודמות של פרק זה, במכירת דירת מגורים ששווי מכירתה עולה על 600,000 שקלים חדשים, ומכירתה היתה פטורה ממס ללא סעיף זה, יחוייב השבח הריאלי במס לפי הוראות סעיף 48ז, ובלבד שלא יחויב סכום שבח העולה על הסכום המתקבל מהפחתת 600,000 שקלים חדשים משווי המכירה.

(ב) מכירה כאמור בסעיף קטן (א) יראוה לענין פרק זה כמכירה בפטור חלקי.

(ג) הסכומים הנקובים בסעיף זה יעודכנו לפי שיעור עליית מדד המחירים לצרכן ב־16 בינואר, ב־16 באפריל, ב־16 ביולי וב־16 באוקטובר בכל שנה.";

דברי הסבר

מטרת הצעת החוק הינה להשוות בין מי שבונה ביתו בבניה עצמית לבין מי שרכש דירה מוכנה.

כוצע אי־פוא לקבוע כי מס רכישה ישולם על הוצאות בניה והוצאות פיתוח שהוצאו בידי בעל הקרקע. הוראה זו לא תחול על קרקע שהינה מלאי עסקי לענין מס הכנסה, וכן לא על בניה בישוב באזור פיתוח כמשמעותו בסעיף 8(2) לחוק פיצויי פיטורין, התשכ"ג-1963.

(ב) לסעיף 49(ח) – הוספת סעיף 49ח

לפי הוראות החוק הקיים, ניתן פטור לדירת מגורים של יחיד ללא הגבלת תקרת השווי. כאופן זה פעמים מכירת דירת מגורים ששווי המכירה שלה גבוה בהרבה ממטר פטור ממס. בעוד שמכירת דירה בשווי נמוך, בנסיבות מסויימות, מתחייבת במס.

מטרת התיקון המוצע הינה לחייב במס את השבח הריאלי ממכירת דירות יקרות, וזאת לגבי הסכום העולה על 600,000 ש"ח. סכום זה יתואם מדי תקופה לפי שיעור עליית המדד.

---

[1] ס"ח התשכ"ג, עמ' 136.
[2] ס"ח התשכ"א, עמ' 100.

(ד) על אף האמור בסעיף 49א(א) רשאי מוכר לבקש, בתוך 4 שנים ממועד ההצהרה לפי סעיף 73, שמכירה שנתחייבה במס לפי סעיף קטן (ז) לא תהיה פטורה ממס.

(ה) ביקש מוכר כאמור בסעיף קטן (ד), ישלם בעת הגשת הבקשה את יתרת המס הנובעת מהמכירה, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית בהתאם להוראות סעיף 94.";

(4) בסעיף 89(א), במקום "שופט בית משפט מחוזי" יבוא "שופט, כמשמעותו בחוק בתי המשפט [נוסח משולב], התשמ"ד-1984[1]";

(ב) שר האוצר רשאי לשנות את המועד הקבוע בסעיף 9א(ב) לחוק זה שבחוק כפי שתוקן בסעיף זה, לגבי בנין שבנייתו החלה לפני יום ט"ו בטבת התשנ"א (1 בינואר 1991) (להלן – יום התחילה).

(ג) תחולתו של סעיף קטן (א)(1) לגבי בנין שבנייתו נסתיימה ביום התחילה או לאחר מכן:

(ד) תחילתו של סעיף קטן (א) (2) עד (4) – החל ביום התחילה.

תיקון חוק להשקעות משותפות בנאמנות

11. (א) בחוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשכ"א-1961 –

(1) אחרי סעיף 35 יבוא:

"הכנסה ממקרקעין בידי קרן בסוייגת

35א. (א) על אף האמור בכל דין, קרן מסוייגת תמשיך להיחשב ככזו, אף אם היתה לה הכנסה ממכירה, החזקה, השכרה או שימוש במקרקעין.

(ב) על הכנסה כאמור בסעיף קטן (א) יחולו שיעורי המס הקבועים בסעיפים 126 ו-127 לפקודה, או שיעורי מס מופחתים על פי כל דין למעט על פי חוק זה.".

(2) אחרי סעיף 38 יבוא:

"תעודת השתתפות הרשומה בספרי ניכום

38א. (א) על אף האמור בסעיף 38, בעל יחידת השתתפות הרשומה בספרי ניכום שחל עליו פרק ב' לחוק התיאומים, יהיה חייב במס על סכומים שקיבל מהקרן בשיעור החל עליו על פי כל דין ויווכה כנגד המס המוטל על הכנסה זו בשיעור של 25% מהסכומים שקיבל.

(ב) תחילתו של סעיף זה ביום ט"ו בטבת התשנ"א (1 בינואר 1991).".

דברי הסבר

(1) "פסקה 4 – תיקון סעיף 89

לאור הלחץ הרב הקיים על ועדות הערר לפי חוק מס שבח מקרקעין, מוצע לקבוע כי יושב ראש הועדה יהיה שופט שכונה לפי חוק בתי המשפט, אך לאו דווקא שופט בית משפט מחוזי.

4. לסעיף 11 – חוק להשקעות משותפות בנאמנות, התשכ"א-1961

הסעיף מוצע על מנת לעודד קרנות נאמנות מסוגות להשקיע בעסקי הכניה, בלי למנוע בהטבות הניתנות להן קרנות מסוגות. האפשרות להשקיע בעסקי הכניה אינה כרוכה בוושלום מס מופחת, כדי לא ליצור העדפה לקרנות מסוגות על פני כל משקיע אחר בכניה.

---

1. ס"ח התשמ"ד, עמ' 195.

תיקון פקודת המסים (גביה)

12. בפקודת המסים (גביה)[2], אחרי סעיף 6 יבוא:

תיקון סמכויות

"סמכות לפי חוק מימון מפלגות

6א. סכומים המגיעים למיעה לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973[1], יקוזזו על פי דרישת הנציב כהגדרתו בפקודת מס הכנסה או על פי דרישת המנהל כהגדרתו בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976, לפי הענין, עד לגובה חוב מס סופי שיש למיעה;

לענין זה, "חוב מס סופי" – סכום שהמיעה חייבת בו על פי חוק מס כהגדרתו בסעיף 212(א), שאין לגביו עוד זכות להשגה לעור, או לערעור והמיעה לא קיבלה אישור מהנציב או מהמנהל, לפי הענין, לשלמו בעתיד."

תיקון חוק הביטוח הלאומי

13. בסעיף 139 לחוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח 1968[2], בסעיף קטן (ב), בפסקה (1), אחרי "הכנסה" יבוא "מס שהוכאי חייב בו לפי חוק מס רכוש וקרן פיצויים, התשכ"א-1961".

תיקון חוק עסקאות גופים ציבוריים

14. בסעיף 1 לחוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות), התשל"ו-1976[3] –

(א) במקום הגדרת "תושב ישראל" יבוא:

""תושב ישראל" – כהגדרתו בפקודת מס הכנסה (להלן – הפקודה);";

(ב) בהגדרת "גוף ציבורי", בסופה יבוא:

"(6) כל המתקשר עם המדינה בחוזה בנייה, בין במישרין ובין בעקיפין, ושר האוצר קבע אותו כגוף ציבורי לענין זה בצו שיפורסם ברשומות;";

(ג) במקום הגדרת "בעל שליטה" יבוא:

"בעל שליטה" – כהגדרתו בפקודה;";

דברי הסבר

הוראת הסעיף הוכחה כיעילה ומוצע להרחיב את תחולתו גם לגבי חובות מס רכוש.

7. לסעיף 14 – חוק עסקאות גופים ציבוריים (אכיפת ניהול חשבונות), התשל"ו-1976

חוק עסקאות גופים ציבוריים קובע כי גוף ציבורי כהגדרתו בחוק לא יתקשר עם תושב ישראל בעסקה למכירת נכס או למתן שירות לגוף הציבורי, אלא לאחר שהוכצא למי שמייצג את הגוף הציבורי אישור מפקיד מורשה, מרואה חשבון או מיועץ מס המעיד כי אותו תושב מנהל את פנקסיו על פי החוק וכדומה על הכנסותיו על פי החוק.

מוצע להרחיב את הגדרת "הגוף הציבורי", ולכלול בה כל אדם המתקשר עם המדינה בחוזה בניה, בין במישרין ובין בעקיפין, ושישר האוצר הכריז עליו כעל גוף ציבורי לענין זה.

5 לסעיף 12 – תיקון פקודת המסים (גביה)

סעיף 15 לחוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, קובע כי:

"הסכומים המגיעים למיעה לפי חוק זה אינם ניתנים לשעבוד או לעיקול".

כידוע תקציבן של המפלגות מכוסן מאוצר המדינה. אין זה סביר כי מפלגות שלא שילמו את חובן למס ההכנסה ימשיכו לקבל כספים מאוצר המדינה, והמדינה לא תוכל לקוז את חובותיהן כלפיה. לפיכך מוצע לתקן זות פקודת המסים (גביה) ולקבוע כי סכומים המגיעים למיעה לפי חוק מימון מפלגות יקוזזו על פי דרישת נציב מס הכנסה או המנהל כהגדרתו בחוק מע"מ, כנגד חובות מס סופיים שיש להן.

6. לסעיף 13 – חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], התשכ"ח-1968

סעיף 139 לחוק הביטוח הלאומי מאפשר לקוז קיצבת ילדים כנגד חובות מס הכנסה שהוכאי לקיצבת הילדים חייב.

---

[1] חוקי א"י, פרק קל"ו.
[2] ס"ח התשכ"ח, עמ' 108.
[3] ס"ח התשל"ו, עמ' 280.

תיקון חוק מס ערך מוסף

15. (א) בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976 –

(1) האמור בסעיף 2 יסומן (א), ואחריו יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א) רשאי שר האוצר לקבוע, באישור ועדת הכספים של הכנסת, שיעור מס אחר על עסקאות אלה:

(1) לינה של תייר תושב חוץ (להלן – תייר) בבית מלון, ושירותים נוספים שיקבע שר האוצר באישור כאמור, הניתנים אגב לינה כאמור;

(2) (א) השכרת רכב מנועי פרטי לתייר לנהיגה עצמית;

(ב) הסעת סיור של תייר ברכב מנועי פרטי או באוטובוס וכן אספקת ארוחות לתייר בידי המסיע אגב הסעה כאמור באוטובוס, בין אם הוא מספקן במישרין ובין בעקיפין;

והכל אם לכלי הרכב האמורים ניתן רשיון או היתר להשכרה או להסעה כאמור, לפי חוק הפיקוח על מצרכים ושירותים, התשי"ח-1958[1]".

(2) בסעיף 30(א), פסקאות (8) ו-(13) – בטלות;

(3) במקום סעיף 106 יבוא:

גביית מס בנסיבות מיוחדות

106. היה לנישום חוב מס והנישום העביר את נכסיו ללא תמורה או בתמורה חלקית בלי שנותרו לו אמצעים לסילוק החוב האמור, או שנכסים הועברו כאמור בעקבות וכסולו של הנישום, ניתן יהיה לגבות את המס שהנישום חייב בו ממי שקיבל את הנכסים בנסיבות כאמור; ובלבד שלא יגבו ממי שקיבל את הנכסים יותר משווי הנכסים שקיבל ללא תמורה או מההפרש שבין התמורה החלקית ששילם לבין שווי הנכסים."

דברי הסבר

סעיף 15

פסקאות (1) ו-(2)

סעיף 2 לחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1976, (להלן – חוק מע"מ), קובע:

"על עסקה בישראל ועל יבוא טובין יוטל מס ערך מוסף בשיעור אחד מהחיר העסקה או הטובין, כפי שיקבע שר האוצר בצו לאחר התייעצות עם ועדת הכספים של הכנסת".

סעיף 30 לחוק מע"מ כולל את סוגי העסקאות שהמס עליהן יהיה בשיעור אפס, ובהן שירותי תיירות אלה:

לינה של תייר בבית מלון ושירותים נוספים שיקבע שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, הניתנים אגב לינה כאמור; השכרת רכב מנועי פרטי לתייר לנהיגה עצמית; הסעת סיור של תייר ברכב מנועי פרטי או באוטובוס וכן הספקת ארוחות לתייר בידי המסיע אגב הסעה כאמור באוטובוס, במישרין או בעקיפין; הולכת תייר בכלי טיס ממקום בישראל למקום אחר בישראל (פסקה (8)).

גם על מכירת פירות וירקות כמוגים שקבע שר האוצר, שלא נעשה בהם כל עיבוד, חל שיעור מס אפס.

משמעות המיסוי בשיעור אפס הינה אי תשלום מס, אך זכאות לניכוי מס תשומות.

לאור החלטת הכמישלה להטיל מס בשיעור מופחת של 8% בלבד על שירותי תיירות, מוצע להמשיך את שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, לקבוע מהותות סעיף 2 בדבר שיעור מס אחר.

לגבי ירקות ופירות ביטול פסקה (13) יביא להטלת המס בשיעור הרגיל.

פסקה (3)

סעיף 106 לחוק מאפשר גביית חובות תאגיד שהתפרק, וטרם פירוקו העביר נכסים ללא תמורה או בתמורה חלקית, מהמקבלי הנכסים. בפקודת מס הכנסה קיים סעיף הקובע הוראות דומות – סעיף 119א, שהוראותיו הורחבו בהסתרת

[1] ס"ח התשי"ח, עמ' 24

(4) בסעיף 112א(א) –

(א) ברישה, אחרי "על עסקאות" יבוא "או מס תשומות";

(ב) בפסקה (1), בסופה יבוא "לרבות הפרשי הצמדה, ריבית וקנסות";

(5) אחרי סעיף 112א יבוא:

"עיכוב החזרי מס

112ב. (א) הוגש ערעור לפי סעיף 83, רשאי בית המשפט להתיר למנהל, לפי בקשתו, לעכב תשלום החזר מס הנגיע למערער לפי חוק זה עד אשר ישולם חוב מס המגיע ממנו כאמור או עד אשר תינתן ערובה להנחת דעתו לתשלום המס הנקוב בשומה, לרבות ריבית, הפרשי הצמדה וקנסות עד ליום התשלום.

(ב) נקבע בערעור כי העוסק אינו חייב חוב מס כאמור – יוחזר לו סכום ההחזר שעוכב בתוספת ריבית והפרשי הצמדה."

(6) במקום סעיף 119 יבוא:

"119. (א) נעברה עבירה לפי חוק זה או התקנות לפיו או לפי חיקוק אחר המטיל מסים או תשלומי חובה שהמנהל ממונה על הנהלתו, והעבירה נעברה

דברי הסבר

תיקון זה גם ליתידים פוסטי רגל. לצורך אחידות הנוסח מוצע לבטל את סעיף 106 לחוק מע"מ ולהחיל במע"מ את הוראת סעיף 119א לפקודת מס הכנסה. הדבר דרוש לשם מניעת התופעה, לפיה פשיטת רגל של יחיד או פירוק תאגיד פוטרים את הגורל על אפשרות גביית המס המגיע ממנו.

פסקה (1)

סעיף 112א לחוק קובע:

"גביית מס במהרים מיוחדים

112. (א) היתה למנהל סיבה לחשוש כי המס על עסקאות לא ישולם משום שיש כדעתו של עוסק לצאת מישראל או מחמת סיבה אחרת, רשאי הוא –

(1) אם נעשתה לעוסק שומה לפי סעיף 77 – לדרוש בהודעה ככתב שהעוסק יתן מיד ערובה, כפי הנחת דעתו של המנהל, לתשלום המס הנקוב בשומה;

(2) אם לא נעשתה לעוסק שומה – לשום את המס שהעוסק חייב בו, לדעת המנהל, לפי סכום סביר בענין ולכלול בה גם את הפרשי ההצמדה, הריבית והקנסות שהוא חייב בהם.

(ב) שומה שנעשתה לפי סעיף קטן (א)(2), יכסור המנהל הודעה ככתב עליה, וכל סכום הרשום בה ישולם מיד עם מסירת ההודעה.

(ג) לא שולם הסכום כאמור או לא ניתנה הערובה, לפי הענין, רשאי בית משפט השלום, על פי בקשת המנהל, ליתן צו, אף שלא בפני העוסק –

(1) על עיכוב יציאתו מהארץ;

(2) על עיקול רכושו.

(ד) שולם סכום כאמור או ניתנה ערובה, רשאי העוסק להגיש השגה וערעור בדרך שמשיגים ומערערים על שומה לפי סעיף 77."

מוצע לתקן סעיף זה כלהלן:

א. להרחיב את סמכות המנהל לכל מקרה בו יש חשש שהמס לא ייגבה, למשל, למקרה של חוב הנובע מניכוי מס תשומות שלא כדין.

ב. להרחיב את סמכות המנהל לדרוש ערובה לא רק בגין המס המוגדר בסעיף 1 לחוק כקרן בלבד, אלא גם בגין ריבית, הצמדה וקנסות.

צעדים אלה דרושים לשם העמקת הגביה.

פסקה (5)

מוצע לקבוע, כי לאחר שמוגש ערעור על שומה רשאי בית המשפט להתיר למנהל, לפי בקשתו, לעכב תשלום החזר מס המגיע למערער עד שישולם חוב המס או עד שתופקד ערובה לתשלומו. תיקון זה מיועד לכנוע מצב לפיו יחוירו שלטונות מע"מ החזרים לנישום, אשר ערכאה שיפוטית כבר קבעה כי הוא חייב למע"מ חוב מס.

בידי חבר־בני־אדם, מואגד או בלתי מואגד, יהיה אשם גם כל מי שבעת ביצוע העבירה היה מנהל פעיל, שותף, מנהל חשבונות או פקיד אחראי, נאמן או בא כוח של אותו חבר (להלן – בעל תפקיד) אם לא הוכיח אחת משתי אלה:

(1) העבירה נעברה שלא בידיעתו;

(2) הוא נקט את כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה.

(ב) הוכח כי העבירה נעברה בידיעתו של בעל שליטה, וכי בעל השליטה לא נקט את כל האמצעים הסבירים להבטחת מניעת העבירה, יראו גם את בעל השליטה כאשם בביצוע העבירה. לענין זה, "בעל שליטה" – כהגדרתו בסעיף 1 לפקודת מס הכנסה.

(ג) שילם חבר־בני־אדם קנס או כופר כסף שהוטל על בעל תפקיד שרואים אותו כאשם בביצוע העבירה לפי סעיף קטן (א) או על בעל שליטה שרואים אותו אשם בביצוע העבירה לפי סעיף קטן (ב), דינו – קנס בסכום השווה לפי שלושה מהסכום ששילם."

(ב) תחילתו של סעיף קטן (א)(1) ביום י"ט בסיון התשנ"א (1 ביוני 1991); תחילתן של יתר הפסקאות בסעיף קטן (א) ביום ט"ו בטבת התשנ"א (1 בינואר 1991).

תיקון חוק מס קניה

16. בחוק מס קניה (טובין ושירותים), התשי"ב-1952[26] –

(1) בסעיף 13(ג), המלים "שיכוזאם וחייב במס" – יימחקו;

(2) אחרי סעיף 32ג יבוא:

תחולת הוראות חוק מס"ב

"32ד. הוראות סעיפים 106 ו־119 לחוק מס ערך מוסף יחולו, בשינויים המחוייבים לפי הענין, לענין חוק זה."

דברי הסבר

סעיף 16

פסקה (1)

סעיף 13(ג) לחוק מס קניה קובע:

"הנמל רשאי לעכב הוצאתם של טובין מפיקוח המכס עד למילוק מס הכנסה מהחייב על טובין אלה או טובין אחרים שיכוזאם וחייב במס."

קיימים עוסקים אשר חובות המס שלהם כחייבים הן לטובין מיבוא והן לטובין מייצור מקומי. במצב זה אין כל מיבה לאבחנה הקיימת כחוק כיום בהפעלת הסנקציה של עיכוב טובין בשל אי תשלום חוב מס.

מוצע שיפוא להרחיב את האפשרות הנתונה למנהל לעכב הוצאת טובין מפיקוח המכס עד למילוק המס המגיע מהחייב על טובין מיבוא גם למצב שבו חוב המס מתייחס לטובין מייצור מקומי.

פסקה (2)

מוצע להחיל את הוראות סעיף 119א ו־121א לפקודת מס הכנסה, בשינויים המחוייבים, גם לענין חובות מס בכוח חוק מס קניה.

---

[26] ס"ח התשי"ב, עמ' 114

פרק ה': ערכון אגרות – הוראת שעה

הגדרות

17. בפרק זה –

"אגרה" – אגרה המשתלמת לפי חיקוק לאוצר המדינה;

"הוראות הצמדה", לענין כל אגרה – הוראות בחיקוק בדבר שינוי סכום האגרה לפי שיעור העלייה או השינוי במדד המחירים לצרכן;

"מועד עדכון", לענין כל אגרה – המועד שבו יש לשנות את סכום האגרה לפי הוראות הצמדה;

"מועד העדכון הקודם", לענין כל אגרה – המועד שבו שונה סכום האגרה לאחרונה לפני תחילתו של פרק זה;

"מועד העדכון הסמוך", לענין כל אגרה – מועד העדכון החל בתום שנים עשר חדשים ממועד העדכון הקודם;

"התקופה הקובעת", לענין כל אגרה – התקופה שבין מועד העדכון הקודם לבין מועד העדכון הסמוך;

"מועד העדכון הבא", לענין כל אגרה – המועד שבו יש לשנות את סכום האגרה לפי הוראות ההצמדה, לראשונה אחרי מועד העדכון הסמוך.

שינוי הוראות

18. על אף האמור בהוראות ההצמדה, יחולו ההוראות הבאות:

(1) בתקופה הקובעת, לא ישתנו סכומי האגרה לפי הוראות ההצמדה;

(2) במועד העדכון הסמוך, יועלה סכום האגרה ב־10% ויעוגל לפי הכללים הקבועים בהוראות ההצמדה;

(3) במועד העדכון הבא ובכל מועד עדכון שלאחריו, יראו את המדד שפורסם לאחרונה לפני מועד העדכון הסמוך, כמדד היסודי או הבסיסי, לענין הוראות ההצמדה.

שמירת דינים

19. אין בפרק זה כדי לגרוע מסמכות הנתונה בחוק לקבוע שיעורי אגרה שלא על פי הוראות הצמדה.

דברי הסבר

סעיפים 17 עד 19 האטת קצב האינפלציה שהחלה להסתמן במחצית השניה של שנת 1989, עלולה להיות כלם עקב הסדרי הצמדה שונים הקיימים במשק. מטרת פרק זה היא לטפל בהסדרי ההצמדה ועדכון אוטומטיים של אגרות המשתלמות לאוצר המדינה.

מוצע לקבוע לאגרות אלה שיעור עדכון אחיד של 10%, תוך השעיית הוראות ההצמדה למדד, הקבועות בתקנות השונות.

צעד זה, מעבר למשמעות ההצהרתית שבו, ימתן את עליות המחירים במשק ויביא להאטה נוספת של קצב האינפלציה.

יש להגיש כי מוצע להשעות רק הוראות עדכון אוטומטיות, ואילו סמכות בחוק לקבוע או לשנות שיעורי אגרות תישאר בעינה.

על אף שעדיף היה לכאורה לקבוע שיטת עדכון התואמת את עליות המחירים לפי סל תשומות רלוונטי המשתנה בהתאמה לסוג האגרה, הוחלט בשלב ראשון לקבוע שיעור עדכון אחיד לכל האגרות, וזאת בשל האופי הנסיוני של הצעד הנוכחי, מחד גיסא, ובשל הקושי כניסוח כילולי של נוסחאות עדכון דיפרנציאליות שיותאמו לעשרות סוגי אגרות שונים, מאידך גיסא.

החוק ייקבע כהוראת שעה, ושיטת העדכון החדשה תיבחן במשך שנת הפעלתה, מתוך מגמה לבטל בהדרגה את שיטות ההצמדה האוטומטיות, שלהן השפעה שלילית על האינפלציה.

פרק ו': יסודות התקציב

סימן א': תיקון חוק יסודות התקציב

תיקון חוק יסודות התקציב

20. (א) בחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985[21] –

(1) האמור בסעיף 3 יסומן (א), ואחריו יבוא:

"(ב) לא יוצא סכום שנקבע בתקציב ההוצאה, לרכוש סכום שיועד לגוף שצויין בשמו, אלא בהתאם למדיניות הנהוגה בממשלה אותה עת לגבי אותה מטרה ולאמות המידה המקובלות."

(2) אחרי סעיף 31א יבוא:

"הסחאה או שעבוד

31ב. תאגיד, או גוף אחר שהממשלה משתתפת בתקציבו, לא ישעבד ולא ימחה לאחר את זכותו לקבלת תמיכה, מענק או השתתפות אחרת מתקציב המדינה, אלא אם כן הותר הדבר בהתאם לתקנות שיתקין שר האוצר; רשות מקומית לא תשעבד ולא תמחה זכות כאמור אלא אם כן הותר הדבר בהתאם לתקנות שיתקין שר האוצר בהסכמת שר הפנים."

(3) אחרי סעיף 39א יבוא:

"הטלת מסים ואגרות

39ב. הטלת מסים, אגרות ותשלומי חובה אחרים המשתלמים לאוצר המדינה ושינוי שיעורים טעונים אישורו של שר האוצר, בנוסף לאישורים הדרושים לפי כל דין אחר."

(ב) אין בהוראות סעיף קטן (א)(3) כדי לפגוע בתקפן של המחאות חוב שהוסכם עליהן לפני תחילתו של חוק זה.

דברי הסבר

לסעיף 20 לסעיף 20 (1):

סעיף 3 לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, קובע כדלקמן:

"תקציב ההוצאה

3. הכנסלה רשאית להוציא בשנת כספים פלונית את הסכום הנקוב כהוצאה בחוק התקציב השנתי לאותה שנה."

מוצע לקבוע כי לא יוצא סכום כלשהו מתקציב המדינה, אלא בהתאם למדיניות ולאמות המידה הנהוגות בממשלה אותה עת לגבי הוצאת כספים למטרה שלה מיועד הסכום הנוצא. הוראה זו תחול גם על סכומים שנקבעו בתכנית עבודה נקוב שמו של מוסד או גוף כלשהו.

מטרת ההוראה היא למנוע מצב שבו יועברו כספים בתקציב המדינה למוסדות כלשהם, שלא לפי אמות מידה ברורות, גלויות ושוויוניות.

לסעיף (2):

בן הראוי שגוף המקבל מענק או השתתפות בהוצאות מתקציב המדינה, ישתמש בכספים אלה למטרות שלהם נועדו ולא ימחה או ישעבד את זכותו לקבלם לאחרים, כגון לפי שינתן לו אשראי למטרות אחרות. הכוונה זכות כזו יכולה לאפשר הרחבה תקציבית בלתי מתוכננת, וכן, אם הגוף ייקלע עקב כך לקשיים, ללחוץ על תקציב המדינה לתוספת תמיכה למטרה שלה יועדה אותה תמיכה מלכתחילה. מוצע איפוא לאסור כל המחאה או שעבוד כאלה. עם זאת, מוצע להסמיך את שר האוצר לקבוע בתקנות מקרים שבהם ניתן יהיה להמחות זכות לכספים, כגון כשמדובר בכספים שיש להם אישור תקציבי, וההמחאה מתייחסת לחוב הנגיע תוך תקופה קצרה בתוך שנת התקציב הישוטפת.

לסעיף (3):

סעיף 3(ב) לחוק קובע כי לחוק תקציב שנתי יצורפו תחזיות התקבולים והמילוות. ואכן, תקציב בנוי מעצם טיבו הן מצד ההוצאות והן מצד ההכנסות. שר האוצר ממונה על ביצועם של חוק יסודות התקציב וכל חוק תקציב שנתי. כשם שהוא אחראי לפיקוח על ההוצאות, כך צריכה להיות לו אחריות לפיקוח על ההכנסות. אחריות זו מחייבת סמכות. מוצע איפוא כי הטלת אגרות, היטלים או כסים חדשים או שינויים בשיעוריהם יהיו טעונים אישור שר האוצר.

[21] ס"ח התשמ"ה, עמ' 60.

סימן ב': שינוי שנת הכספים

תיקון חוק הפרשנות

21. בסעיף 3 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981[20], במקום הגדרת "שנת כספים" יבוא:

"'שנת כספים' – תקופה בת־אחד בינואר של שנה פלונית עד שלושים ואחד בדצמבר של אותה שנה; על אף האמור בסעיף זה תחול הגדרה זו גם על תיקונים והוראות מינהל שניתנו לפני תחילתו של חוק זה;"

תיקון פקודת העיריות

22. בפקודת העיריות [נוסח חדש][21] –

(1) בסעיף 205, במקום "באפריל" יבוא "בינואר";

(2) בסעיף 214, במקום "השלושים ואחד במרס והשלושים בספטמבר" יבוא "השלושים ביוני והשלושים ואחד בדצמבר";

(3) בסעיף 217, במקום "בשלושים ואחד במרס וכן בשלושים בספטמבר" יבוא "בשלושים ביוני ובשלושים ואחד בדצמבר", ובמקום השלושים באפריל והשלושים ואחד באוקטובר" יבוא "השלושים ואחד בינואר והשלושים ואחד ביולי";

(4) בסעיף 229, במקום "האחד באפריל" יבוא "האחד בינואר";

(5) בסעיף 276, במקום "1 במרס" יבוא "1 בדצמבר";

(6) בסעיף 277, במקום "15 במרס" יבוא "15 בדצמבר".

תיקון חוק הרשויות המקומיות

23. בסעיף 1 לחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980[22], בהגדרת "הפרשי הצמדה", בפסקה (1), במקום "בחודש פברואר" יבוא "בחודש נובמבר".

דברי הסבר

סימן ב':

שנת התקציב והכספים של המדינה, של רשויות מקומיות ושל תאגידים שונים שהוקמו על פי דין, הינה עד כה מ־1 באפריל עד 31 במרס של השנה שלאחריה. שנת התקציב של כמה מועצות חקלאיות היא מ־1 באוקטובר עד 30 בספטמבר.

שנת המס, שהיתה עד 1985 זהה לשנת התקציב, הפכה להיות חופפת לשנה הקלנדרית, היינו מ־1 בינואר עד 31 בדצמבר, החל משנת 1987.

שנת העסקים והמאזן של רוב הגופים הכלכליים בארץ חופפת אף היא את השנה הקלנדרית.

כוצע כי שנת התקציב של המדינה, הרשויות המקומיות והתאגידים שהוקמו על פי חוק, תאוחד עם שנת המס והעסקים, החל מ־1992, וכי שנת המעבר תהיה תקופה של תשעה חדשים, מאפריל 1991 עד דצמבר 1991.

סעיף 21 סעיף 3 לחוק הפרשנות, התשמ"א-1981, מגדיר "שנת כספים" כך:

"תקופה בת־אחד באפריל של שנה פלונית עד שלושים ואחד במרס של השנה שלאחריה".

תיקון הגדרה זו יביא באופן אוטומטי לתיקון כל החיקוקים שבהם מופיע המונח "שנת כספים" ללא פירוט נוסף.

סעיף 22 סעיף 205 לפקודת העיריות קובע:

"שנת הכספים לכל העיריות תתחיל באחד באפריל של כל שנה."

סעיפים 214 ו־217 לפקודת העיריות קובעים שני תאריכים לפגירת חשבונותיה של עיריה.

סעיף 229 לפקודת העיריות קובע כי "בסמוך ככל האפשר לאחר האחד באפריל של כל שנה יכין ראש העיריה דו"ח כספורם על ניהול העיריה במשך שנים עשר החדשים שקדמו".

---

[20] ס"ח התשמ"א, עמ' 302.
[21] דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 8, עמ' 197.
[22] ס"ח התש"ם, עמ' 46.

תיקון חוק רשות הנמלים והרכבות

24. בסעיף 33(א) לחוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א-1961[1], במקום "בינואר" יבוא "באוקטובר" ובמקום "באפריל" יבוא "בינואר".

תיקון חוק רשות שדות התעופה

25. בסעיף 37(א) לחוק רשות שדות התעופה, התשל"ו-1977[2], במקום "באוגוסט" ובמקום "באפריל" יבוא "בינואר".

תיקון חוק המועצה לייצור ולשיווק של אגוזי אדמה

26. בסעיף 25 לחוק המועצה לייצור ולשיווק של אגוזי אדמה, התשי"ט-1959[3], במקום "בספטמבר" יבוא "בדצמבר" ובמקום "באוקטובר של אותה שנה" יבוא "בינואר של השנה שאחריה".

תיקון חוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות

27. בסעיף 43(א) לחוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959[4], במקום "באוקטובר" יבוא "בינואר".

תיקון חוק המועצה לענף הלול

28. בסעיף 59(א) לחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963[5], במקום "באפריל" יבוא "בינואר" ובמקום "בכרס" יבוא "בדצמבר".

תיקון חוק כוועצת הפירות

29. בסעיף 1 לחוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973[6], הגדרת "שנת כספים" – תימחק.

דברי הסבר

סעיף 276 לפקודה קובע כי "החלטת מועצה כדבר הטלת ארנונה כללית תתקבל לא יאוחר מיום 1 במרס שלפני שנת הכספים שלגביה מוטלת הארנונה", וסעיף 277 רישה לפקודה קובע כי "המועצה תפרסם בתחום העיריה, לא יאוחר מיום 15 במרס שלפני כל שנת כספים, הודעה כדבר שיעורי הארנונה שהחליטה עליהם ומועדי תשלומה".

כוצע להתאים את התאריכים הנקובים בסעיפים האמורים לשנת הכספים הקלנדרית.

סעיף 23 בחוק הרשויות המקומיות (ריבית והפרשי הצמדה על תשלומי חובה), התש"ם-1980, נקבע כי ארנונה כללית המשתלמת על פי הסדר תשלומים בתוספת הפרשי הצמדה "לפי שיעור העליה של המדד בין המדד שפורסם בחודש פברואר שקדם ליום התיוב, עד המדד שקדם למדד שפורסם סמוך לפני יום התשלום".

לאור שינוי כועד תחילת שנת הכספים וקביעת שיעורי הארנונה יש לשנות את חודש הבסיס להצמדה.

סעיף 24 סעיף 33(א) לחוק רשות הנמלים והרכבות, התשכ"א-1961, קובע כי הרשות תכין ותגיש למשלה עד 31 בינואר את תקציבה לפעולותיה השוטפות וכן תכנית ותקציב פיתוח לשנת כספים המתחילה באחד באפריל שלאחר מכן.

סעיף 25 סעיף 37(א) לחוק רשות שדות התעופה, התשל"ו-1977, קובע כי הרשות תכין ותגיש לשר התחבורה לאישורו, כל שנה עד 31 באוקטובר, את תקציבה לפעולותיה השוטפות וכן תכנית ותקציב פיתוח, לגבי שנת העסקים המתחילה באחד באפריל שלאחר מכן.

סעיף 26 סעיף 25 לחוק המועצה לייצור ולשיווק של אגוזי אדמה, התשי"ט-1959, קובע כי עד יום אחד בספטמבר של כל שנה תגיש המועצה לאישור השרים הצעת תקציב לתקופת השנה המתחילה באחד באוקטובר של אותה שנה.

סעיף 27 סעיף 43(א) לחוק המועצה לייצור ולשיווק של ירקות, התשי"ט-1959, קובע כי לפני אחד באוקטובר שבכל שנה תגיש המועצה לאישור השרים הצעת תקציב לתקופת השנה המתחילה באחד באוקטובר.

סעיף 28 סעיף 59(א) לחוק המועצה לענף הלול (ייצור ושיווק), התשכ"ד-1963, קובע כי שנת התקציב של המועצה היא מ-1 באפריל עד 31 במרס.

סעיף 29 בסעיף 1 לחוק מועצת הפירות (ייצור ושיווק), התשל"ג-1973, הוגדרה "שנת כספים" כך: "תקופה בת שנים עשר חדשים רצופים המתחילה במועד שקבעו השרים".

כוצע לבטל הגדרה זו, כך שהמונח "שנת כספים" המופיע בסעיפי החוק יפורש לפי הגדרתו בחוק הפרשנות.

---

[1] ס"ח התשכ"א, עמ' 145.
[2] ס"ח התשל"ז, עמ' 182.
[3] ס"ח התשי"ט, עמ' 76.
[4] ס"ח התשי"ט, עמ' 222.
[5] ס"ח התשכ"ד, עמ' 12.
[6] ס"ח התשל"ג, עמ' 310.

תיקון חוק המועצות למוצרי פירות וירקות (ייצור וייצוא)

30. בסעיף 49(א) לחוק המועצות למוצרי פירות וירקות (ייצור וייצוא), התשל"ג-1973[1], במקום "באוקטובר" יבוא "בינואר".

הרחבה לחיקוקים אחרים

31. שר האוצר רשאי, בהסכמת השר הממונה על ביצועו של חיקוק, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, לשנות בצו את תקופת שנת הכספים, שנת התקציב, שנת העסקים או מונח כיוצא באלה, המצויינים באותו חיקוק, בהתאם להוראת סעיף 31, לרבות התאומים הנדרשים כאמור בסעיף 33.

תחולה

32. פרק זה יחול החל בשנת 1992.

הוראות מעבר לשנת 1991

33. (א) על אף האמור בסעיף 3(א)(2) לחוק־יסוד: משק המדינה[2], התקציב לשנת הכספים 1991 יהיה לתקופה של תשעה חדשים.

(ב) על אף האמור בכל חיקוק, לרבות פרק זה, הביטוי "שנת כספים", לצורך שנת 1991, משמעו התקופה מאחד באפריל 1991 עד שלושים ואחד בדצמבר 1991.

(ג) שר האוצר רשאי, בהתייעצות עם שר הממונה על ביצועו של חיקוק, לקבוע בתקנות הוראות המתאימות את הוראותיו של אותו חיקוק לשנת הכספים 1991, בהתחשב בתקופתה של שנה זו.

דברי הסבר

סעיף 30 סעיף 49(א) לחוק המועצות למוצרי פירות וירקות (ייצור וייצוא), התשל"ג-1973, קובע כי שנת התקציב של המועצה תהא מיום אחד באוקטובר עד יום שלושים בספטמבר או תקופה רצופה אחרת של שנים עשר חדשים שקבע השר.

סעיף 31 מוצע שאם יתברר כי קיים חיקוק נוסף שבו נקבעו הוראות בדבר שנת כספים או שנת תקציב או שנת עסקים וכיוצא באלה, יוסמך שר האוצר בהסכמת השר הממונה על ביצועו של אותו חיקוק, ובאישור ועדת הכספים של הכנסת, להתאים את הוראותיו לשנת הכספים הקלנדרית ולשנת המעבר.

סעיפים 32 ו־33 המעבר משנת כספים המתחילה ב־1 באפריל לשנת כספים המתחילה ב־1 בינואר מחייב קביעת שנת מעבר בת תשעה חדשים והתאמת הוראות החיקוקים השונים לכך.

סעיף 3(א)(2) לחוק־יסוד: משק המדינה קובע כי תקציב המדינה יהיה לשנה, ויש להתאים גם הוראה זו.

ישנם חיקוקים שונים הקובעים הוראות הנגזרות מהיותה של שנת הכספים תקופה של שנה שלמה, כגון הוראות בדבר דרכי הכנת תקציבים, מועדי תשלום אגרות וחמלוגים לשיעורים ומועדי הצמדה למדד. מוצע להסמיך את שר האוצר, בהתייעצות עם השר הממונה על ביצועו של כל חיקוק כאמור, להתאים את ההוראות לשנת המעבר בת תשעת החודשים.

---

[1] ס"ח התשל"ג, עמ' 292.
[2] ס"ח התשל"ה, עמ' 206.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ישיבה ט'/התשנ"א של הממשלה
יום א', ח' בכסלו התשנ"א - 25.11.1990
(בשעה 09:00)

נכחו השרים: י. שמיר - ראש הממשלה - יו"ר, ד. לוי, מ. נסים, א. אולמרט, ר. איתן, מ. ארנס, א. דרעי, ז. המר, ד. מגן, י. מודעי, ר. מילוא, ד. מרידור, י. נאמן, י. פרץ, ר. פנחסי, ג. פת, מ. קצב, א. שאקי, א. שרון

כן נכחו:
מ. פרוש - סגן שר העבודה והרווחה
י. חריש - היועץ המשפטי לממשלה

בסעיפים: 543 ו-545:
רב-אלוף ד. שומרון - הרמטכ"ל
אלוף א. ברק - סגן הרמטכ"ל
תא"ל י. אולמרט - מזכיר צבאי לשר הבטחון
סא"ל ש. גיידא - רל"ש הרמטכ"ל
תא"ל ע. נבו - מזכיר צבאי לראש הממשלה

בסעיף 544:
י. עזרן - סגן שר האוצר
מ. ברונו - נגיד בנק ישראל
ג. ארבל - הממונה על שוק ההון
י. אריאב - סגן הממונה על התקציבים
ד. בועז - הממונה על התקציבים
א. בן-בסט - בנק ישראל
א. בן-חנן - יועץ שר האוצר
ש. ברגר - יועץ כלכלי, משרד הכלכלה והתכנון
ד. בר-חיים - סגן המנהל הכללי, משרד האוצר
י. גבאי - ממונה על הכנסות המדינה
א. גרינבלט - ראש ענף יחסי ציבור, משרד האוצר
י. הירש - המפקח על התעבורה
י. הרמלך - המנהל הכללי, משרד הכלכלה ותכנון
ד. ואיש - עוזר מנכ"ל משרד הבטחון
א. יונס - החשב הכללי
א. יוסף - דובר משרד האוצר
אלוף ד. יתום - צה"ל
ח. כץ - יועץ לשר האוצר
א. לבון - מנהל הכנסות המדינה, משרד האוצר
ר. לובנטל - משרד הכלכלה והתכנון
ד. מילגרום - אגף התקציבים, משרד האוצר

בפרוטוקול זה 6 דפים.

ש מ ו ר

ד. מישור	- יועץ כלכלי לשר האוצר
ש. מעוז	- יועץ שר האוצר
א. מראני	- סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
ס. מרידור	- לשכת שר הבטחון
תא"ל מ. נבון	- ראש אגף התקציבים, משרד הבטחון
ש. סלבין	- המנהל הכללי, משרד העבודה והרווחה
א. פלטו	- סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
ד. קליין	- בנק ישראל
א. רוב	- עוזר שר האוצר
ע. שגב	- סגן הממונה על התקציבים, משרד האוצר
א. שורצשטין	- אגף התקציבים, משרד האוצר
ח. שפירא	- סגן מזכיר צבאי לראש הממשלה

א. רובינשטיין - מזכיר הממשלה

סדר היום :

.543 ענינים בטחוניים

.544 הצעת התקציב לשנת 1991 והצעת תקציב (מס. 3), 1990

.545 עדכון בקשר לפיגוע הרצחני בגבול מצרים ולארוע באזור הבטחון בגבול לבנון

.546 מינוי ראש המטה הכללי

.547 מינוי חבר למועצת רשות הדואר

.548 נסיעות שרים

.543 <u>ענינים בטחוניים</u>
<u>במסגרת ועדת שרים לעניני בטחון</u>

ראש הממשלה פותח.

שר הבטחון וסגן הרמטכ"ל מדווחים על רצח הישראליים על-ידי מסתנן בגבול מצרים וכן על השמדת ספינת מחבלים על-ידי חיל הים בסמוך לחופי לבנון אמש.

.544 <u>הצעת התקציב לשנת 1991 והצעת תקציב (מס. 3), 1990</u>

ראש הממשלה פותח.

שר האוצר, המנהל הכללי של משרד האוצר, הממונה על התקציבים, הממונה על שוק ההון והחשב הכללי מציגים.

שר האוצר מסכם את הצגת ההצעות.

השרים מ. ארנס, ז. המר, א. דרעי, י. נאמן, ד. מרידור, ד. לוי וג. פת מעירים ושואלים.

נגיד בנק ישראל מציג את עמדת בנק ישראל.

השרים מ. קצב, א. אולמרט, י. מודעי, מ. נסים, ד. מרידור, מ. ארנס; ראש הממשלה; והשרים ג. פת, י. נאמן; ומר ד. בועז מעירים ושואלים.

בדיון משתתפים: השרים ר. איתן, ד. מרידור, א. אולמרט, מ. קצב, מ. ארנס וסגן השר מ. פרוש (ראש הממשלה מקדם את הרב פרוש בברכה עם כניסתו לתפקידו).

השרים י. מודעי, מ. נסים; ראש הממשלה; והשר א. שרון מעירים ושואלים.

הפסקה למשך שעה.

בדיון משתתפים: השרים ד. מגן, ר. מילוא, א. דרעי, י. נאמן וא. שרון.

השרים מ. קצב, א. דרעי, מ. ארנס, ז. המר, י. מודעי, ד. פנחסי וא. אולמרט מעירים ושואלים.

ש מ ו ר

שר האוצר משיב.

השרים א. אולמרט, מ. נסים, ד. מרידור, א. דרעי ור. מילוא מעירים.

ראש הממשלה מסכם.

הדיון יימשך ויסוכם בישיבת הממשלה ביום ג', י' בכסלו התשנ"א (27.11.90).

545. <u>עדכון בקשר לפיגוע הרצחני בגבול מצרים ולארוע באזור הבטחון בגבול לבנון</u>

שר הבטחון פותח.

סגן הרמטכ"ל מעדכן.

השרים ז. המר וי. מודעי שואלים.

סגן הרמטכ"ל משיב.

546. <u>מינוי ראש המטה הכללי במסגרת ועדת שרים לענייני בטחון</u>

(בהשתתפות שרים בלבד)

שר הבטחון פותח.

השר י. פרץ שואל.

שר הבטחון משיב.

בדיון משתתף השר ר. איתן.

השר י. נאמן שואל.

שר הבטחון משיב.

ראש הממשלה מסכם.

מ ח ל י ט י ם :

בהתאם לסעיף 3(ג) לחוק יסוד: הצבא ולפי המלצת שר הבטחון, למנות את האלוף אהוד ברק לתפקיד ראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל, החל ביום י"ז בניסן התשנ"א (1.4.91).

רב-אלוף דן שומרון יסיים את תפקידו כראש המטה הכללי של צבא הגנה לישראל עם כניסתו של אלוף אהוד ברק לתפקידו.

ראש הממשלה, בשם הממשלה, מביע הערכה לרב-אלוף דן שומרון ומאחל הצלחה לאלוף אהוד ברק.

.547 <u>מינוי חבר למועצת רשות הדואר</u>

שר התקשורת פותח.

השר י. מודעי שואל.

שר התקשורת משיב.

ראש הממשלה מסכם.

מ ח ל י ט י ם לאשר את הצעת שר התקשורת, בהתאם להוראת סעיפים 8 ו-9 לחוק רשות הדואר התשמ"ו-1986, למנות את מר יוסי שא-נס כנציג שר התקשורת במועצת רשות הדואר, במקומו של מר אבי בר-יהודה שהתפטר.

548. נסיעות שרים

מזכיר הממשלה פותח.

מ ח ל י ט י ם לאשר את נסיעת שר הבריאות למקסיקו מטעם אגודת הידידים של אסף הרופא; ולארצות-הברית בשליחות מכללת בית-אל ובעניני משרדו - מיום י' בכסלו התשנ"א (27.11.90) עד יום י"ח בכסלו התשנ"א (5.12.90).

שר המשפטים ימלא את מקום שר הבריאות בעת העדרו מהארץ.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

(בשעה 16:40)

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטות מצורפות)
אשר קיבלו תוקף ביום ב', ב' בכסלו התשנ"א-19.11.1990

539(ע/75). היערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91

540(ע/76). דיווח משרד התעשיה והמסחר על השקעות בתעשיה ומחקר ופיתוח שתורמות להעסקת עולים

בפרוטוקול זה 3 דפים.

ש מ ו ר

החלטות ועדת שרים לענייני עליה , מיום א' בכסלו התשנ"א (18.11.1990), אשר קיבלו תוקף ביום ב' בכסלו התשנ"א (19.11.1990)

539(ע/75). היערכות לתיגבור תעסוקה לשנת 1990-91

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לתכנית ההיערכות לתיגבור תעסוקה לשנים 1990-91, כפי שנוסח בנספח מס. 11/ע של ועדת השרים לענייני עליה והוצג לפניה בישיבתה היום ולאור ההערות לתכנית שהושמעו בעת הדיון:-

א. להטיל על משרד העבודה והרווחה להביא בהקדם לאישורה של ועדת השרים הצעה לחלק מהנושאים של התכנית הנ"ל המוסכמים על משרד האוצר;

ב. בהמשך לנ"ל - משרדי העבודה והרווחה והאוצר יסכמו הצעה להחלטה - לגבי הנושאים האחרים בתכנית, לגביהם עדיין נערכים דיונים בין משרדים אלה;

ג. בהתייחס לבעיה העקרונית בנושא תעסוקה במימון ציבור - להטיל על משרדי העבודה והרווחה להביא לועדת השרים הצעה משותפת בנושא זה, בהיקף של 10,000 עובדים.

540(ע/76). דיווח משרד התעשיה והמסחר על השקעות בתעשיה ומחקר ופיתוח שתורמות להתעסקת עולים

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לדווחיהם של נציגי משרד התעשיה והמסחר על השקעות בתעשיה ובמחקר ופיתוח שתורמות להתעסקת עולים ומנהל מרכז לקליטה במדע במשרד לקליטת העליה:-

א. ועדת השרים לענייני עליה רושמת לפניה כי בתקופה של ינואר-ספטמבר השנה, נקלטו בעבודה 232 מדענים, מהנדסי מחקר ופיתוח בכל מערכות המחקר והפיתוח בארץ, מתוכם כ-100 איש בתעשיה וכי בחודש וחצי האחרונים - נקלטו כ-150 מדענים במערכות השונות, מתוכם כ-60 איש בתעשיה;

ש ת ו ר

ב. משרד התעשיה והמסחר יציג בפני ועדת השרים את תכניות הפריסה של השקעות בתעשיה, לפי איזורים ומשרד הבינוי והשיכון יציג במקביל את איזורי הבניה לעולים.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ועדת שרים לענייני עליה
יום ב', ט' בכסלו התשנ"א - 26.11.90
(בשעה 13:30)

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, י. פרץ, מ. קצב,

נעדרו חברי ועדת השרים : א. אולמרט, א. דרעי, י. מודעי,
ד. מרידור, מ. נסים, א. שאקי

כן נכחו: ז. המר - שר החינוך והתרבות
ג. כהן - סגנית שר המדע והטכנולוגיה
מ. ברונו - נגיד בנק ישראל
ש. דיניץ - יו"ר הנהלת הסוכנות היהודית
וההסתדרות הציונית העולמית
ז. אורלב - המנהל הכללי, משרד החינוך והתרבות
תא"ל י. אייל - צה"ל
א. בן חיים - משרד האנרגיה והתשתית
א. בר - משרד התעשיה והמסחר
ד. ברטוב -
ע. גדור - המשרד לקליטת העליה
א. גורדון - הסוכנות היהודית
נ. גרנית - לשכת שר הבינוי והשיכון
מ. בר-לוי - לשכת השר לקליטת העליה
א. דיין - לשכת סגנית השר ג. כהן
ב"צ דל - משרד החינוך והתרבות
ע. הדר - משרד האוצר
ג. ויתקון - מנהל מינהל מקרקעי ישראל
מ. חסון - המשרד לקליטת העליה
ש. טלמון - משרד האוצר

בפרוטוקול זה 4 דפים.

ד. יונגמן	- משרד ראש הממשלה
א. כהן	- המשרד לקליטת העליה
י. כהן	- לשכת שר החינוך והתרבות
ק. כץ	- לשכת שר הבינוי והשיכון
י. לביא	- משרד הפנים
י. ליפשיץ	- המנהל הכללי, משרד האוצר
א. לפידות	- המנהל הכללי, המשרד לקליטת העליה
י. מילגרום	- משרד האוצר
א. מנטבר	- הסוכנות היהודית
מ. נתיב	- המנהל הכללי, הסוכנות היהודית
צ. נוגה	- לשכת השר לקליטת העליה
מ. שטרית	- הסוכנות היהודית
מ. רט	- משרד החינוך והתרבות
א. שני	- חברת "עמידר" בע"מ
ח. צמיר	- המשרד לקליטת העליה

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

ע/77. העליה מאתיופיה

ע/78. ילדי צ'רנוביל

ע/79. מינהל הסטודנטים והתלמידים:- הסיוע לסטודנטים עולים

ע/80. היערכות משרד החינוך והתרבות לקליטת עולים במוסדות החינוך והתרבות

ע/77. <u>העליה מאתיופיה</u>

השר לקליטת העליה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, י. פרץ, סגנית השר ג. כהן וה"ה ע. גדור, א. לפידות, מ. נתיב, ש. דיניץ, א. גורדון, א. שני, י. אייל ומ. שטרית.

מ ח ל י ט י ם, להטיל על השר לקליטת עליה, משרד הבינוי והשיכון, הסוכנות היהודית וסגנית השר ג. כהן, לסכם הצעה להחלטה מגובשת בענין העליה של יהודי אתיופיה וקליטתם בארץ לפי אפשרויות שונות.

הצעת ההחלטה כאמור, תובא לדיון בועדת השרים לענייני עליה בישיבתה הקרובה.

המשך הדיון נדחה.

ע/78. <u>ילדי צ'רנוביל</u>

השר לקליטת העליה פותח.

המנהל הכללי של המשרד לקליטת העליה משלים.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, י. פרץ, מ. קצב; סגנית השר ג. כהן וה"ה י. לביא, א. לפידות, ש. דיניץ וד. ברטוב.

מ ח ל י ט י ם, מבלי להתייחס לסטטוס של ילדי צ'רנוביל, להטיל על הגורמים הנוגעים בדבר להקצות את האמצעים כדי לטפל בילדים אלה, כפי שמטופלים עולים אחרים.

ע/79. <u>מינהל הסטודנטים והתלמידים:- הסיוע לסטודנטים עולים</u>

השר לקליטת העליה פותח.

בדיון משתתפים: השרים ז. המר, י. פרץ, א. שרון; ה"ה י. ליפשיץ, א. לפידות, א. גורדון, ד. ברטוב, מ. נתיב, ש. דיניץ, ח. צמיר וסגנית השר ג. כהן.

המשך הדיון נדחה.

ע/80. <u>היערכות משרד החינוך והתרבות לקליטת עולים במוסדות החינוך והתרבות</u>

שר החינוך והתרבות מציג את המצב הקיים בנושא קליטת עולים במוסדות חינוך ומתייחס להערכות משרדו להמשך הקליטה של עולים במערכת החינוך.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ז. המר; ה"ה ש. דיניץ, ז. אורלב, ד. ברטוב, ע. גדור, א. לפידות, מ. נתיב וסגנית השר ג. כהן.

שר הבינוי והשיכון מציע לשר החינוך והתרבות להשתמש בקרוונים מייצור מקומי - ככיתות לימוד זמניות.

המנהל הכללי של הסוכנות היהודית מודיע כי בכוונתו להביא לועדת השרים הצעה להחלטה בנושא ייעוץ לתלמידים עולים.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

מזכירות הממשלה

ירושלים, כ"ה בחשון התשנ"א
13 בנובמבר 1990

אל : ראש הממשלה
סגן ראש הממשלה ושר התעשיה והמסחר
שר המשפטים

מאת : ממלא-מקום מזכיר הממשלה

שלום רב,

הנני מתכבד להביא לתשומת-לבכם את החלטה מס. 517/א של הממשלה מישיבתה ביום א', כ"ג בחשון התשנ"א(11.11.90):

"517/א. נסיעות שרים

מ ח ל י ט י ם:

א. לאשר את נסיעותיו של סגן ראש הממשלה ושר התעשיה והמסחר כדלקמן:

- לארצות-הברית, לפי הזמנת מועצת הפדרציות היהודיות בצפון אמריקה ולהשתתף בועידתם השנתית בסן-פרנסיסקו; ולפי הזמנת לשכת המסחר אמריקה-ישראל לכנס שנתי; ולאנגליה, לפי הזמנת לשכת המסחר בריטניה-ישראל לכנס שנתי - מיום כ"ג בחשון התשנ"א (11.11.90) למשך כ-12 יום.

- לבריסל, לפי הזמנת מועצת השוק האירופי המשותף, כדי להשתתף בישיבת שרי התעשיה של גאט"ט - מיום ט"ו בכסלו התשנ"א (2.12.90) עד יום כ' בכסלו התשנ"א (7.12.90).

את מקום שר התעשיה והמסחר בעת העדרו מהארץ ימלאו ראש הממשלה עד יום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) ולאחר-מכן שר המשפטים."

ב ב ר כ ה,

מ י כ א ל נ י ר

העתק: המנהל הכללי, משרד החוץ
חשב משרד התעשיה והמסחר

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבה ח'/התשנ"א של הממשלה
יום א', א' בכסלו התשנ"א - 18.11.1990

(בשעה 09:00)

		מס. נספח		השר המגיש
א.	סקירות			
ב.	מינוי חברי הועדה המייעצת וחברי המועצה המייעצת של בנק ישראל - המשך הדיון	85	*	שר האוצר
ג.	הגברת הפקוח על העסקת עובדים בלתי מאורגנים תושבי יהודה שומרון ועזה	86	*	שר הכלכלה והתכנון
ד.	החלת מעמד של איזור פיתוח א' על ירושלים	75		ועדת השרים לענייני עליה
ה.	השתתפות ישראל באקספו 92 שתתקיים בספרד	+58 א		שר התיירות סגן ראש הממשלה ושר החוץ
ו.	מינויים למועצת מקרקעי ישראל - המשך הדיון	43 (נוסח מתוקן)+ א'+ ב'		שר הבינוי והשיכון שר התחבורה שר הכלכלה והתכנון
ז.	מינוי חברים למועצת המים הסתייגות	40 51		שר החקלאות שר האוצר

* - נושא חדש על סדר היום

	מס. נספח	השר המגיש
ח. המאבק בתאונות הדרכים - המשך הדיון		שר התחבורה
ט. סקירת שר המשפטים		
י. רשות שמורות הטבע	+19 א'	שר החקלאות ראש הממשלה והשר לאיכות הסביבה
יא. חלוקת כספי מס מקביל	+20 א'	ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה שר האוצר

---

* - נושא חדש על סדר היום

הגברת הפיקוח על העסקת עובדים בלתי מאורגנים
תושבי יהודה שומרון ועזה

הצעה להחלטה

מחליטים:

1. להטיל על שירות ההעסוקה לארגן ולהסדיר את העסקתם של העובדים הזרים (כולל הפש"ע) בישראל ע"פי הוראות חוק שרות התעסוקה, התשי"ט-1959 (להלן - חוק שירות התעסוקה).

2. המעסיק עובד זר, (לרבות עובדים מיהודה, שומרון ועזה), שלא על-פי חוק שירות התעסוקה, יהיה צפוי לקנס של -5,000. שקל ולקנס מחמשך של -2,000. שקל ליום לעובד על כל יום העסקה נוסף. הקנסות יוטלו מכח חקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי - הוראות שירות התעסוקה), התשמ"ח-1988.

הוראות אלו יכנסו לתוקף בתום שלושה חדשים ממועד פרסומן. בתקופה זו ינקטו הפעולות כאמור בסעיף 4 להלן.

3. להקצות אמצעים לצורך אכיפה של הוראות חוק שרות התעסוקה בענין העסקת עובדים מיהודה, שומרון ועזה. פירוט האמצעים יסוכם בין אגף התקציבים במשרד האוצר והגופים הנוגעים בדבר, עד יום ג' כסלו התשנ"א (20 בנובמבר 1990).

4. להטיל על שירות התעסוקה להכין תוך חודש ימים תכנית מפורטת להיערכות ארגונית להסדרת העסקתם של עובדים מיהודה שומרון ועזה בהתאם להוראות חוק שירות התעסוקה, לרבות פעולות הסברה ופעולות אחרות לעידוד מעסיקים להעסיק עובדים כאמור, בהתאם להוראות החוק.

5. משרדי הממשלה ינקטו פעולות לפיקוח על ביצוע הוראות הקיימות בחוזים בין ממשלת ישראל לבין קבלנים, המחייבות קבלנים לוודא כי קבלני המשנה מטעמם, יעסיקו עובדים על פי חוק שרות התעסוקה.

6. להמליץ בפני רשויות מקומיות, חברות ממשלתיות ואגידים על פי חוק, לכלול בחוזי מכרזים לביצוע עבודות מטעמם ובהסכמים שהם יערכו, הוראות המחייבות קבלנים וקבלני משנה להעסיק עובדים זרים על-פי חוק שרות התעסוקה בלבד.

7. יחוקן חוק רישום קבלנים כך, שקבלן אשר דרך קבע לא ימלא אחר ההוראות להעסיק עובדים תושבי חוץ ועובדים מיש"ע על פי חוק שרות התעסוקה - יבוטל רישומו בפנקס הקבלנים.

8. בנוסף לאמור בסעיף ד' להחלטה מס' חמ/8 של ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל מיום י"א בחשון התשנ"א, (30 באוק' 1990), הועדה הבינמשרדית שהוקמה בהתאם להחלטה זו, תגיש תוך שבועיים הצעות מפורטות בנושאים הבאים:

א. האפשרויות לנקיטת אמצעי עבישה כלפי עובדים זרים לרבות עובדים מיהודה, שומרון ועזה, העובדים בישראל בניגוד לחוק שירות התעסוקה.

ב. האפשרות לקבוע כי תשלומים לעובדים זרים, לרבות עובדים מיהודה, שומרון ועזה המועסקים שלא על-פי חוק שירות התעסוקה, לא יוכרו כהוצאה מוכרת לצרכי מס, בתיאום עם נציב מס הכנסה.

ג. השלכות שיל ליבת העובדים הבלתי מאורגנים מיש"ע בישראל, על אכיפת הפיקוח על העסקתם.

ד. הסדרת העסקתם של העובדים הזרים שאינם "שכירים" וארגונם כחוק.

דברי המבר

1. מתוך כח עבודה של כ- 300,000 איש ביש"ע, הועסקו בישראל ברביע השני של 1990, על-פי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, כ- 108,000 עובדים, מהם רק כ- 33,000 בעבודה מאורגנת וחוקית. כלומר: כ-70% מכלל העובדים הבאים מיש"ע לישראל אינם מועסקים בצורה מאורגנת כחוק.

ההתפלגות העניפה של המועסקים היתה:

ענף הבינוי ועבודות ציבוריות	62,800
תעשיה	11,000
חקלאות	12,400
שירותים שונים	21,600

2. לסוגית העסקתם של העובדים מיש"ע יש היבטים בתחום הכלכלי, התעסוקתי והחברתי, כמו גם בתחומים אחרים.

3. הכנסת עובדי יש"ע למסגרת מאורגנת תחרום לשוויון בתנאי העסקה של כלל העובדים, תוך הענקת זכויות סוציאליות לעובדים מיש"ע אשר כאמור מרביתם אינם נהנים מהם היום.

4. ביום י"א בחשון התשנ"א (30 באוקטובר 1990) קיבלה ועדת השרים לענייני תיאום ומינהל את ההחלטות כדלקמן:

מחליטים, להמליץ בפני הממשלה על נקיטת הצעדים הבאים לשם הגברת הפיקוח על העסקת עובדים בלתי מאורגנים - תושבי יהודה שומרון ועזה:

א. יוסף כח אדם לשרות התעסוקה לשם איתור עובדים בלתי מאורגנים תושבי יהודה, שומרון ועזה ופיקוח עליהם;

ב. תיקבע חלוקת סמכויות בין מערכת הבטחון ושרות התעסוקה בכל הקשור לפיקוח על כניסתם של תושבי יהודה, שומרון ועזה המבקשים לעבוד בישראל עבודה בלתי מאורגנת ועל העסקתם בארץ;

ג. יקבעו קנסות על-פי חקנות העבירות המינהליות (קנס מינהלי הוראות שירות החעסוקה) החשמ"ח-1988, שיהיה בהם כדי להרחיע מעסיקים מלהעסיק עובדים מיהודה, שומרון ועזה, בעבודה בלחי מאורגנת;

ד. (1) הועדה הבינמשרדית בנושא העסקת עובדים זרים בישראל שמונתה בהחאם להחלטת ועדת השרים לענייני חיאום ומינהל מיום ב' באב החש"ן (24.7.90), תמליץ חוך שבועיים על הפרטים הדרושים למימוש ההחלטות שבסעיפים א' - ג' והצעות נוספות;

(2) לועדה יצורפו נציגי משרד ראש הממשלה, משרד הבטחון ומשרד האוצר;

ה. הועדה הבינמשרדית חגיש ליושב ראש ועדת השרים הצעות אופרטיביות, אשר יובאו לאישור בממשלה.

5. הצוות הבינמשרדי הנ"ל הכולל את:

מנכ"ל משרד הכלכלה והחכנון - יו"ר
נציגי שירות החעסוקה, משרד הפנים, משרד המשפטים, משרד העבודה והרווחה, משטרת ישראל, המוסד לביטוח לאומי, משרד הבטחון (מחאם הפעולות ביהודה שומרון וחבל עזה), משרד האוצר (אגף החקציבים) ומשרד החקלאות, קיים דיון בנושא ביום י"ב בחשון החשנ"א (31 באוקטובר 1990).
<u>על דעת כל המשחחפים בדיון החקבלו ההצעות המוגשות בזה לממשלה.</u>

הצוות ימשיך בעבודתו ויגיש המלצות בנושאים הקשורים להגברת הפיקוח על העסקת עובדים בלחי מאורגנים חושבי יהודה, שומרון ועזה.

מוגש על ידי

שר הכלכלה והתכנון
השר המתאם את נושאי משרד העבודה והרווחה

החעתק הועברה אל השרים הבאים:
שר האוצר, שר הבטחון, שר הבנוי והשכון,
ש החקלאות, שר המשטרה, שר המשפטים ושר הפנים

כ"ו בחשון החשנ"א
14.11.90

ה צ ע ה ל ה ח ל ט ה

מ ח ל י ט י ם:

1. בהתאם לסעיפים 20(א)ו-23(א) לחוק בנק ישראל התשי"ד-1954 למנות החל מיום כ"ג בחשון התשנ"א (11.11.90) לועדה המייעצת ולמועצה המייעצת את הר"מ:

פרופ' ניסן לוינזון
עוזיה גלילי
יוסי ורדי

תוקף המינוי יהיה עד ליום ה' בתמוז התשנ"א (17.6.91).

2. בהתאם לסעיפים 23(א) לחוק בנק ישראל, התשי"ד-1954, למנות החל מיום כ"ג בחשון התשנ"א (11.11.90) למועצה המייעצת את הר"מ:

יחזקאל סלומין

תוקף המינוי יהיה עד ליום כ"ז בחשון התשנ"ב (4.11.91).

ד ב ר י ה ס ב ר

בהתאם לסעיף 20(א) לחוק בנק ישראל התשי"ד-1954, תמנה הממשלה ועדה מייעצת לבנק אשר ומנה לא יותר מ-11 חברים ומתוכם לפחות שבעה לא יהיו עובדים של מוסד בנקאי.

בהתאם לסעיף 23(א) לחוק הנ"ל, תמנה הממשלה מועצה מייעצת שתהיה מורכבת מחברי הועדה המייעצת ומעוד עשרה חברים. לפחות עשרה מחברי המועצה המייעצת לא יהיו עובדים של מוסד בנקאי.

חברי הועדה וחברי המועצה מתמנים לתקופה של שנתיים ואפשר לשוב ולמנותם.

שני חברים בועדה המייעצת התפטרו (פרופ' אלחנן הלפמן - 30.3.89, יורם אריזור - 18.10.90) ומינויו של חבר נוסף פקע (יורם זיו 18.3.90).

כמו כן פג תוקף מינויו של עוזי נתנאל במועצה המייעצת ביום 18.3.90.

יש אם כן למנות חברים חדשים לגופים אלה. המינויים ייעשו ליתרת תקופת הכהונה של מרבית החברים בועדה ובמועצה - דהיינו עד ליום 17.6.91 ו-4.11.91 - בהתאמה.

מוגש על-ידי שר האוצר

כ"א בחשון התשנ"א
9 בנובמבר 1990

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
ועדת שרים לענייני עליה
יום א', כ"ג בחשון התשנ"א - 11.11.90
(בשעה 17:00)

נכחו חברי ועדת השרים : א. שרון - יו"ר, א. אולמרט, ד. מגן,
א. שאקי

נעדרו חברי ועדת השרים : א. דרעי, י. מודעי, ד. מרידור (בחו"ל),
מ. נסים, י. פרץ, מ. קצב

כן נכחו: ז. המר - שר החינוך והתרבות
י. נאמן - שר המדע והטכנולוגיה
ג. כהן - סגנית שר המדע והטכנולוגיה
א. רביץ - סגן שר הבינוי והשיכון
מ. ברונו - נגיד בנק ישראל
מ. אביאור - משרד התעשיה והמסחר
מ. אהלי - משרד התקשורת
ע. אורן - המנהל הכללי, משרד הבינוי והשיכון
א. אוריאן - משרד התעשיה והמסחר
ב. אייל - משרד המדע והטכנולוגיה
תא"ל י. אייל- צה"ל
י. אריאב - משרד האוצר
א. בן-חיים - משרד האנרגיה והתשתית
ד. בועז - הממונה על התקציבים, משרד האוצר
ד. ברטוב -
י. גולני - משרד הפנים
ע. גדור - המשרד לקליטת העליה
נ. גרנית - לשכת שר הבינוי והשיכון
ק. דינס - מרכז השלטון המקומי
מ. דקל - משרד ראש הממשלה

בפרוטוקול זה 13 דפים.

א. הורביץ	- המשרד לקליטת העליה
ד. הרן	- לשכת שר הבריאות
א. טוקטלי	- מנהל הרשת השניה לטלוויזיה ורדיו
ד. יונגמן	- משרד ראש הממשלה
א. כהן	- המשרד לקליטת העליה
מ. כהן	- משרד הבטחון
י. כהן	- משרד החינוך והתרבות
א. כץ	- לשכת שר הבינוי והשיכון
ח. כץ	- משרד האוצר
ק. כץ	- לשכת שר הבינוי והשיכון
י. לביא	- משרד הפנים
י. לורברבוים	- מנהל הטלוויזיה החינוכית
י. ליפשיץ	- המנהל הכללי, משרד האוצר
א. מקל	- המנהל הכללי, רשות השידור
א. נדב	- מנהל הרדיו, רשות השידור
י. סיגל	- מרכז השלטון המקומי
ש. סלבין	- המנהל הכללי, משרד העבודה והרווחה
מ. פלדמן	- הסוכנות היהודית
י. פסטרנק	- משרד המדע והטכנולוגיה
ד. צבן	- משרד האוצר
י. קלפנר	- משרד התקשורת
ע. רובין	- יועץ כלכלי לראש הממשלה
מ. שטרית	- הסוכנות היהודית
א. שני	- חברת "עמידר" בע"מ
ד. שרון	- משרד החינוך והתרבות

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

סדר היום :

ע/66. חפץ חיים - העמדת מחנה חיל האויר לצרכי קליטת עולים

ע/67. סקירת סגנית שר המדע והטכנולוגיה על ביקורה באתיופיה

ע/68. שידורי רדיו וטלוויזיה לעולים - ביצוע החלטה מס. ע/38 של ועדת השרים

ע/69. פריסת משכנתאות לעולים

ע/70. תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990/1991

ע/71. יבוא ברזל לבניה - סיכום הדיון

ע/72. א. עידוד העולים לפתח עסקים ופרוייקטים עצמאיים - המשך הדיון

ב. מוקד עסקי לפיתוח יזמות כלכלית בישוב

ש מ ו ר

ע/66. חפץ חיים – העמדת מחנה חיל האויר לצרכי קליטת עולים

נציג צה"ל פותח.

בדיון משתתפים: השר א. שרון ותא"ל י. אייל.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות ועדת השרים לעניני עליה מס. ע/32 מיום ה' באלול התש"ן (26.8.90) ומס. ע/44 מיום י"א בתשרי התשנ"א (30.9.90), לאשר את העמדתו של בסיס חיל האויר, חפץ חיים לצרכי קליטת עולים, בעלות של 800,000 ש"ח. הבסיס יתן מענה ל-1000 עולים ועוד 1200 פתרונות בקרוונים.

הערה: ההחלטה הנ"ל נשמטה בטעות מן הפרוטוקול של ישיבת ועדת השרים, מיום ט"ז בחשון התשנ"א (4.11.90).

ע/67. סקירת סגנית שר המדע והטכנולוגיה על ביקורה באתיופיה

סגנית שר המדע והטכנולוגיה מדווחת על ביקורה באתיופיה.

מר מ. פלדמן, נציג הסוכנות היהודית, משלים.

בדיון משתתפים: השר א. שרון, סגנית השר ג. כהן; ה"ה מ. שטרית, מ. פלדמן וע. גדור.

יושב ראש ועדת השרים מסכם.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לנושא העליה מאתיופיה וקליטת העולים בארץ:-

א. להטיל על הסוכנות היהודית לדווח לועדת השרים לעניני עליה, לקראת ה-1 בדצמבר - בענין העברת רשימות ומילוי טפסים, כדי לזרז את העליה מאתיופיה;

ב. להטיל על המשרד לקליטת העליה ביחד עם הסוכנות היהודית להגיש לועדת השרים לעניני עליה בישיבתה הקרובה, הצעה מתואמת בענין קליטת העולים מאתיופיה, בארץ - בכל הנוגע לדיור ושירותים.

ש מ ו ר

ע/68. שידורי רדיו וטלוויזיה לעולים - ביצוע החלטה מס. ע/38 של ועדת השרים

יושב ראש ועדת השרים פותח.

שר החינוך והתרבות, המנהל הכללי של רשות השידור, מנהל הרדיו, מנהל הרשת השניה לטלוויזיה ורדיו ונציג צה"ל בועדת השרים - מדווחים בענין ביצוע החלטה מס. ע/38 של ועדת השרים לעניני עליה, מיום י"ב באלול התש"ן (2.9.90) שענינה שידורי רדיו וטלוויזיה לעולים.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, ז. המר, א. שאקי, י. נאמן; סגנית השר ג. כהן; ה"ה א. מקל, מ. שטרית, מ. דקל, ד. ברטוב, א. נדב, י. אריאב, מ. ברונו, ד. בועז, א. טוקטלי, י. ליפשיץ ותא"ל י. אייל.

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף ב' בהחלטה מס. 44 של הממשלה, מיום א' בתמוז התש"ן (24.6.90) ובהמשך להחלטה מס. ע/38 ה' של ועדת השרים לעניני עליה, מיום י"ב באלול התש"ן (2.9.90), ועדת השרים רושמת לפניה כדלקמן, את דיווחיהם של שר החינוך והתרבות ושל המנהל הכללי של רשות השידור, מנהל הרדיו, מנהל הרשת השניה לטלוויזיה ורדיו, הממונה על התקציבים במשרד האוצר ונציג צה"ל בדבר ביצועה של החלטה מס. ע/38 הנ"ל - שענינה שידורי רדיו וטלוויזיה לעולים:-

א. תוך 90 יום תוקם באמצעים הקיימים ברשות השידור רשת רדיו לעולים אשר תשדר 18 שעות ביממה, ותוך שנה וחצי יועמד למטרה זאת תדר נפרד;

ב. הרדיו ישדר בקרוב תרגום לרוסית של "מבט";

ג. בטלוויזיה הוחזרו הכתוביות ל"קיצור החדשות"; כמו-כן מתוכנן לשדר לעולים, במסגרת "תכנית הבוקר";

ד. רשות השידור תממן את הרשת האמורה ואת השידורים המיוחדים לעולים בטלוויזיה, ותעשה מאמץ לשלב בעלי מקצוע מקרב העולים החדשים בעבודה הכרוכה בהפקה ושידור לנ"ל;

ה. הטלוויזיה החינוכית הכינה תכניות לעולים שתופעלנה בדצמבר-ינואר ואשר תכלולנה מושגים בחדשות, אקטואליה, אזרחות, יהדות, ציונות, חגי ישראל, היסטוריה יהודית ולימודי השפה העברית. כמו-כן תופעלנה תכניות בתחומי הקליטה החברתית והקהילתית של העולים, הקליטה במקומות עבודה וההסתגלות הסביבתית;

ו. המנהל הכללי של רשות השידור יביא בפני מליאת הרשות הצעה לשינוי סדרי עדיפויות ברשות, במגמה לזרז את ביצוען של התכניות לשידורים הנ"ל לרבות שידור מהדורת חדשות לעולים בערב, והקדמת שידוריה של הרשת לעולים על-ידי הקראה בלבד בשלב ראשון, של חדשות ברדיו;

ז. גלי צה"ל ישדרו החל מחודש דצמבר 4 תכניות לעולים;

ח. ראש אגף התקציבים במשרד האוצר, יבדוק עם הגורמים הנוגעים בדבר את בקשתה של ועדת השרים להקציב 2 מליון ש"ח למימון תכניותיה לעולים של הרשת השניה לטלוויזיה ורדיו, ויביא את המלצותיו לישיבה הקרובה של ועדת השרים.

ע/69. <u>פריסת משכנתאות לעולים</u>

יושב ראש ועדת השרים מודיע כי בנושא פריסת משכנתאות לעולים ישנו סיכום בין משרדי האוצר והבינוי והשיכון וכי שני המשרדים עומדים להגיש לועדת השרים הצעת החלטה משותפת.

המשך הדיון נדחה.

ע/70. <u>תכניות לקליטת 2000 מדענים עולים בתעסוקה בשנים 1990/1991</u>

שר המדע והטכנולוגיה פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. שרון, י. נאמן, א. שאקי; סגני השרים א. רביץ וג. כהן; ה"ה ב. אייל, ש. סלבין, י. אריאב, מ. ברונו, י. זיו, ד. שרון, מ. דקל, ד. בועז וע. רובין.

ש מ ו ר

מ ח ל י ט י ם, בזיקה להחלטה מס. מט/1 של ועדת השרים לעניני מדע וטכנולוגיה מיום י"ט באלול התש"ן (9.9.90):-

א. לאשר את התכנית המצורפת לקליטת מדענים עולים, במסגרת התכנית של משרד המדע והטכנולוגיה לקליטת 2000 מדענים-עולים בתעסוקה בשנים 1990/91 - תוך התאמתה, בהתייחס להערותיהם של פרופ' יעקב זיו מהמועצה להשכלה גבוהה, נגיד בנק ישראל פרופ' מיכאל ברונו וד"ר דן שרון יועץ שר החינוך והתרבות;

ב. בהמשך לנ"ל -

(1) התכנית האמורה תתבצע במסגרת המשאבים התקציביים שהוקצו בתקציב הקיים של המשרדים השונים אשר עוסקים בתחומים המדעיים, הטכנולוגיים-תעשייתיים וחינוכיים של קליטת העליה;

(2) (א) להטיל על צוות בינמשרדי לבצע תיאום בין המשרדים והגורמים האחרים הנוגעים לענין, במטרה להפעיל את התכנית האמורה - במסגרת המשאבים הקיימים של משרדים וגורמים אלה;

(ב) הרכב הצוות:- ראש אגף התקציבים במשרד האוצר ונציגים מטעם משרדי החינוך והתרבות, המדע והטכנולוגיה, קליטת העליה, העבודה והרווחה, התעשיה והמסחר ונציג ות"ת של המועצה להשכלה גבוהה;

(ג) הצוות יגיש את המלצותיו - בתחילת דצמבר 1990.

המשך הדיון נדחה.

ע/71. יבוא ברזל לבניה - סיכום הדיון

יושב ראש ועדת השרים פותח.

המשך הדיון נדחה.

ש מ ו ר

ע/72. א. עידוד העולים לפתח עסקים ופרוייקטים עצמאיים - המשך הדיון

ב. מוקד עסקי לפיתוח יזמות כלכלית בישוב

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. ע/65 של ועדת השרים לענייני עליה, מיום ט"ז בחשון התשנ"א (4.11.90), לאשר כדלקמן את התכנית של המשרד לקליטת עליה לעידוד הייזמות של עולים:-

א. המשרד לקליטת עליה ירכז את הפעולה ליידוע, הסברה, הדרכה והכנת העולים - להשתלבות במגזר העיסקי;

ב. כל אלה - בתקציב של 10 מליון ש"ח לשנה מלאה ולהיקף פעולות הנאמד ב-10,000 עולים שיממשו הקמת עסק פרטי (מתוך אומדן אוכלוסיות עולים של 150,000 נפש);

ג. בהתאם לסיכומי משרד הפנים - פיתוח 5 מוקדים שיטפלו ב-2000 יזמים, ינוהל על-ידי החברה למשק וכלכלה בשלטון המקומי בהיגוי נציגי משרדי הממשלה הנוגעים בדבר, הסוכנות היהודית והג'וינט. ההוצאה לנושא זה בתקציב המשרד לקליטת העליה תעמוד על 2 מליון ש"ח. סכום זה מהווה 50% מכלל ההוצאה התקציבית לנושא, וועדת ההיגוי תצביע על המקורות להשלמת הסכום;

ד. הסיוע למימון ההלוואות להקמת העסקים - יינתן במסגרת התכנית לעידוד היזמות של משרד התעשיה והמסחר;

ה. כל התקציבים המיועדים עבור סיוע דומה בתקציב המשרד לקליטת עליה היום - יופנו לאפיק זה.

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

הקצבות מיוחדות למשרד המדע
לקליטת העליה במסגרת תכנית לקליטת 2000 מדענים עולים

לנוכח המצב החמור המתפתח בנושא העדר תעסוקה למדענים וחוקרים עולים, אני מגיש בזה לועדת השרים לעליה ולקליטה בקשה דחופה, לאשר תקציב מיוחד למשרד המדע, לבצוע מיידי של חלק מהמסלולים הכלולים בתכנית זו, ומפורטים שם בצורה רחבה. המדובר בעיקר במסלולים אשר אינם מטופלים ומתוקצבים ע"י משרדים אחרים.

1. הסבות מקצועיות להוראת מדעים מדוייקים וטכנולוגיים

התכנית מיועדת להכשיר חוקרים ומדענים לשמש כמורים בבתי הספר התיכוניים, בסמינרים ובמכללות. הצורך בענין זה הוכר ע"י כל הגורמים הנוגעים בדבר, הן מבחינת המחסור והן כדי להעלות את רמת החינוך המדעי-טכנולוגי בישראל. התכנית עונה על צורך אמיתי במערכת החינוך וההשכלה, ותספק מסלול תעסוקה חלופי למדענים שאינם יכולים להיקלט במערכת המו"פ ובאוניברסיטאות. כל האוניברסיטאות בישראל מוכנות להשתתף בביצוע מסלול זה, ואף עיבדו כבר תכניות הכשרה מיוחדות לכך. העלות להסבת מדען מורה היא כ-6.000 ש"ח. מוצע להסב בשנת התקציב הנוכחית 125 מדענים (ב-3 אוניברסיטאות) ובשנת התקציב הבאה 200 מדענים נוספים. התקציב הנדרש הוא - 750 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית 1.200 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

2. קליטה במרכזי מו"פ ומדע אזוריים

כיום פועלים בישראל כ- 15 מרכזים אזוריים בהם מתבצעת פעילות מדעית ומחקרית בכל התחומים (לא רק בתחום החקלאי), המיועדים לפיתוח משולב של האזור תוך מיצוי מירבי של נתוניו הטבעיים ושל התשתית הכלכלית, הטכנולוגית והמדעית המצויה בו. ביסוסם של מרכזים אלה, תוך שילוב עם קליטת חוקרים עולים, הוא נושא בעל חשיבות לאומית ממדרגה ראשונה, הן לפיזור אוכלוסית המדענים העולים בצפון הארץ ובדרומה, והן לקידום הפיתוח האזורי עצמו. בין המדענים העולים מצויים בעלי מקצוע שלא יוכלו להיקלט באוניברסיטאות ובמכוני מחקר, אך יוכלו לתרום תרומה חשובה לפעילות המחקרית במרכזי מו"פ אזוריים. (כגון: גיאולוגים, הידרולוגים, כימאים, מומחים באיכות הסביבה ועוד). התשתית במרכזים אלה (מעבדות, מענקי מחקר) היא עד היום דלה ביותר, ואחד התנאים לקליטת מדענים בהם היא חיזוק התשתיות הללו.
התקציב הנדרש לביצוע משימה בין-תחומית חשובה זו הוא:

* להרחבת התשתית והתאמתה לאזור- 2 מליון ש"ח לשנת התקציב הנוכחית
  4 מליון ש"ח לשנת התקציב 1991.

* לבצוע כ-20 מחקרים מוזמנים שיבוצעו ע"י עולים שייקלטו במרכזי המו"פ האזורי
  - 300 אלף ש"ח לשנת התקציב הנוכחית
  900 אלף ש"ח לשנת התקציב 1991.

3. <u>הרחבת תשתיות במכללות קיימות</u>

מערכת המכללות בישראל עשויה לשמש כמסגרת רבת-היקף, הן לקליטת מדענים עולים והן לקליטת סטודנטים (עולים וישראלים), שאינם יכולים להתקבל ללימודים סדירים באוניברסיטאות. חלק מהמכללות אינן מסוגלות כיום למלא פונקציה חשובה זו, מהעדר תשתיות מתאימות לקליטה.

הכוונה היא לקחת מספר מכללות קיימות מסוג זה (כגון מכללת תל-חי, מכללת יו"ש באריאל, המכללה לחינוך טכנולוגי בחולון, ועוד) ולאפשר להן, ע"י ביסוס התשתיות לשמש כמסגרות קולטות. מדובר בעיקר בביסוס מערך המעבדות, בהרחבת כתות למוד, בציוד מדעי-טכנולוגי ובקליטת כח הוראה נוסף.

התקציב הנדרש הוא - 3 מליון ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
6 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

4. <u>עידוד ליזמות מו"פ לא-ממשלתית</u>

רבים מהחוקרים העולים מביאים אתם מבריה"מ הצעות ורעיונות בתחומים שונים לפיתוח של תהליכים טכנולוגיים למוצרים חדשים המבוססים על מחקר מדעי, לאופטימיזציה של תהליכים קיימים, ולפתרונות טכנולוגיים-מדעיים לבעיות שונות שהמשק הישראלי מתלבט בהן. הם מבקשים לקדם רעיונות אלה לקראת מימושם האפשרי בתחום היזמות התעשייתית-עסקית. אולם מרבית הרעיונות המוצעים אינם עומדים בקריטריונים ובתנאי הקבילות של הסיוע המוגש ליזמות תעשייתית ע"י משרד התמ"ס (לשכת המדען הראשי) וגם לא ע"י גורמים עסקיים.

יש צורך לכוון חלק מהרעיונות הללו להגשת סיוע ראשוני, במגמה להביאם לשלב בו יוכלו לחיות מוגשים כתכניות ליזמות מו"פ, הן לגורמים עסקיים והן למשרד התמ"ס. המדובר בעיקר בבדיקות של כדאיות כלכלית, בדיקות היתכנות, סקרים של ספרות מדעית-טכנולוגית וסיוע צנוע לצמיחה ראשונית. אנו מבקשים שמשרד המדע יוכל לסייע למימושם של כ-30 רעיונות מהסוג הנ"ל באופן שתואר כאן.

התקציב הנדרש הוא - 500 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

5. <u>מכרזי מחקר למדענים עולים באוניברסיטאות</u>

קליטת קבע של מדענים עולים באוניברסיטאות היא מוגבלת בהיקפה (לא הרבה מעבר לאחוז הגידול הריאלי של אוכלוסית הסטודנטים בגין העליה).

אנו מציעים, על כן, דרך נוספת לניצול הפוטנציאל המדעי-מחקרי של מדענים עולים, ע"י העסקתם על בסיס זמני בבצוע פרוייקטים מחקריים במוסדות להשכלה גבוהה ובשיתופם. המחקרים יהיו בתחומים ישומיים בעלי עדיפות לאומית, וייבחרו בשיטת המכרז ועל סמך דרגת המצוינות המדעית של ההצעות ותרומתם הצפויה למשק ולחברה.
תקציב המחקר יכלול את משכורתו של המדען העולה (או חלק ממנה להשלמת הסיוע הניתן ע"י משרד הקליטה), ציוד מדעי הנחוץ לבצוע המחקר וחמרים. העלות הממוצעת של מחקר מסוג זה היא 50-60 אלף ש"ח לשנה (לשלש שנים), ואנו מבקשים לבצע במסגרת זו כ-40-50 מחקרים.

התקציב הנדרש הוא - 700 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1.450 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

6. קליטת מדענים עולים במכוני מחקר ויחידות מו"פ שאינם קשורים למשרד תמ"ס

במסגרת תכנית משרד התמ"ס אישרה הממשלה תקציבים מתאימים שיאפשרו לקלוט בדרכים שונות כ-100 מדענים עולים במכוני מחקר הקשורים למשרד זה. זוהי תרומה חשובה הן לקליטת העולים והן למכוני מחקר אלה. אולם כידוע מכונים אלה הם רק חלק ממערך המחקר הממשלתי, הכולל גם כ-30 מכונים ויחידות מחקר חשובות - ממשלתיות או צבוריות-שאין להם כל קשר למשרד התמ"ס. נזכיר כאן את מכוני מינהל מדעי האדמה (כמו המכון הגיאולוגי, המכון למחקרי נפט וגיאופיסיקה), מכוני המינהל למחקר חקלאי, המכונים ויחידות המחקר הקשורים עם משרד ראש הממשלה, כגון - הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה, המכון למחקר ביולוגי, וכן מכונים ויחידות המספקים שירותי מדע שיש להם זיקה לכמה משרדים שונים, כגון - השירות ההידרולוגי, השירות המטאורולוגי ועוד.

אנו מבקשים לסייע לקליטת מדענים וחוקרים עולים במכונים ויחידות מחקר אלה בשתי צורות:

א. תוספת תקנים לצורך העסקה של 50 מדענים עולים- עד סוף 1991.
ב. למימון 20 מחקרים מוזמנים שיבוצעו ע"י מדענים עולים ביחידות אלה.

התקציב הנדרש הוא:

לסעיף א' - 700 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1.800 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

לסעיף ב' - 300 אלף ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1 מליון ש"ח בשנת התקציב 1991.

7. תקציב פעולות של סגנית שר המדע והטכנולוגיה

תכניות הפעולה של סגנית השר מיועדות לקדם את הקליטה הרוחנית והתרבותית-חברתית, של צבור העולים בכלל ושל בעלי ההשכלה האקדמית שביניהם בפרט, המהווים - כידוע - אחוז גבוה במיוחד בעליה הנוכחית.
הבטחת ההשתרשות התרבותית-חברתית של העולים והזדהותם עם ערכי היסוד של העם היהודי, היא אחד מתנאי היסוד - בצד נושאי הדיור והתעסוקה - להצלחה הכוללת של העליה הגדולה.

במגמה זו הוכנו בלשכת סגנית השר שורה מגוונת של תכניות פעולה מפורטות, בשיתוף פעולה עם מומחים במוסדות להשכלה גבוהה, ממשרדי ממשלה ושירותי ממשלה שונים, ומתנועות צבוריות העוסקות בקליטת העליה.

תכניות אלה, המוכנות לבצוע מיידי, כוללות:

(1) הקמה והפעלה של מכון ארצי לקולטים.
(2) תכנית לשילוב נוער עולה בפעילות הכוללת של "נוער שוחר מדע".
(3) תכנית פעילות מיוחדת לחקר המורשה והמסורות של יהדות אתיופיה.
(4) תכניות פרסומים מדעיים ברוסית לעולים ולעולים בכח, (תוך דגש על הפעילות המדעית בארץ ועל זיקתה למורשת היהודית ותרומתה לבנין הארץ.
(5) תכנית שידורים ברוסית, בנושאים מדעיים, כולל מדעי היהדות.
(6) תכנון וקיום סמינרים בבריה"מ למדענים העומדים לעלות לישראל (בשיתוף עם "לשכת הקשר").

(7) קיום כנסים מקצועיים למדענים וחוקרים עולים (לפי תחומים שונים ובשיתוף עם קהילית המחקר הישראלית).
(8) ייזום וסיוע להקמת מועדוני תרבות ברחבי הארץ לעולים אקדמאים (בשיתוף עם מרכז השלטון המקומי).

התקציב הנדרש לתכניות אלה הוא - 1 מליון ש"ח בשנת התקציב הנוכחית.
1.5 מליון ש"ח בשנת 1991.

8. לסיום, אני מבקש בזה שקבינט הקליטה יסמוך ידיו על החלטת ועדת השרים למדע וטכנולוגיה בנושא המרכז לקליטה במדע שבמשרד הקליטה, שהוצעה ע"י השר לקליטת העליה. החלטה זו באה להבטיח המשך הזרמה התקציבית למרכז לקליטה במדע בהתאם לקצב הגעת המדענים העולים, על בסיס העקרון שתקציבו של המרכז לקליטה במדע יהיה כפולה של מספר העולים המוגדרים כמדענים לפי עלות ממוצעת שנתית של 50.000 ש"ח למדען עולה.

ריכוז דרישה תקציבית לקליטת מדענים עולים
(באלפי שקלים)

הפעולה	1990 -תק' נוסף (עד 31.3.91)	1991 -תק' חדש (4.91-12.91)	סה"כ- 91+90
הטבות מקצועיות להוראת מדעים	0.750	1.200	1.950
מו"פ אזורי			
להרחבת תשתית והתאמתה לאזור	2.000	4.000	6.000
למחקר מוזמן במו"פ אזורי (20)	0.300	0.900	1.200
הרחבת תשתית במכללות קיימות	3.000	6.000	9.000
עידוד יזמות לא-ממשלתיות	0.500	1.000	1.500
מכרזי מחקר למדענים עולים באוניב' (ל-50 מחקרים)	0.700	1.450	* 2.150
מו"פ במכוני מחקר ממשלתיים			
* לקליטת מדענים עולים (50)	0.700	1.800	2.500
* למימון מחקר מוזמן (20)	0.300	1.000	1.300
סיכום ביניים	8.250	17.350	25.600
לקליטה רוחנית ותרבותית של עולים אקדמאיים (תקציב פעולות לסגנית שר המדע)	1.000	1.500	2.500
ס ה " כ	9.250	18.850	28.100

* סוכם עם אגף התקציבים.

מוגש על-ידי שר המדע והטכנולוגיה

כ"ג בחשון התשנ"א
11 בנובמבר 1990

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבה ז'/התשנ"א של הממשלה
יום א', כ"ג בחשון התשנ"א - 11.11.1990

(בשעה 09:00)

		מס. נספח	השר המגיש
א.	סקירות		
ב.	עדכון בנושא קליטת עליה		השר לקליטת העליה
ג.	קליטת ילדי עולים במערכת החינוך		שר החינוך והתרבות
ד.	החלת מעמד של איזור פיתוח א' על ירושלים	75	ועדת השרים לענייני עליה
ה.	השתתפות ישראל באקספו 92 שתתקיים בספרד	+58 א	שר התיירות סגן ראש הממשלה ושר החוץ
ו.	מינויים למועצת מקרקעי ישראל - המשך הדיון	43 (נוסח מתוקן)+ א'+ ב'	שר הבינוי והשיכון שר התחבורה שר הכלכלה והתכנון
ז.	מינוי חברים למועצת המים הסתייגות	40 51	שר החקלאות שר האוצר

---

* - נושא חדש על סדר היום

	מס. נספח	השר המגיש
ח. המאבק בתאונות הדרכים - המשך הדיון		שר התחבורה
ט. סקירת שר המשפטים		
י. רשות שמורות הטבע	+19 א'	שר החקלאות ראש הממשלה והשר לאיכות הסביבה
יא. חלוקת כספי מס מקביל	+20 א'	ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה שר האוצר

---

* - נושא חדש על סדר היום

מוכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
החלטות ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
יום ד', ד' בכסלו התשנ"א - 21.11.90

חק/294. קביעת עמדת הממשלה לגבי הצעות חוק של חברי הכנסת שמספריהן:- תתל"א; תתל"ג; תתל"ד; תת"מ

מ ח ל י ט י ם, בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה ומכוח החלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89) לקבוע כדלקמן, את עמדת הממשלה לגבי הצעות החוק הבאות של חברי כנסת (החלטות חק/295 - חק/298):

חק/295. הצעת חוק ההסדרים במשק המדינה (תיקון מס' 15) (ביטול), התשנ"א-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תתל"א)

מ ח ל י ט י ם, להתנגד להצעת החוק ההסדרים במשק המדינה (תיקון מס' 15) (ביטול), התשנ"א-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תתל"א);

חק/296. הצעת חוק העונשין (תיקון - פיצוי על הוצאות להצלת חיי אדם), התשנ"א-1990 של חה"כ א. בורג (מס' תתל"ג)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק העונשין (תיקון - פיצוי על הוצאות להצלת חיי אדם), התשנ"א-1990 של חה"כ א. בורג (מס' תתל"ג);

בפרוטוקול זה 2 דפים.

חק/297. הצעת חוק העונשין, התשל"ז-1977 (תיקון - העמדה במבחן לאחר ריצוי מאסר), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתל"ד)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק העונשין, התשל"ז-1977 (תיקון - העמדה במבחן לאחר ריצוי מאסר), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתל"ד);

חק/298. הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31 על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990 של חה"כ ח. מירום וא. נמיר (מס' תת"מ)

מ ח ל י ט י ם, לתמוך בהצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - החלת פרק 31) על חברי קיבוץ ומושב שיתופי), התשנ"א-1990 של חה"כ ח. מירום וא. נמיר (מס' תת"מ).

מזכירות הממשלה

ירושלים, ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

אל : חברי הממשלה

מאת : המשנה למזכיר הממשלה

שלום רב,

הנדון: חומר לועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק

מצורפים נספחים מספר 175חק - 188חק אשר ישולבו בסדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

ב ב ר כ ה,

א. לישנסקי

ח צ ע ת ה ח ל ט ה

מחליטים

בהתאם לסעיף 6 (א) (2) לחוק נכסי המדינה התשי"א - 1951:

להרשות את נושאי המשרות במשרד הפנים, המפורטים להלן, לייצג את הממשלה בכל עיסקה מהעיסקאות שמדובר בהן בסעיפים 4 ו-5 לחוק, למעט עיסקאות במקרקעין, הקשורות לפעולות משרד הפנים, המפורטות לצד כל אחד מהם, ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעיסקאות האמורות:

1. המנהל הכללי ביחד עם חשב המשרד או סגנו - ללא הגבלה בסכים.

2. נציב הכבאות וההצלה ביחד עם חשב המשרד או סגנו - ללא הגבלה בסכום לגבי עיסקאות במסגרת תקציב הכבאות.

3. סמנכ"ל בכיר לאמרכלות יחד עם חשב המשרד או סגן חשב המשרד - עד 30,000 ש"ח

4. קצין תקציבים יחד עם חשב המשרד או סגן חשב המשרד עד 20,000 ש"ח.

5. מנהל בנא"מ ביחד עם חשב המשרד או סגנו - 20,000 ש"ח.

6. ממונה על מחוז יחד עם אמרכל מחוז - עד 3,000 ש"ח.

ההודעה על הרשאה שפורסמה בילקוט הפרסומים 3788, התש"ו עמי 3514 בטלה.

מוגש על-ידי שר הפנים

ד' בכסלו התשנ"א

21 בנובמבר 1990

הצעת חוק לתיקון פקודת הרוקחות (איסור שמוש בסטריכנין), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תתכ"ח)

הצעת חוק לתיקון פקודת הרוקחות (איסור שמוש בסטריכנין), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר הבריאות.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ג בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והנה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום כ"ו בחשון התשנ"א (14.11.90) הודיע שר החקלאות כי הוא מתנגד להצעת החוק וכי לאחר התיעצות עם משרד הבריאות הגענו להחלטה שמשרד הבריאות יכין תיקון להצעת חוק של ח"כ פורת, אשר מקובלת על משרד החקלאות.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 175חק

הצעת חוק הפיקוח על חקיקת משנה, התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתכ"ט)

הצעת חוק הפיקוח על חקיקת משנה, התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר המשפטים.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ג בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום י"ב בחשון התשנ"א (31.10.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

3. ביום ד' בכסלו התשנ"א (20.11.90) הודיע שר התחבורה כי הוא מתנגד להצעת החוק. לדעתו, הצעת החוק תיצור סירבול מינהלתי ותגרום לעיכובים מיותרים, ואף תגביל את יכולת הבצוע.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 176חק

הצעת חוק לתיקון דיני פיצויים ותגמולים, התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר (מס' תת"ל)

הצעת חוק לתיקון דיני פיצויים ותגמולים, התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה ושר האוצר.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ג בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד להצעת החוק.

2. ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 177חק

הצעת חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון - קופה ציבורית), התשנ"א-1990 של חה"כ נ. ארד (מס' תתל"ב)

הצעת חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון - קופה ציבורית), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר האוצר.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 178חק

הצעת חוק שירות התעסוקה (תיקון - עדיפות בשליחה ובקבלה לעבודה), התשנ"א-1990 של חה"כ י. גולדברג (מס' תתל"ה)

הצעת חוק שירות התעסוקה (תיקון - עדיפות בשליחה ובקבלה לעבודה), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד להצעת החוק.

3. ביום כ"ה בחשון התשנ"א (13.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 179חק

הצעת חוק העונשין (תיקון - הגנת צורך במקרי פגיעה בבטחון המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. העצני (מס' תתל"ז)

הצעת חוק העונשין (תיקון - הגנת צורך במקרי פגיעה בבטחון המדינה), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר המשפטים.

בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 180חק

הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון – מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א–1990 של חה"כ א. רובינשטיין (מס' תתל"ח)

הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון – מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א–1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר האוצר.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים – למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר המשפטים כי הוא תומך בהצעת החוק.

3. ביום כ"ה בחשון התשנ"א (13.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק – לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 181חק

הצעת חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראת שעה), התשנ"א-1990 (מס' תתל"ט)

הצעת חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראת שעה), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותם של שר האוצר ושר החקלאות.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) הודיע שר החקלאות כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום י"ח בחשון התשנ"א (7.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד להצעת החוק (תגובתו מצ"ב).

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בחשון התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 182חק

התנגדות להצעת חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראות שעה), התשנ"א-1990

הריני להודיע בזה על התנגדותי להצעת חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראות שעה), התשנ"א-1990, אשר הוגשה על ידי חבר הכנסת ג. גל.

חוק לעידוד השקעות הון בחקלאות, תשמ"א-1980 מעניק הטבות ותמריצים רחבים ומקיפים המספיקים כדי לעודד השקעות הון בחקלאות. חוק זה אינו צריך תיקון או תוספות לצורך הרחבת ההטבות.

7.11.1990

מוגש על ידי שר התיירות

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הוספת סעיף 16 א), התשנ"א-1990
של חה"כ מ. גולדמן (מס' תתמ"א)

הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הוספת סעיף 16 א), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. גולדמן מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר התחבורה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא תומך בהצעת החוק.

3. ביום ב' בכסלו התשנ"א (19.11.90) הודיע שר התקשורת כי הוא מתנגד להצעת החוק, ומסר כי במידת הצורך תבדק הסדרת הנושא בתכנית.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 באוקטובר 1990

נספח 183חק

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - בעלי תסמונת דאון), התשנ"א-1990
של חה"כ מ. פרוש (מס' תתמ"ב)

הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - בעלי תסמונת דאון), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. פרוש מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של ראש הממשלה ושר העבודה והרווחה.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר האחראי טרם הגיב.

2. ביום כ"ה בחשון התשנ"א (13.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 184חק

הצעת חוק מס בטחון, התשנ"א-1990 של חה"כ י. צידון (מס' תתמ"ג)

הצעת חוק מס בטחון, התשנ"א-1990 שלחה"כ י. צידון מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר האוצר.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. השר אחראי טרם הגיב.

2. ביום י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 185חק

הצעת חוק הירושה (תיקון - דין חוץ), התשנ"א-1990 של חה"כ ש. אלוני (מס' תשצ"ד) - ערר

הצעת חוק הירושה (תיקון - דין חוץ), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר המשפטים.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום כ"ט בתשרי התשנ"א (18.10.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממונה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:

1. ביום י"א בחשון התשנ"א (30.10.90) הודיע שר התיירות כי הוא מתנגד להצעת החוק.

2. ביום י"ז בחשון התשנ"א (5.11.90) הודיע שר המשפטים כי הוא תומך בהצעת החוקץ

3. ביום כ"ד בחשון התשנ"א (12.11.90) החליטה ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, בהתאם להחלטה מס' 870 (חק/368) של הממשלה מיום כ"א באלול התשמ"ט (21.9.89), לתמוך בהצעת החוק (החלטה מס' חק/247).

4. ביום א' בכסלו התשנ"א (18.11.90) הודיע שר התקשורת כי הוא מערער על ההחלטה הנ"ל (תגובתו מצ"ב).

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 186חק

שר התקשורת

בט"ך

ירושלים, כ"ה מרחשון התשנ"א
1/ בנובמבר 1990

אל: מזכיר הממשלה

הנדון: הצעת חוק הירושה (תיקון - דין חוץ) התשנ"א - 1990
של ח"כ ש. אלוני (מס' תשצ"ד)
החלטה חק/247 מיום 12.11.90

אני מבקש לערער על ההחלטה הנדונה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק לתמוך בהצעת החוק.

לדעתי, תיקון החוק עשוי לפגוע בדין האישי של יהודי בחו"ל ואולי גם של בני דתות אחרות.

בכבוד רב,

רפאל פנחסי
שר התקשורת

העתק: היועץ המשפטי לממשלה

מזכירות הממשלה
18 -11- 1990
ירושלים

הצעת חוק החברות הממשלתיות (כשירות דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר (מס' תתל"ו)

הצעת חוק החברות הממשלתיות (כשירות הדיקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 מועלית בזה על סדר יומה של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק.

מוגש על-ידי שר המשפטים

להלן הערות מזכירות הממשלה לנ"ל:-

א. הצעת החוק היא בתחום אחריותו של שר האוצר.

ב. בהתאם לסעיף 53 בתקנון לעבודת הממשלה הועברה הצעת החוק הנ"ל ביום י"ב בחשון התשנ"א (1.11.90) אל חברי הממשלה, היועץ המשפטי לממשלה והממה על התקציבים - למשך שבועיים לשם קבלת תגובותיהם;

ג. תגובות:-

1. ביום י"ח בחשון התשנ"א (6.11.90) הודיע שר התיירות כי הוא תומך בהצעת החוק.

2. ביום י"ז בחשון התשנ"א (5.11.90) הודיע שר המשפטים כי הוא תומך בהצעת החוק.

3. ביום ד' בכסלו התשנ"א (21.11.90) הודיע שר האוצר כי הוא מתנגד להצעת החוק.

ד. בהתאם לסעיף 53 (ב) בתקנון לעבודת הממשלה מובא הנושא להכרעת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק - לשם קביעת עמדה מוסכמת של הממשלה.

ד' בכסלו התשנ"א
21 בנובמבר 1990

נספח 187חק

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני כלכלה
ביום ד', י"א בכסלו התשנ"א – 28.11.1990

(בשעה 11:00 – בכנסת)

	מס. נספח	השר המגיש
א. תקנות רשות שדות התעופה (אגרות) (תיקון), התשנ"א-1990	2ככל+ (נוסח חדש)	שר התחבורה
ב. השוואת הסקטור החקלאי לסקטור התעשייתי והתיירותי כפי שנקבע בחוק להגברת התעסוקה ולקליטת עולים (תיקוני חקיקה), הוראת שעה, התש"ן-1990	31ככל+ א'	שר החקלאות שר האוצר
ג. החברה לפיתוח עכו העתיקה	10ככל	שר האוצר שר התיירות
ד. כללים לתקינת רכב צמוד בחברות הממשלתיות ובנות ממשלתיות	4ככל	שר האוצר
ה. חוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), התש"ל-1970 הכרה בתוספות קבועות – עובדי שירות התעסוקה	30ככל	שר האוצר
ו. תנאי העסקת מנהל אגף רישום והסדר מקרקעין	33ככל	שר המשפטים

* – נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח		השר המגיש
ז.	משרת עוזר משפטי למשנה לנשיא בית המשפט העליון - פטור ממכרז	36כל	*	שר המשפטים
ח.	ארגון הטיפול הממשלתי להיערכות המשק לקראת איחודה הכלכלי של אירופה ב- 1992	26כל+ א'+ ב'		שר הכלכלה והתכנון שר החוץ שר האוצר
ט.	ארגת, חברה לבטוח משכנתאות בע"מ	9כל		שר האוצר
י.	החברה לשיקום ודיור פתח-תקוה בע"מ	11כל		שר האוצר
יא.	החרם הערבי	13כל		שר האוצר שר התעשיה והמסחר
יב.	הוספת משרת מנהל אגף קשרים בינלאומיים ומנהל רשות ההשקעות במשרד האוצר לרשימת המשרות שבתוספת לסעיף 23 לחוק שירות המדינה (מינויים)	14כל		שר האוצר
יג.	טיוטת חוק סיוע למדינות חוץ (דיני יבוא ויצוא), התש"ן-1990	17כל		שר האוצר
יד.	מינוי מנכ"ל ל"חלמיש" חברה ממשלתית עירונית לשיקום הדיור בתל-אביב-יפו בע"מ	15כל		שר האוצר
טו.	חוק מסים עקיפים (העברת מסים לאוצר המדינה), התש"ן-1990	16כל		שר האוצר

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח		השר המגיש
טז.	קביעת משך הזמן לפסלות המנהלים לשעבר של הבנקים	22כל		שר האוצר
יז.	הגדלת תקציב הפיתוח של משרד החקלאות	18כל+ א'		שר החקלאות שר האוצר
יח.	תנאי שכר למנהלת הרשות לתכנון לאומי וכלכלי	27כל+ א'		שר הכלכלה והתכנון שר האוצר
יט.	תנאי שירות וגימלאות למנהל מרכז ההסברה	29כל+ א'		שר החינוך והתרבות שר האוצר
כ.	תנאי שירות וגימלאות למנהל הטלויזיה החינוכית	32כל+ א'		שר החינוך והתרבות שר האוצר
כא.	חוק שירות המדינה (גימלאות) (נוסח משולב), התש"ל-1970 הכרה בתוספות קבועות - עובדי שירות התעסוקה	30כל		שר האוצר
כב.	השוואת הסקטור החקלאי לסקטור התעשייתי והתיירותי כפי שנקבע בחוק להגברת התעסוקה ולקליטת עולים (תיקוני חקיקה), הוראת שעה, התש"ן-1990	31כל		שר החקלאות
כג.	הצמדת השכר של היועץ המשפטי במשרד האנרגיה והתשתית לשכר שופטים	37כל	*	שר המשפטים

* - נושא חדש על סדר היום

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

ס ד ר י ו ם

לישיבת ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק
ביום ה', י"ב בכסלו התשנ"א - 29.11.90
(משעה 12:00 - 15:00 במזכירות הממשלה)

		מס. נספח	השר המגיש
	הצעות חוק של חברי כנסת:		
א.	הרשאות לפי חוק נכסי המדינה התש"א-1951 - לנושאי משרה במשרד הפנים	188חק	שר הפנים
ב.	הצעת חוק לתיקון פקודת הרוקחות (איסור שמוש בסטריכנין), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תתכ"ח)	175חק	שר המשפטים
ג.	הצעת חוק הפקוח על חקיקת משנה, התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתכ"ט)	176חק	שר המשפטים
ד.	הצעת חוק לתיקון דיני פיצויים ותגמולים, התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר (מס' תת"ל)	177חק	שר המשפטים
ה.	הצעת חוק שירות המדינה (גמלאות) (תיקון - קופה ציבורית), התשנ"א-1990 של חה"כ נ. ארד (מס' תתל"ב)	178חק	שר המשפטים
ו.	הצעת חוק שירות התעסוקה (תיקון - עדיפות בשליחה ובקבלה לעבודה), התשנ"א-1990 של חה"כ י. גולדברג (מס' תתל"ה)	179חק	שר המשפטים
ז.	הצעת חוק העונשין (תיקון - הגנת צורך במקרי פגיעה בבטחון המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. העצני (מס' תתל"ז)	180חק	שר המשפטים
ח.	הצעת חוק החברות הממשלתיות (תיקון - מינוי דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. רובישנטיין (מס' תתל"ח)	181חק	שר המשפטים

---

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח	השר המגיש
ט.	הצעת חוק לעדוד השקעות הון בחקלאות (תיקון והוראת שעה), התשנ"א-1990 של חה"כ ג. גל (מס' תתל"ט)	182חק	שר המשפטים
י.	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הוספת סעיף 16 א'), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. גולדמן (מס' תתמ"א)	183חק	שר המשפטים
יא.	הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - בעלי תסמונת דאון), התשנ"א-1990 של חה"כ מ. פרוש (מס' תתמ"ב)	184חק	שר המשפטים
יב.	הצעת חוק מס בטחון, התשנ"א-1990 של חה"כ י. צידון (מס' תתמ"ג)	185חק	שר המשפטים
יג.	הצעת חוק הירושה (תיקון - דין חוץ), התשנ"א-1990 של חה"כ ש. אלוני (מס' תשצ"ד) - ערר	186חק	שר המשפטים
יד.	הצעת חוק החברות הממשלתיות (כשירות דירקטור מטעם המדינה), התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר (מס' תתל"ו)	187חק	שר המשפטים
טו.	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (הארכת תוקפו של רשיון נהיגה), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תת"ה) - ערר - המשך הדיון	158חק	שר המשפטים
טז.	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (רכב לאספנים, התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תתכ"ו) - המשך הדיון	173חק	שר המשפטים
יז.	הצעת חוק חגורת בטיחות ברכב (תיקון - התקני ריסון), התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר (מס' תתכ"ז) - המשך הדיון	174חק	שר המשפטים
יח.	הצעת חוק הספורט (תיקון), התשנ"א-1990 של חה"כ ד. צוקר ומ. בר זוהר (מס' תת"ג) - ערר - המשך הדיון	159חק	שר המשפטים

---

* - נושא חדש על סדר היום

	מס. נספח	השר המגיש
יט. הצעת חוק סיוג מועמדות הרמטכ"ל בבחירות לכנסת ולחברות בממשלה, התשנ"א-1990 של חה"כ י. לוי (מס' תשצ"ב) - ערר - המשך הדיון	160חק	שר המשפטים
כ. הצעת חוק יסוד: משק המדינה (תיקון - קביעת שיעורי השתתפות הממשלה בתקציבי רשויות מקומיות), התשנ"א-1990 של חה"כ א. פורז וא. רובינשטיין (מס' תתכ"ג) - המשך הדיון	172חק	שר המשפטים
כא. הצעת חוק רשות השידור (תיקון - ערוץ נוסף לטלויזיה הישראלית), התש"ן-1990 של חה"כ א. פורז (מס' תקכ"ט) - ערר - המשך הדיון	521חק	שר המשפטים
כב. הצעת חוק רשות הטלויזיה החינוכית, התש"ן-1990 של חבר הכנסת א. פורז (מס' תשס"א) המשך הדיון	97חק	שר המשפטים
כג. הצעת חוק סמכויות שעת חירום, התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תש"פ) - המשך הדיון	113חק	שר המשפטים
כד. הצעת חוק חיזוק הבטחון, התש"ן-1990 של חה"כ א. העצני (מס' תשנ"ה)	94חק	שר המשפטים
כה. טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 29), התשנ"א-1990 - המשך הדיון	135חק (נוסח מתוקן)+ א' ב'+ ג'	שר הפנים שר התקשורת שר העבודה והרווחה שר הבריאות
כו. הצעת חוק הביקורת על חקירות משטרתיות, התשנ"א-1990 של חה"כ מ. שחל (מס' תתט"ז) - המשך הדיון	167חק	שר המשפטים

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח	השר המגיש
כז.	הצעת חוק מרשם האוכלוסין (מחיקת פרט הלאום מפרטי הרישום), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תקפ"ו) - ערר - המשך הדיון	15חק	שר המשפטים
כח.	הצעת חוק לתיקון פקודת התעבורה (צמצום התחבורה הציבורית בימי מנוחה), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תר"צ) - המשך הדיון	42חק	שר המשפטים
כט.	הצעת חוק העונשין (תיקון - הגדרת חומר תועבה), התש"ן-1990 של מספר חברי כנסת (מס' תרצ"א) - המשך הדיון	43חק	שר המשפטים
ל.	טיוטת-חוק והצעת חוק רשות הכבאות וההצלה, התש"ן-1990 - המשך הדיון	34חק+ א'+ ב'	שר הפנים המשטרה השר לאיכות הסביבה
לא	הצעת חוק פרי הדר, התש"ן-1990 של חה"כ י. צידון (מס' תרע"ו)	49חק	שר המשפטים
לב.	טיוטת חוק יבוא בשר (תעודת הכשר), התשמ"ז-1987 - המשך הדיון	23חק+ א'	שר התעשיה והמסחר שר האוצר
לג.	טיוטת-חוק החוזים (חלק כללי) (תיקון), התש"ן-1990 - המשך הדיון	480חק	שר המשפטים
לד.	טיוטת-חוק הגנת הצרכן (תיקון מס. 2), התש"ן-1989 - המשך הדיון	395חק	שר התעשיה והמסחר
לה.	טיוטת-חוק הרשויות המקומיות (גימלאות לעובדים), התשמ"ח-1987	324חק	שר הפנים
לו.	טיוטת-חוק לתיקון חוק רישוי שירותי התעופה, התש"ן-1990	59חק	שר התחבורה

---

* - נושא חדש על סדר היום

		מס. נספח	השר המגיש
לז.	הגשת הצעות לנושא על סדר יומן של הממשלה ושל ועדות השרים	56חק	שר הכלכלה והתכנון
לח.	הצעת-חוק יסוד: זכויות היסוד של האדם - המשך הדיון	161חק (נוסח מסכם)+ תוספת	שר המשפטים
לט.	טיוטת-חוק העתיקות (תיקון), התשמ"ט-1988	20חק	שר החינוך והתרבות
מ.	תזכיר בענין תנאי החזקה בבתי מעצר משטרתיים - המשך הדיון	382חק	שר המשפטים
מא	מקומות כליאה לעצורים - תמונת מצב ופתרונות אפשריים - המשך הדיון	383חק	שר המשטרה
מב.	טיוטת-חוק לתיקון פקודת החברות (שיקום חברות), התש"ן-1990 - המשך הדיון		שר המשפטים
מג.	טיוטת-חוק סיוע למדינות חוץ (דיני יבוא ויצוא), התש"ן-1990	157חק	שר האוצר
מד.	טיוטת חוק ההתגוננות האזרחית (תיקון), התש"ן-1990	128חק	שר הבטחון

---

* - נושא חדש על סדר היום

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פ ר ו ט ו ק ו ל
מישיבת ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק
יום ד', כ"ו בחשון התשנ"א - 14.11.90
(בשעה 16:00 - בכנסת)

נכחו חברי ועדת השרים: א. אולמרט - יו"ר, ר. פנחסי, (בסעיף חק/274)

נעדרו חברי ועדת השרים: ד. מגן, י. מודעי, ר. מילוא, ד. מרידור (בחו"ל), מ. נסים (בחו"ל), י. פרץ (בחו"ל), ג. פת (בחו"ל), א. שאקי

כן נכחו:

י. חריש	- היועץ המשפטי לממשלה
י. אדרי	- לשכת שר הבריאות
מ. אהלי	- משרד התקשורת
ש. בריצמן	- המוסד לביטוח לאומי
ש. גוברמן	- משרד המשפטים
ש. כהן	- המוסד לביטוח לאומי
צ. לוין	- משרד הבריאות
ד. ליפשיץ	- משרד האוצר
א. מראני	- משרד האוצר
ג. נויטל	- משרד המשפטים
נ. ענתבי	- משרד המשפטים
ת. פנחסוביץ	- משרד המשפטים
מ. קוק	- משרד הכלכלה והתכנון
א. קלעי	- לשכת שר המשפטים
ר. רוטנברג	- המשרד לאיכות הסביבה
סא"ל י. תלרז	- הפרקליטות הצבאית הראשית

א. לישנסקי - מזכיר הועדה

בפרוטוקול זה 48 דפים.

סדר היום :

חק/268. הצעת-חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 11), התשנ"א-1990

חק/269. הצעת-חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 12), התשנ"א-1990

חק/270. טיוטת-חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס. 2), התשנ"א-1990

חק/271. טיוטת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס. 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע), התשנ"א-1990

חק/272. הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי בהגדרת השכר הממוצע), התש"ן-1990 של ח"כ ר. כהן (מס. תשפ"ז)

חק/273. טיוטת-חוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים ממסים) (תיקון), התש"ן-1990

חק/274. הצעת-חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס. 22), התשנ"א-1990

חק/268. הצעת-חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 11), התשנ"א-1990
נספח 148/חק (נוסח חדש)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/256 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ד בחשון התשנ"א (12.11.90), לאשר את סעיפי הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 11), התשנ"א-1990, המצורפת (דפים 11-6) (נספח 148/חק - נוסח חדש). הצעת החוק האמורה באה במקום הצעת החוק שצורפה להחלטה הנ"ל של ועדת השרים.

חק/269. הצעת-חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 12), התשנ"א-1990

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר א. אולמרט; ה"ה י. חריש וצ. לוין.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/256 של ועדת השרים לעניני חקיקה ואכיפת החוק, מיום כ"ד בחשון התשנ"א (12.11.90):-

א. להסמיך את שרי המשפטים והבריאות, לאשר, על דעת ועדת השרים, את נוסח סעיף 12 של הצעת החוק;

ב. לאשר בכפוף לעיל, את סעיפי הצעת חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס. 12), התשנ"א-1990, המצורפת (דפים 21-12).

ש מ ו ר

חק/270. טיוטת-חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס. 2), התשנ"א-1990

נציגת משרד האוצר פותחת.

מ ח ל י ט י ם, לאשר את טיוטת חוק והצעת חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס. 2), התשנ"א-1990 המצורפת (דפים 23-22).

חק/271. טיוטת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס. 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע), התשנ"א-1990

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השר א. אולמרט; ה"ה ש. בריצמן, י. חריש, א. מראני, ש. כהן, י. תלרז והגברות ד. ליפשיץ, א. קלעי ות. פנחסוביץ.

מ ח ל י ט י ם, בהתייחס לעיקרי טיוטת חוק וסעיפי הצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס. 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע), התשנ"א-1990:-

א. לדחות את הסתייגויות משרד האוצר מסעיפי הצעת החוק;

ב. לאשר בכפוף לעיל את סעיפי טיוטת החוק וסעיפי הצעת החוק הנ"ל, המצורפים (דפים 32-24).

חק/272. הצעת-חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי בהגדרת השכר הממוצע), התש"ן-1990 של ח"כ ר. כהן (מס. תשפ"ז)

יושב ראש ועדת השרים פותח.

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטות ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מס. חק/175 מיום ו' באלול התש"ן (27.8.90) ומס. חק/271 מהיום, ובהתאם לסעיף 53(ב) בתקנון לעבודת הממשלה - להתנגד להצעת חוק הביטוח הלאומי (תיקון - שינוי בהגדרת השכר הממוצע), התש"ן-1990, של חבר הכנסת ר. כהן (מס. תשפ"ז).

חק/273. טיוטת-חוק איזור סחר חפשי באילת (פטורים ממסים) (תיקון), התש"ן-1990

נציגת משרד האוצר פותחת.

מ ח ל י ט י ם, לאשר את טיוטת חוק איזור סחר חופשי באילת (פטורים והנחות ממסים) (תיקון), התש"ן-1990, המצורפת (דפים 35-33).

חק/274. הצעת-חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס. 22), התשנ"א-1990

יושב ראש ועדת השרים פותח.

בדיון משתתפים: השרים א. אולמרט, ר. פנחסי; ה"ה י. חריש, י. תלרז וש. גוברמן.

מ ח ל י ט י ם, לאשר את סעיפי הצעת חוק השיפוט הצבאי (תיקון מס. 22), התשנ"א-1990 המצורפת (דפים 48-36).

ה י ש י ב ה נ נ ע ל ת

1/93

חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 11), התשנ"א-1990@

תיקון סעיף 2

1. בסעיף 2 לפקודת בריאות העם, 1940 [1] (להלן - הפקודה), במקום הגדרת "מפקח" יבוא:

"מפקח" - מי ששר הבריאות או השר לאיכות הסביבה, לפי הענין, הסמיכו כמפקח לענין פקודה זו;".

תיקון סעיף 3א

2. בסעיף 3א לפקודה, במקום "שר הבריאות" יבוא "השר לאיכות הסביבה".

החלפת סעיף 3ב

3. במקום סעיף 3ב לפקודה יבוא:

"כשירויות (א) שר הבריאות והשר לאיכות הסביבה רשאים לקבוע בתקנות, כל אחד בתחומי אחריותו, את הכשירויות של התברואנים ושל עובדים אחרים ברשויות הסניטריות המקומיות ובשירות המדינה העוסקים בתפקידים בריאותיים וסביבתיים, לפי הענין.

(ב) לא יתמנה אדם למשרה ברשות סניטרית מקומית או בשירות המדינה שנקבעו לה תנאי כשירות לפי סעיף זה אלא אם כן נתקיימו בו תנאי הכשירות."

---

1 ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191; ס"ח התשמ"ח, עמ' 94.

הוספת סעיף 53

4. סעיף 53 לפקודה יסומן 53א ולפניו יבוא:

"הגדרות 53. בחלק זה -

"המנהל" - מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו להיות המנהל לענין "הוראות סניטריות - מפגעים", שבחלק ו' למעט פסקה (י);

"ממונה על איכות הסביבה" - מי שהשר לאיכות הסביבה הסמיכו להיות ממונה על איכות הסביבה לענין "הוראות סניטריות - מפגעים" שבחלק ו' למעט פסקה (י).

תיקון סעיף 53א

5. בסעיף 53א לפקודה, בפסקה (ט), במקום "רופא מחוזי" יבוא "ממונה על איכות הסביבה".

תיקון סעיף 54

6. בסעיף 54 לפקודה, בסעיף קטן (1), במקום "רופא ממשלתי" יבוא "ממונה על איכות הסביבה".

תיקון סעיף 55

7. בסעיף 55 לפקודה -

(1) בסעיף קטן (1) בפסקה (ב), במקום "רופא ממשלתי" יבוא "ממונה על איכות הסביבה" ובסיפה, במקום "הרופא הממשלתי" יבוא "הממונה על איכות הסביבה" ובמקום "לממונה על המחוז" יבוא "למנהל";

(2) בסעיפים קטנים (5), (7), (8) ו-(10), בכל מקום, במקום "הממונה על המחוז" יבוא "המנהל".

תיקון סעיף 56

8. בסעיף 56 לפקודה -

(1) בסעיף קטן (1) בכל מקום, במקום "הממונה על המחוז" יבוא "המנהל";

(2) בסעיף קטן (2), במקום "לממונה על המחוז" יבוא "למנהל";

(3) בסעיף קטן (4), במקום "שר הבריאות" יבוא "השר לאיכות הסביבה".

תיקון סעיף 58

9. בסעיף 58 לפקודה, בסעיף קטן (1), במקום "רופא מחוזי או מי שהוא הסמיך לכך" יבוא "ממונה על איכות הסביבה".

תיקון סעיף 61

10. בסעיף 61 לפקודה, בסעיף קטן (2), במקום "שר הבריאות" יבוא "שהשר לאיכות הסביבה".

תיקון סעיף 61א

11. בסעיף 61א לפקודה -

(1) בסעיף קטן (1) -

(1) ברישה, במקום "רופא מחוזי" יבוא "ממונה על איכות הסביבה" והמלים "שבתחום מחוזו" -

יימחקו;

(2) בפסקה (א), במקום "הרופא המחוזי" יבוא "הממונה על איכות הסביבה" ובמקום "הרופא המחוזי או מי שהוא הסמיך לכך" יבוא "הוא";

(3) בפסקה (ב), במקום "הרופא המחוזי" יבוא "הממונה על איכות הסביבה" ובמקום "הרופא המחוזי או מי שהוא הסמיך לכך" יבוא "הוא";

(2) במקום סעיף קטן (2) יבוא:

"(2) לענין עבירות לפי חלק זה שנקבעו כעבירות קנס לפי חוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 [2], יהיו לממונה על איכות הסביבה גם הסמכויות לפי סעיף 222 לחוק האמור."

---

2 ס"ח התשמ"ב, עמ' 195.

החלפת

12. במקום סעיף 62ב לפקודה יבוא:

סעיף 62ב

"תקנות 62ב. (א) השר לאיכות הסביבה רשאי להתקין תקנות בדבר דרכים למניעת מפגעים לפי "הוראות סניטריות - מפגעים" שבחלק זה, למעט לפי אלה המנויים בסעיף קטן (ב)."

(ב) שר הבריאות רשאי להתקין תקנות בדבר דרכים למניעת מפגעים לפי סעיפים 53א(י), 63 ו-64."

תיקון סעיף 64א

13. בסעיף 64א לפקודה, בסעיף קטן (1), המלים "שמינה לכך הרופא המחוזי" - יימחקו, ואחרי "על-פיה" יבוא "כל מפקח בתחום סמכותו."

תיקון סעיף 64ב

14. בסעיף 64ב לפקודה, במקום המלים "שהרופא המחוזי הסמיכו לכך" יבוא "שהוסמך".

תיקון סעיף 70

15. (א) האמור בסעיף 70 לפקודה יסומן (1), ובו, אחרי פסקה (ג) יבוא:

"(ד) הקובעות תקנים לביוב ולמי קולחין;

(ה) הקובעות דרכים למניעת זיהום מי שחיה;"

(ב) אחרי סעיף קטן (1) יבוא:

"(2) השר לאיכות הסביבה רשאי להתקין תקנות כאמור

בפסקאות (א) עד (ג) שבסעיף קטן (1), בכל הנוגע
להוראות חלק ב1 וחלק ו' הוראות סניטריות -
מפגעים."

1/96

חוק לתיקון פקודת בריאות העם (מס' 12), התשנ"א-1990@

תיקון סעיף 9

1. בסעיף 9 לפקודת בריאות העם, 1940 [1] (להלן - הפקודה), פסקאות (א) עד (ד) - יימחקו.

תיקון סעיף 10

2. בסעיף 10 לפקודה -

(1) סעיף קטן (1) - יימחק;

(2) בסעיף קטן (3) -

(א) בפסקה (א), המלים "המשיב ביודעין כל חשובה כוזבת לכל שאלה שהעמיד הרופא הממשלתי ביחס לפרטים שדרוש לרשמם בנוגע לכל לידה או פטירה או" - יימחקו;

(ב) המלה "או" בסיפה של פסקה (ב), ופסקה (ג) - יימחקו.

שינוי כותרת

3. בכותרת של חלק ד' לפקודה, במקום "בתי חולים" יבוא "מוסדות רפואיים".

---

1 ע"ר 1940, תוס' 1, עמ' 191; ס"ח התשמ"ח, עמ' 94.

תיקון סעיף 22

4. בסעיף 22 לפקודה, בסעיף קטן (4), במקום הסיפה המתחילה במלים "מאת הרופא הממשלתי" יבוא "מרופא בעל רשיון כי מוחר לילד לבקר בבית הספר, ייאשמו בעבירה ויהיו צפויים לקנס".

תיקון סעיף 24

5. (א) במקום הכותרת שלפני סעיף 24 לפקודה, יבוא "מוסדות רפואיים".

(ב) האמור בסעיף 24 לפקודה יסומן (ב) ולפניו יבוא:

"(א) בפקודה זו -

"מוסד רפואי" - בית חולים, מרפאה, מוסד לטיפול במשתמשים בסמים ומעבדה;

"מטופל" - מי שמקבל טיפול במוסד רפואי, בין בדרך של אשפוז, שהייית יום או שהייית לילה, ובין בכל דרך אחרת.".

החלפת סעיף 25

6. במקום סעיף 25 לפקודה יבוא:

"הפעלת מוסד רפואי

25. (א) לא יפתח אדם מוסד רפואי, לא יפעילו ולא ינהלו, אלא אם כן נרשם בידי המנהל בהתאם להוראות פקודה זו או התקנות לפיה.

(ב) המנהל רשאי לקבוע כי רישומו של מוסד רפואי יהיה לתקופה מוגבלת שתיקבע בעת הרישום, בשים לב לאפיו של המוסד ותיפקודו ושאר נסיבות הנוגעות לענין.

(ג) לא ינהל אדם מוסד רפואי רשום ולא יפעילו אלא בהתאם להוראות פקודה זו והתקנות לפיה, וכן בהתאם לתנאים שקבע המנהל לעניין אותו מוסד רפואי."

הוספת סעיף 25א

7. אחרי סעיף 25 לפקודה יבוא:

"סגירת מוסד רפואי

25א. (א) המנהל רשאי להורות בצו על סגירת מוסד רפואי (להלן - צו סגירה), אם מצא אחד מאלה:

(1) המוסד הרפואי אינו רשום לפי הוראות פקודה זו;

(2) במוסד הרפואי לא קוימה הוראה מהוראות פקודה זו או התקנות לפיה, או לא קויים תנאי שקבע המנהל לאותו מוסד רפואי;

(3) המוסד הרפואי מתנהל בדרך שאינה לטובת בריאותם או רווחתם של המטופלים בו.

לעניין סעיף זה, "מוסד רפואי" - לרבות חלק ממנו.

(ב) המנהל יקבע בצו הסגירה הוראות לעניין ביצועו, לרבות בדבר איסור קבלת מטופלים חדשים, המשך הטיפול במטופלים או העברתם של המטופלים למוסד רפואי אחר, וכן את

המועד לסגירת המוסד הרפואי.

(ג) לא יתן המנהל צו סגירה ולא יורה על ביטול רישום לפי סעיף קטן (ו)(2) או (3) אלא לאחר שנתן לבעליו של המוסד הרפואי או מנהלו, הזדמנות להשמיע את טענותיהם בפניו; אולם, אם מצא המנהל כי נשקפת סכנה מיידית חמורה למטופלים, רשאי הוא לתת צו סגירה לאלתר.

(ד) צו סגירה או החלטה על ביטול רישום לפי סעיף קטן (ו) יימסרו לבעליו של המוסד הרפואי או למנהלו.

(ה) בעליו של מוסד רפואי או מנהלו, רשאי, תוך שלושה חדשים מהיום שבו נמסר לו הצו, או מהיום שבו נמסרה לו החלטת המנהל לבטל את הרישום של המוסד לפי סעיף קטן (ו)(2) או (3), לערור על הצו או ההחלטה לפני שר הבריאות; אין בהגשת הערר כדי לעכב את הביצוע של צו הסגירה.

(ו) המנהל רשאי להורות על ביטול רישומו של מוסד רפואי אם נתקיים בו אחד מאלה:

(1) ניתן צו סגירה ולא הוגש עליו ערר, או הוגש ערר - ונדחה;

(2) הרישום לא חודש בתום התקופה שנקבעה לו;

(3) המנהל מצא כי המוסד הרפואי חדל לשמש ככזה.

(ז) בצו סגירה רשאי המנהל להורות למשטרה להיכנס למוסד הרפואי שלגביו ניתן הצו ולנקוט כל אמצעי, לרבות שימוש בכוח סביר, כדי להבטיח ציות לצו."

הוספת כותרת

8. לפני סעיף 26 לפקודה תבוא הכותרת "רישום בתי-חולים".

ביטול סעיפים 31 ו-32

9. סעיפים 31 ו-32 לפקודה - בטלים.

תיקון סעיף 33

10. בסעיף 33 לפקודה במקום פסקה (ט) יבוא:

"(ט) קבלתם של חולים, לרבות הסדרת האישפוז על פי מקומות מגוריהם של החולים ונהלי שחרור חולים;".

הוספת סעיפים 34 עד 36

11. אחרי סעיף 33 לפקודה יבוא:

"רישום מרפאות

מרפאות 34. (א) שר הבריאות רשאי, לאחר התייעצות עם ההסתדרות הרפואית בישראל, לקבוע בתקנות לגבי מרפאות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן לפי

ענפי השירותים או הטיפול הניתן בהן, הוראות בדבר -

(1) דרכי הפיקוח על מילוי הוראות התקנות לפי סעיף זה;

(2) רישום של:

(א) מרפאות מסוגים מסויימים, למעט מרפאות של קופת חולים;

(ב) לשכה פרטית של רופא או של רופאים שבה מבוצעות פעולות כירורגיות שיצויינו, פעולות הרדמה, צינתור או הזרעה מלאכותית, ופעולות רפואיות הנילוות להן;

(3) התנאים שיקויימו במרפאות לצורך מתן שירות רפואה או טיפול רפואי מסוגים מסויימים;

(4) סידורי תברואה;

(5) מקום לפעולות כירורגיות;

(6) פעולות עיקור וחיטוי;

(7) מעבדות;

(8) חדר תרופות וחלוקת תרופות;

(9) הכשרת הצוות הסיעודי ואימונו;

(10) ניהול רשומות, החזקתן, שמירתן והביקורת עליהן.

(ב) תקנות על פי פסקאות (1), (9) ו-(10) של סעיף קטן (א) יותקנו באישור ועדת העבודה והרווחה של הכנסת.

(ג) בפקודה זו -

"מרפאה" - מקום שאינו בית חולים הטעון רישום לפי פקודה זו, או חלק ממנו והמיועד להגשת שירותי רפואה, רפואת שיניים וסיעוד, לרבות טיפול יום וטיפול לילה, להשגחה למטרות אלה על חולים ועל נשים בזיקה להריון ולשיקום;

"קופת חולים" - כמשמעותה בחוק מס מקביל, התשל"ג-1973.

רישום מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים

מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים

35. (א) שר הבריאות רשאי לקבוע בתקנות לגבי מוסדות לטיפול במשתמשים בסמים, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהם לפי הטיפול הניתן בהם, הוראות בדבר -

(1) רישום המוסדות והפיקוח עליהם;

(2) ארגון המוסדות וניהולם, לרבות התנאים שיתקיימו בהם, דרכי הטיפול, הוראות לענין הצוות המטפל, ניהול רשומות ושמירתן;

ובלבד שחקנות שעניינן רישום, ארגון או ניהול המוסדות שבתחומו של משרד העבודה והרווחה יהיו בהתייעצות עם שר העבודה והרווחה, ואלה שבתחומו של שר המשטרה יהיו בהתייעצות עמו.

(ב) בפקודה זו, "מוסד לטיפול במשתמשים בסמים" - כל מקום שבו ניתן שירות של טיפול רפואי פיזי או נפשי המיועד למשתמשים בסמים מסוכנים, בין אם הטיפול ניתן בדרך של אישפוז, שהייית יום או שהייית לילה, ובין בכל דרך אחרת.

רישום מעבדות

מעבדות 36. (א) בפקודה זו -

"מעבדה" - מעבדה רפואית, נקודת איסוף, אחר בדיקה ובנק דם;

"מעבדה רפואית" - מקום שבו נעשות בדיקות בדגימות שמקורן בבני אדם;

"בנק דם" - מקום לאיסוף, לעיבוד, לסיווג, לבדיקה, לאחסון או להפצה של מנות דם או של נגזרות של דם;

"נקודת איסוף" - מקום הנמצא מחוץ לכתלי מעבדה רפואית, שבו אוספים דגימות שמקורן בבני אדם לצורך העברתן למעבדה לשם בדיקה;

"אתר בדיקה" - מקום הנמצא מחוץ לכתלי מעבדה רפואית שבו נעשות בדיקות רפואיות על-אתר בדגימות שמקורן בבני אדם.

(ב) שר הבריאות רשאי בתקנות, לקבוע לגבי מעבדות, הן דרך כלל והן לגבי סוגים מהן, לפי תחומי פעילותן המקצועית וסוגי הבדיקות הנערכות בהן, הוראות בדבר רישום מעבדות וכן הוראות בדבר -

(1) מתן היתר לאדם להיות מנהל מעבדה והתנאים לקבלת היתר;

(2) כשירויות והתמחויות של עובדי מעבדה;

(3) תנאים שלפיהם ינוהלו מעבדות, לרבות נהלי ביצוע בדיקות, בטיחות במעבדה, איסוף דגימות וטיפול בהן, רישום

ודיווח והבטחת איכות הפעילות של המעבדות."

החלפת סעיף 65ג

12. במקום סעיף 65ג לפקודה יבוא:

"איסור סחר באיברים

65ג. איברי אדם, בין בחיים ובין לאחר המוות, אינם ניתנים למסחר בתמורה חומרית."

ביטול סעיף 65ד

13. סעיף 65ד לפקודה - בטל.

תיקון סעיף 71

14. בסעיף 71 לפקודה, המלים "50,000 לירות" יימחקו, ובמקום הסיפה המתחילה במלים "קנס נוסף 1,000 לירות" יבוא "קנס נוסף כאמור בסעיף 61(ג) לחוק העונשין, התשל"ז-1977[3]".

הוראת מעבר

15. מוסד רפואי שערב תחילתו של חוק זה לא היה רשום כאמור בסעיף 25 לפקודה, יגיש בעליו או מנהלו בקשה לרישומו; הבקשה תוגש למנהל בתוך 60 ימים מיום תחילתו של חוק זה, ורשאי המוסד הרפואי להמשיך ולפעול עד להחלטת המנהל בבקשה.

---

3 ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

טיוטת חוק

474תה

א. שם החוק המוצע:

חוק הרשות לפיתוח ירושלים (תיקון מס' 2), התשנ"א-1990.

ב. עיקרי הוראות החוק המוצע:

ייקבע כי לבנין תעשייתי ולבנין תעשייתי משופץ, כהגדרתו בחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1959, הנמצאים בירושלים והמושכרים למפעל עתיר ידע או למפעל עתיר טכנולוגיה, יינתנו ההטבות הניתנות לבניינים כאמור באזור פיתוח א'.

ג. מטרת החוק המוצע והצורך בו

בסעיף 22ג לחוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח-1988, שהוסף בתיקון משנת התש"ן, נקבע כי למפעלים מאושרים שהם מפעלים עתירי ידע או מפעלים עתירי טכנולוגיה בירושלים יינתנו ההטבות הניתנות באזור פיתוח א'.

בחוק עידוד השקעות הון, התשי"ט-1958, ניתנות הטבות גם ל"בנין תעשייתי", היינו בנין שהוקם בהתאם לתכנית מאושרת המושכר למפעל תעשייתי מאושר, ול"בנין תעשייתי משופץ", היינו בנין ששימש כבנין תעשייתי ונערך בו שיפוץ, והחלק המשופץ מושכר למפעל תעשייתי מאושר.

סעיף 22ג האמור בניסוחו הקיים אינו מאפשר מתן ההטבות לפי תנאי אזור פיתוח א' לבניינים כאמור אשר יושכרו למפעלים עתירי ידע ולמפעלים עתירי טכנולוגיה בירושלים.

התיקון המוצע בא לאפשר זאת. תחולת התיקון תהיה כתחולת הסעיף הקיים.

3. השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה

ייגתנו הטבות לפי תנאי אזור פיתוח א' גם לבנין תעשייתי ולבנין תעשייתי משופץ שיושכרו למפעלים עתירי ידע ועתירי טכנולוגיה בירושלים. אולם מעשית לא צפויה השפעה תקציבית של ממש, שכן לפי המצב הקיים ניתן היה לקבל אותן הטבות בדרך אחרת, היינו שהמפעל המאושר עצמו היה משקיע גם בבנין כחלק מן התכנית המאושרת שלו.

4. השפעת החוק המוצע על התקן ועל ההיבט המינהלי

אין.

א. הממונה על התקציבים אישר את התזכיר מבחינה תקציבית.

ב. הממונה על החקיקה הפיסקאלית במשרד המשפטים אישרה את התזכיר מבחינה משפטית.

ג. לא נתקבלו הסתייגויות ממשרדי הממשלה.

5. רצ"ב נוסח החוק המוצע.

הצעת חוק הרשות לפיתוח ירושלים
(תיקון מס' 2), התשנ"א-1990

הוספת סעיף 22ג	1.	במקום סעיף 22ג לחוק הרשות לפיתוח ירושלים, התשמ"ח-1989(1), יבוא:	
	"הטבות למפעלים עתירי ידע ולמפעלים עתירי טכנולוגיה	22ג.	(א) למפעלים עתירי ידע ולמפעלים עתירי טכנולוגיה בירושלים שאושרו כמפעל מאושר על פי חוק לעידוד השקעות הון, התשי"ט-1959(2) (להלן - חוק העידוד) יינתנו ההטבות הניתנות למפעלים באזור פיתוח א' לפי חוק העידוד.
			(ב) לבנין תעשייתי ולבנין תעשייתי משופץ כהגדרתם בחוק העידוד, הנמצאים בירושלים ואשר הושכרו למפעל עתיר ידע או למפעל עתיר טכנולוגיה, יינתנו ההטבות הניתנות לבנינים כאמור באזור פיתוח א' לפי חוק העידוד.
			(ג) סעיף זה יחול על מפעל מאושר, בנין ועשייתי ובנין תעשייתי משופץ שקיבלו אישור לפי חוק העידוד החל ביום כ"ד באדר ב' התשמ"ט (31 במרס 1989) ועד יום כ"ד באדר ב' התשנ"ב (31 במרס 1992).
			(ד) בסעיף זה, "מפעל עתיר ידע" ו"מפעל עתיר טכנולוגיה" - מפעל שהמדען הראשי במשרד התעשיה והמסחר אישר לענין סעיף זה בהתאם לכללים שקבעו השרים בתקנות."

---

1. ס"ח התשמ"ח, עמ' 168; התש"ן, עמ' 2.
2. ס"ח התשי"ט, עמ' 234.

מוגש על ידי שר האוצר

י"ב בחשון התשנ"א
31 באוקטובר 1990

ט י ו ט ת - ח ו ק

א. **שם החוק המוצע:**

חוק הביטוח הלאומי (תיקון מס' 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע), התשנ"א - 1990.

ב. **עקרי החוק המוצע והצורך בהם:**

(1) **מבוא:**

החוק המוצע נועד לשפר את שיטת החישוב של השכר הממוצע המשמש בסיס לקיצבאות המשולמות על פי חוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב), התשכ"ח - 1968 (להלן - החוק העיקרי) ולקביעת הכנסות המינימום והמקסימום לתשלום דמי ביטוח.

השיטה החדשה המוצעת באה לעגן את הכללים שנקבעו בחוק הביטוח הלאומי (הוראת שעה), התשמ"ה - 1985, שהיתה בתוקף בתקופה שמיום 1.12.84 ועד ליום 30.11.85 ובהסכמים שנערכו בין הממשלה לבין המוסד לפי סעיף 200 לחוק העיקרי, לאחר שפקע תוקפה של הוראת השעה. בהסכמים האמורים חושב השכר הממוצע לצורך תשלום הגימלאות לפי הכללים שנקבעו בהוראת השעה וההפרש שנבע מהחישוב האמור שולם מקופת המדינה.

מוצע עתה להחליף את ההסדרים הקיימים בהוראת חוק שתקבע את שיטת החישוב.

שיטת החישוב המוצעת תשקף בצורה נאמנה יותר את השכר הממוצע החדשי כפי שנקבע ונמדד בפועל על ידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (להלן - השכר הממוצע המדוד), שהנתונים לגביו מתקבלים באיחור של כ- 3 חדשים; כמו כן מוצע להוסיף תיקון שימנע תנודות בשכר הממוצע הנובעות מתשלומים חד פעמיים המשולמים לכלל השכירים במשק בחודשים יוני ויולי של כל שנה (ביגוד והבראה).

(2) **לסעיף 1:**

בסעיף 1 לחוק העיקרי, מוצע לשנות את הגדרת "השכר הממוצע".

דברי הסבר

(א) על פי הכללים הקבועים בסעיף 1 לחוק העיקרי מחושב השכר הממוצע כצירופם של שני אלה:

(1) ממוצע אריתמטי של השכר הממוצע המדוד של שלושת החדשים האחרונים לגביהם קיימים נתונים בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ליום שקדם ליום העדכון (לשלושת חדשים אלה ייקרא להלן - תקופת הבסיס);

(2) תוספת לממוצע האריתמטי בשיעור הפיצוי שניתן לכלל השכירים במשק (תוספת יוקר) בתקופה שמתום תקופת הבסיס ועד ליום העדכון.

נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה מתקבלים באיחור, לפיכך השכר הממוצע המחושב לפי הכללים הקיימים מהווה אומדן של השכר הממוצע המדוד. כדי לקרב בצורה טובה יותר את האומדן לשכר הממוצע המדוד, מוצע לתקנן את השכר הממוצע המדוד בתקופת הבסיס, בשיעור הפיצוי, כך שבכל אחד מחודשי הבסיס יבוא לידי ביטוי הפיצוי ששולם במהלך תקופת הבסיס.

(ב) כתוצאה מתשלומים בעד ביגוד והבראה, שמקבלים כלל השכירים במשק, בחדשים יולי ויולי של כל שנה, נוצרות תנודות חד פעמיות בשכר הממוצע. תשלומים אלה מגדידים את השכר הממוצע המדוד באותם חדשים כאשר הם נכללים בתקופת הבסיס, וכתוצאה מכך גם את השכר הממוצע. שינויים אלה של השכר הממוצע משפיעים על סכומי הקיצבאות, שיעורי דמי הביטוח ושכר עובדים הנקבע על בסיס השכר הממוצע.

התיקון המוצע ימתן את התנודות האמורות, מבלי לפגוע בגובה השכר הממוצע וברמת הקצבאות במימד השנתי.

(3) <u>לסעיפים 2 ו-3</u>:

(א) מוצע להוסיף לחוק העיקרי סעיף מס' 13 ולקבוע בו שיטה לעדכון קצבאות הנקנה כך שלא תפחת מ-15% מהממוצע החדשי של השכר הממוצע המדוד.

(ב) מוצע לתקן את סעיף 21 לחוק העיקרי ולהוסיף בו הוראה, על פיה תחול שיטת העדכון שבסעיף 13 האמור לעיל גם לגבי קצבת השאירים.

<u>דברי הסבר</u>
בטרם העבר מלמד כי בשנים מסוימות קיצבת הנקנה וקיצבת השאירים (להלן - הקיצבאות), ששיעורן ליחיד על פי החוק העיקרי הוא 16% מהשכר הממוצע - היו נמוכות בחישוב שנתי מ- 15% מהשכר הממוצע המדוד.

התיקון המוצע יבטיח למקבלי הקיצבאות רמת קיצבה שלא תפחת משיעור של 15% מהשכר הממוצע המדוד.

לצורך זה בסוף כל שנת כספים תיערך השוואה בין הממוצע החדשי של הקיצבאות ששולמו בפועל באותה שנה לבין סכום השווה ל- 15% של הממוצע החדשי של השכר הממוצע המדוד לאותה שנה. התברר כי הקיצבה ששולמה בפועל נמוכה מסכום השווה ל- 15% כאמור, יעודכנו הקיצבאות בערך ריאלי ממוצע שנקבע, בהתחשב בהפרש שבין הסכומים האמורים.

(4) <u>לסעיף 4</u>:

מוצע להוסיף לחוק העיקרי סעיף 141(א), ולקבוע בו כי סכום הגימלה המתעדכן בעקבות השיטה המוצעת לא יופחת עקב ההשוואה עם השכר הממוצע המדוד.

דברי הסבר
ירידה בשכר הממוצע המחושב עפ"י החוק עלולה לגרום להפחתת הקיצבאות. כדי למנוע פגיעה ברמת הקיצבאות מוצע לקבוע, כי שיעור הקיצבאות ששולמו לפי העדכון לא יפחת מהשיעור שלפני העדכון, רק בשל הירידה הנומנית בשכר הממוצע.

(5) לסעיף 5:

(א) בסעיף 1 לחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א-1980 (להלן חוק הבטחת הכנסה), בהגדרת "השכר הממוצע" במקום "כמשמעותו בחוק הביטוח" להיות: החוק העיקרי. מוצע כי שיטת העדכון המוצעת לגבי החוק העיקרי תחול גם לגבי חוק הבטחת הכנסה, וכן מועד העדכון יהי ב-1 בכל חודש.

(ב) סעיף 32 לחוק הבטחת הכנסה מחיל לענין חוק הבטחת הכנסה סעיפים מהחוק העקרי. מוצע להוסיף להוראות אלה את סעיף 141(א) המוצע בסעיף 4 לעיל.

(ג) סעיף 30(ב) לחוק הבטחת הכנסה קובע כי סכומי הגמלה על פי חוק לא יפחתו מסכום תשלומי סעד ששולמו לזכאי בטרם כניסת חוק הבטחת הכנסה לתוקף. מוצע לבטל הוראה זו.

דברי הסבר
(א) בשבים האחרונות חושב אומדן השכר הממוצע במשק לענין חוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980 (להלן - חוק הבטחת הכנסה) מדי חודש, עפ"י השיטה המפורטת בעיקר 1 ונזאת כדי לשמור על רמת הגימלאות וכח הקניה של אוכלוסיה מעוטת הכנסה. חישוב זה נערך מכח הסכמים בין המוסד לבין הממשלה לפי סעיף 200 לחוק העיקרי. מוצע לעגן הסדר זה בחוק הבטחת הכנסה.

(ב) התיקון המוצע מחיל את הכלל האמור בסעיף 4 גם על גימלה לפי חוק הבטחת הכנסה.

(ג) סעיף 30(ב) לחוק הבטחת הכנסה קבע הוראות מעבר לגבי אוכלוסיות שקיבלו הטבות סוציאליות לפני תחילתו של חוק הבטחת הכנסה בשנת 1982, ושממועד זה חלו לגביהם הוראות החוק האמור.

הוראות המעבר באו להבטיח החלה הדרגתית של כללי חישוב ההכנסה על האוכלוסיה האמורה ולמנוע ירידה פתאומית ברמת התשלומים שקיבלו. בהפעלת הוראת המעבר בשמרה הרמה הנומינלית של הגימלה ששולמה ערב הפעלת החוק לגבי אלה שלפי הכללים החדשים לא היו זכאים לגימלה או שהיו זכאים לה בשיעור נמוך יותר.

ביום 14.4.88 פסק ביה"ד הארצי לעבודה (דב"ע מח/31-04) כי אין לשלול או לשחוק את הגימלה להבטחת הכנסה בשל כך שהשתנו כללי חישוב ההכנסה, אלא יש להמשיך ולשלמה בעוכים ריאליים.

יישום ההלכה האמורה יוצר הפליה בין קבוצות באוכלוסית מקבלי גימלת הבטחת הכנסה, והעדפה של אלה שקיבלו בעבר הטבות סוציאליות לעומת אחרים, בעלי הכנסות בשיעור דומה, שאינם מקבלים גימלה להבטחת הכנסה או המקבלים גמלה זו בשיעור נמוך יותר.

עוד יש להדגיש כי המשך תשלום בהתאם להלכה שקבע ביה"ד הארצי יעלה לאוצר המדינה סכום של כ- 100 מיליון ש"ח עבור תקופות העבר וכן תוספת של כ- 2.5 מיליון ש"ח לחודש לתשלום השוטף.

מוצע לבטל הוראת מעבר זו.

ג. <u>השפעת החוק המוצע על החוק הקיים</u>

(1) בחוק העיקרי יתוקנו סעיפים 1 ו- 21 ויתווספו סעיפים 13 ו- 141א;

(2) בחוק הבסחת הכנסה יתוקנו סעיפים 1 ו- 23 וייסחק סעיף קטן (ב) לסעיף 30.

ד. <u>השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה</u>

ההוצאה התקציבית לא תגדל.

המוסד לביטוח לאומי יכסה מתקציבו את התשלומים הכרוכים בביצוע החוק שעד הפעלתו נושא בהם משרד האוצר.

ה. <u>השפעת החוק המוצע על ההיבט המינהלי של המשרד הממונה על ביצועו</u>

אין .

ו.

לתכניב החוק הוגשה הסתייגות המסווגה על התקציבים במשרד האוצר ותגובת משרד הבסחון המצורפות בזה.

להלן תגובת משרד העבודה לתגובות המשרדים שלעיל:

(1) להסתייגות משרד האוצר:

לסעיף (1): שיטת עדכון קצבאות הביטוח הלאומי נועדה להגן על אוכלוסיות מעוטות הכנסה, בפרט ועל גמלאי המוסד לביטוח לאומי בכלל, ולשמור על ערכן הראלי היחסי של הגמלאות לאורך זמן.

שמירה זו של ערך ראלי של הקצבה צריך שישמר בימי אינפלציה גבוהה ובימי אינפלציה בסוכה ירתר כאחת.

אוכלוסיות מעוטות הכנסה אין ביכולתן לספוג שחיקה בערכן של הגמלאות, אף אם שחיקה זו איטית וקטנה. דוקא באוכלוסיות בהן מדובר, ערכו של כל שקל עשוי להיות משמעותי. אפילו ברמת אינפלציה של 16% עד 20% כפי שהיתה ב-3 השנים האחרונות, מסתבר שרק בזכות שיטת

העדכון המשופרת (שנתאפשרה על ידי הסכמים שהיו בתוקף בין משרד האוצר והמוסד לביטוח לאומי) שמרו הקצבאות על ערך יחסי של 25% מהשכר הממוצע, ונאת לאוכלוסיה שלגביה היתה וישבה הסכמה לאומית שאין לפגוע ברמת חייה הצבועה.

השלכות שיטת העדכון המוצעת על מקבלי קצבאות זקנה ושאירים עפ"י החוק הנו צנועות הרבה יותר, כמעט ואין להן משמעות כספית בעידן של אינפלציה מתונה. לא ברורה לכן סיבת התנגדות האוצר לתיקון שעלותו אפסית ברמת החיים הנוכחית, אך חיוני מאוד, גם לדעת האוצר, בעתות של אינפלציה מואצת. יש דוקא חשיבות רבה להבטחת מנגנוני הגבה שיהיו אפקטיביים בעת משבר ובנסיבות מוצדקות ומוסכמות.

לסעיף (2): הצמדה לשכר הממוצע במשק אינה בה כדי להגדיל ערכה הראלי היחסי של הקצבה, לא בטווח הקצר ובודאי שלא בטווח הארוך.

קיימות שיטות שונות לשמירה על עדכון ראלי של קצבאות אשר לכל אחת מהן פגמים ואי דיוקים משלה.

השיטה הנהוגה בביטוח הלאומי מבטיחה הצמדה לגידול הראלי ברמת חייה של האוכלוסיה במדינה כולה.

הצמדת הקצבאות למדד המחירים עלולה להביא לתוצאה כי אוכלוסיות מקבלי הגמלאות ישארו ברמת חיים ירודה באופן יחסי לשאר חלקי האוכלוסיה, כאשר בטווחי זמן ארוכים רמת החיים של האוכלוסיה בכלל עולה. שמירה על רמת חייהם של הגימלאים יחסית לרמת החיים הכללית במשק הנה ערך יסודי בפילוסופיה החברתית במדינת ישראל מאז ראשית שנות ה-70, בעקבות דו"ח ועדת ראש הממשלה לעניני נוער במצוקה, בראשות ועדת כץ. מרבית המדינות הנאורות במערב פועלות אף הן בגישה דומה, וצמידות את הקצבאות לרמת החיים הממוצעת במשק. בחלק מהמדינות נהוג אמנם להצמיד הקצבאות למדד המחירים, אך במדינות אלה רמת הקצבאות גבוהה לאין שיעור מהרמות הבסיסיות הקיימות בישראל המשולמות בשיעור אחיד.

לסעיף (3): הצגת הנתונים, בהסתייגות משרד האוצר, מטעה. כמחצית מהגידול בשיעור של 80% כנאמר בתגובת האוצר נובע מהגידול בשכר הראלי במשק במהלך העשור. בהתאם לגישה הבסיסית של הביטוח הסוציאלי בישראל, כמו גם ברבות מארצות המערב, נשמר לאורך זמן ערכן של הגימלאות יחסית לרמת החיים הכללית במשק. אין לראות בגידול זה, הגדרתית, גידול ראלי ברמת הקצבאות, אלא שמירה על רמתן היחסית. כמחצית מהגידול בהיקף הגימלאות נובעת מעלייה במספר הזכאים לגימלאות, הן כתוצאה מהתפתחות דמוגרפית (זקנה, נכות) והן משנויים בלכליים במשק. ההזדקנות המהירה של האוכלוסיה הנה תופעה מוכרת וידועה, ובאה לידי ביטוי בשיעור האוכלוסיה הקשישה, ובמיוחד בשיעור הגילאים הגבוהים ביותר (גיל 75 ומעלה). כתוצאה מכך עולות בקצב מהיר ההוצאות לתשלום קצבאות זקנה, וכן ההוצאות המיועדות להחזקתם של קשישים מוגבלים בקהילה. דוגמא בולטת לכך הנה הנהגת חוק סיעוד בשנת 1986, שהכו כורח המציאות לאור גידול הצרכים הסיעודיים של קשישים מוגבלים. לסעיף זה בלבד הוצאו בשנת 1989 כ-200 מליון ש"ח.

לגימלאות המשולמות כפועל יוצא מהמצב הבטחוני והכלכלי במשק היתה השפעה מכרעת על הגידול בהיקף תשלומי המוסד. תשלומי דמי אבטלה גדלו במשך העשור במחירים קבועים פי 22 (גידול של 2,100%!!), לעומת גידול של 80% בסך תשלומי המוסד בתקופה זו. הוא הדין גם בהיקף תשלומי הגימלה הבסחת הכנסה, שבראשית שנות ה-80 שולמה לכ-30 אלף איש ע"י הבטוח הלאומי. גידול זה נזקף כולו להחמרת התנאים בשוק העבודה.

על רקע הדברים שנאמרו לעיל, נראה שהנתון שהוצג ע"י משרד האוצר הוא חסר משמעות בהקשר של הצעת החוק העומדת לפנינו.

לסעיף (4): הצגת אומדן עלות בסך 75 מליון ש"ח הנה מוטעית. זוהי אמנם עלות התיקון בהשוואה למצב החוקי הקיים, שאיננה רלבנטית כלל, שהרי במהלך 6 השנים שחלפו מאז 1984 ואילך פעלו שיטות העדכון המוצעות בתיקון חוק זה באמצעות הסכמים מיוחדים שנחתמו בין המוסד לבין האוצר מכח סעיף 200 לחוק. הבסיס להשוואה צריך אפוא להיות לא המצב החוקי, אלא להוצאה במציאות כפי שהיתה קיימת בשנים אלה. השוואה נכונה תראה שלמעשה התיקון המוצע אינו מגדיל כלל את ההוצאה, והמשמעות היחידה הנה עיגון השיטות בחוק במקום הפעלתן באמצעות ההסכמים שהיו קיימים עד כה.

(2) לתגובת משרד הבטחון:

השוואה רבעונית של הממוצע החדשי של הקצבאות לממוצע החדשי של השכר הממוצע אכן תבטיח עדכון מהימן יותר של ערך הקצבאות, ולפיכך יש לברך על הצעה זו.

האמור בטיוטה זו בדבר השוואה שנתית במקום רבעונית הינה בגדר פשרה שבעשתה עם משרד האוצר אשר נתן, בעבר, ברכתו לתקון החוק שבטיוטא זו.

(3) המשנה ליועץ המשפטי לממשלה סמך ידו על הטיוטה, מבחינה משפטית.

ז. <u>רצ"ב נוסח החוק המוצע.</u>

6.1-370

רה/אמ

***

חוק הביטוח הלאומי
(תיקון מס' 73 - שינוי הגדרת שכר ממוצע),
התשנ"א - 1990

תיקון סעיף 1

1. בסעיף 1 לחוק הביטוח הלאומי (נוסח משולב) התשכ"ח - 1968[1] (להלן - החוק העיקרי) -

(1) אחרי הגדרת "המדד" יבוא ""שכר ממוצע מדוד" - שכר ממוצע למשרת שכיר שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה";

(2) במקום הגדרת "השכר הממוצע" יבוא:

""השכר הממוצע" ליום עדכון - הצירוף, בעיגול לשקל הקרוב, של שני סכומים אלה:

(א) הממוצע החדשי של השכר הממוצע המדוד בשלושת החדשים האחרונים שלגביהם היו נתונים בידי הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה ביום שקדם ליום העדכון (להלן בהגדרה זו - תקופת הבסיס);

לצורך חישוב הממוצע החדשי האמור -

(1) יובא בחשבון, במקום השכר הממוצע המדוד של חודש יולי - סכום השווה לשכר הממוצע המדוד של חודש מאי בתוספת 0.5% ממנו ובמקום השכר הממוצע המדוד של חודש יולי - סכום שחושב כאמור לחודש יוני בתוספת 0.5% ממנו; השכר הממוצע שחושב כאמור ייקרא להלן - שכר ממוצע מתוקן; שולם פיצוי או תוספת שכר, כמשמעותה בפסקה (2), בעד חודש יוני או בעד חודש יולי, יוגדל השכר הממוצע המתוקן של אותו חודש בשיעור הפיצוי או תוספת השכר;

(2) השכר הממוצע המדוד, לרבות השכר הממוצע המתוקן, של כל אחד משני החדשים הראשונים שבתקופת הבסיס יוגדל בשיעור הפיצוי שחל בחדשים שלאחר אותו חודש עד תום תקופת הבסיס וכן בשיעור תוספות השכר ששולמו בעד חדשים אלה מכח הסכם קיבוצי כללי שקבע לעניין זה השר, בהסכמת שר האוצר;

(3) השכר הממוצע המדוד, לרבות השכר הממוצע המתוקן, של כל אחד משלושת החדשים שבתקופת הבסיס, שחושב כאמור בפסקה (2), יוגדל בשיעור השווה לשורש השנים עשר של שיעור התיקון; הגדלה זו תעמוד בתוקף עד יום העדכון, שבו יהיה ידוע

השכר הממוצע המדוד של חודש יולי האחרון; לעניין זה "שיעור התיקון" - היחס שבין הסכום הכללי, שבו הוקטן השכר הממוצע המדוד של החדשים יוני ויולי, לבין הממוצע של השכר הממוצע המתוקן של אותם חדשים, כשהוא מבוטא באחוזים;

(ב) הפיצוי שחל בחדשים שמתום תקופת הבסיס עד יום העדכון;

לעניין הגדרה זו, "יום העדכון" - ה-1 בינואר של כל שנה, ואם חל פיצוי לאחר אותו יום - ה-1 בחודש שבו חל הפיצוי; לגבי גימלאות לפי פרק ו'2 יהיה "יום העדכון" - ה-1 של כל חודש."

הוספת סעיף 13

2. אחרי סעיף 12 לחוק העיקרי יבוא:

"עדכון לפי שכר ממוצע מדוד

13. (א) היה הממוצע החדשי של הקצבאות ששולמו בפועל בשנת כספים פלונית (להלן - סכום הקיצבה בפועל) נמוך מסכום השווה ל- 15% מהממוצע החדשי של השכר הממוצע המדוד באותה שנה (להלן - הסכום המדוד), תוגדל הקצבה בשיעור העדכון; לעניין זה, "שיעור העדכון" - ההפרש שבין הסכום המדוד לבין סכום הקיצבה בפועל, מחולק בסכום הקיצבה בפועל.

(ב) הקיצבה לפי סעיף קטן (א) תעודכן ב-1 בחודש שלאחר החודש שבו פורסם השכר הממוצע המדוד של חודש מרס שבו מסתיימת שנת הכספים האמורה בסעיף קטן (א); הגדלת הקיצבה בשיעור העדכון תעמוד בתוקפה עד העדכון הבא של הקיצבה לפי סעיף קטן (א)".

תיקון סעיף 21

3. בסעיף 21 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ג) הוראות סעיף 13, יחולו בשינויים המחוייבים, גם לגבי הגדלת קיצבת שאירים".

הוספת סעיף 141א

4. אחרי סעיף 141 לחוק העיקרי יבוא:

"שמירת שיעור הגימלה

141א. עדכון גימלה לפי שכר ממוצע או לפי שכר ממוצע מדורג כאמור בסעיף 13 לא יגרע מסכום הגימלה ששולמה לפני העדכון."

תיקון חוק הבטחת הכנסה

5. בחוק הבטחת הכנסה, התשמ"א - 1980(2) -

(1) בסעיף 1, בהגדרת "השכר הממוצע", בסופה יבוא "ו-יום העדכון" יהיה ה-1 של כל חודש";

(2) בסעיף 23, אחרי "140" יבוא "141א".

(3) בסעיף 30, סעיף קטן (ב) - יימחק.

(חמ)

יצחק שמיר
ראש הממשלה
ושר העבודה והרווחה

---

1. ס"ח התשכ"ח, עמ' 106; התשמ"ח, עמ' 72
2. ס"ח התשמ"א, עמ' 30; התשמ"ג, עמ' 80

960

מוגש על-ידי שר העבודה והרווחה

ה' בחשון התשנ"א
24 באוקטובר 1990

טיוטת חוק

א. <u>שם החוק המוצע</u>

חוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים) (תיקון), התש"ן-1990.

2. <u>עיקרי הוראות תיקון החוק המוצע</u>

יבוטל הפטור מאגרות הקבוע בפרק ד' (סעיף 13) לחוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985, בקשר לטיסות בינלאומיות לשדות התעופה באילת ובעובדה.

3. <u>מטרות החוק המוצע והצורך בו</u>

א. הפטור מהאגרות אינו משמעותי בהתחשב בעובדה שרוב הטיסות לשדות התעופה באילת ובעובדה הן טיסות שכר, דהיינו שהן נמכרות בעסקת חבילה הכוללת איכסון במלונות, ארוחות, הסעות וכו', ומרכיב האגרות לשירותים הנתונים בשדות התעופה הינו שולי במחיר הכולל.

ב. ביטול הפטור יגדיל את ההכנסה של רשות שדות התעופה, יקטין את הגרעון שנוצר בתפעול שדות התעופה באילת ובעובדה ויגדיל את המוטיבציה של הרשות לתחזק את שדות התעופה ברמה סבירה.

ג. ביטול הפטור ימנע את העיוות הקיים היום בין טיסות בינלאומיות לבין טיסות פנימיות.

ד. בכוונת הרשות לקבוע את אגרת הנוסע היוצא באילת ובעובדה בשיעור של 50% מאגרת הנוסע בנמל התעופה בן-גוריון, ואת יתר האגרות בשיעור של 60%.

4. <u>השפעת החוק המוצע על החוק הקיים</u>

יבוטל פרק ד' לחוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985.

5. <u>השפעת החוק המוצע על תקציב המדינה</u>

אין. ההשפעה היא על תקציב רשות שדות התעופה.

6. <u>השפעת החוק המוצע על התקן של משרד האוצר</u>

אין

7. <u>השפעת החוק המוצע על ההיבט המינהלי של משרד האוצר ושל משרדים ורשויות אחרים</u>

אין

8. א. הממונה על התקציבים אישר את הטיוטה מבחינה תקציבית.

ב. הממונה על החקיקה הפיסקאלית במשרד המשפטים אישרה את הטיוטה מבחינה משפטית.

ג. לא נתקבלו הסתייגויות ממשרדי הממשלה.

9. רצ"ב נוסח החוק המוצע.

חוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים) (תיקון), התש"ן-1990

ביטול פרק ד' — 1. פרק ד' לחוק אזור סחר חפשי באילת (פטורים והנחות ממסים), התשמ"ה-1985(1) - בטל.

1. ס"ח התשמ"ה, עמ' 204.

דברי הסבר

פרק ד' לחוק אזור סחר חופשי באילת, פטורים והנחות ממיסים, התשמ"ה-1985, קובע לאמור:

"פרק ד': פטור מאגרות בקשר לטיסות בינלאומיות

"פטור מאגרות — 13. (א) הובלת נוסעים בטיסה בינלאומית מאזור אילת ואיליו ויציאת נוסעים לחוץ לארץ בטיסה בינלאומית מאזור אילת יהיו פטורות מאגרות אלה: אגרת פיקוח אוירי, אגרות נחיתה והמראה של מטוסים, אגרות סבלות ושירותי נוסע שמשלם בעל כלי הטיס, ואגרת נוסע שחייב בה הממריא לחוץ לארץ משדה תעופה שבאזור אילת.

(ב) הוראות סעיף קטן (א) יחולו גם על טיסה בינלאומית משדה התעופה עובדה ואליו."

הפטור מאגרות בינלאומיות למטוסים ונוסעים המשתמשים בשדות התעופה אילת ועובדה הביא לגרעון כתפעול שדות התעופה האמורים, וזאת למרות פעילות פנים - ארצית ענפה בשדות התעופה האמורים.

רוב הטיסות לשדות התעופה אילת ועובדה הן טיסות שכר, אשר נמכרות בעסקת חבילה הכוללת בנוסף לכרטיס הטיסה שירותי מלון, ארוחות, הסעות, סיורים וכדומה. מרכיב האגרות לשירותים הניתנים במחיר הכולל של החבילה הינו שולי ונמוך.

מאחר ועל פי החוק חייבת רשות שדות התעופה לאזן את הוצאותיה והכנסותיה, הרי שאי גבייה אגרות בשדות באילת, מחייבת גבייה אגרות גבוהות יותר מטיסות בינלאומיות לנמל התעופה בן-גוריון, דבר היוצר לחץ כלכלי על חברות התעופה ופוגע בכושר התחרות שלהן ובכושר התחרות של נמל התעופה בן-גוריון לעומת שדות ביעדי נופש אחרים.

מוצע איפוא לבטל את הפטור האמור. בכוונת הרשות לקבוע כי אגרת הנוסע היוצא תהיה בשיעור של 50% מהאגרה בנמל התעופה בן-גוריון, ויתר האגרות יהיו בשיעור של 60%.

מוגש על-ידי שר האוצר

ה' בחשון התשנ"א
21 באוקטובר 1990

תיקון סעיף 1. בסעיף 6(ג) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955[1] (להלן: "החוק העיקרי") -

6

(1) בפסקה (1), המילים "שנעברה במדינה או מחוצה לה" - יימחקו.

(2) בפסקה (2) -

(א) המילים "שנעברה מחוץ למדינה, ובית משפט בישראל אינו מוסמך לשפוט עליה לפי פרק ב' לחוק העונשין, התשל"ז-1977" - יימחקו.

(ב) בסופה יבוא

"עבירה על סעיף 304 לחוק העונשין, התשל"ז-1977[2] או עבירה על סעיף 64 לפקודת התעבורה [נוסח חדש], התשכ"א - 1961 (3)".

תיקון סעיף 2. בסעיף 32(ד) לחוק העיקרי, במקום "בית המשפט" יבוא "בית הדין הצבאי" ובמקום "כשבית המשפט" יבוא "כשבית הדין הצבאי".

32

תיקון סעיף 3. בסעיף 38(א) לחוק העיקרי, אחרי המילים "למקרה שהקנס" יבוא "כולו או מקצתו".

38

תיקון סעיף 4. במקום סעיף 61 לחוק העיקרי יבוא:

61 "אלימות והתעללות כלפי חייל

61. חייל שהיכה חייל אחר או התעלל בו, דינו - מאסר שנתיים".

תיקון סעיף 5. בסעיף 153א(א) לחוק העיקרי, במקום "בנוסף על כל עונש אחר" יבוא "במקום כל עונש אחר או בנוסף עליו".

153(א)

---

(1) ס"ח התשט"ו עמ' 171
(2) ס"ח התשל"ז, עמ' 226
(3) ס"ח התשכ"א, עמ' 8

תיקון 6. במקום סעיף 154 לחוק העיקרי יבוא:
סעיף "מחבוש במקום הוסע"י קצין שיפוט
154. לא שולם קנס במועדו, כולו או מקצתו, רשאי קצין שיפוט שהטיל את הקנס להטיל על מחבוש ובלבד שתקופת המחבוש לא תעלה על החיפה שאותו קצין שיפוט רשאי היה להטיל על החייל".

תיקון 7. בסעיף 173 לחוק העיקרי -
סעיף סעיף קטן (ב) - בטל.
173

תיקון 8. בסעיף 243 לחוק העיקרי -
סעיף (1) סעיפים קטנים (ג) ו- (ד) יסומנו (ד) ו- (ה), בהתאמה,
243 ולפניהם יבוא:
"(ג) החליט השופט שלא ליתן פקודת מעצר לפי סעיף קטן (א), והחובע הצבאי הודיע במעמד מתן ההחלטה על רצונו לערער עליה לפי סעיף קטן (ד), רשאי השופט לצוות על השהיית שחרורו של הנאשם לתקופה שלא תעלה על ארבעים ושמונה שעות. לענין זה לא יבואו שבתות ומועדים במנין השעות".
(2) בסעיף קטן (ה), במקום "בסעיף קטן (ג)", יבוא "בסעיף קטן (ד)".

החלפת 9. במקום סעיף 324 לחוק העיקרי יבוא:
סעיף "פומביות משפט צבאי
324. (א) בית-דין צבאי ידון בפומבי.

(ב) הרשות המזמנת רשאית להחליט על עריכת משפט, כולו או מקצתו בדלתיים סגורות, משום שהדבר דרוש, לדעתה, לשם מניעת פגיעה בבטחון המדינה.

(ג) בית הדין רשאי לדון בענין מסוים, כולו או מקצתו, בדלתיים סגורות, אם ראה צורך בכך, באחת מאלה:
1) לשם שמירה על ביטחון המדינה;
2) לשם מניעת פגיעה ביחסי החוץ של המדינה;
3) לשם הגנה על המוסר;
4) לשם הגנה על ענינו של קטין;
5) לשם הגנה על ענינו של מחלונן או נאשם בעבירת מין;
6) כאשר הדיון הפומבי עלול להרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד כלל;
7) לשם מניעת פגיעה במשמעת הצבא.

(ד) החליט בית הדין על עריכת דיון בדלתיים סגורות, רשאי הוא להרשות לאדם, או לסוגי בני אדם, להיות נוכחים בשעת הדיון כולו או מקצתו".

החלפת סעיפים 325, 326 במקום סעיפים 325, 326 לחוק העיקרי יבוא:

"איסור פרסומים והוצאת פרוטוקולים

325. (א) לא יפרסם אדם דבר על דיון המתנהל בבית דין צבאי בדלתיים סגורות אלא ברשות בית הדין, ולא יוציא מבית הדין פרוטוקול דיון או הכרעת דין או גזר דין, לרבות העתקיהם (להלן: "פרוטוקולים") של דיון הנערך בדלתיים סגורות לפי סעיף 324, אלא ברשות מאת הרשות המזמנת או מאת בית הדין, לפי העניין.

(ב) תם הדיון שהוחלט על עריכתו בדלתיים סגורות, לא יפרסם אדם דבר על הדיון ולא יוציא פרוטוקולים מבית הדין אלא ברשות נשיא בית הדין הצבאי לערעורים.

(ג) לא יצלם אדם ולא יקליט באולם בית הדין, ולא יפרסם תצלום או ישמיע הקלטה כאמור, אלא ברשות בית הדין.

(ד) לא יפרסם אדם, בלי רשות בית הדין, שם קטין שלא מלאו לו שמונה עשרה שנים והוא נאשם או עד או מתלונן או נזוק בדיון המתנהל בבית הדין בעבירת מין, ולא את תמונתו, מענו או פרטים אחרים העשויים להביא לזיהוי של הקטין.

(ה) בית הדין רשאי לאסור כל פרסום בקשר לדיוני בית הדין, אם הוא רואה צורך בכך לשם הגנה על בטחונו של נאשם, עד או אדם אחר ששמו הוזכר בדיון.

(ו) בית הדין רשאי לאסור פרסום שמו של חשוד שטרם הוגש נגדו כתב אישום, או כל פרט אחר שיש בו כדי לזהותו אם הדבר עלול לפגוע בחקירה על פי דין".

(ז) העובר עבירה על הוראה מהוראות סעיף זה דינו מאסר שנה אחת".

"שמירת סודיות" 326. נשיא בית הדין הצבאי לערעורים רשאי, לשם שמירה על סודיותן של ידיעות הקשורות בבטחון המדינה, להורות בדרך כלל או למקרה מסוים, כי לא יפורסם ולא יוצא מבית דין צבאי לערעורים או הכרעת דין או גזר דין, לרבות העתקיהם, של דיון שנערך בפומבי, כולם או מקצתם; הוראה כאמור לא תחול על בעלי הדין ועל סניגורו של נאשם בכל הליך משפטי הנוגע לאותו דיון.
העובר על הוראות סעיף זה דינו מאסר שנה אחת."

הוספת סעיף 11. לאחר סעיף 326 לחוק העיקרי יבוא:

326א "פסק דין כראיה" 326א. "העתק מפסק הדין המוגש כראיה בכל הליך משפטי לא יפגם מחמת רק בלבד שהושמטו ממנו חלקים או מילים בשל הוראות סעיפים 325 ו-326".

הוספת סעיף 12. לאחר סעיף 330 לחוק העיקרי יבוא:

330א "הרחקה מבית הדין" 330א. (א) בית דין רשאי לאסור על קטין להימצא בבית הדין בעת הדיון ולצוות על הרחקתו.

(ב) בית דין רשאי להרחיק אדם, שאינו בעל דין, מאולם בית הדין בעת דיון, אם מצא, מטעמים שיירשמו, שנוכחות אותו אדם באולם תרתיע עד מלהעיד עדות חפשית או מלהעיד בכלל".

ביטול סעיף 402 13. סעיף 402 לחוק העיקרי - בטל.

תיקון סעיף 489 14. בסעיף 489 לחוק העיקרי -

(1) בסעיף קטן (א), אחרי המילים "או הרשות המאשרת" יבוא "ואם הוגש ערעור - שופט צבאי משפטאי של בית הדין הצבאי לערעורים";

(2) בסעיף קטן (ג)(2), במקום הסיפא המתחילה במילים "או ראש המחוז השיפוטי" יבוא "ואם הוגש ערעור - שופט צבאי משפטאי של בית הדין הצבאי לערעורים, או - בין שהוגש ערעור ובין שלא - ראש המחוז השיפוטי, לא הורו הוראה אחרת בענין זה".

תיקון סעיף 490 15. בסעיף 490 לחוק העיקרי, אחרי המילים "שנשא עונש" יבוא "מאסר".

תיקון סעיף 492 16. בסעיף 492 לחוק העיקרי, במקום סעיף קטן (א) יבוא:
"(א) על אף האמור בסעיף 489, תחילתו של עונש מאסר, מחבוש או ריתוק למחנה או לאניה שהוטל בפסק דין שניתן בערעור בבית הדין הצבאי לערעורים, היא מיום הקראת פסק הדין שניתן בערעור, אם לא הורו בית הדין הצבאי לערעורים או הרמטכ"ל אחרת".

החלפת סעיף 517 17. במקום סעיף 517 לחוק העיקרי יבוא:
517 "איסור פרסום" 517 אדם שאינו חייל ועבר על הוראות סעיף 325 או על הוראה של נשיא בית הדין הצבאי לערעורים לפי סעיף 326 - דינו מאסר שנה".

תיקון סעיף 521 18. בסעיף 521 לחוק העיקרי, במקום "לפי סעיפים 517 או 518 א' יבוא לפי סעיף 518 א'".

החלפת סעיף 542 19. במקום סעיף 542 לחוק העיקרי יבוא:
542 "סייג לחייל" 542. "בחלק זה, "חייל" -
(1) חייל, כהגדרתו בסעיף 1;
(2) איש מילואים, שאינו בשירות, אם הקבילה נוגעת לשירותו במילואים".

הוספת סעיף 543א 20. אחרי סעיף 543 לחוק העיקרי יבוא:
543א "מינוי ממלא מקום לנציב 543א. (א) נבצר מנציב הקבילות, דרך ארעי, למלא תפקידיו, רשאי שר הבטחון למנות לו ממלא מקום לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים. השר רשאי להאריך את המינוי לתקופות נוספות, ובלבד שסך כל תקופות כהונתו של ממלא מקום נציב הקבילות לא יעלה על ששה חודשים.

(ב) נבצר מנציב הקבילות למלא תפקידיו במשך תקופה העולה על ששה חודשים, רשאי שר הבטחון בהתיעצות עם שר המשפטים ובאישור ועדת החוץ והבטחון של הכנסת בהחלטה של רוב חבריה, להעבירו מכהונתו".

תיקון 21 בסעיף 548 לחוק העיקרי - סעיף 548

(1) לאחר פיסקה (2) יבוא:
"(3) קבילה על החלטת הרמטכ"ל או ראש המחו השיפוטי לפי סעיף 444א".

(2) לאחר פיסקה (7) יבוא:
"(8) קבילה על החלטת הועדה לעיון בעונש לפי פרק שני לחלק ח'".

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 1

לפי סעיף 6(א) ו-(ב) לחוק השיפוט הצבאי התשט"ו-1955, (להלן - החוק העיקרי), אדם שעבר עבירה בהיותו חייל, ולאחר ביצוע העבירה חדל מהיות חייל, חל עליו החוק, בכל הנוגע לאותה עבירה במשך 180 יום מיום שחדל להיות חייל, ולפיכך ניתן להעמידו לדין במהלך תקופה זו בבית דין צבאי.

על פי סעיף 6 (ג) (1) לחוק העיקרי מוארכת תחולתו מ-180 ימים לשנה מיום השחרור מצה"ל, כאשר מדובר בעבירה שעונשה מאסר שנתיים ומעלה, או כאשר מדובר בעבירה שאינה צבאית והמהווה פשע שנעברה מחוץ למדינה, ובית משפט בישראל אינו מוסמך לשפוט עליה לפי פרק ב' לחוק העונשין, עפ"י סעיף 6 (ג) (2) לחוק.

לאחרונה פסק בית הדין הצבאי לערעורים כי סמכות בתי המשפט בישראל לפי חוק העונשין לגבי התנאים האמורים בסעיפים 6 (ג) (2), היא רחבה ביותר; הם מוסמכים לשפוט אזרח ישראל, ובכלל זה מי שעבר עבירה בשירותו הצבאי והשתחרר מן השרות בשל עבירה לא צבאית שעבר בחו"ל. קביעת בית הדין, משמעה למעשה כי סעיף 6 (ג) (2) לחוק השיפוט הצבאי, התשט"ו-1955 הוא חסר כל תוכן ממשי ולבית הדין הצבאי לא תהא סמכות שיפוט במקרים אלה. דומה כי בעבירות מסויימות הערכאה המתאימה לדון ולהעריך נכונה את חומרת המעשה היא בית הדין הצבאי. המדובר בעיקר בעבירות שלהן זיקה הדוקה ביותר עם השירות הצבאי והן בוצעו במסגרת השירות הצבאי, כגון, פגיעה באוכלוסיה עויינת, עבירות על טוהר הנשק וכיו"ב.

יחד על כן, אין להבחין בין מעשה שנעשה מחוץ למדינה לבין מעשה שנעשה בתחומי המדינה, שכן הנסיבות העושות את בית הדין הצבאי ערכאה מתאימה לדון בעבירות לא צבאיות שהן פשע קיימות אף לגבי עבירות המבוצעות בתחומי המדינה.

בהצעה זו מוצא לקבוע:

א) ניתן יהיה להעמיד לדין בפני בית דין צבאי תוך שנה מיום השחרור מי שעבר עבירה צבאית בעת שירותו וחדל מהיות חייל בגין עבירה שאינה צבאית שהיא פשע, שנעברה על ידי חייל במסגרת הצבא או עקב השתייכותו לצבא, בין במדינה ובין מחוצה לו.

ב) מוצע להשמיט מסעיף 6(ג)(1) לחוק העיקרי את המילים: "שנעברה במדינה או מחוצה לה" על מנת שלא ליצור בעיות פרשנות.

בעבירה שאינה צבאית שאינה פשע ממשיך לחול החוק כאמור במשך 180 יום בלבד עפ"י סעיף 6(ב) לחוק העיקרי.

תקופה זו קצרה מדי לגבי עבירות שתוצאתן מוות, שאינן פשע, עבירות על סעיף 304 לחוק העונשין, ועל סעיף 64 לפקודת התעבורה. מכיוון שחקירת תוצאות מוות עלולה להמשך תקופה ארוכה, מוצע כי דיון של העבירות על סעיף 304 לחוק העונשין ועל סעיף 64 לפקודת התעבורה יהיה כדין עבירות שהן פשע, דהיינו, החוק ימשיך לחול לגביהן שנה מיום השחרור.

סעיף 2

לאחרונה תוקן סעיף 32 (2) לחוק השיפוט הצבאי התשט"ו-1955 בענין תחילתה של תקופת תנאי. בנוסח הסעיף נכתב פעמיים "בית משפט" כאשר הכוונה היא לבית דין צבאי.
בהצעה זו מוצע לתקן את נוסח הסעיף בהתאם.

סעיף 3

סעיף 38 (א) לחוק קובע כי "בית דין צבאי שהטיל קנס רשאי בגזר דינו להטיל על הנדון מאסר עד שלושה חודשים למקרה שהקנס לא ישולם במועדו".

סעיף 71 לחוק העונשין קובע הוראה דומה, אך בית משפט מוסמך לפיו להטיל מאסר למקרה שהקנס כולו או מקצתו לא שולם במועדו".

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 38 (א) לחוק העיקרי כך שיקבע בו שבית דין צבאי רשאי להטיל מאסר במקום קנס גם למקרה שבו חלקו של הקנס לא שולם במועדו.

סעיף 4

ועדת שרים לענייני חקיקה המליצה בעקבות הצעת חוק פרטית של ח"כ ליבאי ליחן ביטוי בעבירות הצבאיות שבחוק למצבים בהם חיילים מתעללים בחבירהם, שלא באלימות, תוך הפעלת לחץ נפשי שעלול להביא למעשי יאוש.
בעקבות המלצה זו ישונו מרכיבי העבירה שבסעיף 61 לחוק העיקרי.
בהצעה זו מוצע לתקן את הגדרת עבירת האלימות כלפי חייל שבסעיף 61 לחוק העיקרי כך שתורחב אף למעשי התעללות שאין בהם פגיעה פיזית.

סעיף 5

סעיף 153 א (א) לחוק העיקרי קובע כי קצין מוסמך שהרשיע חייל בעבירת תנועה רשאי, בנוסף על כל עונש אחר, לפסול אותו מקבל או מהמחזיק רשיון נהיגה צבאי לתקופה שלא תעלה על שלושה חודשים.

קציני שיפוט רבים טועים ומטילים עונש זה כעונש יחיד, דבר המחייב התערבות הפרקליט הצבאי הראשי וביטול פסק הדין המשמעתי.
לאחר בחינת הענין נמצא גם כי ניתן להסתפק בפסילה בעונש יחיד, ולאו דווקא כעונש נוסף.

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 153 א (א) לחוק העיקרי כך שיובהו כי בדין משמעתי ניתן יהיה להטיל על הנידון פסילה מקבל או מהחזיק רשיון נהיגה בעונש יחיד או בעונש נוסף לעונש אחר.

סעיף 6

סעיף 154 לחוק קובע כי קצין שיפוט שהטיל קנס על חייל רשאי להטיל עליו מחבוש יום אחד במקום כל חמש עשרה לירות קנס, למקרה שהקנס לא ישולם במועד, עד לתקופת המחבוש שהוא יכול להטיל על החייל.

אמת מידה זו היא חסרת משמעות כיום, וכל נסיון לקבוע בחוק אמת מידה אחרת דינו שיצור סרבול וקשיי חישוב.

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 154 לחוק העיקרי כך שקצין שיפוט שהטיל קנס על חייל רשאי יהיה להטיל עליו מחבוש למקרה שהקנס לא ישולם במועדו, עד לתקופה המירבית של מחבוש שהוא מוסמך להטיל על החייל

סעיף 7

סעיפים 173 ו-174 לחוק העיקרי קובעים מגבלת זמן להעמדתו של מי שהיה חייל לדין משמעתי לאחר סיום שרותו הסדיר או שירותו במילואים.
על פי סעיף 173 לחוק העיקרי ניתן להעמיד לדין משמעתי מי שנמנה עם הכוחות הסדירים של הצבא תוך 180 יום מעת שחדל להמנות עם כוחות אלה, אולם הבאה לדין משמעתי כאמור לאחר שחלפו 90 יום טעונה הסכמת הפרקליט הצבאי הראשי. על פי סעיף 174 לחוק ניתן להעמיד לדין משמעתי מי שעבר עבירה בשירות המילואים תוך שלושה חודשים מגמר השירות שבו עבר את העבירה.

נתברר כי חקירתן של עבירות שונות היא לעיתים קרובות מסובכת וארוכה, ונמשכת מעבר לתקופות הנזכרות במצב כזה נותרת בחירה בין הגשת כתב אישום לבית דין צבאי לבין אי נקיטת הליכים, ומן הראוי שתהא גם אפשרות לשפוט את החייל בדין משמעתי.
תהא בכך הוספת אמצעי עכישה נוסף ומאידך ניתן יהיה להתאים את סוג ההליך לנסיבות העבירה ולא יהיה צורך בהגשת כתבי אישום כאשר ניתן להסתפק בהליכי דין משמעתי.

בהצעה זו מוצע לבטל את הצורך בהסכמת הפרקליט הצבאי הראשי להעמדה לדין בתוך התקופה של 180 הימים ממועד סיום השרות הקבועה בסעיף 173 לחוק העיקרי ולקבוע תקופה אחידה של 180 ימים לאחר שיחרורו של החייל מהשרות הצבאי שבה ניתן יהיה להעמידו לדין משמעתי.

סעיף 8

סעיף 243 לחוק העיקרי קובע הוראות בדבר סמכות בית דין ליתן פקודת מעצר כנגד נאשם כאשר הוגש כתב אישום לבית הדין. על החלטת בית הדין בעניין ראשונה רשאים הצדדים לערער לפני בית הדין הצבאי לערעורים.
בסעיף 243 לחוק העיקרי אין הוראה המאפשרת השהיית שחרורו של הנאשם מקום שהשופט החליט שלא ליתן פקודת מעצר והתובע הצבאי הודיע על רצונו לערער על החלטה זו.

סמכות זו היא חיונית ואין הצדקה להבחין לענין זה בין הליכי הארכת מעצר לפי החוק לבין הליכי המעצר לאחר הגשת כתב האישום.

בהצעה זו מוצע לקבוע בסעיף 243 כי אם החליט שופט שלא להעתר לבקשה להוצאת פקודת מעצר נגד נאשם שהוגש נגדו כתב אישום הרי אם הודיע התובע הצבאי על רצונו לערער על הבקשה ראשי השופט לצוות על השהיית השחרור עד ל-48 שעות.

סעיף 9

הוראות החוק בנושא פומביות ודיון בדלתיים סגורות פזורות בסעיפים שונים ובפרקי משנה של החוק העיקרי, בסעיפים 324, 325, 326, 402 ו-507. בהצעה זו מוצע לאחד ולפשט ההוראות השונות הקיימות בחוק העיקרי בנושא פומביות המשפט ודיון בדלתיים סגורות תוך התאמת סמכויותיו של בית דין צבאי לסמכויות בית משפט לפי חוק בתי המשפט (נוסח משולב) התשמ"ד-1984.
לפיכך יוחלפו סעיפים 324 ו-325 לחוק העיקרי בסעיף 324 החדש.

סעיף 10

בסעיפים 326 ו-517 לחוק העיקרי מצויות הוראות בענין הסמכות לאסור פרסום הנוגע לדיון שהתנהל בדלתיים פתוחות, בענין איסור פרסום לגבי דיון המתנהל בדלתיים סגורות ובענין איסור צילום באולם בית הדין.

בהצעה זו יאוחדו סעיפים 325 ו-326 לסעיף 325 תוך התאמתו להוראות סעיף 70 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984.
סעיף 325 המוצע יסדיר את נושא הפרסומים על הליכים שהתקיימו בדלתיים סגורות, או של ידיעות שבטחון המדינה מחייב את שמירתן בסוד, אפילו אם הן מופיעות בפרוטוקול של דיון שנתקיים בפומבי.
בסעיף קטן ד' יאסר פרסום שם קטין בנסיבות מסויימות, ובסעיפים קטנים (ה) ו(ו) תוקנה לבית הדין סמכות לאסור פרסומים לשם שמירת בטחונו של אדם.

סעיף 326 המוצע יחליף את סעיף 326(א) לחוק העיקרי ובו תוענק לנשיא בית הדין הצבאי לערעורים הסמכות להורות כי לא יוצאו פרוטוקול דיון שנערך בדלתיים פתוחות ופסק דין, לרבות גזר דין, לשם שמירת סודיותן של ידיעות הקשורות בבטחון המדינה.

סעיף 11

נשיל התיקוניט בסעיפי ההצעה כנזכר לעיל, מוצע כי הוראת סעיף 326 (ב) תועבר לסעיף חדש 326 א.
על פי ההצעה יקבע בסעיף 326א' כי פסק דין יחשב כראייה גם אם הושמטו חלקים מסויימים ממנו משום שניתן בדלתיים סגורות.

סעיף 12

סעיף 330 לחוק העיקרי קובע כי אב בית הדין הצבאי ינהל את הדיון בישיבות בית הדין והוא רשאי להורות כל הוראה הדרושה לקיום הסדר במקום המשפט, לרבות הוראה להרחיק ממקום המשפט או מסביבתו אדם המפריע למהלך הדיון או המתנהג בצורה הפוגעת בכבוד בין הדין.
סעיף 69 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984 קובע כי בית המשפט רשאי לאסור על קטין להמצא בבית המשפט בעת הדיון, ולצוות על הרחקתו, וכן לצוות על הרחקת מי שאינו בעל דין מטעמים שירשמו אם מצא בעת הדיון שנוכחות אותו אדם תרתיע עד מלהעיד עדות חופשית או מלהעיד בכלל.

בהצעה זו מוצע ליתן בידי בית הדין הצבאי סמכות דומה לזו שבידי בית המשפט לפי סעיף 69 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), תשמ"ד-1984.

סעיף 13

בסעיף 402 לחוק העיקרי נקבע כי במשפט הנערך בדלתיים סגורות רשאי בית הדין לקבוע כי נימוקי הכרעת הדין או גזר הדין לא יקראו בפומבי. סעיף זה נראה מיותר לנוכח סמכותו הכללית של בית הדין להרשות לאדם או לסוגי בני אדם להיות נוכחים בדיון הנערך בדלתיים סגורות.
בהצעה זו מוצע לבטל את סעיף 402 לחוק העיקרי.

סעיף 14

בסעיפים 489 (א) ו489 (ג) (2) לחוק העיקרי נמצאה אי בהירות מסויימת באשר לסמכות לעכב ביצוע פסק דין המטיל עונש מאסר, מחבוש או ריתוק למחנה או לאניה, מרגע שהוגש ערעור.
לענין סעיף 489(א) ניתן לטעון כי סמכותה של הרשות המאשרת הופכת לפוסקת במצב שכזה, ולפיכך אין לגורם כלשהו סמכות לעכב ביצועו של פסק הדין. לפי סעיף 489(ג)(2) מתעורר ספק דומה לענין סמכות בית הדין הצבאי.

בהצעה זו מוצע לקבוע כי אם הוגש ערעור על פסק דין המטיל עונש מאסר, מחבוש או ריתוק, תהא הסמכות לעכב את ביצוע העונש בידי קופט צבאי משפטאי של בית הדין הצבאי לערעורים.

סעיף 15

בסעיף 490 לחוק העיקרי נקבע כי נידון שנשא עונש מחבוט או ריתוק למחנה או לאניה, ובערעור של פסק הדין שהטיל עליו אותו עונש זונה מאשמה, רשאי בית הדין הצבאי לערעורים לצוות שתנתן לנאשם חופשה או פיצוי דומה, הכל כפי שיורה בית הדין.

סמכות זו יפה גם לעניין עונש מאסר שנשא נאשם שזוכה מאשמה.

בהצעה זו מוצע לקבוע במפורש כי סעיף זה יחול אף על עונש מאסר שנגזר על נאשם, כך שבית דין צבאי לערעורים יהיה רשאי לצוות שתנתן לנאשם שנשא עונש מאסר וזוכה מאשמה בערעור חופשה או פיצוי דומה.

סעיף 16

סעיף 492 (ב) לחוק העיקרי נותן סמכות לרמטכ"ל לעכב ביצוע עונש שניתן או אושר בערעור על פסק דין של בית דין צבאי לתעבורה. סמכות דומה לגבי פסק דין של בית הדין לערעורים הדן בפסק דין של בית דין צבאי רגיל לא ניתנה לרמטכ"ל, כנראה כתוצאה משגגת המחוקק.

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 492 (א) ולקבוע כי בית הדין הצבאי לערעורים והרמטכ"ל יהיו מוסמכים להורות על עיכוב ביצוע עונש מאסר, מחבוש או ריתוק שהוטל בפסק דין של בית הדין הצבאי לערעורים.

סעיף 17

בהצעה זו מוצע להטיל מאסר של עד שנה אחת על מי שאינו חייל ושעבר עבירה על הוראות סעיפים 325 ו-326 בענינים הקשורים לסודיות הדיון.

סעיף 18

בהצעה זו מוצע לקבוע בסעיף 521 לחוק העיקרי את העבירות שיחשבו כאי ציות להוראות שניתנו בדבר איסור פרסומים בסעיפים 325-326 המוצעים, ותוחאמנה הוראות החוק לשינוי זה.

סעיף 19

סעיף 542 לחוק העיקרי בא להסיר ספק באשר לזכות לקבול ולסמכות לברר קבילותם של חיילי מילואים אשר אינם בשרות, אם נשוא הקבילה מתייחס לשרותם במילואים.

בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 542 ולקבוע בו כי איש מילואים שאינו בשירות יהיה רשאי להגיש קבילה לנציג קבילות החיילים אם הקבילה נוגעת לשירותו במילואים.

סעיף 20

אין בחוק העיקרי הוראה מיוחדת לענין מינוי ממלא מקום לנציב קבילות חיילים.

על פי פקודת הפרשנות, התשמ"א-1981 יש צורך בהחלית מינוי קיים והוצאת מינוי חדש בכל פעם שנבצר מן הנציב למלא תפקידו.

הואיל ולנציב קבילות חיילים נתונות סמכויות, אשר על פי דין רק הוא יכול לעשות בהן שימוש, יש לפשט אפשרות מינוי ממלא מקום לנציב הקבילות לתקופות קצרות של העדרות הנציב, שלא יעלו בכל פעם על שלושה חודשים, במקרים של יציאה לחופשה או מחלה.

על פי הצעה זו יהיה שר הבטחון רשאי להאריך את מינויו של ממלא המקום לתקופה כוללת שלא תעלה על ששה חודשים, ואם נבצר מן הנציב למלא את תפקידו במשך תקופה העולה על תקופה זו, יהיה רשאי השר בהתייצעות עם שר המשפטים ובאישור רוב חברי ועדת החוץ והבטחון, לבטל את מינויו.

סעיף 21

סעיף 548 לחוק העיקרי מפרט רשימה של קבילות שבהן לא יהיה בירור. בהצעה זו מוצע לתקן את סעיף 548 על מנת להשלים את החסר ברשימה על ידי תוספת המיועדת למנוע קבילות על החלטה שיפוטית או מעין שיפוטית של רשות מוסמכת הנוגעת להליכים משפטיים.

לפי התיקון לא יהיה בירור לגבי קבילה על החלטת הרמטכ"ל או ראש מחוז שיפוטי להמתיק עונש של בית דין צבאי לתעבורה או לגבי החלטה של הועדה לעיון בעונש.

המשנה ליועץ המשפטי לממשלה (חקיקה) סמך ידיו על ההצעה מן הבחינה המשפטית.

מזכירות הממשלה

ש מ ו ר

פרוטוקול החלטות הממשלה
(החלטות מצורפות)
אשר קיבלו תוקף ביום ה', כ"ז בחשון התשנ"א-15.11.1990

523(עפ/1). סיווג ערי ואזורי פיתוח

524(חק/239). הרשאות לפי חוק נכסי המדינה התשי"א-1951 - לנושאי משרה במשרד האוצר - תיקון החלטה

525(חק/240). הצעת-חוק מס ערך מוסף (תיקון - שיעור אפס לשירות רפואי לתייר) התשנ"ן-1990 של ח"כ ג. גל (מס. חרנ"ז)

526(חק/241). טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 29), התשנ"א-1990

527(חק/242). טיוטת-חוק הערבות (תיקון), התשנ"א-1990

בפרוטוקול זה 37 דפים.

<u>החלטת ועדת שרים לענין ערי ואזורי פיתוח, מיום ט' בחשון התשנ"א (28.10.1990), אשר קיבלה תוקף ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.1990)</u>

523(עפ/1). <u>סיווג ערי ואזורי פיתוח</u>

מ ח ל י ט י ם: משרד האוצר ומשרד הכלכלה והתכנון יוסו להגיע לנוסחה מוסכמת לגבי סיווג ערי פיתוח ויגישוה תוך 30 יום לועדת השרים לענין ערי ואזורי פיתוח. במידת הצורך יובאו לאישור ועדת השרים גם תיקוני החקיקה המתחייבים מכך.

אם לא יגיעו שני המשרדים לנוסחה מוסכמת כאמור לעיל, תובאנה הצעותיהם הנפרדות להכרעת ועדת השרים.

<u>החלטת ועדת שרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י' בחשון התשנ"א (29.10.1990), אשר קיבלו תוקף ביום כ"ז בחשון התשנ"א (15.11.1990)</u>

524(חק/239). <u>הרשאות לפי חוק נכסי המדינה התשי"א-1951 - לנושאי משרה במשרד האוצר - תיקון החלטה</u>

מ ח ל י ט י ם, לתקן את החלטה מס. חק/558 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק, מיום י"ח בטבת התש"ן (15.1.90) כדלקמן:-

בסעיף ב(א) אחרי המלים: "חשב משרד האוצר" תבואנה המלים "או סגן חשב משרד האוצר".

525(חק/240). <u>הצעת-חוק מס ערך מוסף (תיקון - שיעור אפס לשירות רפואי לתייר) התש"ן-1990 של ח"כ ג. גל (מס. תרנ"ז)</u>

מ ח ל י ט י ם :

בהמשך להחלטה חק/43 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מיום ט"ז בתמוז התש"ן (9.7.90), לתמוך בהצעת חוק מס ערך מוסף (תיקון - שיעור אפס לשירות רפואי לתייר) התש"ן-1990 של ח"כ ג. גל (מס. תרנ"ז) בתנאי שהיא תנוסח כדלקמן:-

"תיקון סעיף 1. בחוק מס ערך מוסף, התשל"ו-1975 (1), 30 בסעיף 30(א), בסוף פסקה 8, יבוא:

"(ז) אשפוז של תייר בבית חולים כמשמעותו בפקודת בריאות העם, 1940 ושירותים נוספים הניתנים אגב אשפוז כאמור".

המשלה רושמת לפניה כי המס אשר יחול על המגזר התיירותי יחול גם על נושא אישפוז תיירים.

526(חק/241). <u>טיוטת-חוק התכנון והבניה (תיקון מס. 29), התשנ"א-1990 (נספח 135/חק / נוסח מתוקן)</u>

מ ח ל י ט י ם, בהמשך להחלטה מס. חק/238 של ועדת השרים לענייני חקיקה ואכיפת החוק מיום ג' בחשון התשנ"א (22.10.90):-

א. להבהיר שבאותם נושאים שלגביהם ייקבע מסלול רישוי מקוצר לא יהיה מסלול מקביל;

ב. לאשר סעיף 1 בטיוטת החוק;

ג. לאשר סעיף 145(א) בטיוטת החוק.

ד. בסעיף 145(ב) - המשפט הכולל הנחיות תכנוניות מפורטות של מוסדות התכנון ינוסח כך שיובהר כי ההנחיות יכול שתינתנה רק על-ידי מוסדות התכנון שהוסמכו בחוק ליתן הנחיות (ולא רשות הרישוי או המהנדס);

הסיפא המתחילה במלים: "קבע המהנדס" - תימחק;

התנאים המינימליים ההכרחיים שבהעדרם לא ניתן לתת היתר בניה ייקבעו בתקנות (במסגרת סעיף 145 ט');

ה. לאשר סעיף 145 (ג) בטיוטת החוק;

ו. סעיף 145(ד) - במקום האמור בסעיף יש לפרט בחוק את אותם מבנים שלגביהם ניתן יהיה להאריך המועד, ולהגביל את הזמן הניתן להארכה.

527(חק/242). <u>טיוטת-חוק התרבות (תיקון), התשנ"א-1990</u>

מ ח ל י ט י ם:

א. לאשר סעיף 1 בטיוטת חוק התרבות (תיקון) התשנ"א-1990 המצורף.

ב. סעיף 2 בטיוטת החוק להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה בשאלה האם לשלב את הפרק בדבר ערבויות מוגנות בחוק זה;

ג. בסעיף 3 לטיוטת החוק למחוק המלה "וכן" בסוף הסעיף;

לאשר סעיף 3 כפוף לתיקון זה.

ד. סעיף 4 בטיוטת החוק ינוסח כדלקמן: האמור בסעיף 2 בטיוטה יסומן (א), ואחריו יבוא: "(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), יכול שערבות תהיה לחיוב שתוקפו פגום מבחינת כשרותו של החייב או מבחינת ייצוגו";

ה. לאשר סעיף 5 בטיוטת החוק;

ו. לאשר סעיף 6 בטיוטת החוק;

ז. בסעיף 7 לחוק - במקום המלה "יופטר" תבוא המלה: "מופטר" לאשר סעיף 7 בתיקון זה;

ח. סעיף 8 בטיוטת החוק - להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה באשר לנוסח הסופי של הסעיף;

ט. לאשר סעיף 9 בטיוטת החוק;

י. לאשר סעיף 10 בטיוטת החוק;

יא. לאשר סעיף 11 בטיוטת החוק;

יב. בסעיף 12 בטיוטת החוק, בסעיף קטן (ג) אחרי המלה: "בזכויותיו" יבוא: "של הנושה"; אם יוחלט בסעיף 23 לגבי שינוי הסיפא: "פגיעה בזכויות הנושה" להסמיך את שר המשפטים לשקול את שינוי הנוסח גם בסעיף זה. לאשר סעיף 12 בתיקון זה;

יג. לאשר סעיף 13 בטיוטת החוק;

יד. לאשר סעיף 14 בטיוטת חוק;

טו. בסעיף 15 בטיוטת החוק לאשר סעיפי משנה א'-ד';

לגבי סעיף קטן ה' להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה באשר לנוסח הסופי של הסעיף;

טז. לאשר סעיף 16 בטיוטת החוק;

יז. לאשר סעיף 17 בטיוטת החוק;

יח. לאשר סעיף 18 בטיוטת החוק;

יט. לאשר סעיף 18 בפרק ערבויות מוגנות;

כ. לאשר סעיף 19 בפרק ערבויות מוגנות בשינויים הבאים:

(1) בהגדרת "יחיד" אחרי המלים: "חבר בתאגיד" יבואו המלים: "ומנהל בו";

(2) בהגדרת חיוב בסעיף קטן (2) נראה שיש למחוק את המלים "קיים או עתידי". להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה סופית בענין;

כא. לאשר סעיף 20 בפרק ערבויות מוגנות בשינוים אלה:

(1) במקום המלים: "כפי שהוסכם עליהם עם החייב" יבוא: "כמפורט בחוזה בינו לבין החייב";

(2) להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה באשר לנוסח הסופי של סעיף קטן (7);

(3) להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה באשר לפרטי הגילוי בהתיעצות עם בנק ישראל;

כב. סעיף 21 בפרק ערבויות מוגנות:

(1) לאשר סעיף קטן (א) פסקאות (1) עד (3);

(2) סעיף קטן (א) פסקה 4 - להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה באשר לנוסח הסופי של הסעיף;

כג. סעיף 22 בפרק ערבויות מוגנות:

(1) לאשר סעיף קטן (א) בשינוי הבא: במקום 45 ימים יבוא: 90 ימים;

(2) לאשר סעיף קטן (ב)(1);

(3) סעיף קטן (ב)(2) - להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה באשר לנוסח הסופי של סעיף זה;

כד. סעיף 23 בפרק ערבויות מוגנות - להסמיך את שר המשפטים לקבל החלטה באשר לנוסח הסופי של סעיף זה;

כה. לאשר סעיף 24 בפרק ערבויות מוגנות;

כו. לאשר סעיף 19 בטיוטת החוק;

מצורפת (דפים 37-7) הצעת-החוק אשר נוסחה על-יסוד ההחלטה זו והוגשה לכנסת.

מבוא

חוק הערבות, התשכ"ז-1967, הוא אחד מחוקי החוזים הראשונים שנחקקו בידי המחוקק הישראלי. מאז חקיקתו נוספה סדרה של חוקים אזרחיים, מהם כלליים, כמו חוק החוזים (חלק כללי), התשל"ג-1973 (להלן - חוק החוזים), חוק החוזים (תרופות בשל הפרת חוזה), התשל"א-1970, ומהם ספציפיים, כמו חוק המכר, התשכ"ח-1968 וחוק חוזה הביטוח, התשמ"א-1981.

ועדה בראשותו של שופט בית המשפט העליון, אהרון ברק, עוסקת בהכנת קובץ דיני ממונות שיכלול את רוב החוקים בתחום זה. הועדה, שבחנה את הוראות חוק הערבות, היתה בדיעה שאין צורך בשינוי בתפישה העקרונית של החוק. עם זאת ראתה הועדה לנכון לשנות את הנטלים והחובות בין הערב, הנושה והחייב, ואת האיזונים בין הזכויות של שלושה צדדים אלה.

תיקונים אחרים שהציעה הועדה הם התאמת הוראות החוק לחקיקה האזרחית המאוחרת וניסוחן. כך למשל הוצע לשנות את ההוראה שערבות יכולה להיווצר בהתחייבות חד צדדית של הערב ונקבע שהערבות היא חוזה ככל חוזה אחר. התאמה אחרת שנעשתה לחוק החוזים היא הוספת הוראות בנושא של ריבוי ערבים.

הועדה היתה בדיעה שיש מקום להוראות מיוחדות שיתנו מענה לבעיות

המתעוררות בערבויות שנותנים יחידים למוסדות פיננסיים או לגופים אחרים העוסקים במתן אשראי. ההסתמכות של גופים אלה על קבלת ערבויות כבטוחות להלוואות נפוצה בשוק האשראי.

סוג אחד של בעיות מתעורר עקב התקשרות הערבים בחוזי ערבות מורכבים, מבלי שביכולתם לעמוד על מלוא המשמעות של התחייבויותיהם. בעיות אלו מוצע לפתור בדרך של חיוב הנושה להביא לידיעת הערבים את המידע החיוני ליצירת גמירות דעתם.

סוג אחר של בעיות נובע מכך שבחוזי ערבות קיימות בדרך כלל התניות על רוב הוראות החוק המקנות לערבים הגנות. מוצע לשמור על הזכויות המוקנות לערבים בחוק בדרך של איסור התניה עליהן. הוראות אלה יחולו על מגזר צר של ערבויות שמאפייניו הם: ראשית, הערב הינו יחיד, להבדיל מתאגיד; שנית, הערבות היא לחיוב מוגבל בסכום שנקבע בחוק, ולבסוף, הערבות ניתנת לנושה שבמהלך עסקיו הרגיל נותן אשראי.

נושא אחר שבו התגלו קשיים הוא שערבים מתקשרים בחוזי ערבות ללא כל הגבלה בסכום. התקשרות בחוזה ערבות מסוג זה גרמה לכך שהערבים חויבו בפרעון חובות שכלל לא התכוונו לערוב להם. מוצע שתהיה חובה על הנושה להפנות את תשומת לבו של הערב, במיוחד לכך, שהוא מתחייב בערבות כזו.

הוראות דומות לאלה המוצעות בנושא הגנת ערבים קיימות גם במדינות אחרות.

חוק הערבות (תיקון), התשנ"א-1990

הערת מונח

1. בחוק הערבות, התשכ"ז-1967[1] (להלן - החוק), בכל מקום, במקום "הסכם" יבוא "חוזה".

הוספת כותרת של פרק א'

2. לפני סעיף 1 לחוק תבוא הכותרת: "פרק א': הוראות כלליות".

החלפת סעיף 1

3. במקום סעיף 1 לחוק יבוא:

"מהות הערבות

1. ערבות היא חוזה בין הערב לבין הנושה, שלפיו על הערב לקיים את חיובו של החייב כלפי הנושה; לענין זה, "חיוב" - לרבות מקצתו של החיוב, חיוב עתידי, חיוב משתנה, חיוב מתחדש, חיוב בלתי קצוב או חיוב מותנה."

תיקון סעיף 2

4. האמור בסעיף 2 לחוק יסומן (א), ואחריו יבוא:

"(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), יכול שערבות תהיה לחיוב שתקפו פגום מבחינת כשרותו של החייב או מבחינת ייצוגו."

החלפת סעיף 3

5. במקום סעיף 3 לחוק יבוא:

"ערבות על פי צו של רשות

3. ערבות על פי צו של רשות נוצרת על ידי מסירת כתב ערבות לרשות."

תיקון סעיף 4

6. (א) בסעיף 4 לחוק -

(1) במקום סעיף קטן (ב) יבוא:

"(ב) הערב חב גם בחיובים הנובעים מאי קיום החיוב הנערב, לרבות הפרשי הצמדה, ריבית, הוצאות ופיצויים, ודינם של אלה כדין החיוב עצמו.";

(2) סעיף קטן (ג) - בטל.

תיקון סעיף 5

7. בסעיף 5 לחוק, במקום סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ג) חל בחיוב הנערב שינוי אחר, על פי חוזה בין החייב לבין הנושה, ישתנה חיובו של הערב לפי השינוי; אולם אם היה בשינוי משום פגיעה של ממש בזכויותיו מופטר הערב, אלא אם כן הודיע לנושה תוך זמן סביר לאחר שנודע לו על השינוי, כי ימלא את ערבותו ללא השינוי, אם ניתן לעשות כן".

החלפת סעיף 7

8. במקום סעיף 7 לחוק יבוא:

"טענות הגנה

7. (א) טענת הגנה שיש לחייב כלפי הנושה בקשר לחיובו, תעמוד גם לערב.

(ב) התיישנה התביעה נגד החייב, מתיישנת גם התביעה נגד הערב, אם לא התיישנה לפני כן.

(ג) חיוב כספי שניתן לקיזוז בידי החייב כלפי הנושה, ניתן לקיזוז גם בידי הערב.

(ד) טענת הגנה בקשר לכשרותו של החייב או לייצוגו, שהיתה לחייב כלפי הנושה, לא תעמוד לערב."

החלפת סעיף 8

9. במקום סעיף 8 לחוק יבוא:

"דרישה מן הערב

8. (א) הערב והחייב אחראים כלפי הנושה יחד ולחוד.

(ב) הנושה אינו רשאי לדרוש מן הערב מילוי ערבותו בלא שפנה תחילה אל החייב שקיים את חיובו, אלא בהתקיים אחד מאלה:

(1) החייב נפטר, הוכרז פסול דין, או שניתן נגדו צו כינוס נכסים, ובתאגיד - צו פירוק;

(2) הפניה כרוכה בקשיים מיוחדים."

החלפת סעיף 9

10. במקום סעיף 9 לחוק יבוא:

"זכות החזרה

9. (א) הערב זכאי לחזור על החייב ולהיפרע ממנו מה שנתן למילוי הערבות בתוספת הוצאות סבירות שהוציא בקשר לכך וכן בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כהגדרתם בחוק פסיקת ריבית והצמדה, התשכ"א-1961[2], מיום מילוי הערבות או מיום שנשא בהוצאות עד יום החזרתם בפועל.

(ב) מילא הערב את ערבותו כאמור בסעיף 5(ג) סיפה לא יגרע הדבר מזכותו לחזור על החייב."

החלפת סעיף 10

11. במקום סעיף 10 לחוק יבוא:

"סייגים לזכות החזרה

10. (א) הערב לא יהיה זכאי לחזור על החייב אם -

(1) הערבות ניתנה ללא הסכמת החייב; וזאת מבלי לגרוע מזכות הערב לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979[3];

(2) הערבות ניתנה לחיוב שתוקפו פגום מבחינת כשרותו של החייב או מבחינת ייצוגו;

(3) הערב עשוי להיות מופטר מכוח טענת הגנה שעמדה לחייב כלפי הנושה, בקשר לחיובו, והטענה היתה ידועה לערב והוא לא התגונן בה.

(ב) הודיע הערב לחייב שבכוונתו למלא את ערבותו, והחייב לא פנה לבית המשפט תוך זמן סביר לאחר קבלת ההודעה, לא יחולו הוראות פסקה (3) של סעיף קטן (א); פנה החייב, רשאי בית המשפט לדון בטענת ההגנה, ואם ראה שמן הצדק לעשות כן, לתת הוראות לצדדים ככל שיראה לנכון בנסיבות הענין."

החלפת סעיף 12

12. במקום סעיף 12 לחוק יבוא:

"העברת

12. (א) מילא הערב את ערבותו, יעברו

שעבוד או זכות אחרת להבטחת החיוב

אליו, להבטחת זכותו לחזור על החייב, כל שעבוד שניתן להבטחת החיוב וכל זכות אחרת הנלוית לחיוב, והכל במידה שאין הדבר פוגע בזכויות הנושה.

(ב) על הנושה והחייב לעשות, לפי דרישת הערב, מה שדרוש כדי שכוחה של ההעברה יהיה יפה לכל דבר, והערב ישא בהוצאות הסבירות שהוצאו לשם ההעברה.

(ג) היו לנושה שעבוד או זכות כאמור בסעיף קטן (א), שבהעברתם לערב היה כדי לפגוע בזכויות הנושה, יודיע הנושה על כך לערב שמילא את ערבותו ויפרט את מהות השעבוד או הזכות."

החלפת סעיף 13

13. במקום סעיף 13 לחוק יבוא:

"ריבוי ערבים

13. (א) מי שערבים לחיוב אחד, חזקה שהם ערבים יחד ולחוד.

(ב) ערב שערב לחיוב ובעת כריתת חוזה הערבות לא ידע או לא היה לו יסוד סביר להניח שערבים לאותו חיוב ערבים נוספים, יראו אותו כערב לחוד, ויחולו עליו הוראות סעיפים 13א(1) ו-13ב."

הוספת סעיפים 13א ו-13ב

14. אחרי סעיף 13 לחוק יבוא:

"חיוב יחד ולחוד כלפי הנושה

13א. שניים שערבים יחד ולחוד -

(1) רשאי הנושה לדרוש את קיום החיוב, כולו או מקצתו, משניהם כאחד, או מכל אחד מהם, ובלבד שלא ייפרע יותר מן המגיע לו.

(2) בטל או בוטל חיובו של אחד הערבים, מופטר השני מחלקו של אותו ערב, גם אם הביטול נבע מפגם בכשרותו או בייצוגו של אותו ערב;

(3) הפטיר הנושה את אחד הערבים מן החיוב, כולו או מקצתו, בוויתור, במחילה בפשרה או בדרך אחרת, יופטר גם השני באותה מידה מחלקו של אותו ערב, זולת אם משתמעת מן ההפטר כוונה אחרת.

נטל החיוב בין הערבים

13ב. (א) שניים שערבים לחיוב אחד, חזקה שהם נושאים בנטל החיוב בינם לבין עצמם

בחלקים שווים.

(ב) ערב שנתן לנושה לקיום החיוב יותר מכפי חלקו בנטל החיוב, זכאי לחזור על הערב השני ולהיפרע ממנו לפי חלקיהם.

(ג) היו יותר מערב אחד ואין אפשרות סבירה לחזור ולהיפרע מאחד מהם, ישאו בחלקו הנותרים, לפי חלקיהם.

(ד) הופטר ערב אחד כאמור בסעיף 13א(3), ואין בהפטר כדי לפטור את השני, אין בהפטר גם כדי לפגוע בזכות לחזור עליו לפי סעיף זה.

החלפת סעיף 15

15. במקום סעיף 15 לחוק יבוא:

"ביטול ערבות לחיוב שטרם בוצע

15. (א) ניתנה ערבות ללא תמורה לחיוב שטרם בוצע, רשאי הערב לבטל את ערבותו בהודעה לנושה ולערבים האחרים.

(ב) הנושה ימסור לערב, לפי דרישתו, פרטים על הערבים האחרים ככל שנדרש לצורך מתן ההודעה.

(ג) נגרם נזק לנושה עקב הביטול, יפצה אותו הערב.

(ד) ניתנה הערבות בידיעת החייב והערב ביטל ערבותו מבלי שהודיע על כך לחייב, יפצה אותו בעד הנזק שנגרם לו עקב אי מתן ההודעה.

(ה) התניה על הוראות סעיפים קטנים (א) ו-(ב) שאינה לטובת הערב - בטלה; אין באמור בסעיף זה כדי לגרוע מזכותו של ערב להתנות עם ערב אחר על הוראות סעיף קטן (א).

החלפת סעיף 17

16. במקום סעיף 17 לחוק יבוא:

ערבות בלתי מוגבלת בסכום

17. (א) לא ננקב בחוזה ערבות סכום קצוב, יגלה הנושה לערב, לפני כריתתו, שהערבות אינה קצובה בסכום ואת סוגי החיובים שלהם הוא יהיה ערב; שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את פרוט החיובים ודרך גילוים.

(ב) לא גילה הנושה לערב את הפרטים

האמורים, ימלא הערב את ערבותו לפי אומד דעתו בעת כריתת החוזה, אלא אם כן הוכיח הנושה שהערב ידע אותם; לענין סעיף זה, "נושה" - כהגדרתו בסעיף 19.

(ג) התניה על הוראות סעיף זה שאינה לטובת הערב - בטלה.

ביטול סעיף 18

17. סעיף 18 לחוק - בטל.

הוספת כותרת פרק ב' וסעיפים 18 עד 24

18. סעיף 19 יסומן 25 ולפניו יבוא:

"פרק ב': ערבויות מוגנות

תחולת הוראות פרק זה

18. הוראות פרק זה יחולו על כל ערבות מוגנת, יהא כינויה אשר יהא, לרבות התחייבות לשיפוי.

הגדרות

19. (א) לענין פרק זה -

"חיוב" -

(1) חיוב שהסכום המרבי של הקרן אינו עולה על 200,000 שקלים חדשים ושנועד לרכישת זכויות בדירה המיועדת למגורי החייב;

(2) חיוב, בין שבוצע ובין שטרם בוצע, שהסכום המרבי של הקרן אינו עולה על 25,000 שקלים חדשים;

"יחיד" - למעט בן זוג של החייב, ואם היה החייב תאגיד - למעט חבר בתאגיד ומנהל בו;

"נושה" - מי שבמהלך עסקיו הרגיל נותן אשראי ואינו מוכר מטלטלין במהלך עסקיו הרגיל.

"ערבות מוגנת" - ערבות לחיוב שנתן יחיד לנושה, במהלך עסקיו הרגיל של הנושה.

(ב) הסכומים הנקובים בסעיף קטן (א) ישתנו ב-1 בינואר וב-1 ביולי של כל שנה (להלן - יום השינוי) לפי שיעור עליית המדד החדש לעומת המדד היסודי, ובלבד שעלה ב-10

אחוזים לפחות; לענין זה -

"מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;

"המדד החדש" - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום השינוי;

"המדד היסודי", לענין יום השינוי הראשון שלאחר תחילתו של חוק זה - המדד שפורסם בחודש ... 1990, ולענין כל יום שינוי שלאחריו - המדד שפורסם לאחרונה לפני יום השינוי הקודם;

(ג) הודעה על הסכומים כפי ששונו לפי סעיף קטן (ב), תפורסם ברשומות בידי שר המשפטים או מי שהוא הסמיך לכך.

גילוי 20. בערבות מוגנת יגלה הנושה לערב, לפני כריתת חוזה הערבות, את הפרטים שלהלן, כפי שנקבעו בחוזה בינו לבין החייב; שר המשפטים רשאי לקבוע בתקנות את דרך הגילוי:

(1) סכום הקרן וכל סכום שמתווסף לקרן;

(2) היות הקרן או הריבית צמודים למדד המחירים לצרכן או לשער מטבע חוץ או בדרך אחרת;

(3) שיעור הריבית התקופתית והשנתית בחישוב המביא בחשבון גם ריבית דריבית, בהתאם למועדי הפרעון;

(4) היות הריבית משתנה ודרך השינוי;

(5) שיעורי ריבית הפיגורים או תשלום אחר שיחויב בו החייב בשל אי קיום החיוב;

(6) שיעורי הפרעון של הקרן והריבית ומועדיהם;

אי גילוי 21. (א) לא גילה הנושה לערב את הפרטים המפורטים בסעיף 20 -

(1) בפיסקאות (1) ו-(6) - ימלא הערב את ערבותו לפי אומד דעתו בעת כריתת החוזה;

(2) בפיסקאות (2) ו-(3) - ימלא הערב את ערבותו לפי הנוהג המקובל בחוזים מאותו סוג;

(3) בפיסקה (4) - ימלא הערב את ערבותו על פי שיעור הריבית שנקבע בעת חתימת חוזה הערבות;

(4) בפיסקה (5) - לא יחייב הנושה את הערב באמור בפיסקה זו;

(ב) הוכיח הנושה שהערב ידע פרט מסוים מהפרטים שבסעיף 20, לא יחולו הוראות סעיף זה הנוגעות לאותו פרט.

הודעה על אי קיום חיוב

22. (א) לא קיים החייב את חיובו, יודיע על כך הנושה לערב; ההודעה תישלח בדואר רשום לכתובת שמסר הערב לנושה, תוך 90 ימים מיום שהיה על החייב לקיים את החיוב.

(ב) לא הודיע הנושה לערב כאמור בסעיף קטן (א) -

(1) יופטר הערב כדי סכום הנזק שנגרם לו בשל כך;

(2) לא יעמיד הנושה, כלפי הערב, את הסכום הנותר במלואו לפרעון.

מימוש שעבוד או זכות אחרת

23. (א) הנושה לא יגיש תובענה נגד הערב למילוי ערבותו אם לא נקט תחילה אמצעים סבירים להיפרע משעבוד או מזכות אחרת הנלוית לחיוב, זאת במידה שהדבר אינו פוגע בזכויותיו.

(ב) קיים ששי של ממש שעקב נקיטת האמצעים כאמור בסעיף קטן (א) יגרם עיכוב בהגשת התובענה ובשל כך לא יכול הנושה להיפרע מהערב, רשאי הנושה להגיש תובענה אף מבלי שנקט באמצעים אלה.

(ג) היה במימוש השעבוד או הזכות הנלווית כאמור בסעיף קטן (א), כדי לפגוע בזכויות הנושה, יודיע הנושה על כך לערב,

ויפרט את מהות השעבוד או הזכות הנלווית.

(ד) האמור בסעיף זה לא יחול מקום שהחיוב מובטח בשעבוד של נכס מקרקעין או בזכויות שהן זכויות במקרקעין.

איסור התניה

24. בערבות מוגנת התניה על הוראות סעיפים 5, 6, 7, 11, 12 ו-18 עד 23 שאינה לטובת הערב - בטלה."

תחילה ותחולה

19. סעיף 20 לחוק יסומן 26(א) ואחריו יבוא:

(ב) תחילתו של חוק הערבות (תיקון), התשנ"א-1990 (להלן החוק המתקן), ששה חודשים מיום פרסומו והוראות סעיף 15 לחוק המתקן יחולו על חוזה ערבות אף אם נכרת לפני יום התחילה האמור.

(1) ס"ח התשכ"ז, 46
(2) ס"ח התשכ"א, 192
(3) ס"ח התשל"ט, 42

דברי הסבר

סעיף 3

סעיף 1 לחוק הקיים קובע לאמור:

"מהות הערבות

1. (א) ערבות היא התחייבותו של אדם לקיים חיובו של אדם אחד כלפי אדם שלישי.

(ב) הערבות יכול שתהיה לחיוב כולו או מקצתו, קיים או עתיד לבוא, מתחדש או מותנה, קצוב או בלתי קצוב."

הערבות מוגדרת איפוא כהתחייבותו של הערב וזאת בהתאם לדין שקדם לחוק הערבות. במג'לה נקבע (סעיף 621) שהערבות נקשרת ונעשית קיימת בהצעת הערב לבדו; זהו גם הדין לפי המשפט העברי (לענין זה ראה ב. ליפשיץ, אסמכתא קנין וחיוב במשפט העברי, (הוצאת מאגנס, תשמ"ח). המגמה הכללית בחקיקה האזרחית היא לקבוע כי התקשרות נוצרת בדרך של מפגש רצונות של שני צדדים ולא בדרך של התחייבות חד צדדית. על כן מוצע לשנות את ההגדרה ולקבוע כי הערבות היא חוזה בין הערב לנושה.

סעיף 4

סעיף 2 לחוק הקיים קובע לאמור:

"טייג לערבות

2. אין ערבות אלא לחיוב בר-תוקף."

הסעיף קובע את העקרון של משניות הערבות, שממנו נובע כי ככלל אין ערבות אלא לחיוב בר תוקף. עם זאת בחוק הקיים קבוע חריג לכלל זה. סעיף 17 לחוק קובע כי ערבות יכול שתהיה תקפה לחיוב שאינו בר תוקף, אם הפגם בחיוב נובע מפגמים בכשרותו של החייב או בייצוגו. בערבות כזו רואים התחייבות לשיפוי, שלמעשה חלה עליה רק ההוראה בדבר דרך יצירת הערבות.

מוצע לקבוע שערבות לחיוב, הפגום מבחינת כשרותו של החייב או מבחינת ייצוגו, תהיה ערבות לכל דבר, אלא שלערב לא יעמדו טענות החגנה של החייב ותישלל ממנו זכות החזרה על החייב. בנושאים אחרים לא נמצא שיש הצדקה לגרוע מזכויותיו של הערב ששילם את החוב, כמו למשל מזכותו לקבל בטוחות שהיו בידי הנושה. (ר' להלן דברי הסבר לסעיף 10(2) לחוק העיקרי).

הנימוק לסייג, לפיו על הערב לקיים את ערבותו למרות שהחייב פטור, הוא שסביר להניח שהחייב מוכר לערב, דבר שאינו נכון בהכרח לגבי הנושה. משום כך מוצע שהערב ישא בסיכון של פגם בכשרותו של החייב או בייצוגו.

סעיף 5

סעיף 3 לחוק הקיים קובע לאמור:

"יצירת הערבות

הערבות נוצרת בהסכם בין הערב לבין הנושה או בהתחייבותו של הערב שהודעה עליה ניתנה לנושה; ואם היתה הערבות על פי צו של רשות - משנמסר כתב הערבות לרשות".

לפי הנוסח הקיים ניתן ליצור ערבות בדרך של התחייבות חד צדדית. השינוי שהוצע לעיל בהגדרת "ערבות" בסעיף 1 מייתר את הרישה.

סעיף 6

סעיף 4 לחוק הקיים קובע לאמור:

"תחולה של הערבות

(א) אין הערב חב ביותר מחיובו של החייב ולא בתמור ממנו.

(ב) הערב חב גם בריבית, בהוצאות ובדמי נזק שנתחייב בהם החייב בשל החיוב הנערב, ודינם של כל אלה כדין החיוב הנערב; והוא כשאין כוונה אחרת משתמעת מן הערבות.

(ג) היה היקף הערבות מוגבל אין הערב חב אלא בתחום ערבותו".

(1) העקרון הוא שהערב נכנס בנעלי החייב וחייב בחיוביו. מוצע להבהיר שחיובים אלה כוללים את כל החיובים הנובעים מאי קיום החוזה, כגון השבה של מה שהחייב קיבל מהנושה או את שוויו של אותו דבר.

עם זאת לעולם וזל הכלל שהערב אינו חייב ביותר או בתמור מאשר החייב עצמו.

(2) לאור העובדה שהחוק הוא דיספוזיטיבי, פרט לסעיפים שנקבעו בו כקוגנטיים בנפורש (סעיפים 15 ו- 17 והפרק בדבר ערבויות מוגנות), אין מקום לקבוע, דווקא בסעיף 4(ב), "כשאין כוונה אחרת משתמעת מן הערבות", ולכן מוצע למחוק את הסיפה.

(3) מוצע למחוק את סעיף קטן (ג) - כמיותר.

סעיף 7

סעיף 5 לחוק הקיים קובע לאמור:

"שינוי בחיוב

(א) הוקטן החיוב הנערב, על פי הסכם בין החייב לבין הנושה או על פי ויתור של הנושה, מופטר הערב במידה שהופטר החייב.

(ב) הוגדל החיוב הנערב, על פי הסכם בין החייב לבין הנושה, אין הדבר משנה בחיובו של הערב.

(ג) חל בחיוב הנערב שינוי אחר, על פי הסכם בין החייב לבין הנושה, משתנה חיובו של הערב לפי השינוי, אולם הברירה בידי הערב -

(1) למלא ערבותו ללא שינוי, אם ניתן לעשות כן;
(2) לבטל ערבותו, אם השינוי היה שינוי יסודי הפוגע בזכויות הערב."

סעיפים קטנים (א) ו-(ב), העוסקים בהקטנת או בהגדלת החיוב בחוזה בין החייב לנושה, מייצגים את התפישה לפיה הערב ערב רק עד גובה החיוב המקורי.

סעיף קטן (ג) לחוק הקיים קובע שאם השינוי הוא מסוג אחר, משתנה גם חיובו של הערב, אלא אם כן הודיע על מילוי הערבות בתנאיה המקוריים או על ביטולה משום הפגיעה בזכויותיו.

מוצע שגם להבא שינוי שאינו מפורט בסעיפים קטנים (א) או (ב) יגרום לשינוי החיוב של הערב; אולם, בהבדל מהחוק הקיים, אם יש בשינוי פגיעה של ממש בזכויות הערב, יחול הכלל שהוא מופטר, אלא אם כן

הודיע שיקיים את הערבות ללא שינוי.

סעיף 8

סעיף 7 לחוק הקיים קובע לאמור:

"טענות הגנה

7. (א) כל טענה שיש לחייב כלפי הנושה בקשר לחיובו עומדת גם לערב.

(ב) התיישנה התביעה נגד החייב, מתיישנת גם התביעה נגד הערב, אם לא התיישנה לפני כן."

(1) מוצע להזכיר במפורש כי הערב רשאי לקזז כלפי הנושה כל חיוב כטפי שהחייב היה רשאי לקזז כלפיו. הצידוק להסדר זה הוא שהנושה לא ציפה לקבל את החיוב במלואו מהחייב ולכן גם אין סיבה שיקבלו מהערב.

(2) לאור ביטולו של סעיף 17 לחוק הקיים והקביעה שתיתכן ערבות לחיוב פגום מבחינת כשרותו של החייב או ייצוגו, יש להבהיר שהערב לא יוכל להעלות פגמים אלה כטענות הגנה.

סעיף 9

סעיף 8 לחוק הקיים קובע לאמור:

"אחריות הערב

8. הערב והחייב אחראים כלפי הנושה יחד ולחוד, אולם אין הנושה רשאי לדרוש מן הערב מילוי ערבותו בלי שדרש תחילה מן החייב קיום חיובו, אלא באחת הנסיבות האלה:

(1) הערב ויתר על הדרישה מן החייב;
(2) ניתן נגד החייב צו קבלת נכסים או צו פירוק;
(3) החייב מת או נמצא מחוץ לישראל או שמתן הדרישה כרוך בקשיים מיוחדים."

מוצע לשמור על הכלל שהנושה ידרוש את קיום החיוב מהחייב לפני שיפנה לערב, ולהבהיר את הסייגים לכלל זה.

מוצע למחוק את פיסקה (1) כמיותרת.

כן מוצע ששהיה מחוץ לישראל לא תהווה כשלעצמה סיבה לפטור את הנושה מפניה לחייב והיא תיכלל במסגרת הפטור הכללי ש"הפניה כרוכה בקשיים מיוחדים."

סעיף 10

סעיף 9 לחוק הקיים קובע לאמור:

"זכות הערב לחזור על החייב

9. זולת אם ניתנה הערבות שלא בהסכמת החייב, זכאי הערב לחזור על החייב ולהיפרע ממנו מה שנתן למילוי ערבותו, בתוספת הוצאות סבירות

שהוציא לרגל הערבות וריבית בשיעור המלא לפי חוק פסיקת ריבית, התשכ"א-1961, מיום מילוי הערבות או מיום ההוצאות."

(1) מוצע שסעיף זה יקבע את ההוראות הנוגעות לזכות החזרה של הערב על החייב, בעוד שהסייגים לזכות זו ירוכזו בסעיף 10. בהתאם לכך תועבר הרישה של סעיף 9 לסעיף 10.

(2) כן מוצע להעביר לסעיף זה את האמור בסעיף 10(א), השומר לערב את זכות החזרה מקום שהערב מילא ערבותו לפי התנאים המקוריים בהתאם לסעיף 5(ג), סיפה.

<u>סעיף 11</u>

סעיף 10 לחוק הקיים קובע לאמור:

"<u>סייג לזכות הערב לחזור על החייב</u>

10. (א) הערב לא יהיה זכאי לחזור על החייב במידה שהוא היה עשוי להיות מופטר על ידי טענה שעמדה לחייב כלפי הנושה בקשר לחיובו והטענה היתה ידועה לערב ולא התגונן בה; ובלבד שזכות הערב לחזור על החייב אינה נפגעת אם עשה כאמור בסעיף 5(ג)(1).

(ב) הוראות סעיף קטן (א) לא יחולו אם הערב מילא את ערבותו לאחר ששלח לחייב הודעה על כוונתו לעשות כן ונתן לו זמן סביר לפנות לבית המשפט."

בסעיף 10 המוצע רוכזו הסייגים לזכות החזרה של הערב על החייב, בשינויים אלה:

(1) לסעיף קטן (א) שהוא הרישה של סעיף 9 לחוק הקיים, נוספה הבהרה שלערב שנתן ערבות ללא הסכמתו של החייב, שמורות

הזכויות לפי חוק עשיית עושר ולא במשפט, התשל"ט-1979. חוק זה דן במצבים דומים שבהם אדם פורע את חוב הזולת או שהוא פועל לשמירת ענין הזולת, ללא הסכמתו.

(2) לפי סעיף קטן (ב) בחוק הקיים זכאי הערב לחזור על החייב במקרה שלא התגונן בטענת הגנה שהיתה ידועה לו, אם הודיע לחייב על כוונתו לעשות כן, ונתן לו זמן סביר לפנות לבית המשפט.

הפניה לבית המשפט נועדה למציאת איזון בין האינטרסים של הצדדים. לחייב אינטרס שטענות ההגנה שעומדות לו כלפי הנושה אמנם ייטענו; לשם שמירה על אינטרס זה יש למנוע מהערב למלא את ערבותו. לערב, שסבור שמוצדק למלא את החיוב, אינטרס לשלם, כדי למנוע שינוי מצבו לרעה, למשל על ידי חיוב בריבית פיגורים חריגה.

מוצע להשלים ולקבוע במפורש שבית המשפט רשאי לדון, כבר בשלב זה, בטענות ההגנה של החייב ולתת הוראות ככל שייראה לו צודק בנסיבות הענין כדי לאזן בין האינטרסים של הצדדים. מובן שקביעת סמכות זו של בית משפט אין בה כדי לגרוע מזכויותיהם של הצדדים לפתוח בכל הליך אחר.

(3) מוצע להוסיף בסעיף זה את החריג לזכות החזרה העולה מסעיף 17 לחוק הקיים, לפיו הערב אינו רשאי לחזור על החייב מקום שהחיוב פגום בשל פגם בכשרותו של החייב או בייצוגו. שאם לא

כן יצא שהחייב יהיה אחראי לקיום חיוביו מקום שהדין הסיר ממנו אחריות זו.

סעיף 12

סעיף 12 לחוק הקיים קובע לאמור:

"שעבוד נכס של החייב

היה החיוב הנערב מובטח גם בשעבוד נכס של החייב, יעבור השעבוד לזכות הערב, לאחר שמילא ערבותו, להבטחת זכותו לחזור על החייב, ועל נותן השעבוד והנושה לעשות, לפי דרישת הערב, את הפעולות הדרושות כדי שכותה של ההעברה יהיה יפה לכל דבר; והכל במידה שאין הדבר פוגע בזכויות הנושה."

(1) מוצע להוסיף לערובות, שעוברות לערב שמילא ערבותו, גם את כל הזכויות הנלוות לחיוב, שאינן בגדר שעבודים. הוראה דומה מצויה בסעיף 5 לחוק המתאת חיובים, התשכ"ט-1969.

(2) מוצע לקבוע במפורש שההוצאות הכרוכות בהעברת השעבוד או הזכות הנלווית מוטלות על הערב, שכן הוא זה הזוכה מהעברת הערובות, והוא זה שזכאי לחזור על החייב ולגבות ממנו את מה שהוציא.

(3) העברת הבטוחות מסוייגת בכך שלא תהיה פגיעה בזכויות הנושה, כמו במקרה שהבטוחה של החייב משמשת גם לחיובים שהערב אינו ערב להם. מוצע להטיל חובה על נושה, שלא העביר שעבוד או זכות לערב, להביא לידיעתו של הערב את קיומם ומהותם של אלה. כך הערב לפחות יהיה מודע לעצם קיום הערובה ולקשיים המתעוררים בהעברתה, ויוכל לנקוט באמצעים המתאימים.

סעיפים 13 ו-14

סעיף 13 לחוק הקיים קובע לאמור:

"ריבוי ערבים

13. שנים או יותר שערבו חיוב אחד, אם במאוחד ואם בנפרד, יהיו אחראים יחד ולחוד; ואם היה היקף הערבויות שונה, יהיו אחראים כאמור בתחום הערבות המשותפת; והכל כשאין כוונה אחרת משתמעת מן הערבויות."

(1) נושאו של סעיף 13 לחוק הקיים הוא ריבוי ערבים. הסעיף מסדיר את היחסים בין הנושה לערבים. מוצע לתקן סעיף זה, וכן להסדיר בנוסף ליחסים אלה גם את היחסים בין הערבים לבין עצמם.

בחוק החוזים (פרק ו') נדון הנושא של ריבוי חייבים ובו הסדר הכולל גם את היחסים בין החייבים לבין עצמם. הסדר זה לא ניתן להחלה כמות שהוא. (לענין היחסים בין הנושה לערבים וזכות ההשתתפות בין הערבים לבין עצמם, ראה ד. פרידמן ונ. כהן, "סוגיות בדיני ריבוי חייבים", ספר לובנברג (בורסי, 1987), 51; ד. פרידמן ונ. כהן, "ריבוי חייבים - יסודות בדין ההגנות והגנות ראשוניות" ספר אורי ידין (בורסי, 1990), 169).

מוצע להבחין בחוק הערבות בין שני מצבים: האחד - בו ידעו הערבים זה על קיומו של זה, או שהיה להם יסוד סביר להניח שקיימים ערבים נוספים, שאז קיימת חזקה שהם ערבים יחד ולחוד (סעיף 13(א)). השני - הוא המקרה בו ערב נתן ערבות מבלי שידע

או מבלי שהיה לו יסוד סביר להניח, בעת מתן הערבות, שערבים נוספים ערבים לאותו חיוב. במקרה זה רואים בו ערב לחוד (סעיף 13(ב)) ולא יחולו עליו הוראות סעיף 13א פסקאות (2) ו-(3) שעוסקות באחריות הערבים במקרה בו חיובו של אחד מהם בטל, בוטל או שהנושה הפטירו.

הסעיפים העוסקים בריבוי ערבים נוקטים לשון של "שניים". מאליו מובן כי אותן הוראות יחולו גם מקום שיש יותר משני ערבים. כך גם הדין בחוק החוזים בסעיפים העוסקים בריבוי חייבים.

(2) נושאו של סעיף 13א הוא היחסים בין הנושה לבין הערבים.

(א) פסקה (1) קובעת את העקרון הקיים, לפיו הנושה רשאי לדרוש מכל אחד מהערבים את מלוא החיוב, בין שהם ערבים לחוד, ובין שהם ערבים יחד ולחוד.

(ב) פסקה (2) דנה במקרה שחיובו של אחד הערבים בטל. במקרה כזה מוצע שאם מדובר בערבים שערבו יחד ולחוד פטורים האחרים מחלקו היחסי. דין זה יחול גם במקרה שמקורה של הבטלות הוא בפגם בכשרות או בייצוג. כלומר, מי שישא, בסופו של דבר, בחלקו של הערב שחיובו בטל הוא הנושה. הסדר זה נקבע כיון שהנושה יכול לבדוק קודם למתן ההלוואה לחייב, את כשרותם של הערבים, דבר שאינו בהכרח נכון לגבי הערבים שלעתים אינם מכירים זה את זה.

אם לעומת זאת הערבים הם לחוד, ולא קיימת הסתמכות של ערב אחד על משנהו, אין מקום לפטור זה.

(ג) מוצע לקבוע בפסקה (3) שנושה שהפטיר ערב אחד, פטורים גם האחרים מחלקו של אותו ערב באותה מידה שהפטיר אותו הנושה. גם פסקה זו לא תחול על ערבים לחוד, כיון שאם הם לא הסתמכו על קיומו של ערב נוסף, מה להם אם הנושה הפטירו.

(3) מוצע להוסיף את סעיף 13ב הקובע את הדין לגבי היחסים בין הערבים לבין עצמם. הסעיף קובע דין אחד לערבים לחוד ולערבים יחד לחוד.

העקרון הוא שככלל ההשתתפות בין הערבים לבין עצמם היא בחלקים שווים ואם אין אפשרות לחזור על אחד מהערבים נושאים הנותרים בחלקו על פי חלקם היחסי.

<u>סעיף 15</u>

סעיף 15 לחוק הקיים קובע לאמור:

<u>"ביטול ערבות לחיוב עתיד לבוא</u>

(א) ניתנה ערבות לחיוב עתיד לבוא רשאי הערב, כל עוד לא נוצר החיוב הנערב, לבטל ערבותו על ידי מתן הודעה בכתב לנושה, אולם עליו לפצות את הנושה בעד הנזק שנגרם לו עקב הביטול.

(ב) ניתנה ערבות כאמור בהסכמת החייב וביטל הערב ערבותו בלי שנתן לחייב הודעה על כך זמן סביר מראש, על הערב לפצות את החייב בעד הנזק שנגרם לו עקב אי מתן ההודעה."

(1) לעתים ערבים נותנים ערבות לחיובים, שבעת כריתת חוזה הערבות, עדיין לא בוצעו. כך למשל, ניתנות ערבויות למסגרות אשראי בהן מועמדים לרשות החייב, מפעם לפעם, כספים עד לגובה מסגרת האשראי שנקבעה.

מוצע לאפשר לערב לבטל את ערבותו לחיובים כאלה שטרם בוצעו. אמנם הערב הסכים לתת ערבות גם לחיובים כאלה אולם אין לכבול אותו ללא הגבלה.

מוצדק להקנות לערב זכות לבטל את ערבותו כיון שהערב חשוף לסיכונים שהחייב נוטל על עצמו מבלי שיש לו שליטה על מהלך עסקיו של החייב, גובה הסכומים שהוא מקבל מדי פעם מהנושה והמועדים בהם הוא מקבל אותם. מקום שמדובר בערבויות מסחריות החשיפה לסיכונים אלה נלקחת בחשבון, בעוד שמקום שהערבות ניתנת ללא תמורה אין הערב יכול לפצות את עצמו על סיכונים אלה, ולכן מוצע לאפשר לו לבטל את ערבותו.

יודגש שאין כוונה להקנות לערב זכות להשתחרר מאחריות לחיובים שבוצעו בעבר.

(2) מוצע שביטול הערבות יהיה בהודעה הן לנושה והן לערבים האחרים. כך הנושה יוכל לקבל החלטות באשר להמשך מתן האשראי, והערבים האחרים יוכלו להחליט, במידה והם רשאים לעשות כן, אם לבטל את ערבותם אם לאו.

(3) מוצע לקבוע כי אם נגרם לנושה נזק עקב הביטול על הערב לפצותו; יש להניח שבמרבית המקרים נזק זה יהיה מוגבל.

(4) מקום שהערבות ניתנה בידיעת החייב ולא נמסרה לו הודעה על הביטול, מוצע שהערב יפצה את החייב על נזקים שנגרמו לו עקב אי מתן ההודעה. הוראה זו אינה גורעת מזכותם של הערב והחייב, מקום שקיים חוזה ביניהם, לקבוע בו הסדרים שונים.

(5) מוצע שאיסור ההתנאה שנקבע בסעיף קטן (ה) לא ימנע מהערבים להסכים, בינם לבין עצמם, בענין זכות הביטול.

<u>סעיף 16</u>

סעיף 17 לחוק הקיים קובע לאמור:

<u>"ערבות או התחייבות לשיפוי בשל חיוב פגום</u>

17. ערבות לחיוב שתקפו פגום רק מבחינת כשרותו או ייצוגו של החייב יראוה כהתחייבות לשיפוי; על התחייבות לשיפוי בשל אי-קיום חיוב כאמור לא יחולו סעיפים 9, 11 ו-12."

(1) מוצע לבטל סעיף זה ולראות בערבות לחיוב שדבק בו פגם בכשרותו של החייב או בייצוגו, ערבות לכל דבר שייחודה בכך שמהערב נשללת זכות החזרה על החייב, וכן הזכות להעלות טענת הגנה בדבר כשרותו של החייב או יצוגו.

(2) הוראה חדשה (שמספרה 17 במקום סעיף 17 שבוטל) מוצעת לגבי ערבויות

ללא הגבלת סכום. חלק מהבעיות המתעוררות בערבויות אותן נותנים יחידים למוסדות פיננסיים או לגופים אחרים הנותנים אשראי, נובעות מכך שערבים מתקשרים בחוזים מורכבים מבלי שהיה ביכולתם לעמוד על מלוא המשמעות של ההתחייבות שהם נוטלים על עצמם. בפני בתי המשפט נדונו מקרים בהם התברר שערבים היו סבורים שנתנו ערבות מוגבלת בסכום, אך לאחר זמן התברר שלמעשה התחייבו לסכומים גבוהים בהרבה, זאת כיון שהתקשרו בחוזה ערבות שאינו מוגבל בסכום.

מוצע לחייב נושים לגלות לערב יחיד, הנותן ערבות בלתי מוגבלת בסכום, עובדה זו, וכן את סוגי החיובים להם הוא ערב, כמו למשל אילו חיובים היו כבר קיימים בעת כריתת חוזה הערבות.

<u>סעיף 17</u>

סעיף 18 לחוק הקיים קובע לאמור:

<u>"תחולה</u>

הוראות חוק זה יחולו כשאין בדין אחר הוראות מיוחדות לענין הנדון, ובאין כוונה אחרת משתמעת מן ההסכם בין הצדדים".

מוצע לבטל את סעיף 18 משני טעמים: הראשון הוא שלפי הלכות הפרשנות מקובל שמקום שיש בדין אחר הוראות מיוחדות הן גוברות על הוראות כלליות ועל כן הרישה מיותרת. הטעם השני הוא שבחוק זה מוצע לקבוע במפורש את

אותן ההוראות שלא ניתן להתנות עליהן, ומכאן ששאר ההוראות ניתנות להתניה.

סעיף 18

מוצע להוסיף פרק בדבר ערבויות מוגנות (סעיפים 18 עד 24) שמטרתו הוסברה במבוא. בפרק זה יפורטו ההוראות בנוגע לערבויות המוגנות אשר עיקרן הטלת חובות מיוחדות על הנושה ואיסור התניה על מספר הוראות של החוק.

א. לסעיף 18 לפרק ערבויות מוגנות

מטרתו של סעיף זה למנוע עקיפת ההוראות בדבר ערבות מוגנת בדרך של כינוי החוזה בשם אחר לרבות התחייבות לשיפוי. משום כך נקבע שההוראות הדנות בערבות מוגנת יחולו על חוזה ערבות יהא כינויו של החוזה אשר יהא. סעיף דומה נמצא בחוק המשכון, התשכ"ז-1967, (סעיף 2(ב)).

ב. סעיף 19 לפרק ערבויות מוגנות

מאפייני הערבות המוגנת הם אלה: הערב הוא ערב יחיד, כאשר אין כוונה לכלול במונח זה בן זוג של החייב, או אם מדובר בתאגיד, חבר בתאגיד (כמו שותף בשותפות ובעל מניות בחברה). הנושה הוא מי שבמהלך עסקיו עוסק במתן הלוואות ואשראי כמו תאגידים בנקאיים וחברות ביטוח, כאשר אין כוונה לכלול מי שבמהלך עסקיו מוכר מוצרים ואגב זאת גם נותן אשראי.

החיוב, שלו ניתנת הערבות, מוגבל בסכום של 25,000 ש"ח ובסכום של 200,000 ש"ח כאשר מדובר על הלוואה לרכישת זכויות במקרקעין. יש להניח שסכומים אלה יכללו קבלת אשראי לצורך רכישת מוצרים וקבלת שירותים בידי צרכנים, וכן קבלת אשראי בידי בעלי עסקים קטנים.

לפי סעיף 1 "חיוב" הוא גם חיוב עתידי, ובכלל זה גם חיוב שטרם בוצע. בכל זאת, למען הסר ספק, מוצע לקבוע במפורש בסעיף זה שמדובר גם בחיוב שלא בוצע, כמו למשל העמדת מסגרת אשראי, כמקובל בבנקים.

ג. <u>סעיף 20 לפרק ערבויות מוגנות</u>

תנאי מתן האשראי מפורטים בחוזה שבין הנושה לחייב. הערב, שאינו צד לחוזה זה אלא מתקשר עם הנושה בחוזה מורכב כשלעצמו, לעתים קרובות לא מודע להיקף ההתחייבויות שהוא נוטל על עצמו. אי לכך מוצע לקבוע שהנושה יגלה לערב את הפרטים החיוניים עבורו. (הוראות דומות נמצאות בצווים שהוצאו לפי חוק הגנת הצרכן, התשמ"א-1981.)

פרטים מסוימים הנושה אינו יכול לגלות בעת כריתת החוזה משום שהם משתנים על פי הקבוע בחוזה בינו לבין החייב. לגבי אלה די אם הנושה יגלה אותם לערב כפי שהם מופיעים בחוזה בינו לבין החייב.

ד. <u>סעיף 21 לפרק ערבויות מוגנות</u>

ההוראות בדבר הסנקציות על אי גילויים של הפרטים שהנושה נדרש לגלות לערב, באות לאזן בין הנזק שעלול להיגרם לערב שלא קיבל את מלוא המידע לבין הנזק

שעלול להיגרם לנושה אם לא יהיה רשאי להסתמך על פרטים אלה.

למקרה שהנושה לא גילה את גובה סכום החיוב או את שיעורי התשלום ימלא הערב את ערבותו רק עד כדי הסכום שלו התכוון לערוב בעת כריתת החוזה ובשיעורים להם התכוון; נושה שלא הביא לידיעת הערב פרטים בדבר הצמדת החיוב ושעורי הריבית יהיה רשאי להצמיד את החיוב ולחייב את הערב בריבית רק כפי שנהוג באותו סוג של חוזים; נושה שלא הסב את תשומת לבו של הערב לכך שהריבית משתנה, יהיה זכאי רק לשיעור הריבית המקורי. לגבי פרט אחד - שיעורי ריבית הפיגורים - נקבע שנושה שלא גילה פרט זה, לא יוכל להסתמך עליו.

ה. <u>סעיף 22 לפרק ערבויות מוגנות</u>

מוצע לחייב את הנושה להודיע לערב על אי קיום החיוב בידי החייב כיון שפיגור של החייב בקיום חיוביו מגדיל את סיכונו של הערב בשניים: ראשית, אי קיום החיוב עלול להצביע על קשיים שהחייב נקלע אליהם ואשר רצוי שהערב ידע עליהם בשלב מוקדם; שנית - חובו עלול "לתפוח" בשל אי קיום החיוב. כך למשל, עלול פיגור בפרעון לגרום לחיוב בחיובים נלווים או להעמדה לפרעון מיידי של החוב כולו. למקרה שהנושה לא הודיע לערב על כך שהחייב לא קיים את חיובו, יופטר הערב כדי הנזק שנגרם לו עקב כך שלא קיבל את ההודעה. בנוסף לכך יהיה הנושה מנוע במקרה זה מלהאיץ את התשלומים של החזר ההלוואה ולהעמיד את כל יתרת החוב לפרעון כלפי הערב.

ו. <u>סעיף 23 לפרק ערבויות מוגנות</u>

מטבע הדברים, כיון שהערב הוא חייב משני, החובה הראשונית לפרוע את החוב מוטלת על החייב, והערב אמנם מצפה שהנושה יפעל תחילה נגד החייב. כך למשל באותם מקרים שבידי הנושה ערובה להבטחת החוב, הציפיה הסבירה של הערב היא שהנושה יפעל תחילה למימוש הערובה.

מוצע לקבוע כי הנושה לא יוכל להגיש תובענה נגד הערב שימלא את ערבותו קודם שעשה מאמצים סבירים לממש את הערובות שבידיו, וזאת רק אם מימוש כאמור לא פוגע בזכויות הנושה.

יכול שיהיו מקרים שהעכוב בפניה לערב הנובע מהזמן הנדרש למימוש הערובות, יגרום לכך שהנושה לא יוכל להיפרע מהערב, במקרים אלו מוצע להרשות לנושה להגיש תובענה טרם עשיית מאמצי המימוש.

ז. <u>סעיף 24 לפרק ערבויות מוגנות</u>

חוק הערבות הוא חוק דיספוזיטיבי. עם זאת, לגבי ערבויות שעליהן חל הפרק בדבר ערבויות מוגנות, יש "לחסן" הוראות מסוימות מפני התניה. שכן אם ניתן יהיה לשנותן בחוזה שבין הנושה לערב, יש להניח שברוב המקרים אכן יתנו עליהן והערב שוב לא יהיה מוגן.

<u>סעיף 19</u>

סעיף 20 לחוק הקיים קובע לאמור:

"תחילה והוראות מעבר

תחילתו של חוק זה ביום כ"ו באלול תשכ"ז (1 באוקטובר 1967); על ערבויות והתחייבויות לשיפוי שניתנו לפני תחילת חוק זה יוסיף לחול הדין הקודם."

(1) מוצע לקבוע הוראות תחילה ותחולה גם לגבי החוק המתקן.

(2) לפי ההצעה יכנס החוק לתוקף ששה חודשים לאחר פרסומו על מנת לאפשר לכל הגורמים להתאים את עצמם לשינויים.

מוצע שההוראה לפיה הערב רשאי לבטל ערבותו לגבי חיובים עתידיים שטרם בוצעו, תחול גם על חוזי ערבות שנכרתו טרם כניסת החוק לתוקף; שאם לא כן יצא שבחוזים כאלה ערבים שנתנו ערבות כזו לא יוכלו להשתחרר מערבותם, גם לגבי חיובים שטרם בוצעו, וזאת לעתים על אף שנודע להם על קשיים שהחייב נקלע אליהם.